

DOLENJCI BODO SE NAPREJ DOBIVALI POLNE OSEBNE DOHODKE

Majhna nelikvidnost na Dolenjskem

Lojze Kersnič — glavni direktor SDK centrale za SRS

Na Otočcu so se na dnevni posveti o ukrepih, ki naj bi omilili nelikvidnost našega gospodarstva, zbrali 22. in 23. februarja predstavniki slovenskih enot službe družbenega knjigovodstva. Ob tej priložnosti smo zaprosili za kratek pogovor glavnega direktorja slovenske centrale SDK v Ljubljani Lojzeta Kersniča.

— Na dolenjskem področju so tri podružnice SDK: novomeška, krška in kočevska. Kakšne težave imajo zaradi nelikvidnosti podjetja na območju teh treh vaših podružnic?

Delovne organizacije dobro gospodarijo! Novi ukrepi ne bodo prizadeli Dolenjcev

»Moram reči, da je nelikvidnost zajela zlasti bazično in predelovalno industrijo. Iz teh ozirov so se težave najbolj zaostriale na področju bivšega kranjskega okraja, v Celju in okolici ter v Mariboru. Dolenjska, ki je pred leti dobivala kredite za razvite predele, take industrije nima v večjem obsegu, zato se tudi ne srečujemo z večjo nelikvidnostjo gospodarstva. Upoštevati pa je treba in zraven tega pohvaliti dejstvo, da so prav na Dolenjskem predstavniki delovnih organizacij večinoma sproti razreševati svoje probleme nelikvidnosti, tako z odpisom vrednosti zalog kakor tudi z intenzivnejšo izterjavo dolgov. Zato lahko zatrdim, da imajo zaradi plačilne nesposobnosti težave zaenkrat manjša obrtna podjetja in nekatere kmetijske delovne organizacije, ki pa že imajo izdelane senarijske programe.«

— Ali je na Dolenjskem več takih delovnih organizacij, ki bodo dobivale manjše osebne dohodke, potem ko bodo še naprej nelikvidne in boste nove ukrepe strogo upoštevali?

»Kot sem že prej omenil, bodo delavci iz dolenjskih podjetij še naprej dobivali polne osebne dohodke. Nekaj manjših izjem v kolektivih, ki sicer niso plačilno sposobni, (Nadaljevanje na 6. str.)

Sevnica je ostala osamljena

Znano je, da je sevnška občinska skupščina zavrnila predlog celjske komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev, po katerem naj bi letos prispevna stopnja znašala 5,5 odst., marveč je vztrajala pri dosednji stopnji 5,2 odstotka. Vendar je sevnška občinska skupščina ostala edina; vse druge skupščine so namreč pristale na povečano stopnjo in se mora zdaj temu podrediti tudi Sevnica. Po predpisih mora vsaj dve tretjini občin na območju komunalne skupnosti podpreti predlog, da je sprejet za vse.

Kaj dela mali Andrejček iz Hrustovega pri Velikih Laščah? Se z nožičem samo igra? Pomaga babici? Berite v reportaži na 11. strani!

Pust se bliža in v Sentjernejski dolini so se že začeli tradicionalni »krofenbali«, prereditve, ki se začno toliko nedelj pred pustom, kolikor je v dolini gostila. Na vrsto mora namreč priti vsaka gostilna. Na teh veselih srečanjih se odvija tekmovanje za najboljše krofe, s katerimi bo postregel gostilničar, pojavijo pa se tudi maske. Na sliki: v gostilni Gorišek v Dol. Brezovici so postregli s krofom velikanom, ki ga vidite na sliki. Velikan je imel lep veneč, brez katerega ni dobrega krofa. (Foto: P. Miklič). — Posnetku smo ta teden prisodili nagrado za FOTOGRAFIJO TEDNA.

Niko Belopavlovič je prevzel pokroviteljstvo

Na državno prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše mladince, ki bo v nedeljo, 8. februarja, na Mirni, se Mirenčani marljivo pripravljajo. Na prošnjo upravnega odbora TVD Partizan Mirna in tovarne DANA je pokroviteljstvo nad prireditvijo prevzel predsednik smučarske zveze Jugoslavije in naš rojak NIKO BELOPAVLOVIČ. Poročali smo tudi, da bi moral pretekle nedeljo biti na Debencu veleslalom, vendar je zaradi pomanjkanja snega odpadel.

P. SEMROV

Obetajoča vrtna na Čatežu

AGRARIA Brežice opira svoje načrte za širjenje rastlinjakov na Čatežu na zalogo tople vode v globinah. Zavod za geodetske raziskave po njenom naročilu že leto dni vrta v tem okolišju. Zadnja vrtna je vila kolektiva AGRARIE veliko upanja. Svedri so te dni prišli 310 m globoko in kaže, da bo to najpomembnejši vrelec, kar so jih doslej odkrili.

KAJ JE S TREBANJSKO TOVARNO KROMPIRJA?

Predelava za 27.000 ton

Reševanje perečih težav treh dolenjskih občin

Lansko poletje so bile razprave o novi tovarni za predelavo krompirja prav živahne. Mirna je bila celo že določena kot lokacija. Kolinska, ljubljenska tovarna hranil, pa naj bi bila investitor. Bilo je celo že govora, naj bi tovarno lansko jesen začeli graditi. Potrebno je bilo samo še odobriti vloge za kredite, zagotovljeno pa naj bi bilo vlaganje tujega denarja.

Stvari so se odzlele deloma obrnile na glavo, kot kaže, saj od obljubljenega začetka gradnje zasukrat ni ostalo ničesar. Kljub vsemu pa velja opozoriti, da bi bila gradnja zares nujna, ker bi rešila približno 6.000 gospodarstev v treh dolenjskih občinah. (Nadaljevanje na 5. str.)

Dr. Franc Hočevar v KRKI

Podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Franc Hočevar se je 23. januarja mudil v Novem mestu in med drugim obiskal tudi tovarno zdravlil Krka. Zanimal se je za razvojni program tovarne, za njene načrte v nekdanjem Inisu in za možnosti za sodelovanje tovarne z inštitutom Borisa Kidriča. Za sodelovanje z inštitutom Borisa Kidriča se je zanimal ne glede na to, da ni prišlo do integracije, ker so v inštitutu pripravljene v enakih okvirih sodelovati a tovarno zdravlil Krka.

M. J.

la približno 6.000 gospodarstev v treh dolenjskih občinah. (Nadaljevanje na 5. str.)

Sredi šolskih počitnic — pa taka zima! Nenadoma je prišla že druga otoplitev in jug je mimogrede odpihnil sneg. Smučičarja so prazna, zato pa v mestu ni nič manj živahno. Ceprav se avtomobilisti v Novem mestu — od koder je tudi tale posnetek — pritožujejo, da nimajo kje parkirati, bi vendarle premnogi raje ta čas sneg kot dež. (Foto: Ivan Zoran)

DANES: Stična: referendum 20. febr.!

- Polje, kdo bo tebe ljubil? str. 6
- Rešitev za slabotne str. 10
- Konjiček, zaslužek, propad str. 11
- Črnomaljski »zli duhovi« str. 13
- Po sledih govorice v Mirenški dolini str. 16

Kljub nekaterim nasprotovanjem se je DS Mesnega podjetja Stična odločil za pripojitev k Dolenjki iz Novega mesta

Delavski svet Mesnega podjetja Stična je 19. januarja z večino glasov sprejel sklep, da za 20. februar letos razpiše referendum za pripojitev k trgovskemu podjetju DOLENJKA iz Novega mesta.

Predtem je DS sklepal o možnosti za združitev z domačo kmetijsko zadruzo, vendar se za tako integracijo član DS niso odločili.

Če se bo 65-članski kolektiv Mesnega podjetja Stična, ki je lani ustvaril okoli 2 milijardi Stin prometa, odločil za pripojitev k DOLENJKI, bo novo razširjeno podjetje predvidoma ustvarilo v letošnjem letu 113 milijonov celotnega prometa.

Mesni izdelki iz Stične so že sedaj poznani na novomeškem področju. Z novo organizacijsko obliko pa so dane možnosti za močno povečanje prodaje stiškega mesa in mesnih izdelkov na vsem širšem področju Dolenjske in tam, kjer imata obe podjetji že zdaj dobre poslovne uspehe.

VRATA
OKNA
POLKNA
NA
ribniča KREDIT

VREME

OD 29. JANUARJA DO 8. FEBRUARJA

Nekako od 4. do 7. februarja nestalno s pogostnimi snežnimi padavinami. V otalem lepo vreme z ostrejšim jutranjim mrazom.

Dr. V. M.

Zadruga ali društvo?

Kmetje vse bolj isčejo možnosti za boljše gospodarjenje - Kdo jim bo pomagal? - Ali naj se njihove organizacije razvijajo kot »samorastniki«?

»Dolgo smo zaman čakali, zato smo se odločili...« Tako pravi kmetje v Sentjurju pri Celju, Radljah ob Dravi, Juršincih pri Ptujju in še v drugih krajih.

Odločili so se, da si ustanovijo svojo organizacijo. Če se ta ne sme imenovati zadruga, naj se imenuje društvo. Njena dejavnost je bolj pomembna kot naziv. Kmetje si želijo pomagati bolj, kot jim pomagajo drugi. Če ne bodo dobili družbenih

sredstev, bodo poskušali z lastnimi. Tudi to bo več kot nič.

V pravih društev za vzajemno samopomoč zasebnih živinorejcev, kakršno so ustanovili v Radljah ob Dravi, piše, da bodo skrbela za selekcijo živine, za nakup plemenske živine za svoje člane, za zamenjavo telet med kmeti, da bi mesarji dobili le najslabša, boljša pa bi pitali naprej, za sodelovanje pri varstvu živine pred nalezljivimi boleznimi in drugimi nesrečami, za strokovno izobraževanje živinorejcev in spodbudne razstave živine, pa tudi za iskanje kupcev za živino.

Če bi sedanje kmetijske organizacije skrbele za vse to in pri vseh kmetih, ki jim je to potrebno, si gotovo nobeden ne bi zadel nove organizacije. Kmetje se združujejo mimo sedanjih kmetijskih organizacij zaradi tega, ker z njihovim dosežanim delom niso zadovoljni.

Dokler ne bo sprejet novi zakon, ki ga pričakujejo, se ne morejo združevati v novih kmetijskih združenjih. Vsaka nova zadruga bi se namreč takoj ob ustanovitvi spremenila v tako gospodarsko organizacijo, kot so sodanje zadruga. Zato ustanovljajo kmetje društva s široko dejavnostjo. Pozneje se bodo lahko prilagodili novim razmeram. To jim bo uspelo veliko hitreje, kot če bi zdaj le čakali, kaj bo prinesla prihodnost.

V Juršincih pri Ptujju so šli še nekoliko dalje kot v nekaterih drugih krajih. Po uspešnem dvoletnem poslovanju trsničarskega odseka, ki je de-

EDEN IZMED UBITIH - Petnajst novinarjev se je smrtno ponesrečilo, ko je njihovo letalo convair treščilo v megli v pobočje gore blizu Rica v mehiški zvezni državi Vera Cruz. Spremljali so predsedniškega kandidata Echeverria na predvolilni turneji. Na sliki: krsta s truplom enega izmed novinarjev na letališču v Ciudad Mexicu. Mož z naočniki je predsedniški kandidat Echeverria. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI

BAGDAD - V iraškem glavnem mestu so v zadnjih dneh postrelili in pobili novo aserjo izdajalcev, skupno 44, ki so s posredovanjem Irana baje delali za CIA. Vojaški sodniki je dejal, da bo to zustrahovalno vplivalo tudi na druge.

BEJRIT - Libanon je svjedočil, a odločno zavrnil ponudbo Iraka, da bi poslal na libanonsko ozemlje kot pomoč v boju proti Izraelu kakih pet do sedem tisoč svojih vojakov.

PARIZ - Francoski zunanji minister Maurice Schumann je uradno obiskal London in spodbudno izjavil, da se v »Britaniji stvari premikajo. Očitno se je nekaj premaknilo tudi med Francijo in Britanijo, ker Francija ne nasprotuje več sprejemu Britanije v Skupni trg.

PARIZ - Predstavniki nigerijskega vstopništva v Parizu je izjavil, da je zvezna nigerijska vlada pomislila udeležbo nigerijskih vojakov na drugi strani. Ni pa hotel povedati, ali pomislitev velja tudi za biharskega voditelja Ojukwuja.

RIM - Predsednik italijanske vlade Rumor je javno pokaral svojega ministra za delo Cattina, češ da se vmešava v stvari, ki niso v njegovi pristojnosti. Cattin se je postavil na stran sindikatov.

LONDON - Britanski premier je odpotoval na obisk v Kanado in ZDA. Pred nekaj dnevi je napovedal, da bodo volitve v Britaniji verjetno jeseni.

TOKIO - Japonska in ZSSR sta podpisali pogodbo o gradnji pristanišča blizu mesta Nahodka na Daljnem vzhodu, kakih 100 kilometrov jugovzhodno od Vladivostoka.

V Južnem Vietnamu so uradno organizirali kolesarske dirke na 800 kilometrov dolgi progi. Sodeluje 73 vojakov. Dirke naj bi dokazale, da je proga svarna pred napadi FNO. Kako svarna je, dokazuje oboroženo spremstvo kolesarjev: vojski stražijo ob cesti, čistijo mimska polja. Nad kolesarji krožijo helikopteri, pred kolesarji in za njimi pa vozijo oklepni avtomobili. ... V varšavskem paktu so ustanovili skupne sile pod enim poveljstvom. Te skupne sile so sicer ustanovljene zaradi atlantskega pakta, toda po potrebi bodo morala odsele več tisoč kilometrov daleč na vzhod. Da ne bo sovjetskim vojakom preveč dolgčas, če bi se na sovjetsko-kitajski meji spet kaj vnelo. ... Francoski bodo baje prodali Libiji kar sto bombnikov lovcev mirage. Prej je bilo govora o petdesetih letalih. Kaže, da bo Libija, ki ima toliko prebivalcev kakor Slovenija, kmalu do zob oborožena. Ali pa bo nekaj orožja odstopila drugim. Kdor ima nafto, ima devize in orožje je mogoče dobiti samo za devize. ... Na Srednjem vzhodu niso preveč odkritosrčni, kadar je treba priznati lastne izgube. Egipčani so trdili, da jim Izraelci niso zmaknili velike radarske postaje ob Sueskem zalivu. Toda nekaj dni po tem je prišla vest iz Kaira, da so obsodili na smrt pet oficirjev, ki so dovolili, da so Izraelci postajo odnesli. ... V poraženih Biafri, kjer še vedno vlada velika ameda, so cene britvicam poskočile na en junt za britvico. Stevilni Biafrčani bi si radi odšli, ali pa jih nosili kakor njihov (sedaj) pobegli voditelj Ojukwu. ... Sestanek med veleposlanikom ZDA in LR Kitajske v Varšavi je trajal samo eno uro. Toda že to je zadostovalo Moskvi, da je udarila po ameriško-kitajskih spletkah, kakor Peking udarja po sovjetsko-ameriških spletkah. Le Amerikanom je očitno všeč, da se Moskva in Peking pripravata.

tedenski zunanjepolitični pregled

Dvogovor med nemškima ne priznava NDR v mednarodnem smislu, priznava pa jo »de facto«. Isto bi bilo mogoče reči za mejo na Odri in Nisi. Dejstvo, da Bonn še ni dokončno in mednarodno priznal te meje, očitno ne moti Poljake, da ne bi bili pripravljeno začetni pogajanja z Bonnom. Brandtova trza je: obstajata dve nemški državi, a le en nemški narod. In: pogodba med nemškima državama naj ne bo pogoj za začetek

Ulbricht je sklical veliko mednarodno tiskovno konferenco in ji dal zelo velik poudarek. Značilno zanjo je bilo že to, da je bila prva Ulbrichtova tiskovna konferenca po devetih letih. Odgovoriti je hotel na nedavne zahodnonemške predloge in na govor kanclerja Willyja Brandta v Bundestagu. Ulbricht je na tiskovni konferenci zelo hitro in jasno poudaril vse tiste, ki so menili, da so njegovi predlogi za sklenitev pogodbe med nemškima državama »maksimalni«. Njegovi pogoji niso »maksimalni«, temveč »minimalni«. Kljub temu se lahko nadaljuje pogajanja z Bonnom. To je seveda slaba tolažba za Brandta, ki je zdaj med dvema ognjema: iz vzhodnega Berlina ga neizprosno dalje kritizira Ulbricht - z malenkostnimi priznanji, da je nekoliko, toda samo nekoliko boljši od Kiesingerja - z druge strani pa ga napada krščansko-demokratska opozicija, ki si vroče želi, da bi si socialno-demokratski kancler upel prste, diskreditiral lastno politiko »odpiranja proti Vzhodu in si tako sam izkopal prerani politični grob.

Ulbricht je v svoji poslanci Heinemannu med drugim zahteval, da Bon med drugim tudi mednarodno prizna in ne samo »de facto« prizna NDR, da dokončno prizna sedanjo mejo med nemškima državama in mejo na Odri in Nisi, da se odpove članstvu v NATO (ne da bi se hkrati NDR odpovedala svojemu v varšavskem paktu), predvsem pa da se ZRN odpove temu, da bi se razglasila za edino zakonito predstavnico nemškega naroda. Skratka, da bi se med drugim odpovedala tudi tako imenovani Halstetnovi doktrini, po kateri je Bonn prekinil diplomatske stike z vsemi tistimi vladami, ki priznajo NDR.

Če primerjamo, kdo je doslej več »popustil«, moramo ugotoviti, da je to storil Bonn po prihodu Willyja Brandta na oblast. Bonn sicer še vedno

Dvogovor

pogajani, pogajanja morajo pripeljati do sklenitve te pogodbe. Ulbricht je na tiskovni konferenci takole zastavil: »NDR je socialistična nemška nacionalna država, ZRN pa je kapitalistična natovska država... država z omejeno nacionalno suverenostjo.« Mor-da je samo še korak do trditve, da je NDR edina, ki zastopa prave interese nemškega naroda kot celote, kakor je prejšnja leta vztrajno trdil kancler Adenauer o ZRN.

Vendar se dogovor nadaljuje in Ulbricht je pustil vrata priprta. Ko ga je neki novinar vprašal, ali zato zavlačuje pogovore, ker bi s pogodbo NDR izgubila možnost, da brez carine izvažajo svoje blago v ZRN - dejansko v Skupni trg - je ta odgovoril: »Mi delamo razloček med politiko in trgovino.«

Dva češka stalinista, Vasil Bilak in Alois Indra, sta v zadnjih dneh spet napadla Aleksandra Dubčka. To sta storila z utemeljitvijo, da številni ljudje nasprotujejo njegovemu imenovanju za veleposlanika CSSR v Carigradu. Vendar je zanimiva okoliščina, da sta oha stalinista hotela nekoliko zavreti vneto še hušjih stalinistov, ki so še vedno nezadovoljni s sedanjo kadrovsko politiko, beri: čistiko v partijskih vrstah. Oba stalinista sta svetovala somišljenikom, da naglica ni dobra svetovalka in da je za vse potreben čas. Vsekakor je v tragičnem položaju na Češkem nekoliko ironično, da so celo znani stalinisti pod pritiskom še večjih stalinistov, ki ne bodo nikdar odpustili Dubčku in drugim naprednim voditeljem, da so »zakrivili« češkoslovaško pomlad leta 1968.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

ODPRAVLJANJE KRIVICNIH RAZLIK - Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja je prejšnjo sredo sprejela sklep o povečanju pokojnin v Sloveniji. Upokojeni do konca 1964. leta prejmejo letos 23 % večje pokojnine, upokojeni do konca 1965. leta 14 %, upokojeni do konca 1966. leta 20 %, upokojeni do konca 1967. leta pa za 13 % večje pokojnine. Poleg tega povečanja dobijo upokojenci še po 40 din mesečno. Tisti, ki so bili upokojeni po 1. januarju 1968, dobijo 4 % večjo pokojnino in 40 din, v kolikor se jim ni že pri odmeri pokojnine upošteval osebni dohodek iz leta 1969. S tem se v glavnem odpravljajo razlike med upokojenci, ki so odšli v pokoj v različnih obdobjih. V poprečju se letos povečajo pokojnine v Sloveniji za 23 %. Lani so znašale povprečne pokojnine 614 din, letos pa 755 din. Najnižja določena pokojninska osnova znaša 463 din, najvišja pa 3300 din.

Tudi nadomestila za letni oddih upokojujencev ne bodo nižja kot lani, ko so znašala na Hrvaškem 120 din, v drugih republikah pa 100 din.

E. KARDELJ, PREJEL NAJVIŠJE ODLIKOVANJE - Predsednik republike Tito je v petek slovesno podelil Edvardu Kardelju ob njegovi 60-letnici najvišje jugoslovansko odlikovanje - red jugoslovanske velike zvezde za izredne zasluge v dolgoletni revolucionarni in državniški dejavnosti. V soboto pa je mestna skupščina Beograda na slovesnem zasedanju proglasila tovariša Kardelja za častnega meščana Beograda. E. Kardelj je za

Titom drugi Jugoslovani, ki mu je Beograd podelil najvišje priznanje.

STOLETNIKA LENINOVEGA ROJSTVA - V soboto je bila v Beogradu pod predsedstvom tovariša Tita prva seja zveznega odbora za proslavljanje 100-letnice Leninevega rojstva. V uvodni besedi je tovariš Tito poudaril velik pomen Leninevega teoretičnega in praktičnega delovanja v uresničevanju Marksovih idej v vsakdanji socialistični praksi. Proslave 100-letnice

Pokojnine bodo letos večje poprečno za 23 odstotkov

Leninevega rojstva bodo trajale vse letošnje leto. Pri teh proslavah jemljimo Lenino delo - tako so poudarili na seji odbora - kot napotek za delovanje v sodobnosti, ne pa kot nekaj, česar se kaže samo spominjati.

TITO V SLOVENIJI - Prejšnji torek, sredo in četrtek se je predsednik Tito, z ženo Jovanko mudil na obisku v Sloveniji. V torek je z Brionov prispel na Brdo pri Kranju, v sredo je bil na rednem zdravniškem pregledu v ljubljanski bolnišnici »Peter Držaja«, kasneje je obiskal ljubljanski hotel »Turisti«, v četrtek pa je z vlakom iz Kranja odpotoval v Beograd.

SEJA CK ZKS - Centralni komite Zveze komunistov Sloveni-

je je v ponedeljek obravnaval delovni program za uresničevanje resolucije prve seje konference ZKS. Predlog programa je uvodno obrazložil član sekretariata CK Franc Šetinc. Centralni komite je pozval vse organizacije in vodstva ZK, da tudi svoje naloge določno opredelijo z akcijskimi programi, ki morajo biti sestavljeni do 15. februarja.

NAS RAZVOJ DO L. 1975 - Gradivo za sestavo srednjeročnega plana razvoja SFRJ od 1971 do 1975 med drugim predvideva, da bo nacionalni dohodek v Jugoslaviji znašal leta 1975 1000 dolarjev na prebivalca. Povprečni realni mesečni osebni dohodek naj bi tedaj znašal 1450 do 1500 din. Obvezne oblike zdravstvenega varstva naj bi se razširile na celotno prebivalstvo. Od celotnega prebivalstva naj bi bilo kmetov še 42 % (sedaj jih je 46,8 %).

NAPOVEDANA PODRAŽITEV ELEKTRIKE - Pravijo, da letos ne bo nevsječnih omejitev električnega toka, pač pa se bo elektrika prejkone že aprila podražila. To podražitev so predlagali na seji upravnega odbora skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva prejšnjo sredo.

V TREBNJEM TOVARNA ZA PREDELAVO KROMPIRJA? Svet za kmetijstvo, živilsko industrijo in zadrugništvo pri gospodarski zbornici Slovenije je sklenil, da bo dal pobudo za sklicanje vseh zainteresiranih za gradnjo tovarne za predelavo krompirja pri Trebnjem.

Kdo je pooblastil PTT za tako „razvrščanje“?

Razen dražjega papirja, ki pa obeta ponoven skok cene, napovedujejo interni sklepi združenega PTT podjetja s 1. marcem 1970 znatno višje tarife za dostavo časopisov

21. januarja so na seji odbora za časopisno dejavnost pri republikanski gospodarski zbornici razpravljali predvsem o nedavni podražitvi rotacijskega (časniškega) papirja. Kot je znano, je ta papir od 5. decembra 1969 dalje dražji za 8 Sdin pri kg. Javna tajnost pa je, da je znatno večja podražitev tega papirja tik pred durmi. Člani odbora so zato sklenili predlagati republikanski konferenci SZDL Slovenije, da bi le-ta prek pristojnih organov posredovala za regres (povrnitev razlik) podražene papirja za vse količine, ki bodo porabljene za politični informativni tisk.

Ostra kritika pa je na seji zadela tudi PTT podjetja v Sloveniji oz. jugoslovansko združeno PTT podjetje. Brez poprejšnjega posvetovanja s časopisnimi podjetji je PTT sklenila, da bo s 1. marcem letos za časnike veljala odprema tarifa kot za navadne TISKOVINE, česar ne poznajo nikjer po svetu. Tudi »ugodnost«, da bodo posamezne vrste časnikov lahko deležne nekaterih popustov, je enostranska, če pomislimo na dejstvo, da naj bi — tako so povedali na seji tega odbora — sodili v prvo grupo samu dnevnih političnih časnikov. Slovenski pokrajinski tedenski politični listi, glasi-

la medobčinskih organizacij SZDL, bi pri taki enostranski in samovoljni kategorizaciji PTT prišli v 2. skupino »tiskovin«. Pri tem se moramo takoj javno vprašati: kdo je pooblastil PTT podjetja, da bodo enostransko in sama uvrščala slovenski politični tisk v razne skupine ali kategorije? Zoper ta ukrep in postopek PTT so na seji izrekli ostre proteste. Pošta ravna enostransko tudi s svojimi namerami, da bo sama določala, katere največje mere smejo imeti posamezni časniki oz. časopisi, ki jih bo v bodoče razpošljala po normalni tarifi.

Na seji odbora so zato ponovno zelo določeno sklenili, da je treba čimprej resno pregledati možnosti za ustanovitve posebnega samostojnega podjetja, ki bi v Sloveniji prevzelo prevoz in dostavo časopisov kot revij.

Pred časopisnimi podjetji je torej spriče podražitve papirja in obetanih znatnih podražitev poštnih tarif za prevoz in razdeljevanje časnikov, časopisov ter revij, kot tudi drugih podražitev, resno vprašanje podražitve časopisov. Naklade, ki nas že zdaj uvrščajo na dno evropske lestvice glede razširitve tiska, se bodo ob podražitvi prav gotovo močno zmanjšale.

V sredo, 21. januarja, je predsednik republike tovariš Tito obiskal hotel TURIST v Ljubljani, kjer se je zadržal dobro uro in se pogovarjal z uslužbenci. V spremstvu direktorja hotela Toneta Kolarja si je ogledal novo urejene prostore TURISTA, ob odhodu iz poslopja pa so ga Ljubljancani pristrčno pozdravljali. (Foto: France Modic)

Prezgodnji predlog iz Sevnice

V republikanski skupščini niso sprejeli predloga sevniske občinske skupščine, po katerem naj bi dopolnili zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov — Kljub vsemu: pravočasen in dober predlog!

Po podatkih republikanske skupščine socialnega zavarovanja kmetov lani kar 39.000 zavarovanih kmetov ni moglo izkoristiti zdravstvenega varstva, ker niso imeli potrjenih zdravstvenih izkaznic. Leto pa ne potrjuje, da kmet ne plača prispevka. Vse to je spodbudilo občinsko skupščino Sevnice, da je predlagala,

naj bi zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov tako dopolnili, da bi komunalni za vod potrdil veljavnost zdravstvene izkaznice tudi med letom, če bi zavarovanec dokazal, da je plačal prispevek. V tem primeru bi imel zavarovane pravico do povračila stroškov tudi za čas, ko ni imel potrjene zdravstvene izkaznice. Zdaj namreč te pravice nima, četudi kasneje poravnava vse obveznosti. Pristojni skupščinski odbor se s tem predlogom ni strinjal. Menil je namreč, da bi to omogočilo spekulacijo. Zavarovanec prispevka ne bi plačal. Če pa bi zbolel in bi stroški zdravljenja znesli več kot pa znaša prispevek, bi plačal naknadno in se tako izognil večjim stroškom za zdravljenje. Zakonodajno-pravna komisija pa je bila drugačnega mnenja. Dejala je, da je že sam zakon začel, sevniski predlog pa opozarja na težave, ki se porajajo v zdravstvenem zavarovanju kmetov. Po njenem mnenju je ta predlog doslednejši od sedanje zakonske ureditve. Ker pa je delno ureja odprta vprašanja, se je bolj nagibala k mnenju, da bi bilo treba to v celoti urediti v novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju.

Socialnozdravstveni zbor, ki je nato razpravljal o sevniskem predlogu, ni bil za takšno ureditev, ampak je pritrdil tistemu delu mnenja zakonodajno-pravne komisije, po katerem naj bi stvar uredili z bodočim zakonom. Sevniski predlog je bil torej prezgoden — pa vendar pravočasen, saj v skupščini že zdaj razpravljajo o tem, kako bi v prihodnje uredili zdravstveno zavarovanje.

V teh razpravah so znova sprožili sevniski predlog. Odbor socialnozdravstvenega zbora se je zavzel za to, da bi morala občina plačati prispevek za tiste kmete, ki ga iz objektivnih razlogov ne morejo plačati. Malce drugačno je stališče odbora republikanskega zbora, ki pa pravi,

da je to dolžnost družbe. V bistvu med odboroma torej ni razlike, le da eden kar določeno pravi, da je ta družba občina.

Ob vsem tem pa je nekaj gotovo: skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov je letos podpisala višjo prispevno stopnjo. Lani je bila 9, letos pa 12 odstotkov, pavšalni prispevek pa je povečala od 280 na 320 dinarjev. To bo razmere v sevniski občini še bolj zaostri in bo še več kmetov, ki tega prispevka ne bodo zmogli. Nujno je treba torej vse to v celoti urediti z novim zakonom, če že niso sprejeli predloga sevniske občine, da bi vsaj delno odpomogli prizadetim kmetom.

V. J.

ŽIVLJENJSKI STROŠKI ŠE NARAŠČAJO

V decembru 1969 so se življenjski stroški 4-članske družine po podatkih zavoda SRS za statistiko povečali za nadaljnjih 1,6 odst. (v primerjavi z novembrom 1969). Razen stanovanjske opreme in prometa so se podražile vse življenjske potrebnosti. Za kaj je treba od decembra dalje odšteti več denarja? Za hrano za 3,2 odst., za tobak in pijače za 0,5 odst., obleko in obutev za 0,4 odst., stanovanje za 0,2 odst., kurjavo in razsvetljavo za 0,2 odst., higijeno za 0,7 odst., ter za kulturne izdatke in oddih za 0,9 odst. več kot dotlej.

Zanimanje tujega kapitala za naš trg

Doslej je sklenilo 14 tujih partnerjev pogodbe z našim gospodarstvom za investiranje v razvoj jugoslovanskih podjetij. Vrednost doslej sklenjenih pogodb znaša 60 milijonov dolarjev. Te dni so v pripravi še 4 take pogodbe, teko pa tudi pogovori za 60 nadaljnjih pogodb in naložb tujega kapitala v naša podjetja.

Gostinci: za 8,6% dražji kot leto dni prej

V decembru lani so se cene storitev gostinstva povečale za 0,4 odst. v primerjavi z novembrom. Povečanje cen od decembra 1968 do decembra 1969 pa znaša 10,7 odst.: jedila so se v enem letu podražila za 14,8 odst., alkoholne pijače za 9,4 odst., brezalkoholne za 11,1 odst., ter prenočišča za 2,5 odst. V povprečju so bile lanske gostinske storitve za 8,6 odst. dražje kot v letu 1969. Tu so najbolj skočile cene brezalkoholnih pijač — kar za 13,9 odst.

KAKO URESNIČUJEMO REFORMSKO POLITIKO

Z vsemi sredstvi proti podražitvi

»Bitka« za trajno zmago reforme bo v marsičem odvisna od letošnjih prizadevanj, da na tržišču uvedemo več reda. Odgovorni organi, sodeč po pripravljanih ukrepih, ne želijo vsega prepustiti naključju. Njihov glavni namen je že opredeljen: ne sme priti do tekmovanja v cenah, še manj pa do nekontroliranega podražanja.

V tem letu so dobili prednost ekonomski ukrepi, kar pomeni, da se ne bomo vrnili na stare administrativne omejitve. Toda, če bo potrebno, in samo v skrajnem primeru, bomo uporabili tudi te da bi zaščitili tržišče in cene pred nepredvidenimi nevarnostmi.

Najvažnejše je, da so državni organi sklenili posredovati z uvozom, kadarkoli se bodo na tržišču neutemeljeno dvigale cene. To je vzrok za predlagane spremembe v uvozu in carini za posamezne proizvode, da bi z večjim vplivom svetovnega tržišča razbilo nekatera monopolistična tržišča, ki navadno spremljajo podražitve. In končno: tam kjer ne bodo uspešni ekonomski ukrepi, bomo predpisovali administrativne cene. Za razliko od dosedanje prakse bodo kontrolirali tudi sporazume ob uvozu in izvozu, ki jih sklepajo v Zvezni gospodarski zbornici, ker so ugotovili, da tudi ti omogočajo monopol na tržišču.

Očitno je namen pripravljene predloga za te številne ukrepe, da bi vzpostavili večji red na tržišču kot doslej, kar je osnovni pogoj za mirnejše gibanje cen.

Generalni direktor Zveznega zavoda za cene Nikola Filipović je pred kratkim pojasnil, zakaj so tem ukrepom dali prednost. Rekel je: »Te ga smo se lotili zato, ker smo ugotovili, da je na vseh tržnih področjih dosti blaga. Toda namesto da bi to vplivalo na ustalitev cen, se dogaja obratno, zahvaljujoč v marsičem »načrtni paniki, ki jo ustvarjajo posamezne

skupnosti, da bi pripravljale teren za povečanje cen.«

Iz teh ukrepov je razvidno, da gre za nove, sistemske ukrepe. Pokazalo se je namreč, da so osnovna načela reforme na področju cen in tržišča pravilna, toda treba jih je še izpopolniti in kar je še bolj važno, vložiti je treba nove napore in jih dosledno izvesti v praksi. Prav zaradi tega imajo ekonomski ukrepi prednost, da bi v naslednjem obdobju omogočili čim bolj svobodno delovanje na tržišču ob istovremnem izdelovanju trajnih meril za vklajevanje cen, ki so še pod družbeno kontrolo.

Vsekakor stopamo v to leto dosti bolj pripravljeni, kar vliva zaupanje, da se ponavljajoče podražitve iz prejšnjega leta ne bodo ponovile. K sodelovanju so povabili tudi javno mnenje. M. S.

— Vozniško dovoljenje, prosim!
— Kaj? Prav vi si drznete od mene zahtevati vozniško dovoljenje, ko prav dobro veste, da ste mi ga večraj vzeli!

(Karikatura iz zadnje številke PAVLODAN)

Kurilnega olja bo dovolj

Zaradi nujnega uvoza 50.000 ton kurilnega olja bo tega kuriva za približno 1 milijon peči na olje dovolj vso zimo. V Sloveniji pomankanja tega olja zadnje tedne ni bilo čutili, huje pa je bilo na jugu države. Lani smo pokurili v državi že 420.000 ton takega olja, leto dni prej pa 302.000 ton.

Kmetijski nasveti

Prostor za naravna gnojila

Po čistoči kuhinje spoznamo gospodinj, po redu na gnojišču pa kmečkoga gospodarja. Gnoj, gnojilca in gnojilka so sicer odpadki živinoreje, hkrati pa nenadomestljive vrednosti za poljedelstvo. Razmetan gnoj, ki ga dež izpira hkrati z gnojilco v obcestni jarek, to je najslabše spričevalo kmetije.

Gradnjo gnojišč, gnojilnih jam in gospodarskih stavb je pri nas zavrta kmetova negotovost ob podružablanju zemljišč. Danes so stvari precej drugačne: spet so postali zanimivi nasveti, kako je najbolj smotno urediti kmečko dvorišče in gospodarska poslopja, kaj je napredno in kaj ni.

■ Odraslo govedo daje že 10 kubičnih metrov gnoja na leto, seveda odvisno od količine stelje. Če na gnojišče nakladamo gnoj 2 metra visoko, odvažamo pa ga trikrat na leto, zadostujeta za glavo velike živine 2 kvadratna metra gnojišča. Če odvažamo gnoj bolj poredkoma, mora biti seveda večje. Velja pravilo: bolje imeti manjšo gnojišče, pa tisto pravilno urejeno.

Dobro gnojišče ima betonsko ploščad nagnjeno taklo, da se gnojilca odceja v gnojilčno jamo, ki je lahko pod gnojiščem ali ob njem. Ni nujno, da ima gnojišče tudi stranske stene, saj je mogoče brzo njih oblikovati kup, v katerem je gnoj naložen v plasteh, kar edino omogoča pravilno soritev gnoja. Ker je delo zelo težavno, je treba predvideti možnost, da gnoj privlečemo do gnojišča s posebno desko ali pehalom, kar uporabljajo že v vseh bolj urejenih hlevih.

■ Gnojilčno jamo zgradimo iz železobetona. Kjer prazno trikrat na leto, potrebujemo za eno glavo velike živine 3 kubične metre prostora. Jama ne sme biti globlja od 4 metrov, dobro pa je, da je okrogla, ker v njej gnojnice lažje premešamo.

Z novim načinom gnojenja z gnojilco, ki se širi tudi pri nas, potrebujemo drugačno jamo. Velikost izračunamo, če vemo, da daje eno govedo blizu 20 kubičnih metrov gnojilke na leto. Upoštevati moramo še število prazenj. Rezervoar za gnojilco in gnojilco zgradimo lahko tudi nad zemljo, če gradnjo v zemlji ovira talna voda ali živa skala.

Inž. M. L.

Čestitamo, dragi tovariš Krištof!

ZIVLJENJSKA pot enega vodilnih jugoslovanskih politikov in teoretikov Edvarda Kardelja je plodna in bogata. V 60 letih svojega življenja je več kot štirideset let posvetil velikim vprašanjem, ki jih zastavlja sodoben čas. Njegov prispevek za razvoj revolucionarne misli in revolucionarnega boja za nov, pravičnejši svet je velik, zato tudi njegov življenjski jubilej ne more in ne sme ostati znótraj zasebnega življenjskega kroga. Kakor o drugih velikih osebnostih našega časa tako tudi o Edvardu Kardelju lahko rečemo, da je s svojimi listnostmi, z intelektualno in moralno močjo, ki sta jo pomagala klesati njegov čas in prostor, zbujal revolucionarni polet in nakazoval smer tistemu izmed možnih zgodovinskih gibanj, ki je bilo najnaprednejše.

Le redki se lahko pohvalijo, da se njihova iskanja in spoznanja, zamisli, vizije in koncepti uresničujejo že za njihovega življenja. Edvard Kardelj je bil bližnji sodelavec enkratne revolucionarne osebnosti, voditelja jugoslovanske revolucije — Josipa Broza Tita. Njegovi sobojevniki, so bili izjemne osebnosti: Boris Kidrič, Moša Pijade in mnogi drugi, ki so v teoriji in praksi utirili pota jugoslovanskemu samoupravljavemu socializmu. Več kot štiri desetletja je pripadal partiji, ki ji je uspelo združiti ustvarjalno misel s tekočim praktičnim bojem za novo, naprednejše. Začetki takega revolucionarnega delovanja segajo v predvojni čas, ko je tovariš Tito s svojimi sodelavci usposabljal partijo za vodenje revolucije v posebnih okoliščinah jugoslovanske zgodovine in druge svetovne vojne. Zlasti izstopa teoretični prispevek Edvarda Kardelja »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja, ki je postal eden izmed temeljnih kamnov partijskega programa o nacionalnem vprašanju. To je bilo v tistem času, ko so bili mednarodni odnosi v Jugoslaviji najbolj pereči in najostrejši, toliko bolj pomembno.

EDVARD KARDELJ je pomagal utirati pot revoluciji in z njo temeljiti družbeni preobrazbi v deželi, ki je bila med najzaostalejšimi v Evropi. Poet bi rekel, da se je revolucija sklonila nad blato, kjer je človeštvo ležalo dolga stoletja. Šla je po poleh, ki niso bile nalanko zarisane na nobenem zemljevidu. Svojo moč je črpala iz množic, o katerih so mnogi sodili, da niso zmožne ustvarjati zgodovine in da prostovoljno polagajo svojo usodo v roke posameznih osebnosti in skupin. Nekdanji podožniki so začeli sami delati zgodovino.

Jugoslovanski narodi s KP so z oboroženo vstajo leta 1941, ko je Hitlerjev vojaški stroj zmagovalno hrupel pred durmi Moskve in Londona, stopili na eno izmed najvidnejših zgodovinskih pri-

zorišč. Med najpomembnejšimi organizatorji vstaje in graditve nove ljudske oblasti je bil Edvard Kardelj, ki je že oktobra 1941 pisal o narodnoosvobodilnih odborih kot novi obliki ljudske oblasti. Tedaj smo začeli utrjevati samoniklo, našim razmeram ustrezno, posebno obliko socialistične revolucije, ki se je naslanjala na ljudsko fronto kot najširši temelj narodnoosvobodilnega boja. S tem pa smo že prihajali navzkriž s stalinskimi tezami, po katerih za razvoj socializma zadostuje, da komunistična partija osvoji oblast ter da z državno političnim in s planskim aparatom »gradi socializem«. S tem, da se nismo ravnali po predpisih receptih, smo se izognili nevarnosti mehničnega posnemanja modela, ki je nastajal v povsem drugačnih zgodovinskih okoliščinah. Sami smo našli izhod iz najhujšega položaja v zgodovini jugoslovanskih narodov. V revolucionarnem boju brez dogmatičnih spon so se rojevali novi, prekaljeni kadri, ki so najboljše razumeli probleme svojega ljudstva in jih znali tudi najuspešneje urejati. Obogateni z revolucionarnimi izkušnjami, zavestjo in pogumom, z moralno močjo, ki so jo črpali v ljudstvu, so se lahko spoprijeli z nalogami povojne obnove in graditve nove Jugoslavije ter se uprli stalinskemu pritisku v času kominforma.

MNOGI so z dvomi ocenjevali razvoj samoupravljanja, ker so videli v njem predvsem decentralizacijo. Tovariš Kardelj je smeraj opozarjal, da razvoj samoupravljanja ne pomeni atomizacije, temveč novo strukturo družbe, Centralizem in birokratizem je bilo mogoče razbiti le z decentralizacijo, z nastajanjem avtonomnih družbenih subjektov, ki šele takšni, torej sorazmerno svobodni in samostojni, lahko začnejo proces nove integracije družbe, vendar sedaj ne več centralistične in birokratske, temveč samoupravne — kot samourejanje med seboj odvisnih središč. To je oblika, ki ustreza sedanjim zahtevam znanstvene in tehnološke revolucije. To je vsebinsko prizadevanje našega časa, v katerem so tradicionalne družbe podvržene hudim krizam. Samoupravljanje se sedaj ne omejuje več samo na nasprotovanje birokratski koncepciji socializma, temveč se opredeljuje pozitivno kot celovita udeležba človeka pri odločanju o njegovi usodi na ekonomskem, političnem in kulturnem področju.

NISO redki, ki napadajo Edvarda Kardelja. Včasih prihajajo napadi z leve, drugič z desne, največkrat pa kar z obeh strani. To ne preseneča, zakaj Edvard Kardelj je nasprotnik obeh dogem: tako tiste, ki razglasa klasične buržoazne demokratske oblike za edino zveličavno pot v socializem, kot one, ki vidijo edino možno pot za vse države in za vse čase v oktobrski revoluciji. O tem je leta

V torek, 27. januarja 1970, je slavil 60-letnico življenja eden izmed najvidnejših slovenskih in jugoslovanskih politikov in državnikov, tovariš EDVARD KARDELJ. Vse svoje dosedanje življenje je posvetil neutrudnemu revolucionarnemu delu za korist delavskega razreda ter za osvoboditev jugoslovanskih narodov. Pred vojno in ves čas revolucije je stal na prvih okopih boja za svobodo slovenskih in jugoslovanskih delovnih ljudi. Prav v času najhujšega preganjanja, zaporov, ječ in nasilja je vedno našel čas tudi za pisanje: s knjigami, članki, z razpravami in bogatim teoretičnim delom je prispeval najdragocenejše v zakladnico jugoslovanskega in svetovnega marksizma, zlasti pa je bil in je v prvih vrstah borcev za samoupravljavski, resnični jugoslovanski socializem.

Vsi mu ob življenjskem jubileju želimo vse najboljše, zlasti pa čvrstega zdravja in osebnih sreč, da bi bil še dolgo med nami!

1954 predaval v Oslu, kjer je govoril o možnosti razvojne poti v socializem prek političnega mehničnega klasične buržoazne demokracije. Takšna pot je možna v visoko razvitih deželah, ki imajo zato, ker so se prej pojavile na zgodovinskem prizorišču kapitalizma, poseben ekonomski privilegij, z njim vred pa tudi ekonomsko moč in visok življenjski standard. To dejstvo blaži notranja družbena protislovja. V takšnih primerih je demokratska tradicija v nekem smislu regulator družbenih nasprotij v smeri postopne krepitve socialističnih elementov. To pa ne velja za zaostale države brez demokratske tradicije, ekonomsko nerazvite in z zaostrenimi notranjimi protislovji. Če se hočejo te države razvijati kot svobodne in neodvisne, ne smejo po klasični poti kapitalističnega razvoja, ker bi jih spričo mednarodne koncentracije kapitala, zaradi poglobljanja prepada med razvitimi in nerazvitimi deželami ter zavoljo blokovskih nasprotij prej ko slej pahnili v ekonomsko in politično odvisnost od bogatejših. Zaradi tega socialističnega gibanja v nerazvitih deželah niso le metoda osvoboditve dela, temveč predvsem tudi način, kako se otresti zaostalosti, s tem pa tudi ekonomske in politične odvisnosti. Šele to jih usposablja za socializem.

napredka... S tem je povedal, da bi nas vsaka druga pot spreminjala ali v privesek imperialističnih sil ali v objekt centralističnega, birokratskega koncepta socializma.

TUDI Kardeljeve razprave o vprašanjih socialistične politike na vasi so zgovoren primer ustvarjalnega marksizma, razumevanja problemov v njihovi časovni in prostorski stvarnosti. Že od vsega začetka je nasprotoval kampanjskemu podružbljanju zemlje, poudarjanju zgolj kvantitativne strani socializacije naše vasi. Zavzemal se je za resnično povezovanje socialističnega sektorja s kmetom, kakor ga narekujejo njune obojestranske materialne koristi, ki ustrezajo obstoječemu obsegu modernih sredstev za proizvodnjo. Dajal je prednost kvaliteti pred kvantiteto in tako prišel do sklepa, da ni najpomembnejše, ali je večina zemlje družbene, temveč da je nepriemerno važnejše, ali ima družbeni sektor večino po proizvodnji in produktivnosti, po svoji vlogi na tržišču. S tem je že pred desetimi leti nakazal sedanje stanje, ko socialistična kmetijska gospodarstva z manjšim deležem zemlje pridelajo večino najpomembnejših pridelkov za trg. Sedanje razprave o problemih kmetijstva in vasi vnovič potrjujejo aktualnost Kardeljevih tez o reševanju agrarnega vprašanja v naših razmerah.

Tovariš Kardelj ima pravico govoriti o tem, kakšni moramo biti komunisti, ker je on sam takšen že več kot štirideset let. Z dialektično metodo je odkrival resnico o človeku in družbi, o zakonitostih družbenega razvoja in podrejal spoznane nujnosti zavestnim smotrom človeka. S tem je dal dragocen prispevek življenjskemu, ustvarjalnemu marksizmu, ki osvobaja človeka in njegovega duha. S takšno metodo je Edvard Kardelj prispeval trajne vrednosti v zakladnico revolucionarne misli in praktičnih izkušenj, iz katere zajemajo napredni ljudje in napredna gibanja po vsem svetu.

Socializem je znanost, a tudi umetnost! je zapisal neki tuji publicist. Umetnost zato, ker terja nemirno iskanje, globljo analizo življenja v času in prostoru, zmožnost predvidevanja za prihodnost, pripravljenost za akcijo. Edvard Kardelj je imel in ima vse te oblike. Če bi ne dal revolucionarnemu gibanju nič drugega kot samo razpravo »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja,« bi se bil že uvrstil med naše velike mislece. Vendar on nenehno dela, ustvarja in piše!

(Povzete po gradivu, ki ga je ob življenjskem jubileju tovariša Edvarda Kardelja objavil KOMUNIST 23. januarja 1970, pripravili pa Zvone Dragan, Milan Kučan in Frane Setina)

V redkih uricah oddiha zna tudi tovariš Krištof duhovito in domiselno spraviti v dobro voljo vsa družbo. Tako je bilo tudi na prisrčnem večeru, ko je v poletju 1968 s tovarišem Titom in spremljevalci lovil polbe pod Trebelnim. (Foto: Moškon)

VSAKO nadaljnje Kardeljevo delo po svoje potrjuje njegove prejšnje misli in spoznanja. Tako so tudi vse njegove poznejše razprave o nacionalnem vprašanju potrjevale njegova zgodovinska spoznanja iz predvojnega obdobja. Po vojni razvoj je pokazal, da je mogoče uspešno reševati nacionalno vprašanje samo v socializmu, ki veruje v enakopravnost med narodi in državami. Zato je Edvard Kardelj smeraj tako odločno nasprotoval vsakršni nacionalistični licitaciji, ki poskuša kompromitirati sadove narodnoosvobodilnega boja in razvoja mednarodnih odnosov v Jugoslaviji. Po njegovem mnenju poskušajo nekateri s takšnimi licitacijami, prekritimi z raznimi romantičnimi, demagoškimi in drugimi gesli, ustvarjati in širiti prostor za protisocialistično in protisamoupravno akcijo. Takšne težnje so naperjene proti Jugoslaviji, ki je s svojo neodvisno in napredno vlogo eno najpomembnejših poroštev varnosti za vse jugoslovanske narode in ena pomembnih opornih točk v boju drugih narodov za neodvisnost in mir na svetu.

»Tudi v prihodnosti,« je poudaril Edvard Kardelj na razširjeni seji sekretariata CK ZKS po znanih dogodkih v Sloveniji, »je slovenskemu narodu odprta samo ena pot, če hoče resnično ostati sam svoj gospodar: biti s socializmom in braniti socializem, biti s samoupravljanjem in demokracijami napredkom socializma in braniti takšno smer

Trojno KREMENOVO iskrenje

Za povečanje izvoza, za povečanje proizvodnje steklarskih peskov in za sodobnejši izkop proti ognju odpornih peskov letos 2 milijona

O rudnikih nekovinskih rudnin Kremen v Novem mestu je bilo zadnje čase malo slišati. 170-članski kolektiv pa je v navidezno zatišju dosegel lepe uspehe in pripravil obsežne razvojne načrte, ki jih že uresničuje. Letos nameravajo porabiti za naložbe okoli 2 milijona din.

KREMEN koplje kvarcit za izvoz, steklarske in livarske peske ter proti ognju odporne peske. V te tri smeri gre do večletna prizadevanja za posodobitve in povečanje proizvodnje.

Kvarcit kopljejo na Mirni, izvažajo pa ga v Zahodno Nemčijo. Lani so prodali 9500 ton kvarcita, letos bodo izvoz povečali za 50 odst., ker to želi tuji kupec, v prihodnje pa se bo izvoz povečal na 20.000 ton.

Steklarske in livarske peske kopljejo na Ravnah in v kooperaciji z rudnikom Globoke. Globoke livarske peske uporabljajo kupci za jekleno litino, ravenske pa za sivo litino. Proizvodnja livarskih peskov bodo počasi opustili, ker jih je mogoče oplemenititi v steklarske. KREMEN je razen Pule edini proizvajalec steklarskih peskov v zahodnem delu Jugoslavije,

potrebe po steklarskih peskih pa so iz leta v leto večje. Ker je program za oplemenitnje livarskih peskov v steklarske že izdelan, ga KREMEN začenja uresničevati. Nova flotacija, ki bo začela obratovati še letos, bo povečala proizvodnjo steklarskih peskov za 15.000 ton.

Okoli 20.000 ton steklarskih peskov dobavijo steklarni v Hrastniku, steklarna Rogatec jih potrebuje zdaj 18.000 ton, po 10-letni pogodbi pa bo že čez nekaj let potrebovala 30.000 ton na leto. Preostalih 10.000 ton steklarskih peskov dobavijo raznim drugim kupcem. Če bodo potrebe še večje, bo potrebna tudi četrti flotacija, zanjo pa za zdaj nima denarja.

Proti ognju odpornih peskov nakopljejo 5000 ton na leto. Ti peski so zelo kvalitetni in imajo najvišjo ceno, 1,5 milijona letošnjih na-

ložb in 500.000 din za investicijsko vzdrževanje bodo porabili tako: za povečanje proizvodnje kvarcita, namenjenega izvozu, 150.000 din, za povečanje proizvodnje steklarskih peskov okoli 500.000 din, za mehanizacijo proizvodnje proti ognju odpornih peskov pa 150.000 din.

Kakšnih 800.000 do 1,5 milijona din bodo porabili za prevozna sredstva, za stroje za izkop in za odkup zemljišč. KREMEN gre po več letih previdnega odpravljanja ozkih gri in po manjših posegih zdaj odločno v naložbe, ki jih med drugim terjata tržišče. Upajo, da jim bodo pri tem banke ali kdo-drug pomagali tudi s krediti.

M. J.

Mesarji, ki jih vidite na sliki, so člani kolektiva, ki tudi pri nas slovi po kvalitetnih suhomesnatih izdelkih. Čeprav njihovo podjetje nima sedeža na našem območju, bomo najbrž v kratkem kaj več pisali tudi o njih. (Foto: M. Jakopčec)

2. NADALJEVANJE

Za novo in boljše življenje

Odgovarja direktor DOMINVESTA dipl. ekon. Miha Hrovatič

— Naštejte, prosim, predloge iz razgovorov z oblastnimi in gospodarstvenimi predstavniki posameznih občin pri zbiranju prvih osnov za izdelavo načrta dolgoročnega razvoja naše pokrajine.

— Predstavniki občin in delovnih organizacij, s katerimi smo se doslej pogovarjali, so predvsem opozarjali in želeli, da bi načrt razčlenili in nakazal razvoj naslednjih štirih osnov: pogojev za nadaljnji razvoj kmetijstva, ureditev prometnih zvez, zlasti cestnega omrežja, razvoj obstoječih industrijskih panog in razvoj turizma.

Glede kmetijstva je bila v ospredju ugotovitev, da moramo tudi v bodoče računati na visok delež kmetijskega prebivalstva. Zanimanje mlajših ljudi za kmetijstvo bi se povečalo, če bi na vasi izboljšali pogoje dela in življenja. Pri tem gre za več stvari, najbolj pa so poudarjali naslednje: nižje cene za lahko mehanizacijo, pravičnejšo davčno politiko, zdravstveno in pokojninsko

zavarovanje kmetov, posodobitve cest na kmetijskih območjih, dodatno izobraževanje mladih, zvišanje zemljiškega maksimuma in za takojšnje rešitev: ureditev dolgoročnih pogodbenih razmerij med zadrugami in kmeti tako, da bi zadruga z garantiranjem cen in količin pri odkupu spodbudile zasebno kmetijsko proizvodnjo.

Govoreč o prometnih zvezah, so povsod poudarjali, da je treba s sodelovanjem občinskih in republiških sredstev zagotoviti tudi gradnjo in posodobitve prečnih povezav med občinskimi središči in posameznimi kraji, in ne samo gradnjo drugega pasu ceste Ljubljana-Zagreb ter cest ob Savi in Krki. Pri tem so zlasti izstopile kot nujne naslednje cestne povezave: Sevnica — Skočjan — Novo mesto, Sevnica — Mokronog — Trebelno — Novo mesto, Novo mesto — Dvor — Kočevje, Dvor — Hinje — Ribnica — Sodražica, kot najnujnejša pa cesta Kočevje — Brod.

Razen razvojnih možnosti za nove industrijske panoge, ki jih bo nakazal načrt, je zelo pomembna določitev največjega mogočega razvoja obstoječih panog in obratov. Pri tem ugotavljamo, da je naša pokrajina v nekaterih panogah tako močno zastopana, da bi morali skupno programirati ne le razvoj posameznih podjetij, pač pa razvoj panog. Kot značilen primer so lahka lesnopredelovalna industrija, kovinsko-obdelovalna industrija ter industrija motornih vozil in transportnih sredstev. Najbrž bi se morali predstavniki podjetij, kijub temu da ne želijo integracije, že zaradi ločenosti svojih podjetij sporazumevati o skupnih programih razvoja svoje panoge. To ni tako nepomembno, kot je morda videti na prvi pogled, saj imamo v naši pokrajini po 10 podjetij iz posamezne panoge.

Za turizem je v celotni pokrajini veliko zanimanja, saj je zaradi povsod dovolj naravnih pogojev. Obstaja tudi okvirni načrt dolgoročnega razvoja turizma v pokrajini. To, kar je zastavljeno s tem načrtom, pa se v praksi, žal, uresničuje tako, da desetine majhnih turističnih in gostinskih organizacij vsaka zase gradijo in razvijajo več ali manj perspektivne zmogljivosti. Ne v občini in ne v pokrajini, še posebej pa v ban-

kah ni nikogar, ki bi kot pogoj za razvoj postavil spoštovanje sprejetega programa. Pomemben pogoj za razvoj turizma pa so v naši pokrajini posodobitve cestne omrežja in krediti za naložbe v turizem pod ugodnejšimi pogoji.

(Nadaljevanje s 1. str.)

Predelava ...

nah: trebanjski, grosupeljski in novomeški, ki naj bi s krompirjem zalagale tovarno. Ta bi potrebovala za redno obratovanje vsako leto 27.000 ton krompirja. Po predvidenih načrtih naj bi namreč mirenska tovarna delala krompirjeve kosmiče in moko: proizvodni načrt je bil 4.500 ton kosmičev za krompirjeve pire in 500 ton krompirjeve moke za pripravo kruha in drugih prehranskih izdelkov vsako leto. Poprčni pridelke v trebanjski občini je 170 centov krompirja na hektar, po približnih izračunih pa ima občina vsako leto več kot 4.000 ton krompirja tržnih presežkov. Kot sodi direktor zadruga inž. Slavko Nemančič, bi z malenkostnimi ukrepi lahko povečali pridelke na 250 centov na hektar, obenem pa bi v treh dolenjskih občinah povečali površine, zasajene s krompirjem za dva odstotka.

Razen reševanja pereče kmetijske problematike bi tovarna, ki bi zaposlovala približno 160 delavcev, pomagala k večji zaposlenosti v občini. S poprčnim pridelkom 236 centov na hektar v vseh treh občinah pa bi obenem zagotovili dovolj krompirja za redno in nemoteno obratovanje tovarne, ki si jo na Dolenskem tako želijo.

Črnomelj: na hekte alkohola

V letu 1969 so imeli v družbenem in zasebnem sektorju gostinstva v občini Črnomelj 5.679 nočitev domačih in 1.564 nočitev tujih gostov. Prodali so 150.900 l piva, 109.500 l vina, 4.400 l žganja in 15.500 l ostalih žganih pijač. Brezalkoholnih pijač je bilo prodanih 62.300 l, slatine in sodavice pa 711.100 litrov. Podatek o prodanem vinu bi bil veliko večji, če bi imeli evidenco tudi nad pijačo, ki se iztoči po zidanicah.

Debenec: koča je še naprodaj

Poročali smo že, da je lastnik koče na Debenecu TVD Partizan Mirna sklenil prodati kočo, ki je že daljši čas zaprta in brez oskrbnika. Za kočo so se zanimali lovci vendar se glede cene in časa plačila, kot kaže, niso mogli pogoditi.

Prav škoda je, da je ta vse bolj priljubljena izletniška postojanka, ki ima zdaj tudi mnogo boljše cestno povezavo, prav v času turističnega razmaha tako nazadovala.

Dragatuš: v vsaki hiši imajo radio

Elektriko je dobil Dragatuš že 1948, vodovod pa ob gradnji šole. Od takrat je v vasi čedalje več sodobnih strojev. V Dragatušu, ki ima 45 hiš, je zdaj vsaj toliko radijskih sprejemnikov, 17 televizorjev, 28 pralnih strojev, 16 hladilnikov, 20 kopalnic in več električnih štedilnikov. Tudi kmetijskih strojev je zadnje čase več. Dva vaščana imata traktor, kosilnice je veliko, prav tako pa imamo več lastnikov avtomobilov, motorjev in mopedov.

M. B.

Gostinci na praksi

V dolenjskih gostinskih delovnih organizacijah so začeli prakticirati učenol, ki so pred nekaj dnevi končali prvi in drugi letnik šolanja v novomeškem šolskem centru za gostinstvo. Približno 170 učencev bo ostalo na praksi od šestih mesecev do enega leta. Jutri pa se začne pouk za dijake zadnjega letnika gostinske šole: dijaki bodo junija zapustili šolske klopi in se zaposlili v gostinski stroki ali pa nadaljevali študij na višjih šolah.

Sporočilo iz Zagreba

Občinska skupščina v Brezicah je dobila na vpogled osnutek dolgoročnega programa razvoja zagrebske regije, ki sega do meja breziške občine. Ta osnutek je obenem tudi povabilo za sodelovanje ter vključevanje v njihove programe. Zagrebčani so torej pri planiranju precej dlje kot sosedje na desnem bregu Sotle.

Popravljamo: 7.231 zaposlenih - toda samo v industriji!

Dopolnjujemo vesti, ki smo je pod naslovom »7.231 zaposlenih« objavili pretekli teden na gospodarski strani: zaradi pislne napake je v naslovu izostal podatek, da gre v gornji številki za zaposlene v industriji. Znano pa je, da je v občini Novo mesto od lani zaposlenih že nekaj nad 13.000 delavcev in ustlužencev.

UREDNIŠTVO DL

Sejmišča

Brezice: velika izbira

Na sejni v Brezicah je bilo 24. januarja naprodaj kar 884 praščikov, kupili pa so jih 639. Velika izbira je bila med večjim ptijski, mlajših pa ni bilo dosti. Cene so se gibale med 8 din in 12 dinarji za kilogram žive teže.

Sejem v Novem mestu

V ponedeljek, 26. januarja, so lahko kupci na novomeškem sejmišču izbirali med 575 ptijski, kupili pa so jih 497. Mlajši so šli v denar po 170 do 240 din, večji pa po 250 do 560 dinarjev.

S 15 km po republiški cesti

Luknje na cesti Škofljica-Ribnica dovoljujejo ponekod med vožnjo le polževo hitrost ...

Glavna cesta Ljubljana-Kočevje je na odseku Zlebič-Ribnica-Kočevje na nekaterih mestih komaj še prevozna. Več delov asfaltnega cestišča je na nekaterih odsekih popolnoma uničenih. Na teh odsekih je cesta slabša, kot da bi bila makadamska. Ponekod (na primer Gorenja vas-Ribnica) je hitrost za vozila omejena na 15 km!

Odsek te ceste od Zlebiča do Ribnice bi moral biti obnovljen že lani.

Temeljnite obnove pa so potrebni tudi ostali odseki te ceste, ki so bili asfaltirani pred letom 1963, se pravi pred modernizacijo celotne ceste Škofljica-Kočevje. Ti, stari odseki so popolnoma dotrajali. Vsakoletna popravila in krpanja asfalta ne zaležejo. Prav zato bi morali na novo asfaltirati naslednje odseke te ceste: Zlebič-Dolenja vas, Kočevje-Stara cerkev in tudi odsek Škofljica-Pijava Gorica.

Seveda pa je že v načelu nevzdržno, da je na asfaltirani republiški cesti drugega reda ponekod (na primer odsek Pijava Gorica-Skofljica in še kje) hitrost omejena večji del leta, skozi vse leto ali pa celo več let zapored na 40, 30 in celo 15 km na uro! Pa še pri taki hitrosti se ti lahko zgodi, da boš zaradi lukenj na cesti zgubil okrasne kape pri koleših avta, okrasne okvirje žarometov in še kaj ali pa polmil avto.

JOZE PRIMC

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nočoj?

Turizem je odvisen od ceste

Avtomobilska Cesta bratstva in enotnosti med Ljubljano in Zagrebom postaja pretesna: statistiki dokazujejo, da je šlo predlanskim po tej cesti vsakih 24 ur 4.760 avtomobilov. Laneki podatki sicer še niso znani, je pa očitno, da so se številke občutno povečale. Strokovnjaki namreč sodijo, da se promet vsako leto na tej cesti poveča za petino, v naslednjih štirih letih bo torej promet med Ljubljano in Zagrebom že tako gost, da bodo presežena vsa mednarodna javna pravila, po katerih je treba že graditi štiripasovne ceste.

Zato so upravičeni vse pogostejši občutki, da je zlasti v glavni turistični sezoni promet na tej naši magistrali skrajno počasn in nevaren. Samo štiripasovna cesta bi lahko rešila položaj. V nasprotnem primeru se zares lahko zgodi, da si bodo tuji izbirali druge poti za dosego svojega cilja — ali pa bodo spreminili cilj svojih potovanj. Zdej je namreč jasno da se na nemške hitre ceste

steke ves promet iz Skandinavije in Belucusa: nemške hitre ceste pa usmerjajo vsa vozila, ki imajo cilje na Jadranu, v Grčijo, Turciji in Bolgariji prek mejnih prehodov Trbiž, Podkoren in deloma Ljubelj in po gorenjski cesti prav na Cesto bratstva in enotnosti. Ker je zdajšnja pot te ceste najkrajša in najhitrejša povezava med Ljubljano in Zagrebom, bi torej v bližnji prihodnosti upravičeno pričakovali novih načrtov za štiripasovno cesto. V nasprotnem primeru bo ob takem naraščanju prometa na avtomobilski cesti tudi turizem, ki se je ob cesti razvijal, začel izgubljati svoj pomen.

Zato pa kajpak statistični podatki o naraščanju prometa na tej cesti niso brez vrednosti za dolenski turizem. saj Otoče, Smarješke in Čateške Toplice ter v manjši meri nekateri drugi gostinski obrati živijo od avtomobilskega vrveža. Od nove ceste so torej odvisni tudi morebitni novi načrti teh turističnih točk.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Solske počitnice so se sicer že začele, toda ves sneg je skopnel. Smučarski tečajji so bili preloženi, tudi tisti v Črnomlju, za kateroga je bilo prijavljenih približno 50 mladih smučarjev. Snega ni torej nit v tem dolenskem smučarskem središču, zato tu ni niso potrebne rezervacije v postojanki Planinskega društva iz Črnomlja.

Čateške in Smarješke Toplice so bile zadnje dni povsem zasedene. Mar se je že zdaj ob začetku leta začela ponavljati lanska zgodovina? Velja torej za Čateške in Smarješke Toplice skoraj obvezna rezervacija: morda bi bilo dobro, da si že zdaj poskrbite prostor za pustovanje.

Dolenjski gostinski in turistični centri sicer še nimajo izdelanega programa, vendar še lahko rečemo, da se bodo povsod pripravili za pustovanja.

Lani spomlad, nekaj tednov potem, ko je novomeška Industrija motornih vozil podpisala veliko pogodbo o izvozu svojih kamping prikolic na švedsko tržišče, so se v tamkajšnjih časopisih pojavili naslovi o superservisih novomeške tovarne, ki so jih primerjali kar s servisi roll-royca. Kajpak ni treba posebej poudarjati, da švedskemu časopisu ni bilo treba delati reklame, ampak so zapisali tisto, o čemer so se lahko sami prepričali. Nasploh je tudi pri nas znano, da novomeška tovarna skuša kar najbolj poskrbeti za servisno službo. Dosljej je bila njena naloga usmerjena na treh področjih: kombijih, prikolicah in servisni opremi. Potem ko so uresničili že prej napovedane obljube in začeli montirati tudi austine 1300, bodo morali skrbeti za podobno dobro organizirano servisno dejavnost tudi na tem področju. Prav zanesljivo namreč drži, da bodo le na ta način še naprej ohranili zaupanje kupcev. Mnogi od njih so namreč prav zaradi tega kupili novomeške automobile.

Od tovarne je torej odvisno, če bo znala sedanjemu navalu še povečati in si tako zagotoviti nadaljnjo, morda celo večjo prodajo na našem avtomobilskem trgu. Sodeč po dosedanjih izkušnjah, je IMV sposobna to uresničiti in tudi izvrstno organizirati avtomobilski servis.

Piročnik za aktiviste

Na zadnji seji sekretariata predsedstva RK ZMS, ki je bila 15. januarja, je bil sprejet sklep o mesečnem tiskanju brošure z delovnim naslovom »Piročnik za mlade aktiviste«. V brošuri bodo na približno 50 straneh objavljali teoretične ter organizacijsko praktične prispevke,

Tudi letos brez izredne stopnje!

To velja za delavski sklad – Kmečki sklad pa je še vedno do vratu v dolgovih – Doklej bo zdravstvena služba delala na up?

Samoupravnim organom zdravstvenega zavarovanja delavcev v novomeški komunalni skupnosti do zdaj se nobeno leto ni bilo treba bilance v skladu izravnavati z denarjem iz izrednega prispevka, te nedvomno spodbudne tradicije tudi tokrat ne bodo prekinili. Izračunani so približni podatki za lansko poslovanje, po katerih bodo z rednimi stopnjami zbrani dohodki povsem pokrili izdatke.

Delavski sklad je imel lani za 3.400.000 din večje dohodke, kot so jih predvidevali. Toda porabljeni so bili vsi, še več. Izdatki so presegli načrt za vsoto, ki se je nabrala v rezervnem skladu. Ker pa je bilo že ob podpisu pogodb določeno, da bo šla rezerva za kritje morebitnega primanjkljaja, ta pa ne sme biti večji od rezerve, se je to dejansko že zgodilo. Takega primanj-

kljaja, ki bi ga bilo treba pokriti z denarjem, zbranim z naknadno, za nazaj predpisano stopnjo, torej ni.

Zelo nemirne noči pa imajo bržkone kmetje v svoji skupščini zdravstvenega zavarovanja, saj je njihov sklad že po tradiciji končal minulo leto z izgubo. Ta tokrat resda ni tako huda kot prejšnja leta, povečuje pa stare kmečke dolgove, ki niso majhni.

Ceprav kmetje že dalj časa plačujejo izredni prispevek, je bil njihov skupni dolg na prehodu v novo leto še vedno okoli 4.600.000 din. Tudi sklad vsa ta leta ni bil likviden, zato ga je zdravstvena služba kreditirala. Trenutno je bil sklad dolžan več kot 3.000.000 din. Računajo, da bodo ta dolg poravnali z izrednim prispevkom, ki se bo iztekal šele čez ne-

kaj let. Za stare dolgove naj bi si torej nihče ne delal skrbi, vprašanje pa je, kako bo s skladom glede na prispevne stopnje, predpisane za letos. Se bo dolg ob letu še povečal, namesto da bi se zmanjšal? Na nove primanjkljaje pač nihče rad ne misli.

Majhna nelikvidnost na Dolenjskem

(Nadaljevanje s 1. str.)

ni, zaposlujejo pa samo ne kaj deset ljudi, sicer ugodnega položaja Dolenjske ne bo bistveno pokvarilo. Drugače pa bo v slovenskem merilu, kjer bo zlasti hud položaj jeseniške železarne, ki ima zaradi starih težav 180 milijonov dinarjev nepokrilih obveznosti, hudi problemi pa bodo tudi v celjski cinkarni, mariborski tekstilni tovarni, mežičkem rudniku in še kje.

Efina, ki je na Dolenjskem poslovala z izgubo, je bila črnomaljska kmetijska zadruga, ki ji ne more pomagati niti sanacijski program: po novih ukrepih mora v stečaj.

— In kakšni so novi ukrepi, ki jih boste zdaj začeli uveljavljati?

»Serija predpisov, ki so jo sprejeli ob koncu lanskega leta, naj bi pomagala k postopni omilitvi nelikvidnosti. Bistvo novih predpisov je v tem, da zaostrujejo poravnave medsebojnih obveznosti in predpisujejo vrstni red plačil.

Ce bodo organizacijske enote SDK po vsej Jugoslaviji enotno in enako skrbno izvajale nove predpise, lahko pričakujemo že v nekaj mesecih izdaten padec medsebojnega zadolževanja gospodarskih organizacij. Upanje ima toliko bolj čvrste osnove zato, ker je slovensko gospodarstvo v precejšnji meri kreditiralo jugoslovansko gospodarstvo. Razumljivo pa je, da bo potrebnih za uresničitev teh načrtov veliko naporov poslovnih bank, družbeno-političnih skupnosti in delovnih organizacij, ki imajo presežke denarja na žiro računih.

J. Splihal

13,2 odst. nad 60 let starih

6600 občanov, kar je 13,2 odst. vseh prebivalcev. Je v novomeški občini starih nad 60 let. Ker je med starejšimi vedno več takšnih, ki bodisi nimajo svojcev, bodisi so se njihovi svojci odselili drugam, bi bil že zdaj v občini potreben dom počitka, v katerem bi lahko starejši občani na večer življenja našli zatočišče.

VINOGRADNIKI!

FRANC MARTINCIC, Smalčja vas 16, Sentjernej trsničar — kooperant podjetja HMELJNIK iz Novega mesta

vam sporoča, da ima na zalogi

prvovrstne trsne cepljenke

sort: žametna črnina, modra frankinja, kraljevina, laški rızling in žlajtina

Trsje lahko naročite na zgoraj navedeni naslov.

Krčani v medobčinskem svetu ZK

Člani konference Zveze komunistov v Krškem so izvolili v medobčinski svet ZK za Posavje Milana Ravbarja, Evana Glogoviška, Franca Juvanca, Realko Pirčevo in Slavka Sribarja. S to izvolitvijo so jim zaupali odgovorno nalogo za ustvarjalno delo v tem medobčinskem organu, ki naj uskladi želje in potrebe posavskih občin za njihov nadaljnji razvoj.

Posveti v Šmarjeških Toplicah

V Šmarjeških Toplicah bodo danes končali prvi tridnevni posvet o delu sindikalnih podružnic in organov samoupravljanja v delovnih organizacijah družbenih dejavnosti, ki ga je pripravil zagrebški mestni odbor sindikata družbenih dejavnosti. Posveta se je udeležilo 80 prosvetnih delavcev. Drugega seminarja, ki se bo začel danes, se bo udeležilo 55 zdravstvenih delavcev, na tretjem pa bo 40 predstavnikov državnih ustanov iz Hrvatske. Na seminarju se bodo pogovorili o družbenem dogovarjanju, o samoupravljanju in o petnajstem ustavnem amandmaju.

Uspel nastop pobratenih gostov

Že dolgo ni katera izmed prireditelj tako ogrela Trebanjcev kot sobotni nastop kulturno-umetniškega društva »Dragan Markovič« iz Zablaj pri Obrenovcu, ki se je predstavilo z izvajanjem pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Obiskovalci, ki so povsem napolnili dvorano, so večkrat s ploskanjem nagrajevali pevce in plesalce. Še preden so do konca izvedli posamezno točko. Ob nastopu smo se prepričali, da trebanjska občina še zdaleč ne premore take kulturne skupine, ki bi se lahko enakovredno predstavila v pobrateni občini Obrenovca.

VSE VEČ OPUŠČENIH KMETIJ NA DOLENJSKEM

Polje, kdo bo tebe ljubil?

Mladina se seli v mesta, kmetije samevajo

Pravijo, da se dekleta na suho-krajske kmetije nečejo več ženiti. Pravijo, da je kmečka zemlja, seveda tako za obdelovanje, danes vse manj vredna. Pravijo celo, da otroci ne marajo več zemlje, da se raje selijo v mesto, bliže tovarni, bliže lažjemu in večjemu kosu kruha. Kajti — pravijo tudi — kmetov kruh je težak, najtežji morda...

Vse to, kar govorijo, potrjujejo sodni spisi novomeškega občinskega sodišča. Sodniki se vsako leto spoprijeti s približno 600 kazenskimi zadevami, približno toliko imajo tudi civilnih tožb, nekaj desetkrat odločajo o mladinskih prestopkih, dostikrat pa se poglabljajo tudi v zapsušinske spise.

Prometni kriminal na sodišču upada, bržkone opravijo več dela sodniki za prekrške in miličniki. Tudi kazenskih zadev ni več, samo namesto tatvin je ob naraščanju zaposlenosti več kraj v tovarnah. Tudi manj tožba je zaradi razčlenjenosti časti. In končno: skoraj žalostna je ugotovitev, da je vse manj tožb zaradi zemlje. Pravzaprav je naš kmet skozi stoletja živel z zemljo in za zemljo, bil je nanjo navezan od rojstva do smrti, zato je

bilo tudi tožb nič koliko. Vsakdo se je boril za svoje pravice, pravdarska strast je ostala... Danes, kot se kaže v sodbi novomeškega občinskega sodišča št. 68, kjer so običajno zapuščinske strasti zaradi zemlje ni več.

Ta stokrat prekleta in objokana, a toliko ljubljena zemlja, ki je dajala kruh in zvljčenje številnim rodovom, je danes razvrednotena. Iz sodne prakse vpije naslednji primer: mož je zemljo zapustil ženi, vendar je umrla pred njim. Imel je več otrok, a zemljo ni maral nihče. Ves star in betežen se je moral na koncu moči spoprijeti s kmetijo, z zemljo... Otroci so se raztepli v mesta, posestva ni nihče maral. Ko je oče umrl, je bila razprava kratka, mučna: vsi so se brinili zemlje, nihče je ni maral, nihče ni več hotel iz mesta. Še ena med številnimi hišami na kmetijah je ostala prazna... Prerasel jo bo mah, veter bo gospodaril v njej, sneg, dež in čas jo bodo uničevali in uničili. Zemlja bo ostala prazna in neobdelana. Vse več je takih, ki se zavzemajo, naj bi imel zemljo le tisti, ki jo tudi obdeluje; njihove sodbe, da bi bilo potrebno temu primeru spremeniti zakone, se na sodišču vse večkrat potrjujejo.

J. S.

Učenci osnovne šole Lojzeta Košaka v Kostanjevici Srečko in Lojze skrbita za ptičke na šolskem vrtu. V petih krmilnicah dobijo pernati obiskovalci vsak dan obilno merico žita, ki ga potem med žvrgolenjem luščijo. Ptički po kostanjeviškem šolskem vrtu brezskrbno skakljajo, počutijo se varne! (Foto: S. Doki)

Portret tega tedna

VČASIH SEM MALO RAZOČARAN

Skoraj ni človeka, ki ne bi ob dogajanju doma spremljal tudi pomembnih dogodkov po vsem svetu, saj nas na to vsak dan opozarjajo po radiu in televiziji, saj o tem z velikimi naslovi pisemo v časopisih. Nova znanstvena odkritja in prizadevanja za mir, nenehno oboroževanje velikih in malih držav ter vojne, ki na vseh kontinentih pretijo, da se bodo razširile, povzročajo zaskrbljenost pri vseh ljudeh in strah pred prihodnostjo. Tisti, ki so vojno preživeli in poznajo njene strahote, najbolj vedo, kaj pomeni za človeštvo.

Eden izmed teh je tudi tovarš Franc Kotnik, načelnik oddelka za medobčinske inspekcijske službe pri občinski skupščini Novo mesto, ki nam je odgovoril na nekaj vprašanj s tega področja.

— Kako ocenjujete sedanje stanje v svetu? Ali obstaja nevarnost za vojno in kje?

»Vojna žarišča, kot so Srednji vzhod, Vietnam in druga, visijo nad človeštvom kot Damoklov meč. Taka žarišča povzročajo pri ljudeh nenehno skrb in nevarnost, da se bo vojna razširila na večja področja. Na mir v svetu gledam optimistično, vendar ne izključujem možnosti, da bi lahko prišlo do oboroženega spopada.«

— Kakšne predstave imate o vojni in miru sedaj po 25 letih?

»Grozota, ki jih je počenjal okupator pri nas med narodnoosvobodilnim bojem, mi ne bodo nikoli izginile iz spomina. Zalostno je to, da so v 25-letnem miru nekateri majhni države še vedno sredstvo za dosego ciljev velikih držav.«

— Kaj menite o delu in pomenu OZN?

»OZN je organizacija, ki je vredna popolnega zaupanja. Mislim, da je v tej organizaciji vedno več držav, ki si prizadevajo za napredek in miroljubno politiko pri reševanju mednarodnih problemov in sporov. V nekaterih primerih pa me je kljub temu dejavnost OZN in njenih organov rahlo razočarala zaradi svoje popustljivosti in neodločnosti.«

— Kakšen pomen pripisujete skupini nevtrčnih držav ter nenehni prizadevanju Jugoslavije za uveljavljanje načel ustvarjalnega sožitja med narodi in državami sveta?

»Skupina nevtrčnih držav je brez dvoma stvarnost v mednarodnih odnosih. Prisotnost nevtrčnih pri oblikovanju politike in odnosov v svetu je nedvomno zelo pomembna in jo je v nekaj besedah težko oceniti. Nobena dvoma ni, da morajo blokovske sile upoštevati tudi mnenje te skupine držav in da ga bodo morale upoštevati vedno bolj, če bodo hotele ohraniti mir v svetu.«

A. VITKOVIC

Agraria

BREŽICE

LASTNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, icine in zimske, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL V BREŽICAH. Pod obzidjem 32!

Mlin Lukanskega Johana blizu Ortneka je star 300 let. Johanovi predniki so mleli celo ortneškimi graščakom. Kadar zamrznejo mlinska kolesa, mora mlinar počakati, da se odtaajo, davček pa mora vseeno plačati... (Foto: France Modic)

Pametno razdelimo turistični dohodek

Marca 1968 je dobila občinska skupščina Kočevje naslednje pismo — Na kuverti je ljubljanski žig, žal pa se avtor ni dovolj čitljivo podpisal, pa tudi naslova ni navedel — Objavljamo ga, ker je še aktualno:

Dragi Kočevčarji!
Bolj po domače vam bom napisal nekaj, kar se tiče samega Kočevja kot metropole te doline in turizma. Pot v Kočevje ali na Kočevsko, brž ko zaviješ na tistem ostrm ovinku proti Pijavi gorici, odpre turistu, ki teh krajev ne pozna, nekaj prav svojevrstnega. Ko se pelje proti Turjaku in še naprej skozi Ribnico in dalje, se mu na vsakem kilometru odpira nov, lep in bolj umirjen svet. V tem svetu uma turist kaj videti in nehote se pogreze v čase turjških gospodov in v druga znana obdobja naše zgodovine. No, pa pustimo to! Poglejmo svet še dalje. tja

dol proti Kolpi. Ko se človek po slabih, res slabih, ozkih cesti vzpenja skozi vasice in vasi, se mu dozdeva, kakor bi gledal film iz Kalifornije. V mislih imam okolično Novih sel, praden se cesta spusti v dolino proti Fari.

Toda lepota pokrajine je eno, možnosti te lepote odkriti domačemu turistu — da ni omenjam deviznega turista — pa je drugo. Kočevje s svojim zaledjem bi moralo čimprej dobiti dobro cestno zvezo s Hrvaško. Pomagati bi morale tudi občine onstran Kolpe (Delnice, Karlovac in ostale). Veliko prometa bi šlo iz Ljubljane proti morju skozi Kočevje. Kaj vse bi ne samo Kočevje, tem-

več vsa Slovenija pridobila z dobro ali vsaj zmerno in vzdrževano makadamsko cesto!

Za tak promet bi bil hotel PUGLED premajhen. In ne samo v Kočevju, tudi ob lepi, mirno tekoči Kolpi bi nastalo kaj živahno turistično življenje. Pokrajina je lepa, podnebje zelo prijetno — ali kaj, ko zaradi slabe ceste človek ne more do nje!

Pa ne samo ta kraj. Se so lepe, zanimive vasi, čeprav bolj oddaljene od glavne ceste. Lep razgled se človeku nudi na dolino Kolpe s hriha Cvingerja (Stari trg). Res je, da je od rok, je pa zopet nekaj svojstvenega in možna je povezava s cesto za Črnomelj. Turist lahko obžala ta lepi svet (tisti, ki se mu mu di) v dveh dneh, če bo bežno opazoval naravo. Tisti pa, ki se bo poglobil, in takih ni malo, bo lažko tu okrog kolovratil po ves teden. To ga bo stalo nekaj denarja, kar pa je tudi smisel turizma.

Torej skušajte urediti in razširiti cesto, zravajte ovinke, poplikajte luknje in odprite Kolpo turizmu, ki se bo z malo reklame vidno razširil. To bo predvsem v vašo korist.

Se tole bi pripomnil: Ljubljanski »gospodje« so Gorenjsko v turističnem pogledu zindustriizirali. Tam se je vključil v turizem tudi že zasebni sektor, da nihče saj samcat gost ne ostane čez noč na cesti. Mnenja sem, da moramo posvetiti pozornost tudi Kočevski dolini. Pa ne samo vaši dolini, tudi Stajerska bi se morala vključiti v program celotne povezave turizma Slovenije. Stajerska je za nas zelo pomembna. Ne smemo pozabiti, da smo bili Slovenci že od nekdaj strnjeno naseljeni tudi v manj domenskih krajih. Vsi smo en narod, vsi moramo živeti povezano, zato pa ne zavlačujmo razvoja nekaterih obnočij!

Saj bi imel še kaj pripomniti na račun zgodovine in narodnih bojev, pa pustimo to zdaj ob strani. Pametno in pravično razdelimo turistični dohodek. Delimo ga za razmah turizma v manj dostopnih krajih, dajmo ga za modernizacijo cest in dajmo ljudem, ki so voljni delati v procvet turizma, tudi pomoč, pa ne samo z besodami, temveč — materialno!

Lepo vas pozdravlja prijatelj kočevsko širše okolice!

Podpis nečujiv

Dragi Martinek

Zadnje smo mel pr nas u šul sestanek deb se zme nil kaku bomo tu letu gospodarj pa smo se začel kregat že prej preden smo not pršli. Lan smo se kregal zaradi ene luže katere nobeden ni hotu pucač čeprau je blu lahku use blatu not negovu. Letes smo se pa zaradi čajtengu kregal. Zabelu se je ku je učitelca rekla de smo še hudu odzad pa de tud laje premalu berejo. Pol je pa še rekla de je ta veleš revež tist kater bere pa ne ve kuga. Takrat pa usi u lefti! Eni so upil de neso tak pa de ona laze ta drug pa de naj bul rastolmač kuga misel, nazadne se je pa odbo venk dvignu pa je zagovarjau učitelco pa mende samu zatu ku je ona pred sedenk otroških odbora. Je reku de če smo lan pogruntal de bo mežnar kater še edin zaslojn aela tud lužo spucau, bomo letos tud zaradi čajtengu kakšno pametno pogrunt-

tal. Tanarbul bogat kmet u naš vas je pa reku de bo čajteng odpovedau če se bo podražu pa čeprau pol na bo zvedu kakšnu bo drug dan vreme. Pol so ga pa spet odborenk pa učitelca obdeivala de je osu frdaman sej se je use podražlu pa tud pr Dolencji na znažo cupraf. Takrat so pa usi rekel de je res taku pa tud Florjan je reku de ga na bo odpovedou.

Pol smo pa še gruntal kej bomo dnar dubel de bomo predsedenke pa odborenke plačval pa smo kr po takratkem postopki skienil de bomo ustanovel en »fiks«—niks. Not bomo prostovolne prspeuke nosil taku de bojo tist kater maju veliku dajal polovico un kater maju malu pa use. Pol si bo pa odbor s sufmi prjalji deliu »fiks«, tist kater bomo pa dajal pa »niks«.

Lepu te pozdravla

PODGURC

Dobrih src ne manjka . . .

Na spis »Ne ŽIVIMO SE VSI LJUDJE DOBRO«, ki smo ga objavili v začetku januarja, še vedno dobivamo pošto. Tovarišica K. B. iz Ljubljane nam je pisala, da bi rada pomagala otrokom v Stravberku. Sporo ili smo ji, da sprejema pomoč (denar ali pakete z oblekami, obutvijo, perilom ipd.) iz prijaznosti tovarišica ZALKA KOS NA KRAJEVNEM URA DU OTOCEC OB KRKI. Doslej sprejeti denar smo ji odposlali in naslovniki še imajo darila v rokah.

V torek smo dobili po naši poštni nakaznici 100 din od tov. Stane S. iz Dol. Boštanj, ki hkrati piše: »Rada bi poslala Ančki Saje 100 din, a ne vem njenega naslova. Zato prosim vas, da bi ji to poslali...« Tudi ta denar smo takoj nakazali tov. Zalki Kos na Otočec.

Hvala za ta in tudi vsa druga darila!

UREDNIŠTVO DL

»Je zanimiv«?

S tovaršem sva sedela za mizo in srkala letošnji cviček. Najin pogovor se je kmalu začel sukati okrog Dolenjskega lista. On je trdil, da ga ne zanima in da raje srka sladko, dobro vince. Ker je na mizi ležal Dolenjski list, sem ga vzel v roke in začel na glas brati. Že na prvi strani je pisalo: »Kraavo dopolneno na Gmujnju.« »Delavci prišli ubezniški z avtom.« Vprašal sem ga, če ga to kaj zanima. »O, to je pa zanimivo!« je rekel. »Kaj pa to? Kislo zelje za devize?« »Kislo selje pa rad jem, posebno če, če je klubasa v njem.« je zašepetnil. »Imam ga doma in ne rabim deviz. Le zakaj bi jih razmetavali za kislo zelje, saj ga lahko doma dovolj pridolamo.«

Polem je tudi sam vzel v roke časopis in na koncu ugotovil, da se ga res splača prebrati.

»Jutri ga bom naročil!« se je odločil, vstal in odšel iz gostilne.

J. L. SEVNICA

Drveči avtomobili, ustavite se!

Vsem tistim voznikom, ki brezvestno drivjo po naših ulicah in pred njeimi trepetajo pešci, posebno starejši ljudje in otroci, bi rada povedala svojo življenjsko zgodbo, da bi jih vsaj za trenutek opozorila na previdnost.

Moja dva sinčka sta že zgodaj ostala brez očeta, katerega jima je ugrabila neizprosna smrt. Zato sem jima jaz s svojo ljubimostjo skušala nadomestiti to veliko izgubo. Bila sva nse, kar sem še imela v življenju. Nekega dne pa sem izgubila tudi to.

Spominjam se, da sem slišala hrup naglo bližajočega se avtomobila, potem pa nenadoma cviljenje zavora in pokanje. Še preden sem se zavedela, je pod kolese ležal moj sedemletni sin. Tudi najhitrejša zdravniška pomoč ga ni mogla več vrniti v življenje.

Otroci so se premajhni, da bi jih varovala le njihova lastna previdnost in vozniki bi to morali vedeti in upoštevati. Materi se rana od izgubi njenega otroka ne zaceli nikdar več.

ANICA BASELJ, Novo mesto

V spomin skromnosti

22. januarja je minilo tri leta, odkar smo pokopali skromnega, a vztrajnega telesnokulturnega delavca Rudolfa Petriča, urarja iz Ribnice. Pred mnogimi leti ga je žitljenska pol pripeljala z Bisške planote v Ribnico. Rodil se je leta 1894 na Blokah in se izučil urarske obrti.

Poklic ga ni oviral, da ne bi že od rane mladosti ves ozko odmerjeni čas družbeno delal. Nikdar ni iskal materialnih koristi za svoje delo na telesnokulturnem polju. Delo pri nekdanji telovadni organizaciji »Sokole« je terjalo predanost, poštenost, vztrajnost, družabnost in še mnogo drugih vrlin s katerimi malokdo razpolaga. A Rudolf Petrič jih je imel skoraj v celoti.

Skoraj od same ustanovitve »Ribniškega Sokola«, z izjemo nekaj prvih let, je skrbno vodil blagajniške posle. Preseldek, ne po svoji volji, si je dovolil le med prvo in drugo svetovno vojno, takoj po osvoboditvi pa je spet ne sebično poprijel za delo, najprej pri telovadnem društvu, potem pa pri TVD Partizan Ribnica.

Morda njegovo delo ni bilo tako vidno, ker se ni nikdar rinil v ospredje. Blagajniške posle, ki so mu bili zaupani, je vedno vzorno vodil. Vztrajno je zbiral denar, varčen pa je bil pri njegovem trošenju. Poređneči so si ga sposodili in so si za skopjarjenje temišili tole primero: si trd kot hki-taki. Seveda tega ni zameril.

Zaradi takega poslovanja in štedljivosti današnji dom Partizana stoji, kar je tudi

Petričeva zaslug. S tem si je pokojni postavil nemahšen spomenik, kajti dom Partizana je tudi del njegovega življenja in njegovega dela.

Vse življenje je bil Petrič pogumen, vztrajen in predvsem delaven, razen tega pa skromen človek. Tudi pri prostovoljnih delih: pri zidanju bivšega sokolskega doma 1934 ali pri gradnji stadiona 1956 ali pri obnovi ribniškega gradu je bil Rudolf Petrič prvi, ki je prijel za delo in tako dajal vglad mlajšemu rodu.

Ob proslavi 50-letnice telovadne dejavnosti 1956 se mu je Partizan Ribnica vsaj delno oddolžil za njegovo dolgoletno delo, ko ga je na 50. jubilejnem občnem zboru imenoval za častnega člana društva.

Oh njegovi smrti pred tremi leti se ga nihče ni spomnil s primernim zapisnikom, zato naj bodo te vrstice vsaj delen spomin njegovi skromnosti in dokaz, da ga njegovi bivši sodelavci še nismo pozabili.

F. L., Ribnica

FOTOGRAFIJA TEDNA

Čeprav je tudi pri nas fotografski aparat že priljubljen konjček, se Dolenjski snemavci še niso kaj prida ogreli za naše tekmovanje. Premalo dobimo posnetkov in tudi manj trenutno pomembni ter izvirni so, kot so bili včasih. Takrat smo se težko odločali, katero sliko naj izberemo za najboljšo med nekaj res dobrimi, zdaj se je težko odločiti za eno dobro med nekaj slabšimi. Izjema so umetniški posnetki Petra Tošaja iz Kočevja, ki pa seveda niso strogo vezani na pretekli teden.

Ta teden smo podelili častni naslov FOTOGRAFIJA TEDNA posnetku »REKORDNI KROF« in poslali avtorju Poidetnu Mikliču iz Sentjerneja nagrado 100 dinarjev.

Naslednji rok je ponedeljek, 2. februarja dopoldne. Ostro oko!

UREDNIŠTVO

JUNAK

Zjutraj parkirah avtomobil na za to določenem prostoru na novomeškem Glavnem trgu. Cez uro ali kaj se želiš odpeljati — toda levi blatnik sprekač je globoko udrt: »neznan junak«, ki ne zna obrniti svojega vozila, je zadel v tvoj avtomobil. Zdaj ga seveda ni nikjer več, hitro je pobegnul in še prestavil na drugo konec trga, misleč, da ga nihče ni videl. Po svetu dajejo šoferji ob takih priložnostih pod brisalce šip svoj naslov in opravilo, da se zadeva lahko poravnava. Pri nas je drugače: »junaka« (verjetno nesoliden, mlajši voznik?) pobegne in se morda za volanom celo škodoželjno smeji . . .

B. J. Novo mesto

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsimi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj čeli naslov. Sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače). vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Cigani bi lahko delali na poljih

Kadarkoli v časopisu berem, koliko nadlog imajo v novomeški občini s Cigani, tudi sam razmišljam, kako bi lahko omejili prostačenje, krajo in pretepanje teh nemirnih ljudi.

Pred nekaj leti so se v novomeški občini pogumno lotili te nelahke naloge. Hoteli so Cigane navaditi na civiliziran način življenja, potem pa je kljub vsemu ostalo vse pri starem.

Če Ciganov ne moremo ukrotiti na lep način, jih bo treba najbrž prijeti bolj trdo. Ljudje ne bodo mogli v nedogled trpeti njihove nedejavnosti, potepništva in tavin. Predvsem jih je treba zaposliti. Če drugače ne gre, naj bi delali na polju, kajti za tako delo manjka čedalje več delavcev. Pod stroгим nadzorom bi jih bilo treba naučiti discipline ter vzgojiti v delovne ljudi. A. GUSTIN

PACKA

Ni še kulturen tisti, ki ima osebni avtomobil — treba je poznati in imeti tudi pravo srčno kulturo! Mnogi šoferji vozijo čez novomeški most zelo počasi, kadar dežuje ali kadar je most v snežni drozgi. Tega pa pred 14 dnevi, na soboto, ko je močno deževalo, ni upošteval voznik fička NM 105-02, ki je približno ob 14.15 pridiral čez most iz kandijske strani in me na pločniku pred samopostrežno trgovino pobrisgal z umazano cestno plojdro po novem plašču. Skoraj vsega sem morala takoj nato sprati z vodo. Toda bolj me boli to, kako brezsrčni so nekateri naši šoferji!

G. Z., Novo mesto

Premalo denarja se vrača v občino

Upravne službe organizirati tako, da bodo čimbolj dostopne občanom — Ne skrbimo le za urejanje središča Ljubljane, ampak tudi okolice!

Na nedavni seji občinske konference SZDL LJUBLJANA-Vič-Rudnik je bilo sklenjeno, naj o bodoči ureditvi mesta in izvenmestnega območja razpravljajo vse krajevne organizacije in zbori volivcev.

Menili so tudi, da je sedanje območje občine pogodbeno pogojeno, predvsem za NOB, in da ga zato ne bi kazalo spreminjati (čeprav so nekateri prepričani, da ločen mestna naselja kvarijo podobno mesta).

Novi osnutek statuta mesta Ljubljana predvideva tudi, naj bi se v dobrih dveh letih združile vse upravne službe mestnih občin. V razpravi je bilo poudarjeno, da je to prekratko obdobje in

da se je doslej pokazalo, da nekatere že združene službe ne morejo zadovoljivo delati, ker jim manjka ljudi.

Tudi prostorov za združene službe ne bi mogli tako hitro zagotoviti, niti mehano-grafske opreme. Izkušnje pri podobnem združevanju v Zagrebu so pokazale, da je služba zdaj slabša, dražja, preveč razdrobljena po vsem mestu in da občani porabijo zdaj za urejanje upravnih zadev več časa. Zato je treba še temeljito proučiti, katere službe naj se združijo. Med razpravo o združeva-

nju sredstev za potrebe vsega mesta je bilo poudarjeno, da se premalo denarja vrača v našo občino, ker mestni svet skrbi predvsem za urejanje središča mesta, od koder je tudi večina članov v svetu. Na mestnem območje-neurejene zadeve, na primer: javna razsvetljava, kanalizacija, karlovški most, prehodi v Rožno dolino in drugo. Obsodili so tudi predlog mestne skupščine, da bi naši občinski skupščini odvzela denar, zbran s prispevkom za uporabo mestnega zemljišča.

V. S.

Pred zbori volivcev

Še v tem mesecu bodo predvidoma zbori volivcev na območju krajevnega urada Velike Lašče. Na njih bodo razpravljali predvsem o letošnjem občinskem proračunu. Ljudi seveda najbolj zanima, koliko dotacije bodo dobile letos njihove krajevne skupnosti.

Kaznovana uničevalca

Lani 16. novembra zvečer so L. J. iz Zimarije ter I. V. in S. V. iz Sodražice izruvali ob cesti Zimarije—Sodražica okoli 100 obcestnih smernikov za primer snega. Od tega so jih okoli 40 položili. Odstavniki so tudi cestnoprometni znak za označbo naselja Sodražica. S svojim vandalskim dejanjem, ki so ga zagrešili vinjani, so povzročili Cestnemu podjetju Novo mesto za 439 din škodo. I. V. in S. V. sta bila obsojena na denarno kazen. Pri izreku obsodbe je sodišče upoštevalo, da sta dejanje priznala in da nista bila doslej nobenkoli obsojena. Zaradi odsotnosti L. J. bo njemu sodba izrečena pozneje.

Neprevozne ceste

Komunalno podjetje Ljubljana — Vič — Rudnik ne sme cest pluziti prej, dokler ne dobi dovoljenja pristojnega vodje oddelka za komunalno zadevo občinske skupščine. Ta pa da odobritev le, ko se sam na cestah prepriča, da je pluzenje potrebno. Če so taki odnosi koristni, vedo najbolje porabniki nepluzenih ali premalo pluzenih cest, predvsem cest Rob—Rupe in Rob—Krvava peč, pa tudi nekaterih drugih. Te ceste so bile slabo pluzene v zadnji močni odjugi. Promet je bil zelo otežkočen ali nemogoč. Pluzil jih ni nihče, ker ni tega nihče zahteval!

Šolski uspehi

Na centralni osnovni šoli v Velikih Laščah, ki je obiskuje 200 učencev, jih je bilo pozitivno ocenjenih 79 odstotkov, skupaj s podružničnimi šolami pa 90 odstotkov. V podružničnih šolah so bili odstopki pozitivno ocenjenih naslednji: Dvorska vas 100, Rob 90, Turjak 95, Karloviča 89, Mohorje, Veliki Osolnik in Krvava peč pa 100 odstotkov.

Obnoviti cesto proti Robu

Za leto 1971 je predvideno, da bodo pričeli obnavljati cesto IV. reda Rašičica—Rob, ki je za sedanjo gostoto prometa skrajno neprimerna in nevarna.

Po grobih računih bo za obnovo ceste potrebnih najmanj 400.000 dinarjev.

Lesni kombinat Ljubljana, ki ima v Robu obrat, je že dal 20.000 din za to obnovo. Tudi prebivalci krajevne skupnosti Rob so zbrali do- sledaj 15.000 din. Prispevali so od 50 do 200, nekateri celo po 500 dinarjev. Tisti, ki nimajo denarja, so pomagali z lesom. Nabirna akcija še traja, predvidevajo pa, da bodo do polovice leta sami zbrali okrog 100.000 dinarjev.

Pričakujejo, da jim bo za obnovo ceste dala znatno pomoč občinska skupščina Ljubljana-Vič-Rudnik, pa tudi sosednje krajevne skupnosti in druge gospodarske organizacije, ki uporabljajo to cesto.

V. S.

Trgovsko podjetje TABOR (Grosuplje) je v zadnjih letih lepo obnovilo prodajalno v Ivančni gorici. Med drugim so tam zgradili tudi novo samopostrežnico za živila, ob kateri je specializirana prodajalna za tekstil. Na sliki: pogled v samopostrežnico. (Foto: M. Jakopec)

KRAJEVNA SKUPNOST V IVANČNI GORICI: Kanalizacija je trd oreh

Črpalka, urejene trgovine, turistične sobe, in še kaj govorijo o zavzetem delu

Na območju Ivančne gorice so neke vrste samorastniki, saj vse, kar naredijo, naredijo iz svojih moči. Niso vajeni iskati pomoči drugod, tako so se pač naučili, uspešni krajevne skupnosti pa niso zato nič manjši.

V zadnjih treh letih so imeli obsežne nacrte. Vsega niso postorili, toda že to, kar so naredili, jim je lahko v pomoč. Čeprav podjetje PETROL ni kazalo pravega razumevanja za njihove želje po bencinski črpalki, črpalko že nekaj let imajo. Obrnili so se na ISTRABENZ in kaj kmalu je bila narejena, krajevna skupnost pa je prispevala za poldrug milijon starih dinarjev.

UNIVERZAL ureja prostore

Komunalno podjetje Univerzal v Ivančni gorici je začelo lani preurejati svoje upravne in proizvodne prostore na Hudem pri Ivančni gorici. Dogradili so gornji del stavbe, uredili eno novo stanovanje in s preureditvijo dobili lepo proizvodno dvorano za obrat cementnih izdelkov. Pri preurejanju stavbe je bilo treba opraviti veliko zemeljskih del, da je dobilo okolje stavbe lepši videz. V te namene so porabili okoli 260.000 din. Upajo, da bodo preureditvena dela končali še letos.

78 milijonov za asfalt

Največje delo krajevne skupnosti Ivančna gorica je bila lani skupaj s krajevno skupnostjo Stična asfaltirana cesta skozi naselje Ivančna gorica do Stične in po Stični; pri tem je sodelovala KS Stična. Dela so veljala okoli 780.000 dinarjev, zato je bilo kar prav, da sta se tako obsežni naloge lotili obe krajevni skupnosti z združenimi močmi. V obeh krajih so zbirali prispevke po podjetjih, ki so se rada odzvala, razen tega pa so namenili za asfaltiranje ceste tudi prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Nekaj denarja je za asfaltiranje prispevala občina Grosuplje.

Letos javna razsvetljava

Krajevna skupnost v Ivančni gorici ima letos v načrtu ureditev javne razsvetljave po Ivančni gorici. Po vseh glavnih ulicah in tudi po novem naselju bodo namestili živosrebrne svetilke. Po približnem računu bo treba odšteti v ta namen okoli 35.000 din.

Cesta bi jim pomagala

Kotlina v Suhu krajini, kjer so naselja Gradenc ter Veliko in Malo Lipje, je še dandanes kot odrezana od sveta. Do teh naselij je sicer napeljana elektrika, v hišah pa sveti le 15 žarnic, ker ljudje nimajo nič toliko denarja, da bi si napeljali elektriko po hišah. Večin so v teh krajih zredili precej težkih volov za prodajo, zdaj pa zamira tudi to, ker mladina beži na boljše. Prebivalcem takšnih odročnih vasi bi bilo veliko pomagano, ko bi imeli ceste, ki bi jih povezovala s svetom. Ljudje bi se lažje lotili sodobnega kmetovanja, redili bi lahko kравe mlekarice in prodajali mleko, napredek bi hitreje prihajal na vas, mladina bi lahko ostala doma in se vozila na delo od doma ter podobno. Cesto proti Gradencu so začeli graditi še v stari Jugoslaviji, naprej do Lipja in Lašče pa še do danes ni dograjena. Ne pozabljamo ljudi v odročnih krajih in jim pomagajmo!

FRANC KOČAN
Saka vas 28 Kočevje

Od Slovenije do Srbije

Z dvojno amortizacijo si podjetje AVTOPREVOZ Ivančna gorica ustvarja dovolj za obnovo

Pri podjetju AVTOPREVOZ v Ivančni gorici je zaposlenih 57 ljudi. Kolektiv je mlad, saj niha povprečna starost zaposlenih med 25 in 30. letom. Imajo 26 tovornjakov s skupno nosilnostjo 300 ton.

Podjetje opravlja špedicijo in tovarne prevoze največ na relaciji od Slovenije do Srbije. Svoja predstavništva ima v Beogradu, Zagrebu in na Reki. Lani so s prevozi ustvarili za 7 milijonov dinarjev vrednosti. V podjetju skrbijo predvsem za to, da bi sproti obnavljali vozila. Zato so si sami naložili dvojno amortizacijo.

Lani so ustvarili za 500.000 din amortizacije, za naložbe pa so porabili 900.000 din. S tem so kupili nekaj novih

M. J.

Darko Šoštarčič iz Velikih Lašč, ki še ne hodi v šolo in ne ve, koliko je star, se je odpravil onega dne na sankanje kar z dežnikom. Foto: Primc)

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

LEPA PRILIKOVOST ZA ZAPOSILITEV — Industrija gostinske opreme IGO Ljubljana je pred dobrim letom odprla obrat v Velikih Laščah. V začetku je obrat zaposloval 6 delavcev, sedaj pa jih je že 30. Ker ima podjetje veliko naročil, bo letos v Velikih Laščah razširilo proizvodne zmogljivosti, zgradilo novo proizvodno hale in skladišče. Ker jim primanjkuje delavcev, bodo sprejeli 50 kvalificiranih in nekvificiranih delavcev kovinske stroke. Prošnje za sprejete na delo sprejema podjetje IGO Ljubljana.

NOVI ZDRAVNIK V AMBULANTI — Dosedanji zdravnik naše ambulante dr. Franc Brčan je odšel na novo delovno dolžnost, namesto njega je prišel zdravnik dr. Viktor Čed. Obema belimo dosti uspeha na novih dolžnostih.

BO NOVA BENCINSKA ČRPALKA NA RAŠIČIČI? — Krajevna skupnost Velike Lašče se že dalj časa resno dogovaja s podjetjem Petrol o gradnji nove bencinske črpalke, ki je nujno potrebna na tem območju. Iz dosedanjih dogovorov je pričakovati, da bodo črpalko zgradili še letos na Rašičici. Zanimivo je, da je ta

črpalka, čeprav je še ni, že več let vršena na avtomobilskih zemljiščih.

NAMESTO KRAV BO DO REDILI PRAŠICE — V praznih hlevih na Turjaku bo Agro-kombinat Barje iz Ljubljane pričel s revo prašicev. Za začetek računajo, da bodo v prenovljenih hlevih redili okrog 480 prašicev. Prazne hleve v Podturjaku pa bodo prestavili drugam. Agro-kombinat ponuja v sodelavo svoje travnike na Turjaku in drugod.

USPELA GLEDALIŠKA PRIREDITEV — 18. januarja je igralna skupina KUD Parnaša Prešeren iz Troovega uspešno odigrala v združnem domu na Turjaku igro »Pri belem konjčku«. Polna dvorana gledalcev je bila dokaz, da ne gre podcenjevati amaterskih igralcev, zlasti ne tistih, kot so iz Troovega. Podobne prireditve bi bilo dobro organizirati tudi drugod, na primer v Velikih Laščah.

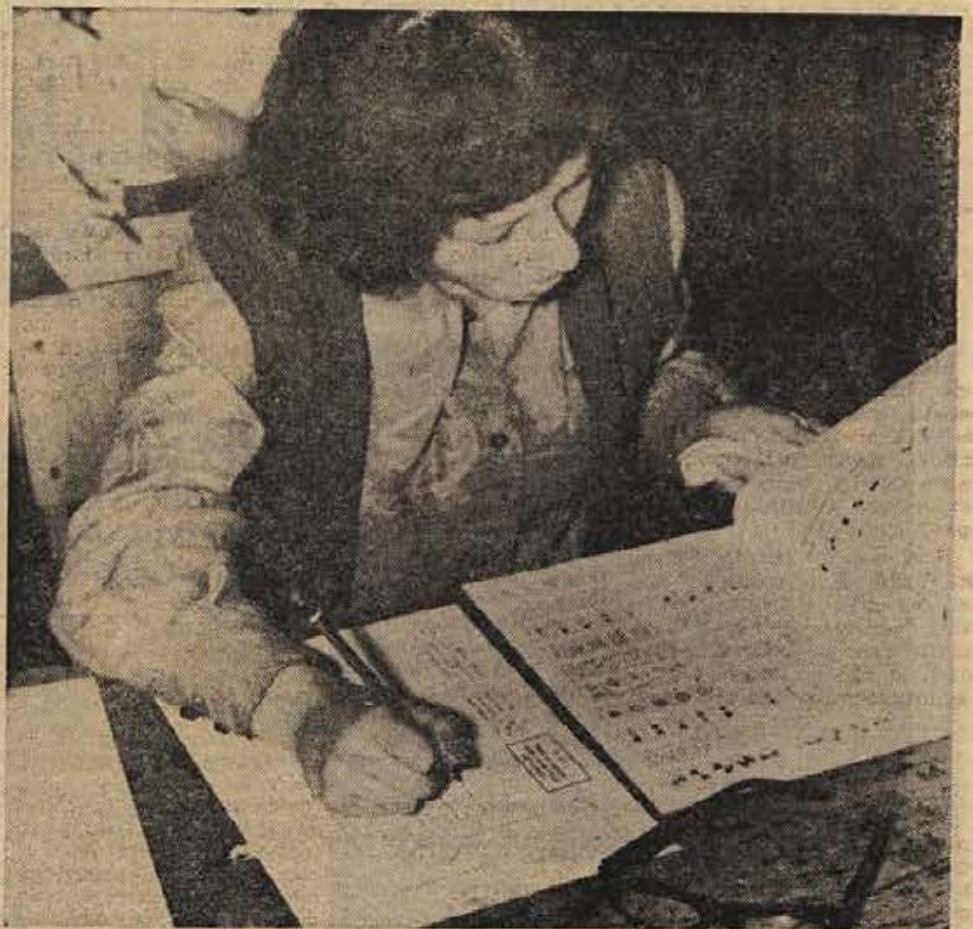
IN SE ZOBOTREHEC — V Dvorski vasi so si gospodarsko močnejši kmetje omislili hidrofore in imajo tekočo vodo, za manjše kmete naj pa poskrbi krajevna skupnost!

FOTOKRONIKA

Koliko truda in dobre volje je treba, da malčki pojedjo svoje kosilo! Premajhni so, da bi smeli vedeti, kako žalostne smrti umira tisoč otrok po svetu — zaradi lakote. Premajhni so, da bi lahko pomagali sovrstnikom, premajhni, da bi lahko potrkali na vest velikih... (Posneto v krškem otroškem vrtcu — foto: Stane Iskra)

Pred dnevi je diplomirana psihologinja VIKA AVSEC iz Novega mesta anketirala in testirala učence osmih razredov na osnovni šoli Katje Rupena v Novem mestu. Učenka na sliki se je morala globoko zamisliti, da je uspešno rešila zahtevno nalogo. (Foto: S. Dokl)

V enem izmed Krkinih obratov v Ločni izdelujejo WD-40, ki gre v zimskem času še posebno dobro v prodajo. (Foto: M. Vesel)

Pod vodstvom glasbenega pedagoga Ivana Staniča uspešno sodeluje na šolskih in drugih proslavah v Kočevju vokalna skupina Do-re-mi, ki jo sestavljajo učenke iz višjih razredov kočevske osnovne šole. Ob zaključku šolskega leta nameravajo prirediti celo samostojen koncert. (Foto: Brus)

SKORCI (Foto: Dušan Tošaj)

Prvo potezo na šahovskem spominskem turnirju v Kočevju je v soboto, 24. januarja popoldne, potegnili brat tragično preminulega mladega kočevskega šahista ALOJZA OBRANOVIČA na deski, kjer sta igrala domačina FRANČ MESTEK in RUDI OSTERMAN. S tem dejanjem so se organizatorji turnirja oddolžili spominu svojega šahista. (Foto: S. Dokl)

Leopold Krese, predsednik Gospodarske zbornice SRS: »Za dobre načrte se najdejo investitorji...«

Za male in slabotne je rešitev - V ZDRUŽEVANJU Z VEČJIMI!

O nerazvitosti se zadnje čase veliko govori, tudi na Dolenjskem, vendar razen »vrhov« v vsaki občini ljudje kaj malo vedo, kam s to besedo, ki je doslej nismo dosti uporabljali. Prav zato smo na temo nerazvitosti prosili za intervju Leopolda Kreseta, predsednika Gospodarske zbornice Slovenije in belokranjskega poslanca.

1

DOLENJSKI LIST: — Manj razvita območja so bila končno v Sloveniji priznana v resoluciji slovenske skupščine o politiki v letu 1970. Rečeno je, da je treba letos proučiti možnosti, da se nerazvitim področjem, ki imajo realne pogoje, z ustreznimi dolgoročno politiko omogoči spreminjanje ekonomske in socialne strukture, povečanje zaposlovanja itd. Katere dolenjske občine sodijo k manj razvitim in kakšne možnosti se jim obetajo za hitrejšo gospodarsko rast?

L. KRESE: Mislim, da nerazvitost ne moremo meriti samo statistično, to je z nacionalnim dohodkom na glavo prebivalca, marveč, da gre za širši kompleks socialno-ekonomskih problemov. Zato se nerazvitost ne ujema vedno z upravnimi mejami. Dolenjska je, če jo primerjamo z nekaterimi najbolj razvitimi področji v Sloveniji, v celoti manj razvita. Na drugi strani pa imamo tudi v najbolj razvitih predelih pojave nezaposlenosti ali pod-

jetja s podpovprečno majhnimi osebnimi dohodki. Če pa že ravno vztrajate, da naj opredelimo nerazvitost po občinah, potem so po mojem mnenju najmanj razvite občine na Dolenjskem te: Trebnje, Črnomelj, Metlika, Grosuplje, Brežice, Ribnica, Sevnica, Litijska. Vendar ima tudi najbolj razvita dolenjska občina — novomeška — težave s Suho krajino.

Vprašanje Suhe krajine pa se da sorazmerno lažje reševati glede na to, da imajo ugodne prometne zveze, tako da se razpoložljiva delovna sila lažje zaposluje v industrijskih obratih novomeške občine. Večje so tudi možnosti za specializacijo kmetijstva in za razvoj turizma, ker ti predeli zaradi dobrih cest niso daleč od Ljubljane ali Novega mesta.

Novomeška občina ima tudi dokaj zdravo osnovo za nadaljnji gospodarski razvoj z znanimi delovnimi organizacijami mednarodnega slovesa, ki obetajo najboljše perspektive. To so podjetja IMV, KRKA, NOVLES, ISKRA, NOVOTEKS, LABOD, TRGOVSKI IN GOSTINSKI OBRATI, pa tudi kmetijstvo. Druge dolenjske občine žal nimajo tako ugodne lastne osnove. To pa pomeni, da bo

tako kot za vso republiko tudi za ta področja treba izdelati programe perspektivnega razvoja, ki naj pokažejo vse tiste prednosti, ki jih ta območja morebiti imajo za domače in tuje investitorje. Potem bo treba te prednosti aktivirati, ne toliko z odpiranjem samostojnih tovarn in drugih kapacitet, temveč predvsem s povezavo z močnejšimi gospodarskimi organizacijami. Mislim na domača podjetja, kot na partnerje iz drugih območij Slovenije, Jugoslavije in iz tujine. Na takih integracijskih osnovah zasnovan razvoj ima poleg ugodnejše finančne osnove tudi možnost, da poleg kapitala prinaša še razvitejšo tehnologijo, delovne izkušnje, potrebne kadre in trg. S krediti — tudi z ugodnejšimi pogoji — pa bi morali razvijati predvsem infrastrukturo (prometne zveze, komunalno ureditev itd.); šele ta pa omogoča učinkovit razvoj industrijskih in turističnih objektov ter vlaganje kapitala od drugod.

2

D L: Vi ste belokranjski poslanec, zato so vam razmere onstran Gorjancev dobro znane. Kaj pričujete Belokranjcem v zvezi z omenjeno resolucijo?

L. KRESE: Kar sem govoril poprej, velja v celoti tudi za Belo krajino. Mislim, da bi bilo treba predvsem hitro in stalno obnavljati opremo v obstoječih obratih ter sedanje zmogljivosti usposabljanje za mednarodno konkurenco tako v kvaliteti, obsegu proizvodnje in v cenah. Z raznimi poslovnimi povezavami, kooperacijo in združevanjem pa bi se morali ti obrati

nasloniti predvsem na močna in ekspanzivna podjetja.

3

D L: Področji Starega trga in Vinice se že dlje časa potegujeta za kak manjši industrijski obrat, v katerem bi lahko zaposlili odvečno delovno silo, ki zdaj množično odhaja bodisi v mesta ali v tujino. Ali imata oba kraja kaj upanja za uresničenje svojih želja.

L. KRESE: Za reševanje socialno-ekonomskega položaja prebivalstva v pasivnih predelih obstojata dve poti: ena je v ustanavljanju in razvijanju manjših, seveda pa ekonomsko utemeljenih obratov, ki dajejo zaposlitev lokalnemu prebivalstvu, druga pot, ki jo moramo tudi upoštevati, pa je možnost, da se z izgradnjo prometnih zvez omogoči delno premikanje razpoložljive delovne sile. Ta si potem najde zaposlitev v bližnjih industrijskih središčih. Delati bi bilo treba v obeh smereh. Znano mi je, da se prav zdaj proučuje možnost za postavitev tovarne konfekcije na območju, ki bi omogočalo zaposlovanje prebivalstva Vinice in Starega trga. Pri tem pa ni samo vprašanje, kdo bo to izgradnjo kreditiral, pač pa je morali rešitev v tem, da najdemo interesenta, večje ekspanzivno podjetje, ki bi bilo pripravljeno na tem območju zgraditi svoj obrat. Nadaljnje možnosti za Stari trg in Vinico vidim tudi v razvoju obrti in turizma, pri čemer bi se morali prav tako nasloniti na največja turistična podjetja v Sloveniji.

4

D L: Katere belokranjska podjetja imajo po vašem mnenju dobro zastavljeno poslovno politiko in največ možnosti za nadaljnji razvoj?

L. KRESE: Očitno so taka podjetja zlasti semiška ISKRA, BETI v Metliki, BELT, KOMET, črnomaljska OPEKARNA in obrat IMV. Vse kaže, da se bo tudi za BELSAD našla rešitev za nadaljnji razvoj prav v integraciji z večjo gospodarsko organizacijo.

5

D L: O integracijskih procesih in povečanju števila strokovnjakov v Beli krajini že dolgo razpravljajo, ni pa videti posebnih uspehov. Kaj sodite o

L. KRESE: Glede razvoja integracije na tem pod-

ročju nisem preveč črnogled. Dosedanji procesi — primer IMV in ZORE — so že dali lepe rezultate, ki kažejo pot tudi drugam. Osnovni pogoj hitrejšega ekonomskega razvoja pa so vsekakor kadri. Ta problem bo nujno treba odločneje reševati, zlasti s politiko stipendiranja občine in podjetij ter z vabljivejšimi osebnimi dohodki za strokovnjake. Tudi v Beli krajini ne smejo pozabljati, da so naložbe v kadre pravikoma najdonosnejše naložbe in da so dobri kadri pravzaprav pogoj vsakemu napredku.

6

D L: Turizem je v obkoljskih pokrajinah ena izmed panog, od katere si v prihodnje veliko več obetajo, vendar so potrebne precejšnje investicije. Kako naj bi črnomaljska in metliška občina prišli do potrebnih kreditov?

L. KRESE: Črnomaljska in metliška občina imata ugodne naravne pogoje za razvoj turizma. Podnebje je milo in zdravo, Kolpa nudi velike možnosti za razvoj kopalniškega turizma, kampiranje, ribolov itd., kar je skoraj še neizkoriščeno. Ugodni so tudi pogoji za lov, imajo pa še belokranjske zidaniče in svojstvene narodne običaje, ki bi jih lahko gojili v obliki festivalov (zeleni Jurij). Za vse to pa je najprej potreben te-

maljit razvojni načrt za več let naprej, na podlagi katerega bi potem iskali investitorje med razvitimi turističnimi podjetji Slovenije in Jugoslavije, ki so v svojih načrtih doslej Belo krajino precej zanemarjali. Asfaltirana cesta vzdolž Bele krajine odpira povsem nove perspektive. Na osnovi dobro izdelanih načrtov pa bo možno dobiti tudi turistične kredite.

7

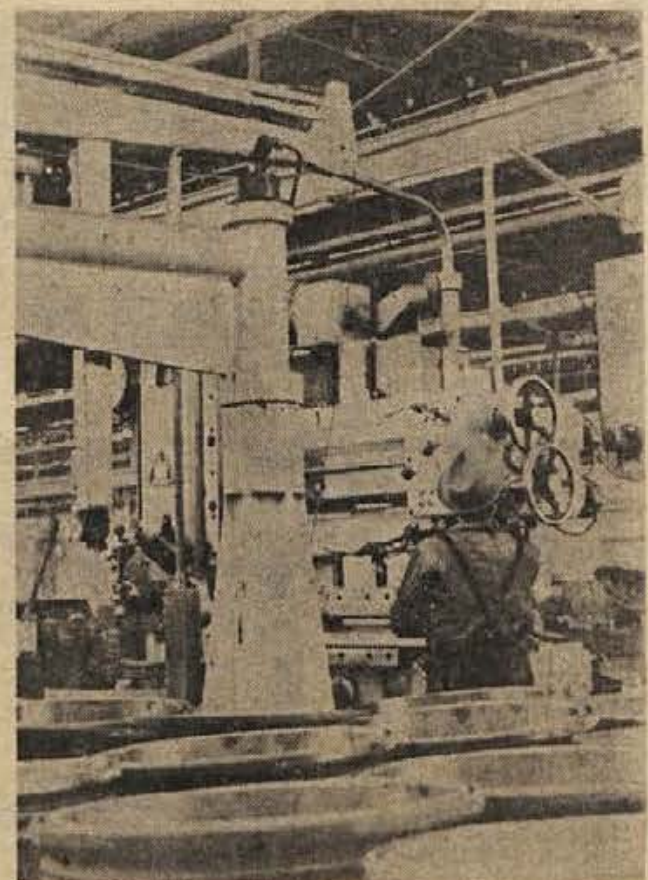
D L: Gospodarsveniki so v napovedi za letošnje leto precej črnogledni. Bo tudi po vašem mnenju treba večje načrte odložiti na boljše čase?

L. KRESE: Ne gre za velikost posameznih načrtov, pač pa predvsem za to, ali prinašajo takojšnje sadove ali pa so bolj dolgoročne značaja. Kolikor vem, na Dolenjskem in v Beli krajini trenutno ni takih načrtov, katerih uresničenje bi pomenilo zamrzovanje sredstev za daljši čas. Nasprotno, zdaj se mi, da položaj na teh območjih naravnost zahteva intenzivna vlaganja, zlasti v razvoj obstoječih zmogljivosti. Torej gre za investicije, ki jih smemo in moramo podpirati tudi v obdobju investicijskega varčevanja.

Intervju pripravila: RIA BACER

V občini Trebnje do zdaj ni bilo večjega napredka. Zadnja leta so dobili motel, črpalko, pomoč informacije, ob tem pa so se zavedeli, kaj vse bi lahko s ceno še pridobili. Področja stran od avtomobilske ceste so še zelo zaostala, saj znaša narodni dohodek na kmetijskega prebivalca le okoli 2800 din. (Foto: M. Moškon)

Črnomaljska tovarna BELT je eden izmed obetajočih kolektivov na nerazvitim področju. Če bo tovarna dobila zaprosena posojila za uresničenje nadaljnjih razvojnih načrtov, se bo gospodarska moč občine kmalu okrepila. (Foto: R. Bačer)

Zobotrebci: konjiček, ki je prerasel v zaslužek, obrt, ki teče vso zimo pozno v noč, garanje od jutra do jutra. Kdor hoče zaslužiti, spi samo nekaj ur vsako noč, roke postanejo žuljave, krivčki se obrabijo — trgovina plača za butarico po 12 par. Trd kruh je to, kot je trd ves kmečki kruh. Zaslužek ni niti lahek niti velik, vsak dinar je prigraran. Zato je izdelovanje zobotrebcev obrt, ki je pravzaprav obsajena na propad; medtem ko so babice, ki so delale zobotrebce v dolgih zimskih popoldnevih iz ljubega veselja, naredile po 100 butaric na dan, jih spretno roke danes naredijo še več, jutri pa bodo otroci to obrt opustili in se preselili v mesta in njihove tovarne. Nihče ne mara več ostati na kmetiji! Kaj bi z žulji, denarja ni pri zobotrebcih in ta, danes tako iskani izdelek bo jutri propadel.

kov, ki jih naredijo iz smrekovega lesa, za naše in tuje gostilske obrate. Ražnjiči in različna nabodača, če že niso iz črnčnega mesa, je pa vsaj les črnača in črnača narejen. Sa vač: veliko »špin« izvozi.

Vsekakor pa je tudi to zamuden posel, ki daje le malo boljše zaslužek. Zato se čeda je številnejši gospodarji odločajo za nakup priložnih strojkov, na katerih delajo žlice. Rābniciani pojejo, da so vzeli mero od širokih ust: danes postaja izdelovanje žlic prava industrija, kupiti pa je moč od tistih najmanjših do največjih.

Zadruga v Velikih Laščah odkupuje pravzaprav vse suhorobrske izdelke, na policah njenega skladišča boste lahko našli več kot 400 različnih vrst izdelkov.

Na Jukičevem, pri številki 4, v hiši enega od treh bratrancev s priimkom Zabukovec, je 16-letni gospodarjev sin hitro in dobro pokazal, kako mu gre posel izpod rok.

»V enem dnevu naredim po 30 ducatov lesenih žlic. Za ducat mi plačajo v zadrugi po 4,60 dinarjev,« se je pohvalil.

Res je, v enem dnevu naredijo spretno roko s pomočjo stroja do 500 žlic, zato pa sta potrebna dva dneva, da se dokonča strojevo delo: žlice je treba zgladiti, to pa ni kratkotrajen posel.

Medtem ko delajo pozimi žlice po vseh vaseh in je skoraj iz vsake hiše slišati brnenje strojev, poleti delajo pretežno zobotrebce, ki jih tudi prodajajo zadrugi. Kmečko delo postaja vse manj cenjeno, saj ne da zaslužka. Stroj dela hitro, suhe robe pa tudi ni težko prodati...

Za zobotrebce je treba preveč potrpežljivosti, preveč vztrajnega in nič kaj lahkega dela; v današnjem vse hitrejšem življenjskem ritmu za to ni več ne časa ne volje.

J. SPLIHAL

Od Cerknice do Kočevja in od Ljubljane do Žužemberka je področje izdelovalcev zobotrebcev. Ljubljanski Dom ima na Raščici veliko zbiralnico in odkupno postajo: računajo, da bodo v petih sezonskih mesecih zbrali sedem do osem milijonov butaric zobotrebcev, se pravi 160 milijonov zobotrebcev. Vsaka butarica mora namreč imeti vsaj 20 zobotrebcev, vsak zobotrebec prinese izdelovalcu dobre pol pare. Za te pol pare pa je potrebno v jeseni preiskati vse bližnje in daljne goste po dolgem in počez, stikati za lesko v najbolj oddaljenih goščavah, moledovati pri kovaču, da naredi vsaj tri ali štiri krivčke — posebne nožice za oblikovanje zobotrebcev — da bodo zalegli čez zimo, ko je na zapečku toplo in ko kmečko delo počiva. Takrat sežejo v roke vsi: gospodar in gospodinja, otroci, ki imajo šolske počit-

nice, in tisti, ki so komaj pogledali dije kot do sosednje vasi.

Konkurenca na Robu

Rob je pravo središče te obrti, konkurenčna bitka za zobotrebce daje tej vasi poseben pečat. Kar dve odkupni postaji premorejo in menda eno samo trgovino. Ljubljanski Dom in zadruga plačujeta tako kot povsod drugje za butarico po 12 par.

Vaščani pravijo, da odkupijo v Domu več zobotrebcev, ker so prijaznejši, zadruga pa naredi več prometa, ker odkupuje tudi vso drugo suho robo. Tega mnenja so kajpak povsod v vaseh okrog Velikih Lašč, tako so dijo tudi odkupovalci v Laščah, na Turjaku, Raščici ali Robu. V vaseh okrog Roba je tudi izdelovanje zobotrebcev najbolj zakoreninjeno, v Dolščakah pa smo do-

bili rekorderje svojega poklica. Ljudje so namreč rekli, da Kurjevke — tako namreč pravijo spodnjemu koncu vasi, ker pravijo v ljudski govorici Dolščakom Kurja vas, naredijo toliko zobotrebcev, da nimajo para v bližnji in daljni okolici.

In res, sredi dneva je bila na mizi Antonije Purkatove prava gora zobotrebcev. Pridno ji je pomagala 56-letna, štiri leta mlajša sestra Franja Gregorič, leskov les pa je belil Antonijev vnuk, 6-letni Andrej.

V kuhinji je bilo temno, samo v štedilniku je prasketal ogenj in metal nekaj svetlobe po temnih kotih. Iz pod stropa je dišalo, kot lahko diši samo v starih kmečkih hišah: domače klobase so bile na pol posušene. V sobi, pod steno, s katere sta vse početje opazovala Jezus in Marija, ni bilo časa za

pomenke. Besede so pri delanju zobotrebcev redke, zato se roke vrtijo toliko hitreje.

Povsod govore, da naredijo spretni izdelovalci po 70 do 80 butaric na dan. Tisti, ki se zbirajo samo popoldne, da preženejo dolgočasie in se na zapečku pogovorijo še o dogodkih preteklega dne — ti gotovo ne morejo narediti niti toliko.

V Dolščakah št. 8 je izdelovanje zobotrebcev poklic, ki daje kruh. 38 arov semlje, na katerih Antonija, ki je tako kot sestra vdova, pridelala nekaj koruze, krompirja in drobnih reči za domačo kuhinjo, ne more zadoščati za preživljanje. »Povrh vsega pa še divjad prerije in preorje pridelok.« se pridruša 60-letna Antonija v pojoči govorici teh krajev in se želi, da smo jo spomnili na mirne. Zobotrebci so zato njen kruh: treba je narediti po 150 butaric na dan.

»Moči mi pešajo,« zmajuje z glavo, čeprav naredi še enkrat toliko kot drugi. »Hej, ko sem bila še mlada, sem naredila po 200 butaric vsak dan,« se ji zaiskrijo oči ob misli na mlada leta.

TOVARNA ZOBOTREBCEV — Antonija Purkat in Franja Gregorič sta rekorderki svoje obrti. Vnuček Andrej beli Antoniji leskovino...

KAKSNO ŽLIC BOSTE VZELI? — Matija Grebenc, skladiščnik v zadrugi Velike Lašče: »V našem skladišču boste na policah našli 400 različnih izdelkov.«

STETJE, STETJE — Vse zobotrebce, ki jih prinesejo izdelovalci, je treba prešteti, urediti in zaviti v celofan.

VSAK DAN 360 ŽLIC — 16-letni Joško Zabukovec iz Jukičevega naredi vsak dan 12 ducatov žlic. (Foto: M. Vesel)

Zobotrebce pa dela že kar krepko čez 50 let... Zadnja leta vstane ob štirih, pol petih zjutraj... in konča ob osmih zvečer. Njena edina misel so zobotrebci, z njimi vstaja in hodi spat, zobotrebcev je polna hiša, o zobotrebcih teče pogovor: posel, ki je bil včeraj konjiček, danes zaslužek, pa bo jutri propadel. Manjka priden rok in čas: za tiste, ki naredijo iz nekaj deset butaric na dan, pa je to delo prenaporno in preslabo plačano.

Od širokih ust smo mero vzeli...

Namesto zobotrebcev, ki dajejo le malo zaslužka tistim, ki jih delajo, in več tistim, ki jih prodajajo, delajo po vaseh okrog Velikih Lašč rače špile, ki jim tam pravijo »špine«. Razen za klobase gre največ teh izdel-

Slikar tihožitij in bujne domišljije

Anton Plemlj razstavlja v trebanjski osnovni šoli nad 50 slik na platnu in steklu - Letos: bogat in razgiban načrt dela Tabora slovenskih likovnih samorastnikov, ki so v Trebnjem dobili svoj pravi dom, zbirališče in razumevajočo pomoč

V soboto popoldne je bila v Trebnjem prva skupna seja uprave Tabora slovenskih likovnih samorastnikov, ki jo je vodil Janez Gartnar, udeležili pa so se je razen domačinov še člani odbora oz. umetniškega sveta: Zoran Kržišnik in Mirko Juteršek iz Ljubljane, prof. Malekovič, Geršard Ledič in Ivan Lacković iz Zagreba ter drugi. Iz skromnega začetka pred dvema letoma se že razvija bogato in obetajoče delo tabora ter nastajajoče nove galerije slik, o čemer smo že poročali. Več bomo o sobotni seji upravnega odbora pisali v kratkem, tu pa naj za pišemo le, da so njegovi člani sprejeli statut tabora, načrt dela za 1970 in odobrili začetek del za obnovitev prostorov nove galerije. Sedanja

blikovanja lastnega izraza. Razstava nazorno kaže slikarjev razvoj v zadnjih šestih letih, seznanja pa nas hkrati s celotnim obsegom motivov, ki jih Plemlj največje podaja. Največ je tihožitij, ki hkrati govore, da je v njih slikar najzavirnejši, sicer pa se naš gorenjski samorastnik prav tako rad podaja tudi slikanju različnih predmetov in ostaja zvest osnovnim oblikam kljub bogati fantaziji, ki mu vodi čopič in ga sili k ustvarjanju.

Zanimivo in bogato, nevsakdanje in poglobljeno, razmišljajoče slikarstvo — take so bile ocene mnogih, ki so se v soboto seznanili z deli Antona Plemlja. O tem govori tudi uvodna beseda v prikupnem razstavnem katalogu, ki jo je napisal Aleksander Bas-

Slikar Anton Plemlj na otvoritvi svoje razstave v Trebnjem.

Al' prav se piše...

«Ostvarjeno» obveščanje

Pred kratkim je neki bralec poslal izroček iz glasila. Leto izdaja za obveščanje svojih delavcev tovarna LISCA iz Sevnice. Prosil je, naj o skrupulozi, ki je hotela sčasoma spregovoriti samoupravljavcem, povemo svoje mnenje.

Da ne bomo slepomislili, si oglejmo primer v izvorni obliki:

«Po tem načrtu so vse delovne enote v sklopu podjetja zadolžene tako za osnartev predvidene obsega proizvodnje oziroma prometa kot tudi za ostvarjanje normalnih odnosov, od katerih konsekvencno zavisi poslovni uspeh podjetja. Normativni odnosi so v načrtu reprezentirani z izračuni možnega doseganja proizvodnih in poslovnih rezultatov. Z njimi in za njih ostvarjanje je zno-va povdarjen faktor odgovornosti vseh zaposlenih v podjetju. Z ostvaritvijo tega načrta in z vodenjem dobre poslovne politike se bo podjetje še nadalje učvrščalo tako na domačem kot tudi zunanem trgu.»

Neslišano! Tako, okostenelo (beri: birokratsko!) pisanje smo nametnili preprostim delavcem!? Poskusimo navedeni primer prebrati v slovenščini:

«Vse delovne enote bodo morale v celoti urediti proizvodni načrt, ki ga je sprejelo podjetje. Posledno pa bo treba upoštevati osnovno gospodarsko vodilo: stvaren dohodek podjetja bo tem večji, čim manjši bodo proizvodni stroški in čim uspešnejša bo prodaja izdelkov. Predvideni proizvodni in poslovni uspehi podjetja so utemeljeni z izračuni. Samo dosledna zavzetost in odgovornost slehernega delavca je poročilo, da bomo načrt res izpolnili. Le tako se bo podjetje še bolj uveljavilo tako na domačem kot na svetovnem tržišču.»

Prevod je lahko tudi pomanskljiv. Trajmo pa, da pove mnogo več kot izvirnik, ki po našem mnenju ne bi smel zagledati luč sveta.

Prof. JOŽE SKUFCA

Slovenski slikarji — samorastniki tovarišu Kardelju

DRAGI TOVARIŠ KARDELJ!

Pridružujemo se tisočerm željam, ki Vam jih delovni ljudje naše domovine pošiljajo ob Vašem jubileju in iskreno čestitamo za najvišje odlikovanje, s katerim Vas je za Vaše dragoceno delo odlikoval predsednik republike tovariš Tito. Visoko cenimo vaše napore za znanstveno in praktično urešničevanje socialističnega samoupravnega razvoja naše družbe, ki omogoča tudi vsestranski napredek kulture. Želimo Vam trdnega zdravja in veliko ustvarjalnih moči za nadaljnje veliko delo.

Tabor slovenskih likovnih samorastnikov, Trebnje

NOVO MESTO ZA SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Tako mladina pesnika slavi...

Kulturne prireditve se bodo vrstile ves februar v Dolenjski galeriji, Domu kulture in Studijski knjižnici Mirana Jarca

V počastitev Prešernovega dne oziroma slovenskega kulturnega praznika bo v Novem mestu ni- manj kot sedem prireditev, toliko kot se nikoli do zdaj. Predstavniki kulturnih ustanov, kjer bodo prireditve, so na posebnem sestanku 22. januarja sklenili razporediti prireditve tako, da se bodo vrstile ves februar.

Po tri prireditve bodo v Dolenjski galeriji in Domu kulture ter ena v Studijski knjižnici.

V galeriji bodo 6. februarja odprli razstavo mladih likovnikov z novomeške gimnazije. Ta dogodek bosta poživila recital glasbenih in literarnih del, ki ga prav tako pripravljata šolska mladina. Na tej priložnosti se bodo s svojimi pesniškimi in proznimi deli predstavili javnosti sodelavci gimnazijskih »Stezi« in glasila »Mladost v beleme šole za zdravstvene delavce.

21. februarja popoldne bo imela zaključeno proslavo v galeriji šola za zdravstvene delavce. Nastopili bodo: pevski zbor te šole, recitatorji in drugi. Pričakujejo, da se bosta slovesnosti udeležila pisatelj France Bevk, ki naj bi prebral nekaj odlomkov iz svojih del, in novomeški književnik Severin Sali.

V okviru prireditev za slovenski kulturni praznik bo šel tudi literarni večer manj znanih dolenjskih pesnikov in prozaistov od najmlajšega rodu dalje. Prireditve, ki jo pripravljata DPD Svoboda Dušan Jereb in podružnica Slavističnega društva v Novem mestu, bo 27. februarja v Dolenjski galeriji.

Vrsto prireditev v Domu kulture bo začel pihalni kvintet RTV Ljubljana, ki bo nastopil 14. februarja. Teden dni zatem bo na istem odru teledruga akademija z nastopom mladine. 24. februarja pa bo gostovalo v Novem mestu Mestno gledališče ljubljansko z uvodno Mateja Bora »Ples smrti«. To bo hkrati abonmajska predstava.

V Novem mestu revija petja

Revija pionirskih in mladinskih zborov za novomeško, črnomaljsko, metliško in trebanjsko občino bo predvidoma v Novem mestu; kdaj bo, pa bodo določili kasneje. Na tej medobčinski prireditvi bodo določili tudi najboljše zebre, ki se bodo udeležili republiške revije mladinskega petja v Zagorju.

Abonmajske filmi

V minulem letu so bile v Novem mestu tri abonmajske filmske predstave za mladino srednjih šol. V kratkem bo naslednja taka predstava, kasneje pa bosta še dve. Za filmski abonma izberemo samo kvalitetna dela, obiskovalci pa si jih lahko ogledajo za znižano vstopnino.

Frutella

kultura in izobraževanje

Še vedno o novem Prešernu!

V Delu je dr. Rado Bordon končal obsežno razpravo, s katero odreka sleherni znanstveno vrednost odkritju nove (dozvezne) Prešernove podobe in publikaciji prof. Marina o pristinosti te podobe. Medtem se je znova oglasil tudi Čoro Skodlar. V intervjuju za Ljubljanski dnevnik pa je Filip Kalan-Kumbatorič zavrnil raven polemike, v katero so našli nasprotniki prof. Marina. Očitno je da zadnja beseda v zvezi z Marlinovim odkritjem še ni povedana, saj pričakuje javnost mnenje še nekaterih znanih prešernoslovcev.

23 prešetih!

Člane kulturno-umetniškega društva »Dragan Markovič« iz Obrenovca, ki so prišli v Slovenijo oziroma na Dolenjsko z izbranim in zares navdušujočim sporedom plesov in pesmi jugoslovanskih narodov, je 28. januarja na večernem nastopu v novomeškem Domu kulture čakala malone prazna dvorana — samo 23 (prešetih) obiskovalcev. In spet se je zgodilo, da je bilo na odru več nastopajočih kot gledalcev in poslušalcev! In tudi to, da je tako slaba udeležba zjezila še tiste, ki so prišli na prireditev. Zakaj — si pa mišljeno kulturni publikum Novega mesta lahko misli!

Dve nagradi v Kočevju

Foto-kino klub osnovne šole v Kočevju je dobil drugo, učence Stane Zupančič, prav tako iz Kočevja, pa četrto republiško nagrado za mladinsko naravoslovno fotografijo. Na natečaj, ki sta ga lani organizirala slovensko prirodoslovno društvo in revija Proteus, je prišlo 97 del 16 avtorjev, vendar jih je žirija za konkurenco izbrala le 47. Nagradjencema iz Kočevja iskreno čestitamo za tako lep uspeh. Nagrade bodo podelili 15. februarja ob otvoritvi razstave fotografij v ljubljanskem Prirodoslovnem muzeju.

Mali kulturni barometer

■ **20 LET KINOTEKE** — Jugoslovanska kinoteka praznuje letos 20-letnico obstoja. Jubilej bodo praznovali v vseh republikah. Taka proslava bo v Prešernovem letnu tudi v Ljubljani.

■ **45 LET ZBORA »EMIL ADA-MIC«** — Učiteljski pevski zbor Slovenije »Emil Adamič«, ki ga zdaj vodi prof. Branko Rajster, bo 45-letnico ustanovitve proslavil te dni s posebej pripravljenimi koncerti v nekaterih večjih slovenskih kulturnih središčih. Zbor šteje 80 pevcev in pevk, ki vodijo 68 šolskih pevskih zborov. Zbor, ki praznuje letos pomemben in visok jubilej, smo že večkrat omenili tudi na njegovih nastopih v različnih krajih Dolenjske.

■ **RAZPLET V DRAMI** — Kot kaže, je prešla kriza v osrednjem slovenskem gledališču, v ljubljanski Drami, v razplet. Na zadnjem sestankučasne delovne skupine za problematiko Drame SNG pri komisiji CK ZKS za idejno vprašanja kulture so sprejeli koncept rolitve in nadaljnega razvoja, ki ga je pripravil kandidat za direktorja Drame Teras Kermavner.

■ **FRANÇOŠKA NAIVNA UMETNOST** — Dva zagrebški galeriji — Galerija sodobne umetnosti in Galerija primitivne umetnosti — sta dobili za nekaj tednov v goste dela francoskih naivnih umetnikov. 66 razstavljenih del predstavljajo izvrstno francosko umetnost od Henrija Rousseauja, Lautrecovega, Gauguinovega in Van Goghovega sodobnika do danes. Aprila bo razstava za štirinajst dni tudi v Ljubljani.

Anton Plemlj: TERASA (olje, 1964)

razstavi Antona Plemlja se bo letos pridružilo še 5 razstav slikarjev-samorastnikov.

Kmalu po 16. uri so nato v obeh velikih vežah osnovne šole odprli razstavo slik Antona Plemlja iz Ljubljane. Slikarja in nekaj nad 150 gostov iz različnih krajev je toplo pozdravil Janez Gartnar, o umetniku, njegovem delu in razstavi pa je spregovoril umetnostni zgodovinar Mirko Juteršek. Nekaj nad 50 slik na platnu in (manjši del) na steklu je navdušilo obiskovalce razstave, ki so hkrati pritrtili Juterškovi oceni, da so ... naravni dar za likovno oblikovanje, predvsem pa izjemna vztrajnost in zagrizenost pri slikanju pripomogli Plemlju do izo-

sin. Plemljeva razstava v Trebnjem je zato vredna obiska.

TONE GOŠNIK

Tri prireditve v Kranju

Gorenjski muzej v Kranju je priredil sredi januarja v galeriji v Prešernovi hiši razstavi akademskih slikarjev Igorja Pleška iz Ljubljane in Kamila Legata iz Trčiča. Umetnika sta za to priložnost pripravila izbor svojih novjših del. Po otvoritvi je kranjska koncertna poslovalnica priredila koncert klavirskega tria Pro musica rara. Razstavi bosta odprti do 5. februarja.

Spet komentirani koncerti

V februarju bosta spet dva komentirana koncerta za šolsko mladino v novomeški občini. Pripravljata ju Festival iz Ljubljane v sodelovanju s koncertno poslovalnico pri Zavodu za kulturno dejavnost v Novem mestu. Koncerti bodo po željah osemetek, predvidoma pa bodo umetniški obiskali učence vseh osemletk v novomeški občini.

KNJIŽEVNE ZANIMIVOSTI

■ **GÖRING, HIMMLER, GOEBBELS** — Marihorska založba Obzorja je poslala na knjižni trg tri dela o vponu in propadu treh glavnih nosilcev nacističnega režima v Hitlerjevi Nemčiji: o Göringu, Himmlerju in Goebbelju. Avtorja Roger Maywell in Heinrich Fraenkel sta prebrskala goro dokumentov, zaslišala vrsto sodnikov, pri čemer v drugih sodobnikov, da bi dobila objektivno podobo vseh treh moč, ki so bili neločljivo povezani z zgodovino tretjega rajha. Te biografije so popis nastila, nesakrotovali in brezobzirnosti, ki je imelo en sam namen, utrditi si osebno moč in povečati vpliv. Knjige je vredno prebrati. Bralec, ki je sam trpel pod nacizmom, jih bo odločil z občutkom, da ne more nobeno pero popisati gorja, ki so ga sejali nacisti.

Na svidenje čez leto dni!

Tudi na novomeškem šolskem centru za gostinstvo so se začele počitnice – Učenke iz Karlovca so se poslovile od Novega mesta za leto dni

V učilnici grozd prijetnih deklet. Marija, Danica, Biserka, Vesna, Katja in druge. Vse same gostinje, ki se za leto dni poslovljajo od šole in dijaškega doma, v katerem živijo. Večina jih je poslala na šolanje »Korana«, gostinsko podjetje iz Karlovca, dve pa sta štipendistki »Zagrebačke mljekarice«. Dekleta, ki so prišla iz Karlovca,

ca preživljajo starši, plačano pa imajo prakso, medtem ko »Zagrebačka mljekarica« skrbi za popolno oskrbo v domu.

Na vprašanje, s kakšnimi občutki so prišle v Slovenijo, so hitele odgovorjati: »Z radoznostjo... Z domotožjem... Če je treba, je pač treba...« Sprva so se kot kokoške držale skupaj, dokler niso uvideli, da največje težave – slovenskega jezika – ne bodo premagale, če se ne pomešajo med slovenske vrstnice.

In kako je v šoli? Vse so si bile edine, da je najhujše v prvem letniku. »Nič ne razumeš... Gledaš kot trapiča... Na jok ti gre... A potem je bolje. Se posebnost, ker so profesorji na šoli zelo potrpežljivi in nami zmeraj skušajo pomagati...«

Pa življenje v dijaškem domu? »Prijetno... Nismo imele občutka, da smo na tujem... Slovenke so nam marsikdaj pomagale z nasveti... in sploh smo postale prijateljice... Najbolj so nas razumele tovarišice vzgojiteljice...«

In ko so kovički že spravljani in obrabi veseli, saj gredo dekleta domov še zadnje vprašanje: Boste radi prišle nazaj? ... »Rade... v solo in v dom...«

ABV

Še vedno vodi Eva Sršen!

Ta teden so bile najbolj poslušane:

1. »Ljubi, ljubi« (Eva Sršen) – 53 glasov
2. »Mamici« (Slaki) – 30 glasov
3. »Triglav« (Slaki) – 28 glasov
4. »Moj dom je zaprt« (Slaki) – 20 glasov
5. »Čemu da živim« (Mišo Kovač) – 10 glasov

Neka naša bralka iz Velikega Orehka je glasovala za popevko »Ljubi, ljubi, ljubi«, v pismu pa nam je napisala, da ji kar srce poskoči, ko po radiu sliši omenjeno popevko. Najbrž je med tistimi, ki so nam poslali ta teden kupone, se veliko takih. Za mlado in prikupno Evo Sršen, ki je iz neznanega vzroka (baje zaradi težav v šoli) odpovedala cel kup nastopov po Sloveniji in prenehala sodelovati v ansamblu »Delila«, je tudi tokrat prispelo največ glasov.

Ta teden ste nam poslali 216 veljavnih kuponov. Spet moramo povedati, da bomo pri zbiranju upoštevali samo natančno izpolnjene kupone, nalepljene na dopisnici ali poslane v pismu. Ta teden je bilo med pošto nekaj pisem, v katerih so bile napisane najbolj poslušane melodije, zraven pa ni bilo kupona.

Taka pisma pri zbiranju seveda ne pridejo v poštev. Neka bralka nam piše, da živi na vasi, kjer nimajo ulice, in da zato kupona ne more točno izpolniti. Za nas je važno, da čitljivo napišete svoj točni naslov, in nas ne moti, če je nad črtico, kjer je treba napisati ulico, napisano ime te ali one vasi.

Tri izžrebance bomo tudi v prihodnje nagradili z lepimi ploščami, ki so darilo nekaterih naših podjetij, ki prodajajo tudi plošče. Ta teden je žreb določil takole:

1. Tone Vovko, Sušje 23, Ribnica na Dolenjskem – »Još su tople tvoje suze« (Ivica Seržeti)
2. Tanja Movrin, Polzeva ulica 6a, Ajdovščina – »Čemu da živim« (Mišo Kovač)
3. Franc Stegne, Zilje 21, Vinica pri Črnomlju – »Bela Belinda« (Betji Jurkovič).

Plošče so tokrat darilo novomeške NOVOTEHNE

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____
 Ulica _____
 Kraj _____
 Rok: 2. februar 1970 Kupon št. **3**

MILC KUS JOL JACK ZARE

ABADONI - črnomaljski „zli duhovi“

Ansambel ABADONI so junija 1969 ustanovili Srečko Kos, Joško Vrščaj in Belizar Dujec. Med počitnicami se je ansamblu pridružil še Milan Kranjc. Na začetku so imeli velike težave z opremo, končno pa so si jo z pomočjo staršev za silo uredili. Julija so dobili ojačevalce za solo kitaro, ki so ga kasneje uporabljali tudi za vokalne izvedbe skladb. Tako je instrumentalni ansambel postal vokalnoinstrumentalni.

Vsi člani so se zelo trudili pri izbiri imena, pa se nikogar niso mogli odločiti. Zato so odprli slovar tujk in prva beseda v njem je bila ABADON. Tako je bil ansambel končno krščen.

Ob letošnjem novem letu je z ABADONI prvi nastopil tudi solo pevec Andrej Plevnik. Najvam predstavim skupino fantov, ki ansambel sestavljajo.

MILAN KRAJNC-MILC (21 let) – vodja ansambla; Milc študira II. letnik psihologije na filozofski fakulteti. Fant je resen student, končan pa je tudi nižje glasbeno šolo za kitaro. Najbolj mu ugaja B. B. Kingov blues. V prostem času rad komponira skladbe za ansambel. Napisal je že dve vokalni skladbi (Slovo, Spomini žalosti). Največji uspeh ima njegova instrumentalna skladba Popoldanske lispresije.

BELIZAR DUJEC-ZARE (19 let) – organist; Je študent I. letnika kmetijske tehnologije. Klavir se je učil še v osnovni šoli. Končan je nižjo glasbeno šolo v Črnomlju. Ko je maturiral na črnomaljski gimnaziji, mu je oče kupil orgle. Navdušen je nad melodijami na preveč komercialnimi inimi na preveč komercialnimi skladbami. Fant je veder in vedno pripravljen za šalo.

JOZKO VRŠČAJ-JOL (19 let) – v ansamblu igra bas kitaro. Po poklicu je zobotehnik, po letu službe pa bi rad študij nadaljeval. Pri delu je zelo natančen, sicer pa je velik veseljak in vedno pripravljen za majhno »neumnost«. Ljudi zelo rad ocenjuje po zobeih. V ansamblu je največji strokovnjak za afiljasa (to je najstarejši ojačevalce, ki za je že našel zob časa).

SREČKO KOS-KUS (19 let) – bobnar; Ko se pojavi na odru velik, svetel glas fant s modrimi očmi, dekletom vstrepetajo arca. Toda on je svet svojemu črnomaljski kamionu in gimnaziji. Za študij se še ni odločil. V ansamblu ima glavno besedo pri sklepanju kupčij.

ANDREJ PLEVNİK-JACK (23 let) – solo pevec; Najraje poje umirjena, melodična pesmi, s katerimi žanje velik uspeh. Prvič je sodeloval z ABADONI za novo leto. Poslušalcem je ugajal predvsem kot interpretator Jonesovih pesmi. Zato so mu dali že vedno velik belokranjski Tom Jones. Razen tega da je Jack odličen solo pevec, igra tudi kitaro. Njegova šibka točka: po končanem igranju navadno izgine. Najbolj si želi nove opreme, ker ve, kako težko je peti ob slabem osvočenju.

Ansambel zadnje čase nima veliko vaj, ker Zare in Milc študirata v Ljubljani, drugi člani ansambla pa so v Črnomlju. Vsako soboto igrajo v metliškem hotelu Bela krajina. S tovarno BETI pa so sklenili enoletno pogodbo. Poleti bodo igrali v avtokampu v Metliki. Radi bi si nabavili novo opremo iz Italije, zato izrabijo

vsako priložnost za zaslužek. Ansambel je igral na mladinskih plesih v Črnomlju, Metliki, Novem mestu in Ljubljani. Igrajo komer-

cialno glasbo v skladu z željami publike.

Tefave imajo s prevozom, saj jih še vedno prevaža Srečo z očetovo slabos. S pomočjo tovarne BETI bi radi rešili tudi ta problem.

Poleti nameravajo sodelovati z znanimi pevc zabavne glasbe (z Tatjano Gros). Njihova največja želja pa je nova oprema, ki bi jim odprla poti tudi izven Bele krajine. Upajo, da s svojim igranjem ne bodo razočarali poslušalcev. Zaimo jim veliko uspehovi!

LADKA PETROV

RIBNIŠKI MLADINCI MENIJO, DA JE TREBA

uskladiti štipendiranje

Odslej bo treba več misliti tudi na dijake iz socialno šibkih družin in jim pomagati s štipendijami, ne glede na to, kaj študirajo

Pred kratkim je bila v Ribnici seja občinske konference ZMS, ki so se je udeležili tudi predstavniki drugih družbeno-političnih organizacij. Na seji so razpravljali o ustanovitvi sklada za štipendiranje pri TIS ter o uresničevanju sklepov III. in IV. seje republiške konference ZMS o nekoguh mladine v gospodarskih organizacijah.

Občinska konferenca ZMS je sprejela sklep, da se ustanovi sklad v letu 1970. S pomočjo tega sklada naj bi uskladili politiko štipendiranja in izdelali enotne kriterije pri podeljevanju štipendij ali posojil.

Poseben odbor naj bi izdelal pravilnik tega sklada ter

skrbel za usklajevanje štipendijske politike. V sklad naj bi odvajale zainteresirane družbene skupnosti določene procente od sredstev, namenjenih za štipendiranje. Sklad naj bi v prvi vrsti skrbel za potrebni kader v družbenih službah ter v gospodarstvu, omogočal pa naj bi šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah otrokom iz socialno šibkih družin, ne glede na to, za kakšno vrsto študija se bodo odločili.

Občinska konferenca ZMS je sprejela tudi sklep, da morajo vsi mladinski aktivni v gospodarskih organizacijah razpravljati o stališčih III. in IV. seje republiške konference ZMS in jih vnesti v svoj program dela.

MIRA ŽIBERT

Med najboljšimi so bili tudi prestopniki

Na nedavni seji občinske konference ZM v Banjaluki so po poročilih naših delegatov, ki so se seje udeležili, predlagali 10 najprizadevnejših mladincev, ki so veliko pomagali po katastrofalnem potresu, za sprejem v ZK. Zanimivo je, da je bilo med najprizadevnejšimi in pohvaljenimi mladinci tudi nekaj prestopnikov, ki so bili pred potresom stalni znanci milice.

Čast vzgojiteljem in mladim tvorcem

je zapisal slikar Božidar Jakac ob ogledu likovne razstave novomeških učencev

V nedeljo, 25. januarja, je bila zaključena razstava likovnih izdelkov učencev 6., 7. in 8. razreda osnovne šole Katje Rupena v Novem mestu. Razstava je bila odprta

OGLE* DALO MLA *DIH

Prijavite se za »Kitariado«

Občinska konferenca ZMS v Sevnici, ansambel »Modre zvezde« in mladinski klub so razposlali vsem občinskim organizacijam ZMS na Dolenjskem, v Spodnjem Posavju, Zasavju in Celju pisma, da so pripravili v začetku marca organizirati veliko »Kitariado« beat ansambllov. Če bodo pobudniki v naslednjih dneh dobili prijave tovrstnih ansambllov, bodo začeli pripravljati to prireditev. A. Z.

DEKLETA, SNEMAMO!

Uredništvo Dolenjskega lista namerava posneti film o dolini reke Krke. V ta namen potrebuje večje število deklet v starosti od 17 do 20 let, ki bi v filmu statirale. Na poskusno snemanje vas torej vabimo v soboto, 31. januarja dopoldne, ob 9. uri. Oglasite se v prostorih našega uredništva v Novem mestu, na Glavnem trgu št. 3.

Sodražica: mladinski klub

Mladina Sodražica je po več kot pol leta končno zopet dobila svoj kotiček v prostorih domače knjižnice. Mladinski klub je imel prvotno prostor v bližnji »Oljarni«, izgubil ga je, ko je zgradbo kupila Pletilnica žičnih mrež iz Sodražice.

Zdaj so mladinci na voljo knjige, ki so v istem prostoru, v spodnjem prostoru pa je soba za namizni tenis.

Priljubljeno zbirališče mladih – na pomlad rajši kot pozimi, zvečer rajši kot po dani – je v Črnomlju park na Gričku. Tudi naši muzikantje se od tu radi razgledujejo po svojem kraljestvu. (Foto: Gorše)

Je začela tudi že Dolenjska plačevati cestam davek samo z mrtvimi in ranjenimi? - Lanska bilanca to precej potrjuje

- Peljete se po lepi ravni cesti, nikjer nikogar, nenadoma pa...
- Potem pridejo miličniki, preiskovalni sodnik in kombi pogrebnega zavoda.
- Postali ste x-ta smrtna žrtev.
- Smrt se ne napove. Kar pride. Bliskovito. Najbolj žalostno pa je to, da človek nikoli ne ve, kdaj in h komu.
- Brž ko sedete za volan, ste lahko že njena naslednja žrtev...
- ... ali pa kandidat za invalida.
- Pa čeprav vozite samo po Dolenjskem!

Kdo se ne bi zgrozil ob teh številnih strahotnih dejstvih z naših cest! Če izvzamemo mrtve - saj življenja tako in tako ni možno meriti z dinarji - in se zamislimo samo ob litrih dragocene prelite nenadomestljive krvi, če začnemo računati, kaj bi lahko napravili z denarjem, ki ga kaže ocenjena gmotna škoda... Zares, človeku se naježijo lasje, zagomazi mu po telesu... Kaj res ni meje?!

... in se sledimo statistiki:

KRVNI DAVEK PO OBČINAH

Občina	Nesreč	Mrtvih	Ranjenih
Novo mesto	685	15	238
Trebnje	120	2	61
Metlika	96	1	50
Crnomelj	91	6	68
Avtomobilska cesta	572	30	251

1689 KARAMBOLIRANIH

Vozila v prometnih nesrečah	Domača Tuja Skupaj		
avtobusi	77	1	78
tovornjaki	336	11	347
tovornjaki s prikolicami	104	18	122
osebni avtomobili	1.551	138	1.689

Poleg tega še (domača): 202 motorni kolesi (in mopedi); 59 koles, 23 traktorjev, 29 vprežnih vozov - drugo: živina in divjad (19).

■ 495 prometnih nesreč je dohilo (v nadaljnjo obravnavo) javno tožilstvo (leta 1968 skoraj 60 manj);

■ 914 pa sodniki za prekrške (262 več kot leto dni prej).

Javno tožilstvo je dobilo v obravnavo prometne nesreče, ki so se končale s smrtno ali telesnimi poškodbami, ki so zahtevale večjo gmotno škodo, pa tudi take do ka-

terih je prišlo zaradi obestne vožnje, vinjenosti in podobnih razlogov. Druge nesreče je »rešil« sodnik za prekrške.

Poleg tega je bilo tudi 155 takih nesreč, ko ni šlo za prekršek ali kazniv dejanje (divjad na cesti, kamen iz pod kolesa drugega vozila, huda podedica).

(Konec prihodnjik) I. Z.

POTA IN STRAŠNOSTA

DEŽURNI POROČAJO

■ NADLEGOVAL POTNIKE - Miličniki so pridržali do izteznitve ve Harita Malližiča, delavca SGP PIONIR, ker je 21. januarja ponoči vzemiral potnike in delal nenad na novomeški železniški postaji.

■ KOKOŠI TAT - Več kokoši in dva petelinca je nesnani tat odnesel v noči med 19. in 20. januarjem Francu Brulcu v Hrušici. Več kokoši je isto noč zmanjkalo tudi njegovemu sovaščanu Albinu Klerneničcu.

■ UKRADLI KOTEL - 36-litrski kotel z špagetkuho, vreden okoli 1200 din, so prejšnji teden ukradli na hlevu Lavriku Barbu iz Čestitice.

■ POSTANI NAJDIJELI - 700 din je pred kratkim našel 17-letni Drago Unič pred hotelom Metropol. Odnesel jih je na postajo milice, kjer zdaj šejojo last. naka.

■ RAZGRAJALA V LOKALU - Črnomaljski miličniki so pridržali do izteznitve Jožefa Kuve, ker je 21. januarja razgrajala v črnomaljskih lokalih.

■ TAT V GOVNI VASI - Tri kake in šest kokoši je v noči na 26. januar neko ukradel Ivanu Leslaku iz Govne vasi.

■ DVAKRAT OGENJ ZARADI PRAHU - 21. januarja ob 13.30 je začelo goreti v služilnici tovarne vnanjih plošč NOVOLES v Stradi. Pri varjenju so se vneli prašni delci v zraku. Delavci so ogenj takoj pogasili. Prav tam je iz istega razloga začelo goreti tudi naslednji dan. Delavci so bili tudi tokrat uspešni, vendar pa je ogenj že sobljznil ostanke, tako da je škoda za okoli 1000 din.

Ce je cesta čez Gorjance samo nekaj ur poledenela, je že dovolj, da ob poti naletimo na take prizore. Ta dva avtomobila sta zletela s ceste preteklo sredo, ko je droban dež na cestišču zamrznil. Oba avtomobila sta pristala kakih 20m pod cesto. (Foto: R. Bačar)

Pijani otroci v Stari cerkvi

Pijačo so dobili v gostilni Lovšin - zaradi slabih šolskih ocen so pobegnili od doma

20. januarja so pobegnili v Trbovljah od doma štirje otroci, stari od 12 do 14 let. Vsrok so bile slabe šolske ocene ob koncu polletja. Se isti večer so se zatekli k sorodnici enega izmed ubežnikov v Konca vasi pri Stari cerkvi, občina Kočevlje. Pri njej so tudi prespali.

Naslednje jutro, ko je sorodnica odšla od doma, so šli otroci v Staro cerkev. V gostilni Lovšin so naročili najprej dve pivu in dve oranžadi. Gostilničarka jim je postregla, celo odprla pivni in dala kozarca, čeprav ne bi smela točiti mladoletnikom alkoholičnih pijač.

Ko so popili so naročili tri litre vina in ga odnesli s seboj. Na domu sorodnice so

vse vino spili (nje ni bilo doma), tako da so naši miličniki vse štiri otroke krepko pijane (so se opotekali, bruhalo).

Miličniki so otroke odvedli s seboj in jih nato predali staršem, gostilničarki Lovšinovo pa so prijavili sodniku za prekrške, ker je točila mladoletnikom pivo.

J. P.

Zgorel kozolec

23. januarja dopoldne je v Malem Orehku zgorel kozolec Jožeta Pircsa. Ogenj je uničil nekaj desk in okoli 2.000 kg sena, med drugim tudi seno, ki ga je pri Pircu hranil sovaščan Martin Hočevnar. Škodo so ocenili na 9.000 din. Menijo da so ogenj zanetili otroci, ko so se pod kozolcem igrali z vžgalicami.

Jožico Šego so našli v Krki

18 letno Jožico Šego iz Soške, ki je 7. januarja nesrečno utonila v parasti Krki, so našli 25. januarja njeni sorodniki. Bila je okoli 200 m od kraja, kjer je med zajemanjem vode padla v reko. Kot smo že poročali, so Šegovo dolgo iskali v Krki in na njenem obrežju, vendar se jim je sprva posrežilo najti le vedro.

Tudi na cesti smo ljudje...

Poslušam znanca, ki mi voja bled, zadihani in prestrašeni pripoveduje:
 »Za las sem mu ušel! Svignil je za mojimi hrbtom kot blisk. Dobro, da sem podzavestno pospešil korak, sicer bi me. Čutil sem, da me je od avtomobila ločilo le nekaj centimetrov. Slišal sem, kako je motor zahražal. Ko sem pogledal, kdo je, je bil avtomobil že skoraj na mostu. Videj sem, da je modre barve, več ne. Ko bi ga dobil kje na samem...«

- To naj bi se bilo zgodilo 20. januarja na prehodu za pešce na novomeškem Glavnem trgu, na prehodu med knjigarano in Elektrolehno, kjer navadno največ pešcev prečka cesto.

Komu je naš znanec »ušel za las, ne vemo, najbrž tudi ne bomo nikoli izvedeli. Novomeščani pa večkrat zaskrbljeno sprašujejo, kdaj bo vendar konec dirkanja po novomeških ulicah! Bo morala spet nesreča spomniti pristojne na ostre ukrepe proti dirkačem?

I. Z.

Množični umor

Prebivalce Žurg in ostalih krajev v tem predelu Kolpske doline je močno prizadejalo sporočilo, da je 39-letni Alojz Šercer iz Žurg, ki je bil že nekaj let na delu v Franciji, pred kratkim tam ustrelil svojo ženo, vsakinjjo in nje-novega sina (vsaj so domne iz Oštince), nako gospodinja in končno še sebe. Pokojna Šercerja sta zapustila 6 nedolletnih otrok, ki bodo v oskrbi pri francoskih oblasteh. Motiv dejanja še ni raziskan.

Še o vlečnih vrveh!

Ko sem prebral v Dolenjskem listu odgovore Jožeta Prosenčkega (»Večina - dobri vozniki!«), mi je prišlo na misel, da bi se oglasil. Tovariša Prosenčkega poznam že najmanj deset let in vem, da je imel takih neveselosti kot jo je opisal, že več. Imel je še srečo, da je čakal na tovornjak z vlečno opremo samo dobro uro. Meni se je zgodilo, da sem čakal dlje, pa še druge sitnosti in neprijetnosti sem imel. Da se to tudi v prihodnje ne bi dogajalo, smo pri nas opremili službeno vozilo z vrvi. V veliko zadovoljstvo nam je bilo, če smo lahko komu hitreje pomagali iz nesreče.

Pred leti sem predlagal pristojnim, naj bi za vsa vozila predpisali vlečne vrvi za samopomoč. Hkrati sem predlagal, naj bi imela službena vozila milice vsaj jeklene vrvi. Moji predlogi niso bili ugodno sprejeti. Če zdaj znova govorim o tem, kako potrebno bi bilo, da bi imela službena vozila milice jeklene vrvi, delam to zato, da bi moj predlog nasledel razumeli in ga sprejeli. Upam, da me bodo v tem podprli tovariši Prosenčki in drugi stanovski kolegi, pa tudi vsi parabolni cest.

DEŽURNI PM KEŠKO: IVAN ERJAVEC

KRONIKA NESREČ

■ SENTERPERT: PRED SREČANJEM ZAVIRAL - Janes Kranjc se je 25. januarja peljal z osebnim avtom in Senterperta proti Slovenski vasi. Ko se je naproti pripeljal z osebnim avtom Ljubljancan Adolf Usnik, je Kranjc zavril. Kranjcovo vozilo je zaneslo v Usnikovo, da sta trčila. Škoda so ocenili na 4000 din.

■ GRIBELJE: TRČILA STA - Anton Husič iz Cerkevščin se je peljal 25. januarja dopoldne z osebnim avtom in Gribelji proti Kranjcu. Naproti se je z osebnim avtom pripeljala Medičanka Marija Jakič. Med srečanjem sta se vozili udela. Škoda je bilo za okoli 500 din.

■ KRŠKA VAS: V VRTNO OGRAJ - Ko je Vlado Kožar iz Voj. Malec 18. januarja ponoči vozil turški avto, se je na osti volana zmiolil zgolj, zato je avto zaneslo v vrtno ograjo. Pri tem se je lahke poškodoval sopotnik Jože Grmac iz Boršta.

■ OBREZJE: PO PREHITEVA. NJU NA NJIVO - Ljubljancan Ivan Zbačnik je 24. januarja popoldne pri Obrežju z osebnim avtom prehitel italijanski avto. Ko je spet zavil na desno, ga je obrnilo na levo stran ceste, od tam pa je zdrsil na nasplo, se nekakrat prevrnil in obstal na njivi. Voznik se je rani, škoda pa so ocenili na 8000 din.

■ ŠKOCJAN: HUDO TRČENJE - Martin Kern iz Jelenka je vozil 21. januarja jutraj tovornjak iz Škocjana proti Žburam. Naproti je pripeljal z osebnim avtom Drago Trašar iz Trčinca. Tovornjak je med srečanjem zaneslo v osebni avto, ki ga je porinil tudi več metrov nazaj. Škoda so ocenili na 8000 din.

■ LOSKA VAS: Z OSEBNIM AVTOM V TOVORNAK - Drago Jordan iz Jurke vasi je vozil 23. januarja popoldne tovornjak skozi Loško vas. Naproti je do sredini ceste precej hitro pripeljal avtomobilist Aldo Mrljak iz Velike Kladuše. Jordan se mu je umaknil in ustavil svoje vozilo na robu ceste, medtem pa je osebni avto že trčil v tovornjak. Škoda je bilo za okoli 600 din.

■ JUGORJE: USTAVILO GA JE GRMOVJE - Vinko Horvat iz Crnomolja se je 21. januarja peljal z osebnim avtom z Gorjanec proti Jugorju. Na ovinku zasnežene ceste je vozilo zarenilo, zletelo je na strmino in se ustavilo šele v ernovju. Škoda je bilo za okoli 700 din.

■ KARTELJEVO: ZADREMAL ZA KRMILOM - 29. januarja v zgodnjih jutranjih urah je na Karteljevem klancu zapeljal s ceste voznik tovornjaka Franc Gliba iz spodnjega Brevovega pri Vainji gori. Med vožnjo je za

krmičkom sadrenal. Ko je ustopil in čakal, da bi mu kdo pomagal spraviti tovornjak spet na cesto, je vozilo zdrsnilo s ceste in se prek nasipa prevrnilo v gozd. Škoda so ocenili na 3000 din.

■ NOVO MESTO: ZAPRLI MU JE POT - Milica Trzin je 19. januarja z osebnim avtom zavijala s Ceste komandanta Staneta v Ulico talcev v Novem mestu, nenadoma pa mu je sprel pot Miroslav Pavlič, ki se je z osebnim avtomobilom pripeljal s parkirišča pri Kofakovi gostilni. Vozila sta trčila, škoda pa so ocenili na 600 dinarjev.

■ SELA: NESREČA PRI PREHITEVANJU - 19. januarja s jutraj je Henrik Salo iz Kopra pri Selih ustavlil tovornjak, ker se mu je pokvaril. Poskušal mu je pomagati Gabriel Pirc, ki je pripeljal tovornjak in ustavil za njim. Drug za drugim sta se pripeljala z osebnima avtomobiloma Alojz Stančič iz Anhovega in Vukosav Tohorovič iz Ljubljane. Stančič je začel tovornjaka prehitovati, uspešno pa mu je prehitel v prvga, ker je naproti prihajalo neko vozilo. Uvrstil se je med oba tovornjaka. Tohorovič mu je sledil, ker pa vozila ni mogel hitro ustaviti, je trčil v Stančičovo vozilo in se pri tem poškodoval nas. Škoda so ocenili na 6000 din.

■ Z AVTOM ZADEL PEŠCA - 24. januarja ob 19.45 je vozil Sivo Tekavčič iz Kočevja tovornjak iz Dolge vasi proti mestu. Ko se je arečal z neznanim osebnim avtomobilom, je kljub sviranju sadel z drugim bližnikom upokojenca Alojza Znidaršiča iz Kočevja, ki je bil peš proti domu. Cesta je bila zasnežena. Pešec se je poškodoval po glavi in so ga prepeljali najprej v zdravstveni dom Kočevje, nato pa na neozodni oddelk ljubljanskih kliničnih bolnišnic.

■ KOMPOLJE: GRMOVJE USTAVILO AVTO - 24. januarja popoldne se je pripeljal prometna nesreča v Kompoljah. Voznica osebnega avtomobila Zinka Erjavec iz Trbovelj je vozila in Radoš proti Savelni. Zaradi neprimerno hitrosti in polede je začela na ostrem ovinku zanašati. Ko je zavirala, jo je zaneslo na levo, da se je prevrnila 10 m globoko proti Savi, kjer je vozilo obstalo ob grmovju. Telesnih poškodb ni bilo, na vozilu pa je za okrog 3.000 din škoda.

■ BELI BREG: S POLEDENE CESTE NA NJIVO - 25. januarja ponoči se je pripeljal prometna nesreča na Belem bregu med Krškim in Drnovim. Voznik osebnega avtomobila Anton Beribak s Čateza je vozil proti Drnovemu. Zaradi neprimerno hitrosti ga je začelo na poledele cesti zanašati. Zavozil je na njivo, kjer se je prevrnil na streho. Škoda je za okrog 900 dinarjev.

Kolikor za znake, koliko skoz okno?

Pogovor z inž. Julijem Kavškom, vodjem obrata za oskrbovanje javnih površin pri novomeškem komunalnem podjetju, o prometni signalizaciji

- Polomljeni ali drugače poškodovani prometni znaki v Novem mestu prebivalcev ne kažejo prav v najboljši luči. Kaj mislite o tem?
- Od 250 prometnih znakov, kolikor jih je trenutno na ožjem območju Novega mesta, jih je treba tretjino vsako leto obnoviti ali na novo postaviti. Za to pa ne gre malo denarja, lani smo morali odšteti kar 18.000 din. Povsem razumljivo je, da je to izgubljen, skoz okno vržen denar.
- Kdo nadzuruje znake in drugo prometno signalizacijo?
- Kadarkoli je treba orati zasneženo cesto ali ulico. Tedaj se ljudje oglašajo z vseh strani.
- Ali je Novo mesto že dovolj opremljeno z znaki?
- Ne. Mesto se povečuje, dobiva nove ceste in ulice, ki jih je treba prometno opremiti. V ta namen gre okoli 6.000 din.
- Označevanje prehodov za pešce z barvo ni trajno, tako se zlasti po večdnevnom deževju ali pozimi dogaja, da ljudje ne vedo, kje bi prečkali cesto. Kaj predlagate za izboljšanje?
- Poleti označevanje z barvo kar zadošča, vprašanje pa je, kako označiti prehod pozimi, ko je na cesti sneg. Zakon določa, da je treba prehod označiti z zato predpisanim prometnim znakom.
- Kaj poleg tega še predlagate za boljše ureditve prometne signalizacije v Novem mestu?
- Nujno bi morali označiti prednostne vpadnice v Novo mesto. Transzntni promet skoz mesto se vsako leto povečuje, prenekateri vozniki pa se zaradi pomanjkljivih označb zmede, po nepotrebnem zavide v drugo ulico in tako ovirata promet.

»Imamo človeka, ki sproti sporuča o okvarah znakov. Meščani se na to ne spomnijo, tudi sami vozniki ne. Drugače pa je,

Delavske igre na razpotju

Prilagoditi tekme moči nasprotnikov in razporediti delavske športne igre skozi vse leto

Delavske športne igre so se na Dolenjskem v zadnjih letih prav lepo razmahale. Posebno spodbudne uspehe so dosegli v Novem mestu, Krškem in Brezicah, kjer so komisije za rekreacijo in delavske športne igre pri občinskih sindikalnih svetih že tudi najbolj podrobno izdelale programne prireditelje. V zimskih delavskih igrah je prišlo že tudi do medobčinskega sodelovanja, saj sta krška in novo-mestska ter deloma trebanjska občina združila leta skupno pripravili tekme v Črmošnjicah.

Obehem pa je treba opozoriti, da je sodanji sistem tekmovanja dobi vel svoj vrhunec in ga bo boljše treba spreminiti, da bi v naslednjih letih možnost in kvaliteta ne nadovali.

Gre predvsem za dvoje stvari: delavske športne igre so združila leta postala tako množična, da v posameznih občinah tekmuje več kot 1.000 delavcev-športnikov. Pri tem je treba upoštevati, da so kvalitete razlike mnogokrat očitne, saj ob takih delavcih, ki sodelujejo le rekreativno, nastopajo tudi izkušeni športniki. Prav zato bi

bito britkone primerno sistem tekmovanj prilagoditi, da bi se vsaj v začetku srečala po moči izenačena ekipa.

Prav tako je na sporedu tekmovanj iz leta v leto več športnih pagonov. Zato elasti in manjših delovnih kolektivih ni redkost, ko nekateri delavci tekmujejo v petih, šestih ali še več disciplinah. Prav bi torej bilo, da bi tekmovanja raztegnili tudi časovno, ne pa da bi jih, tako kot je zdaj zvečne v navadi, utesnili v nekaj spomladanskih in jesenskih tednov.

J. SPLIHAL

Več občinskih ligaških tekmovanj

Na prvi seji novozvoljenega izvršnega odbora OBZTK Krško so razpravljali o možnosti uvedbe občinskih ligaških tekmovanj v odbojki, rokometu, namiznem tenisu, šahu in kegljanju. Vsi odbojniki so takšna tekmovanja podprli, kajti le tako se bo športna dejavnost odvijala načrtno vse leto. Dosegli so se namreč sporniki srečavali 1-2 krat na leto, in to na zelo napornih turnirjih, v okviru tekmovanj na delavskih športnih igrah. Ugovorili so, da bodo prav takšna ligaška tekmovanja med športnimi organizacijami v občini pripomogla, da bosta množičnost in kvaliteta še bolj porasli.

Ali je KRKI uspelo?

V soboto in nedeljo so kegljarski novomeški KRKE sodelovali na kvalifikacijskem turnirju za vstop v I. republiško kegljarsko ligo v Zalcu, Novo-mestčani so prijeto presenetili v konkurenci petih ekip so neopričakovano osvojili prvo mesto in s tem imajo lepe možnosti da dosežejo svoj namen. Tekmovanje se bo nadaljevalo še to soboto in nedeljo, ko nastopi še 5 preostalih ekip. Štiri najboljša skipe iz tega tekmovanja se bodo uvrstile v republiško ligo.

Končni vrstni red: 1. KRKA (Karpjuz, Jarc, Zida, Turk, Rudič, Krušič, Mrzljak) 12.846 kegljov; 2. Nova Gorica 12.706; 3. AERO Celje 12.699; 4. LITOSTROJ Ljubljana 12.329.

Počakati bo treba še en teden, pa bomo videli, če je kegljašem KRKE uspelo!

NAŠ RAZGOVOR Do tu mi, zdaj pa naj drugi!

Čas bi že bil, da se gostinci bolj približajo razvijajočemu se dolenjskemu smučarskemu središču v Črmošnjicah pod Rogom

Andrej Peric, prizadeveni smučarski delavec iz Novega mesta, sodi med tiste športne delavce, ki imajo veliko zasluga, da je danes delno usposobljeno dolenjsko smučarsko središče v Črmošnjicah. Kot drugi njihovi sodelavniki je tudi on žrtvoval nesčetno ura, da je v Črmošnjicah kaj videti.

— Ali moči smučarskim delavcem pohajajo?

»Ne, vendar nadaljnja izgradnja zimskega smučarskega središča presega naše skrbonne moči. S prizadevnostjo smučarskih delavcev smo prišli do tega, da se lahko govorimo o bodočem dolenjskem smučarskem središču. Zdaj pa naj drugi nadaljujejo našo delo.«

— Kdo naj torej prevzame štafeto?

»Nisem mislil na štafeto, gre za vedno večjo zahtevnost tega smučarskega kraja. Čas je, da poprimo gostinci, turisti ali kdo drug. S tem da bi oskrbovali vlečnice, zagotovili prenočišča, uredili prehrano, pluzili pot ter prekrbelli primerno reklamo, bi ljudi kaj lahko pritegnili pod Rog. Res ne vem, kdo je lahko boljše Vendar je še toliko naravnega, da se splošno vlagati.«

— Kaj to ne pomeni, da smučarski delavci zapuščate Črmošnjice?

»Nikakor, radi bi uredili še krožno vlečnico. Ker imamo že tako veliko opravkov z organizacijo raznih tekmovanj, bomo vedno v Črmošnjicah.«

Andrej Peric, prizadeveni novomeški smučarski delavec

— Morda še kakšna pripomba? »Zdravilišče Dolenjske Toplice in zimsko središče bi lahko koristno sodelovala.«

Franc Mestek, Slobodan Ivic, Stefan Cimer (v zgornji vrsti od leve proti desni), Franc Gornik, Tone Sporar, Tone Praznik (spodaj) — (Foto: Slavko Dohl)

Ples lesenih figur v Kočevju

V soboto, 24. januarja, se je pričel v Kočevju šahovski turnir dvanaštih prvokategorikov in mojstrovah kandidata v spomin na tragično preminulega mladega kočevskega šahista Alojza Obravničarja. V hotelu Pugled so je na otvoritvi zbralo veliko ljubiteljev šaha, ki so nestrno pričakovali otvoritev največjega turnirja na Kočevskem.

Turnir je otvoril Lojze Petek, predsednik občinske zveze za telesno kulturo. Pozdravil je nastopajoče, izrekel priznanje kočevskim in nekaterim ljubljanskim delovnim organizacijam za finančno podporo turnirja in prizadevanjem kočevskim organizatorjem.

Prvo potezo je potegnil brat pokojnega Obravničarja in se zalivali organizatorjem da so se na takšen način oddolžili Lojzetovemu spominu.

Prva tekma med Slobodanom Ivicom in Francom Mestekom je bila najbolj zanimiva. Ivič je dobil zmagovalno tekmo.

man, 2. Ivacič, 3. Penko; TONE SPORAR (N. M.) — 1. Ivacič, 2. Penko, 3. Osterman; STEFAN CIMER (KOČEVJE) — 1. Ivacič, 2. Osterman, 3. Penko; TONE PRAZNIK (KOČEVJE) — 1. Osterman, 2. Ivacič, 3. Cizelj.

Zbrali so vsa točka in dobili naslednje vrstni red: 1. Osterman 29,5; 2. Ivacič 27,5; 3. Penko 11,4

4. Gornik 2; 5-6. Škerlj in Cizelj 1. Počakati bo treba le dober teden, pa bomo videli, kakšen do rusičal vsitil rad.

Štefan Cimer presenetil

Na kočevskem šahovskem turnirju so odigrali štiri kola. Prijetno je presenetil domačin Stefan Cimer, ki je zabeležil tri pomembne zmage. Porazil je celo dva mojstrska kandidata in si s tem prilagal možnost, da doseže naslov mojstrskega kandidata. V glavnem toče turnir tako, kot smo predvidevali, preseneča nas pa slab začetek novomeškega mojstrskega kandidata Igorja Penka.

Rezultati: 1. kolo: Mestek — Osterman 0:1; Gornik — Praznik remi; Ivic — Škerlj remi; Ivacič — Vavpetič remi; Sporar — Cimer 0:1; Cizelj — Penko 1:0; 2. kolo: Penko — Praznik 1:0; Gornik — Mestek 1:0; Osterman — Ivic remi; Škerlj — Ivacič remi; Vavpetič — Sporar 1:0; Cimer — Cizelj 1:0; 3. kolo: Ivic — Gornik remi; Mestek — Praznik remi; Ivacič — Osterman remi; Sporar — Škerlj 0:1; Cizelj — Vavpetič remi; Penko — Cimer 0:1. 4. kolo: Praznik — Cimer remi; Gornik — Ivacič remi; Škerlj — Cizelj remi; Osterman — Sporar 1:0; Vavpetič — Penko remi; Mestek — Ivic prelošeno.

Vrstni red po štirtem kolu: 1. Cimer 3,5; 2. Osterman 3; 3-5. Škerlj, Vavpetič, Gornik 2,5; 6-7. Ivacič, Cizelj 2; 8-10. Praznik, Penko, Ivic 1,5; 11. Mestek 0,5 in 12. Sporar brez točke.

LOJZE PETEK, predsednik občinske zveze za telesno kulturo v Kočevju, je otvoril šahovski turnir.

Mirenčani bodo odigrali 30 tekem

Pred dnevi so imeli nogometni NK Mirna redni letni občni zbor, na katerem so pregledali svojo dejavnost v preteklem letu in sprejeli delovni program za leto 1970.

Občnega zbora so se udeležili 39 članov ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij s Mirne. Občnemu zboru je prisostvoval tudi tehnični sekretar NPL, tovarš. varšč. Špešič, ki je klubu izročil spominsko diploma ob 50-letnici nogometne zveze Jugoslavije.

Dosedanje delo je bilo uspešno, zlasti če upoštevamo pomenjkanje terenskega kadra in finančnih sredstev. Po programu bodo nogometniki Mirne leta odigrali 22 prvenstvenih in 8 prijateljskih tekem. Pionirji pa se bodo vključili v pionirsko nogometno ligo, v kateri bodo igrali dolenjski klub.

Za uspešno delo kluba morajo zagotoviti 21.000 dinarjev; nogometniki upajo, da bo to upravno odboru uspelo. Trenerske zadolžitve je sprejel Miran Turk, kar obeta, da bodo nogometniki še bolj napredovali. Novoizvoljeni upravni odbor bo na prvi seji izvolil še predsednika in sekretarja kluba.

A. T.

Odslej resneje delati!

V Krškem se je sestel izvršni odbor občinske zveze za telesno kulturo in sprejel smernice za nadaljnje delo — Predsednik je Vid Budna

Pisal smo že da se je pretekli teden v Krškem sestel izvršni odbor občinske zveze za telesno kulturo občine Krško. Ob tej priložnosti je bilo inovoženo novo vodstvo, razen tega pa so obravnavali še nekatera važna vprašanja.

Novi odbor je razpravljal o financiranju telesnogojne dejavnosti v občini. Ugovoril je da letna dotedaj občinske skupščine v znesku 25.000 din za delo ObZTK in vseh njenih številnih osnovnih organizacij ne bo zadoščalo. Izvršni odbor je sklenil, da se mora vse financiranje telesnogojne dejavnosti v občini opravljati prek ObZTK in ne preko Obš, kot se je zdaj dogajalo. Vse višje za pomoč morajo zato prihajati na ObZTK. Tako bo izvršni odbor seznanjen z vsemi potrebami osnovnih organizacij in bo lažje sprejela odločitve.

Zavzeli so se tudi, da bi počovno uvedli sklad za telesno kulturo, sredstva vanj pa bi pritekala na več načinov.

Občinska zveza bo sklenila 4. februarja sestazek, na katerem bodo prisotni člani izvršnega odbora ter predstavniki vseh osnovnih telesnogojnih organizacij. Tja bodo predstavniki prinesli predračuna za dejavnost v tem letu. Na osnovi teh bo potem zveza sklenila od občinske skupščine sredstva za potrebe telesne vaje v letošnjem letu.

Dogovorili so se tudi da bo moral občinska zveza izdelati program za bodočo dejavnost. Pri tem bo morala biti pobudnik različnih občinskih prvenstev (v odbojki, rokometu, plavanju itd.), Skladno, treba je izdelati poseben program, ki bo polvil telesnogojno dejavnost v krški občini.

Od tu in tam

■ KRŠKO — V telovadnici TSS Krško je bilo prijateljsko namiznoteniski srečanje med ekipo Dijaškega doma in igralci TVD Partizan Leskovec. Dijaki so bili boljše, saj so zmagali z 9:0. V ekipi TSS Krško so igrali: Abačič, Her in Krašovec, v gostujoči ekipi pa Trajtar, Rudi in Bizjak. (L. A.)

■ NOVO MESTO — V nadaljevanju občinske kegljarske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Godec : Krka 453:457; Pionir : Partizan 490:512; Zelemščar : Iskra 547:450. V vodstvu sta Zelemščar in Luknja s 6 točkama. (J. M.)

■ LJUBLJANA — Nadaljevalo se je zimsko republiško rokometno prvenstvo v B in C skupini — mošči. V B skupini je nekoliko razočarala ekipa Grosupljeva, ki je doživela dva poraza. V C skupini pa tudi Novomeščanom ne gre. Najbolje so tri poraza. Rezultati: Račič : Grosuplje 12:8; Grosuplje : Hrasnik 15:11; Celje II : Grosuplje 10:7 in Kamnik : Novo mesto 15:15. (B. V.)

■ VAVTA VAS — V prijateljskem kegljarskem srečanju so člani kegljarske sekcije SD slišiča Venturina v dveh zanimivih tekmah premagali redni članke šolske ekipe. Pri fanih je bil rezultat 53:32, pri dekletih pa 26:12. Najboljšo igrar v teh dvobojih so pokosili: Jože Dular, Ivica Jaklič, Mira Faleškin in Moka Malar. (J. P.)

■ KRŠKO — Čet nekaj dni bodo začeli uporabljati nad Kostanjevico novo prvenstvo smučarske vlečnice — prvo v Spodnjem Pohorju. Znanja avtomatska tovarna, ki je izdelala vlečnico, je obvestila naročnika, temeljito izobrazilo skupnost Krško, da je ta že na polju. Če bodo snežne razmere ugodne, bo nova vlečnica že letošnjo zimo obratovala do spomladi. (L. H.)

■ NOVO MESTO — Na hitropotesnem šahovskem turnirju za januar je izrazil 13 šahistov. Zmagal je Bogdanovič, ki je osvojil prehodni pokal. Za njim so se razvrstili Sporar, Penko, Petkovšek, Ščap in drugi. (J. U.)

■ SENTJERNEJ — Čeprav je zima, delo šolskega športnega društva Spoleto ni zamrlo. Marljivo člani društva nastopajo v smučarskih tekmovanjih ter v šahovskih, streliški in namiznoteniskih sekcijah. Na občinskem prvenstvu v smučarskih skokih je nastopilo 17 članov društva in so se vsi brez izjeme odlično odrezali. V sodelovanju s SD Sentjerski so posamezni skakalci sodelovali tudi na smučarskih tekmah v skokih v Gungljev in Kisovcu pri Zagorju. Zelo delavna je tudi šahovska sekcija. V vseh omenjenih sekcijah je v zgodnji jeseni in v decembru organizirani turnir za prvenstvo šole. Prva tri mesta so zasedli: Bojan Pradič, Leopold Dožar in Jože Dušar. Izredno številna in tudi delavna je tudi streliška sekcija. Za streliške je na šoli največje zanimanje. Na tekmovanju pa prvenstvo šole so najboljša mesta osvojili Jože Mencin, Slavko Trampe in Vinko Zagreb. Spominili, ko bo izgini sneg, pa bodo začeli delati še ostale sekcije, predvsem atletsko, rokometno in nogometno. (J. K.)

■ NOVO MESTO — V ponedeljek, 2. februarja, se prične šahovski turnir za prvenstvo Novega mesta. Pravico nastopa imajo vsi drugokategorični, prvokategorični in mojstrski kandidati. Za turnir se lahko prijavi v šahovskem klubu v petek, 30. januarja, od 18. do 20. ure in v ponedeljek pred začetkom turnirja na tel. št. 21-108. (V. Poljanšek)

■ VAVTA VAS — Te dni je na Koševcah nad Rumanjo vasjo bilo na smučarskem tečaju 46 smučarjev iz vartovske osnovne šole. Semanili so se s smučarskimi voščini in precej napredovali. Vodili so jih smučarski vavtarski Novinec, Vranč, Hrovat, Dular in Lukana. (J. P.)

■ KRŠKO — Odbor TVD Partizan Krško je zadnje čase močno vutrujen. Vse kaže, da letos ne namenjavajo prirediti v telovadnici tradicionalne malkokade, ki je bila vsako leto dobro obiskana in so bile vsotopice je v predprodaji pripravane. Takšna prireditve bi prav gotovo rešila družstvo dogov, v katerih se kopije že nekaj časa. Vse kaže, da odgovorni člani v duštvu ne marajo denarja in čakajo samo na tistega iz občinskega proračuna.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Jože Srebrnjak in Milena Moše, člana Hromotarca, Novo mesto; Marija Dule, Jožica Dušar in Ana Hrovat, članice dijaške kuhinje, Novo mesto; Alojz Pavlin, član IMV Novo mesto; Stane Felko, traktorist iz Obrha; Marija Srebrnjak, gospodinja iz Potovega vrha; Marjan Marinčič, dijak novomeške gimnazije; Janez Blažič, delavec z Velikega Slatnika; Alojz Srebrnjak, Leopold Srebrnjak in Franc Radež, kmetje z Velikega Slatnika; Marija Erliab, gospodinja z Velikega Slatnika; Marija Ivančič, gospodinja iz Druhinjske vasi; Ciril Senčar, član Krke, tovarna adravil, Novo mesto; Ana Mikovec, gospodinja z Maloga Slatnika; Tončka Mavsar in Julka Bruše, gospodinjki iz Smoljenje vasi; Mina Ivi, član Novotekca, Novo mesto; Alojz Stanjša, član Elektrotehne, Novo mesto; Francka Slejkovec, gospodinja z Maloga Slatnika; Ana Ogrine, gospodinja iz Smolenje vasi; Jožeta Povše, gospodinja iz Gorške vasi; Tončka Zupane, gospodinja iz Velikih Poljan.

V Krškem ne mislijo počivati. Pred dnevi se je v Krškem sestala komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu in sklenila, da razpiše druge zimsko delavske športne igre v krški občini za leto 1970.

Dogovorili so se, da bodo daljše posameznih tekmovanj dovolili kasneje, tekmovanja pa bodo na smučarskih nad Kostanjevico. Krški smučarji se bodo pomerili v svaku, slalomu in svačanju.

Zanimanje za tekmovanje je precejšnje, upamo, da bo organizatorjem zima naklonjena.

V Krškem ne mislijo počivati

Dogovorili so se, da bodo daljše posameznih tekmovanj dovolili kasneje, tekmovanja pa bodo na smučarskih nad Kostanjevico. Krški smučarji se bodo pomerili v svaku, slalomu in svačanju.

Zanimanje za tekmovanje je precejšnje, upamo, da bo organizatorjem zima naklonjena.

Februarja: občni zbor TVD Partizan Kočevje

V začetku meseca februarja bo redni občni zbor TVD Partizan Kočevje. To bo eden najvažnejših občnih zborov, odkar obstoja to društvo. Pred občnim zborom nam je naš člani Andrej Arko poslal daljši sestavek, ki ga bomo objavili v prihodnji številki.

Upanje na novo telovadnico

Gimnazija v Brežicah je zadnja leta zbrala pri delovnih organizacijah 130.000 din za telovadnico, ki bo veljala okoli 2 milijona dinarjev. Prejšnji teden so se na šoli srečali predsednik prosvetno-kulturnega zbora skupščine SRS Milan Poljanšek, tajnik komiteja za telesno kulturo Vladko Dernač ter zastopniki kreditnih bank iz Celja in Ljubljane. Sklepi niso sprejeti, vendar upajo, da bo šola v prihodnjih letih dobila sodobno telovadnico, ki bo sposobna tudi za tekmovanja v rokometu, odbojki in košarki.

Pesem z obeh strani Sotle

Mladina iz Brežic pripravila večer mladih pevcev amaterjev, na katerem bodo sodelovali tudi vrstniki iz občine Zaprešič. Zraven so povabili tudi mlade iz drugih obmejnih občin. Vsako od njih naj bi zastopala po dva mlada talenta, razen tega bo za raven prireditve poskrbelo še nekaj znanih pevcev. To srečanje napovedujejo za 18. april v Brežicah.

Predlog za med-občinski zavod

Lani je brežiška občina predlagala, naj bi v Posavju ustanovili medobčinski zavod za spomeniško varstvo. Zgodaj bo to delo opravljal muzej, s strokovnim svetovalecem — arhitektom. Krčani na to niso odgovorili. Sevnici so se pridružili Celjani, medtem ko so se v Krškem odločili za Ljubljano. Pa je Posavje spet razcepljeno, kajti zdaj so se tudi Brežičani priključili drugim. Zanje bo opravljal spomeniškovarstveno službo celjski zavod.

Hočejo krožno progo

Prof. Marjan Gregorič je na zadnji seji občinske skupščine sporočil odbornikom prošnjo krajevne skupnosti Mrzla vas — Velike Malence za izboljšanje prevoza v šolo. To bi lahko dosegli s krožno progo čez Globočice in Sobenjo vas. Prošnja ni bila letos prvič izrečena. Ljudje iz teh krajev so jo že nekajkrat ponovili, zato čakajo, da bo želja uresničena.

Izvolili so Franca Bukovinskega

16. januarja se je konstituiral medobčinski svet Zveze komunistov za Posavje. Za sekretarja so izbrali Franca Bukovinskega iz Brežic, za namestnika pa Jožeta Bogoviča iz Sevnice. Svet šteje 15 članov. Vsako občino zastopa po pet predstavnikov.

NOVO V BREŽICAH

■ AKTIV MLADIH KOMUNISTOV v Brežicah se nima novega vodstva. Obisk na sestankih je slab in tudi letna konferenca je bila minuli teden slabo obiskana. Ugovorili so, da je med članstvom prevelika nezaintenzivnost in potreba po nadzornem delu. Tisti mladi komunisti, ki se čutilo odgovorne za delo aktiv, bodo poskušali navesti stike z vrstniki, ki stoji ob strani in zvedeti, kaj jim zanimala in kakšne oblike bi spodbudile medsebojno prijateljsko zbiranje. Šele potem, ko bo leonje krog skupnih interesov, se bodo lahko lotili zahtevnejših vsebinskih nalog v okviru te organizacije.

■ TURISTIČNI DELAVCI, predstavniki gospodarskih organizacij in občinske skupščine so se v torek srečali, da bi dali dokončen pečat letončnim postavitvam. Menili so, da morajo biti na višji ravni kot doslej, sicer je škoda denarja, s katerim podpirajo karnevalski program.

Delavci KOVINOPLASTA med pogovorom z direktorjem (v sredini). Člani tega kolektiva trdno upajo, da jim skupščina ne bo odklonila pomoči in da bodo na pomlad začeli graditi nove delavnice. (Foto: Jozica Teppey)

Preveč samorastništva ni dobro

Strokovnost in kvaliteta sta potrebni vsaki kulturni ustanovi

V posavskih občinah so pričeli sestavljati programe kulturnih ustanov in ljubiteljskih dejavnosti za naslednjih pet let. Šala ko bo to gradivo zbrano, se bodo dokončno odločili za eno ali več kulturnih skupnosti.

Programi bodo jasno pokazali, katere dejavnosti presegajo občinske meje. Sodeč po dosedanjih slabih izkušnjah o medobčinskem sodelovanju in skrbi za spomeniško varstvo, muzeje, in druge kulturne dejavnosti, pa so v Brežicah menili, da bi vse oblike kulturnega udejstvovanja, ki presega občinske meje, pomagala vzdrževati republiška kulturna skupnost. Ko so obravnavali osnutek

uspešno uveljavljanje. Kot primer za tako samorastništvo so našli mrežo slovenskih muzejev in muzejskih zbirk, ki se ji jutri lahko pridruži druge ustanove.

Prav zaradi tega torej ne bi kazalo prepustiti lokalnim šeljam celotnega programiranja, ampak bi ga morali uskladiti s strokovnimi mnenji republiških institucij.

Razgovore s sosednjima posavskima občinama o eni skupnosti ali več kulturnih skupnosti na tem območju pripravljajo za pozneje, ko bodo doma in pri sosedih že napravljene srednjeročni programi kulturnih dejavnosti.

J. T.

KOVINOPLAST NA JESENICAH BO POSTAVIL DELAVNICE

Leta, prebita pod kapom, se iztekajo

Kolektiv se je s kovinsko galanterijo uveljavil po vsej državi

To pomlad si namerava kolektiv Kovinoplasta z Jesenic na Dolenjskem postaviti nove delavnice. Čeprav ima že kupljeno zemljišče in pripravljene načrte, bo to dokončno res šele tedaj, ko bo imel odgovor o pomoči iz sklada skupnih rezerv za brežiško občino.

Lastnega denarja ima Kovinoplast na voljo 100 tisoč dinarjev. Toliko bodo po zaključnem računu prenesli na investicijski sklad. Če jim zdaj občinska skupščina pomaga s 150 tisoč dinarji, jim bo to zadostovalo za najetje posojila pri banki.

Na graditev nove delovne hale čakajo ravno tri leta. Delavci občinskega in sami napravili, kolikor bo v njihovih močeh, saj so že dovolj dolgo vzdržali v starih prostorih, ki delavnicam sploh niso podobni. Razen tega niso njihovi. Imajo tri ločene delavnice in lani so pridobili še četrto.

Trenutno imajo 35 zaposlenih. Ta mali kolektiv ustvarja lep dobiček in mu je lani ostalo za sklade 280.000 dinarjev. Marsikatero večje podjetje tega ne zmore. Ko so na seji sveta za gospodarstvo podprli njegove zahteve in dali priporočilo upravne odboru rezervnega sklada, naj jim omogoči najetje kredita pri banki, so vse to upoštevali.

S pridobitvijo novih delovnih prostorov si obetajo tudi večjo stabilnost in boljše izkoriščenost strojev. Zdej si delavci slušajo krah pod kapom in razumljivo je, da v tesnih, nepovezanih delavnicah ne morejo narediti toliko, kot bi lahko v bolj urejenih razmerah.

Svet za gospodarstvo je priporočil skupščini, naj bi kolektiv oprostila plačila tistega dela prispevkov, ki ostane v občini.

V Kovinoplastu izdelujejo kovinsko galanterijo po naročilu. Poslovne stike imajo z

velikimi trgovskimi hišami po vsej državi. Posredno delajo celo za izvoz v ZDA. Lani so ustvarili za 1.960.000 dinarjev vrednosti. Podjetje zaposluje v glavnem domačine, ki bi sicer morali iskati kruh v sosednji republici.

J. TEPPEY

Z OBČNEGA ZBORA SINDIKATA V BREŽICAH

Zaposlimo čimveč ljudi doma!

Za to so potrebni dolgoročni načrti za občino in za podjetje

Na sobotnem zboru občinskega sindikalnega sveta so delegati razpravljali o zelo pestri dejavnosti sindikalne organizacije in opozorili bodoločno vodstvo, na katere stvari ne sme pozabljati. Sem sodi v prvi vrsti skrb za večje število novih delovnih mest, da se bo postopoma v domači občini zaposlilo čimveč delavcev, ki so trenutno še v tujini. Občinska skupščina zdaj zbira podatke o njih. Pričujejo, da jih je blizu dva tisoč na delu onstran meja.

Med pomembne naloge sindikata v prihodnje so delegati vključili v prvi vrsti drugačen odnos do odgovornosti in izpolnjevanja sklepov nasploh. Te zadeva v enakih meri posameznika kot kolektiv. Izkusnje iz preteklosti se ne smejo udomačiti, sicer je škoda časa za pisanje priporočil, resolucij, sklepov in tudi zakonov.

V razpravi so med dru-

gim prikazali uspešno delo službe pravne pomoči, ki je namenjena članstvu in delovnim organizacijam. Te bi se lahko pogosteje obračale nanjo, zlasti manjša podjetja, ki nimajo potrebnih strokovnjakov in urejene notranje zakonodaje. Precej pripomb je bilo glede neurejenosti zdravstvene službe, na poslabšanje razmer v brežiški enoti zdravstvenega doma po priključitvi k Celju. Dr. Slavko Sušič je predlagal, naj bi v brežiški občini razpisal samoprispevek za novi zdravstveni dom

Tudi popoldne v Globoko

Odborniki občinske skupščine v Brežicah so danes teden predlagali, da bi SAP vpeljal redno avtobusno progo za prevoz delavcev do Globokega in Cerkeja. Pogovori o tem verjetno še tečejo.

— Tekoče vode nimamo, toda zdaj se trudimo, da bi jo dobili. Začeli smo jeseni in najbrž bo vodovod dokončan že letos. Pa bo spet ena skrba manj.

J. T.

RADIO BREŽICE

RADIO BREŽICE — oddajamo na srednjem valu 194 m ali 1502 kHz.

PETER, 30. JANUARJA: 18.00 do 19.10 — Napoved programa in poročila. 18.10—18.35 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.35—19.30 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami.

NEDELJA, 1. FEBRUARJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Pred sprejetjem občinskih proračunov — Poročila zasedanja delegatov občin pri skupščini SRS — Za naše kmetovalce — Iz slovenske glasbene zakladnice — Nedeljski intervju: Kako so pri godnem gospodarstvu Brežice usklajali samoupravne akte z ustavnimi amandmaji — Pozor, nimam prednosti! — Obvestila, replane in sponzor kinematografov. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 3. FEBRUARJA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam — Jugoton vam predstavlja — Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista — Iz naše glasbene šole — Todenški športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.00—19.30 — MLADINSKA ODDAJA: Obisk pri mladih v zdravišni Cateške Toplice

IZPISNIK IZ NOVEGA CENIKA RADIA BREŽICE — velja od 1. februarja 1970.

VOSILA — med tednom: solo z eno ploščo — 30 dinarjev vsaka nadaljnja plošča — 10 dinarjev skupinsko voščilo — 10 dinarjev ob nedeljah: solo z eno ploščo — 30 dinarjev

Pozimi včasih brez avtobusa

Še vedno je nekaj krajev, ki pozimi zaradi slabe vzdrževanih cest od časa do časa niso dostopni z avtobusi. Med njimi so Pliče, Sromlje in Velika Dolina. Soselem povzročajo to veliko preglavje in skrbi, saj so odgovorni za varno vožnjo. Trenutno se najbolj pritožujejo nad cesto od Dobove do Zuplevca, ki je redko kdaj dobro vzdrževana. Za to ne krivijo cestarja, ampak podjetje.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Katica Urek iz Gregovca — deklica, Marija Lise iz Sevnice — dekle, Terezija Stefančič iz Vel. Malenc — Sandija, Nada Pongrac iz Kraljevca na Suti — dečka, Ana Pavlovič iz Bušace vasi — deklico, Terezija Judež iz Krša — dečka, Ana Babič iz Maloga Obrada — Brigita, Stefanija Drenski iz Drenja — deklica, Marija Pinterič iz Brežic — dečka, Ivana Kranjčič iz Pavlove vasi — Slavka, Marija Plevnik iz Gorjan — Neža, Vlasta Nikolič iz Rudarske drage — Gordana, Gordana Mihič iz Brežic — Gorana in Jožica Matjašič iz Arnovih sel — Roberta. — Čestitamo!

Zakaj bi nas sodili samo po ceni?

Kaj menijo v termoelektrarni Brestanica o svoji prihodnosti

Brestanski termoelektrarni so še pred nedavnim prerokovali kratko življenjsko dobo, nič daljšo, kot jo bo imel rudnik na Senovem. Kolektiv gleda na to drugače, čeravno rastejo nove, modernejšje elektrarne.

Ni prav, da bi ji prisojali konec obratovanja samo zaradi tega, ker je majhna in ker je njena energija draga. V enoti gledajo na obstoj tovrstnih elektrarn z drugimi očmi. Lansko jesen se je pokazalo, kako prav pride energija, če vode usahnejo in če nastopijo okvare v kakšni večji elektrarni. Energije je tedaj primanjkovalo po vsej državi. V Brestanici so obratovali s polno paro in polnili praznino, a porabniki so bili še kljub temu prikrajšani.

Čeravno je cena energije v termoelektrarnah, zlasti v manjših in starejših obratih, visoka, se jim celo v zelo razvitih deželah ne odpušča. V podjetju lahko postrežejo s podatki izpred treh let, ko so v Zahodni Nemčiji obratovali še veliko manjše termoelektrarne na premog, kot je brestaniška. V tako visoko razvitem gospodarstvu

tega ne bi nihče pričakoval.

Prav zaradi tega in zaradi lanskih izkušenj se v Brestanici ne strinjajo z izjavami, da njihova elektrarna nima več pogojev za obratovanje. Prepričani so, da bo pred ukinjivijo treba temeljito preučiti potrebe po rezervnih zmogljivostih. Samo po ceni energije takega obrata ne bi smeli vrednotiti. Šele potem, ko bo strokovno dokazano, da se da zaradi dolgotrajne

suše ali izpada v večjih enotah energija manjkajoča drugače nadomestiti, bodo lahko odločili o prenehanju takega obrata. Sicer pa v Brestanici domnevajo, da nove elektrarne ne bodo tako skokovito rastle, da energije še nekaj časa ne bi več primanjkovalo.

Taka mnenja naj bi torej vplivala na življenjsko dobo elektrarne, kakršna je brestaniška. Kolektiv se brani prehitrih odločitev, zlasti še če prihajajo pobude od zunaj.

J. TEPPEY

Da bo volk sit in koza cela

Janez je prevzel krmilo v važni organizaciji. Miha za je podpril pri članstvu in mu tako povrnil vse, kar je pred leti on napravil zanj. Tisti, ki so pričakovali pomladitve v vodstvu, so bili razočarani, toda bolj zaradi tega, ker je organizacija dala slab zgled drugim. Po nekaj kritičnih bodicah so tudi ti tovariši uvideli, da bi bilo vsekakor slabše, če bi Janez prišel na čelo delovne organizacije in jo pripeljal do izgube. Tu pa gre končno samo za ugled, v podjetju pa za denar, za velike denarje. In tako je volk sit in koza cela.

Matematika med počitnicami

Na osnovni šoli v Koprivnici so med počitnicami povabili v šolske klopi vse tiste učence, ki so imeli slabe ocene iz matematike. Nudili so jim dodatno pomoč, da bodo lažje sledili temu predmetu v drugem polletju.

Za grad letos 600.000 din

V Kostanjevici pričakujejo letos za Grad znatno pomoč iz republiških virov. Objavljenih imajo 600.000 dinarjev, da bodo lahko urejali streho nad vhodnim delom gradu in vhodno pročelje pred cerkvi. Stolp so dokončali lani, le še opaže morajo odstraniti.

»Planšarji« gostovali na Raki

V nedeljo je na Raki prvič gostoval zelo znani narodno-zabavni ansambel »Planšarje« s pevcema Janezom Jeršinovcem in Anico Pucar. S svojim kvalitetnim sporedom je nudil poslušalcem užitek ob poslušanju tako doživeto podanega koncerta.

Obiskovalcev je bilo veliko in so bili s prireditvijo zelo zadovoljni. Škoda je le, da na Raki takšne prireditve iz leta v leto vse bolj izumirajo.

Kako skrajšati verigo medsebojnih dolgov

Za jutri, 30. t.m., sklicuje Služba družbenega knjigovodstva v Krškem posvet s predstavniki računovodskih služb gospodarskih organizacij, na katerem naj bi se seznanili s predpisi za odpravljanje nelikvidnosti. Na posvetu bodo udeležencem razložili tudi poostrene ukrepe o investicijah za nove zgradbe ter nove oblike plačilnega prometa, ki jih uveljavlja SDK.

KRŠKE NOVICE

IZLETNIK VABI NA COCKTAIL. Od 5. do 15. februarja bo v Celovcu nastopila Dunajska družna revija. Letošnji program revije je dobil ime COCKTAIL. Kot nekaj let nazaj tako bo tudi letos avtobusno podjetje IZLETNIK organiziralo ogled te revije. Za prevoz z avtobusom prek Trbiča (Italija), za ogled predstave in za izlet na Gosposvetsko polje bo treba odšteti 88 din. Ogled mladinske predstave, ki bo 5. in 9. februarja, pa stane 65 din.

NOVA OPREMA ZA AMBULANTO. Samoupravni organi v tovarni papirja so omogočili nakup nove tehnične opreme za splošno in zobno ambulanto. Tako sedaj lahko splošna ambulanta opravlja tudi takšne preizkuse telesnih sposobnosti zaposlenih, kakršnih do sedaj v Krškem niso delali. Zobna ambulanta pa je dobila nov vrtilni stroj z vsemi napra-

vami, ker je bil stari dotrajan, sicer pa pacienti to vedo.

PLANA NISO DOSEGLI. Za radi pomanjkanja lesa v preteklem letu v tovarni papirja lani niso proizvedli toliko, kot so nameravali; predvideno je bilo, da bodo plan blagovne proizvodnje presegle za 5 odst., dejansko pa so ga ustvarili le 36 odstotno.

AVTO-MOTO DRUŠTVO ORGANIZIRA TEČAJ. AMD Krško bo v kratkem priredilo tečaj za bodoče voznike motornih vozil A, B, C in F kategorije. Prišel se bo 2. februarja v prostorih društva. Kandidati se lahko prijavijo zanj do 31. januarja v pisarni avto-moto društva, kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

V KRŠKEM SO KUPILI avtomobil za prevoz mrtvih. Računajo, da bodo z njim lahko opravljali storitve tudi za Brestanico in Senovo. Tako se bo investicija prej povrnila.

Franc Cvelbar razklada z vilicarjem gajbe z jabolki v hladilnici za sadje v Stari vasi pri Krškem. Jeseni so spravili vanjo okoli 250 vagonov sadja, ki ga zdaj postopoma razvažajo kupcem. Del zalag bo počakal v zaprtih komorah do vročega poletja.

Šola tukaj gori ni samo za otroke

Za Koprivnico in njen okoliš je šola prostor za družbeno, kulturno in zabavno življenje - Na prireditvah se občinstva kar tare

1952 je bil Adolf Moškon še učenec koprivniške šole. Zdaj že tretje leto poučuje na njej glasbo in telesno vzgojo.

— Kako se počutite v svojem starem okolju kot učitelj? Sem ga nagovorila na obisku v šoli med zimskimi počitnicami.

— S tako šolo, kot jo imamo, niti jaz niti moji kolegi nismo zadovoljni. Delamo v nemogočih razmerah. Ko je bil tu inšpektor za telesno vzgojo prof. Glonar iz Novega mesta, je obljubil, da bo podprl naša prizadevanja po izboljšavah. Ne vem, če bodo naše želje kmalu uresničene, saj se na šoli že dve desetletji ni nič spremenilo. Tolažijo nas vedno z novimi obljubami. Niti svojega igrišča nimamo. Tisto, na katerem gostujemo, nam odstopa župnišče. Svet je razen tega močvirnat, zato igrišče ni uporabno ob vsakem času. V Koprivnici ima pogoje samo zimski šport. Ta je najbolj razvit in veliko učencev ima svoje smučil. Šola jih vsa-

ADOLF MOSKON

ko leto dokupi nekaj parov.

— Ali vodite vi tudi šolski pevski zbor?

— Da. Letos imam 80 pevcev, a lani jih je bilo 65. Nastopali smo na občinski reviji in na med-občinski reviji v Sovnici. Letos se spet pripravljamo za revijo. Na šoli imamo tudi štiri izredne učence krške glasbene šole.

— To pa je nekaj izjemnega. Kaj jih poučujete? — Klavir. Dve učenci sta lani uspešno napravili izpit za prvi letnik.

Tolikšna volja zasluži občudovanje. Toda s tem aktivnosti učitelja Moškona še ni konec. Vsako leto naštudira z učenci igrico ali spevoigro. Predlanski je z odraslimi pripravil spevoigro »Kovačev študent«. Na predstavah doma se nabere toliko ljudi kot na treh gostovanjih v sosednjih središčih, kjer imajo urejene dvorane, je pripovedoval. »Naši ljudje niso nazadnjaški. Kulturo sprejemajo z veliko željo in menim, da ni prav, če jim po toliko letih še nismo pomagali do sodobne šole.«

J. TEPPEY

Obraz resnice z vseh strani

Rada bi zapisala, da v časnikih dostikrat zasle-

ditimo enostranske izjave. Ljudje se hvalijo z zaslugami, ki niso čisto njihove. Take pojave opažam tudi v svoji vasi. Zato je prav, da se oglašajo v listu čimveč občanov. Šele potem dobi resnica svoj pravi obraz, je razlagala tovarišica Bosinova z Gmajne v Leskovcu.

In zdaj še nekaj o težavah ljudi na Gmajni. Ko smo pristali na pripevek za asfaltiranje ceste v Leskovcu, smo pričakovali, da bo naša cesta — odsek od župnišča do Gmajne — bolje vzdrževana. Niž na rečem, pešak navašajo nanjo, toda za odkop jarkov moramo skrbeti sami. Letošnjo zimo je bila cesta enkrat zorana. Tudi to je napredek, ker se prej to ni dogajalo. Enkrat ni nobenkrat, in kadar je sneg, smo odrezani od glavne ceste. Zato se sprašujemo, čemu plačevati za at-jalt v Leskovcu, če tu pozabljajo na nas.

Smučarski tečaj odpovedan

Tako kot marsikje so bili tudi otroci iz Koprivnice te počitnice razočarani: veselili so se smučarskega tečaja, pa jim je vreme preprečilo težko pričakovano zimsko veselje.

Do Plešivice z avtom

Lani so pod Bohorjem popravili cesto od Dobrave do planinske kočje na Plešivici. Ponekod so jo razširili, tam, kjer jo je načel plaz, pa ponovno utrdili. Letos jih še čaka nekaj dela na odseku, ki ga lani niso mogli do kraja urediti. Vaščanom so pomagali prizadeti planinci.

NARAVNA ORANŽADA

PRESKRBA KRŠKO*

vabi v svoje prodajalne:

ZELEZNINA • TEKSTIL • MANUFAKTURA — POHIŠTVO • ČEVLI • KOZMETIKA

kjer nudijo bogato izbiro vsega blaga, ki ga potrebujete za dom in službo.

OBISCIITE NASE PRODAJALNE IN PREPRICAJTE SE!

Posek lesa za Celulozo

V Vrblini pri Drežloah sekajo topolove nasade za potrebe Celuloze. Do začetka februarja bodo posekali 2500 kubikov lesa na površini 20 ha. Izsekali so 15 ha plantaž. Na Blanci sekajo smreke; teh bodo podri za 3000 kubikov na 14 ha v Petelinju. Za te površine bo Celuloza plačala popolno obnovo.

LUTRSKO SELO: PREVRNIL SE JE. — Josip Salihović iz Zagreba se je 24. januarja svečer peljal z osebnim avtom mimo Lutrskega sela proti Zagrebu. Na ovinku ga je zaneslo s ceste v vesek, kakor se je pojavil in obstal na boku. Škoda so ocenili na 6000 din.

Gostje so obiskali tudi obrat Iskre v Mokronogu in se zanimali za možnosti hitrejšega razvoja. (Foto: M. Legan)

SPREJET PROGRAM KS MOKRONOG

Letos dobro zastavili

KS Mokronog je ena redkih, ki jih vodi ženska; predsednica je zobozdravnica dr. J. Pavičević

20. januarja se je svet krajevnih skupnosti, ki ga zdaj vodi dr. Jelena Pavičević, setal na drugi seji in sprejel delovni načrt za letos. Razen običajnih nalog ima KS v načrtu asfaltiranje ceste od pokopališča mimo šole do obrata Iskre ter odcep ceste, ki vodi mimo Majcnove hiše in nekdanjega sokolskega doma.

Ze pred leti so poskušali napeljati javno razsvetljavo ob cesti od Mokronoga do železniške postaje, vendar se je vselej ustavilo pri denarju. Letos je zagotovljena 3000 novih dinarjev, s čimer naj bi postavili vsaj tri svetilke na mestih, kjer so najbolj potrebne.

V Mokronogu je nujno urediti tudi kanalizacijo, več skrbi pa je treba posvetiti zunanosti naselja. Svet KS pripravlja posebno tekmovalno, kdo bo najlepše uredil hišo ali vrt.

Krajevna skupnost bo poskušala odpraviti tudi sedanja težava, ko v času, ko je pošta zaprta, v kraju ni javne telefonske govornice. Pomagala bo tudi vaščanom Brune vasi, ki bodo letos začeli pripravljati gradnjo vodovoda. Ta vas je edina, na območju krajevnih skupnosti, ki še nima tekoče vode.

TONE ZIDAR

En dan Cape Nassenfuss

V Mokronogu že odštevajo čas nazaj. Mrzlične priprave naznanjajo težko pričakovani 10. februar, ko bo ves kraj pod posebnim režimom in ne bo nad seboj priznal nobene višje oblasti. Spremenil se bo v Cape Nassenfuss, od koder se bo, če ne bodo sovražniki nagajali s protiraketnimi sistemi, z raketo dvignil od tal sam Kurent, kraj mokronoških šlarfarjev. Da ne bi bilo kakih neljubih presenečenj, bodo pred mestom carinski uslužbenci natanko pregledovali obiskovalce. Ker ni nikjer več mogoče brez nagrad in natečajev, so tudi šlarfarji razpisali veliko nagrado za tistega, ki bo uganil ime izstrelitvene rakete.

OB RAZGOVORU Z JANEZOM VIPOTNIKOM IN LEOPOLDOM KRESETOM

Sami iskati pot iz zaostalosti!

Samo takim prizadevanjem bo pomagala tudi širša družbena skupnost

O obisku predsednika republiške konference SZDL Janeza Vipotnika, predsednika republiške gospodarske zbornice Leopolda Kreseta in člana izvršnega odbora republiške konference SZDL Boža Kovarja prejšnji teden v trebanjski občini smo na kratko že poročali. Objavljamo še obširnejši zapis o razgovoru, ki so ga gostje imeli s predstavniki delovnih organizacij.

Trebanjska občina ima zdaj 4.278 novih dinarjev narodnega dohodka na prebivalca, kar je precej pod republiškim povprečjem. 41,7 odst. narodnega dohodka ustvarja kmetijstvo, od katerega se vedno živi 49,8 odst. prebivalcev. Povprečno kmetijsko posestvo ne dosega 3 ha obdelovalnih površin. V občini je le 17,2 odst. zaposlenih, od tega se jih skoraj polovica vozi na delo v druge občine.

«Čelo po kriterijih zveznega sklada za pomoč manj razvitim steje naša občina med nerazvite, zato pričakujemo večjo republiško pomoč pri naših prizadevanjih, da bi se razlike med razvitostjo vendarle zmanjševale.» je med drugim dejal v uvodni besedi Ciril Pevec, predsednik občinske skupščine.

Ker je med težavami občine omeniti tudi vse večje neoprilike zaradi Ciganov, ki

Mirna: sporazum glede kopališča

Prejšnji teden je bil na Mirni sestanek predsednikov občinske skupščine, Zavoda krajevnih skupnosti Mirna, na katerem so se dogovorili, kako naj bo ureden prostor okoli kopališča pod miranskim gradom. Doslej so se mnenja namreč razhajala. Dogovorili so se, kakšni naj bodo pomožni objekti in kako naj bodo razporejeni. Sklenili so tudi, da je nujno potrebno zavarovati ruševine miranskega gradu, saj se kamnjenje že ruši na bližnji cesti.

POPRAVEK

V zapisu ob 50-letnici Ivana Janezica z Mirne smo pomotoma zapisali, da je bil med drugim tudi predsednik lovske zveze v Prekonurju. Ni bil predsednik, temveč član odbora. Za pomoto se opravičujemo. Hkrati dopolnjujemo spominski sestavek ob smrti Poljske Grandovec iz Prešaja pri Dobruhi: ob grobu ma je v imenu nekdanjih lovskih tovarišev spregovoril tudi Staniko Pleškovič. Pokojni Grandovec je bil namreč 42 let kvoc.

zbornice do razvoja zaostalih območij in načrt za postopno zmanjševanje razlik. Med drugimi predlogi je ponudil pomoč zbornice pri dogovaranju za združevanje predelovalne industrije.

Janez Gartner je v razpravi dejal, da stališča najvišjega vodstva ZK do manj razvitih hrabrijo, hkrati pa je izrazil tudi bojazn, da bomo sprejeta stališča prepočasno urednilevali.

Janez Vipotnik je poudaril, da smo pri urejanju teh zadev del časa že zamudili in da mora spodbuda in iskanje možnosti prihajati predvsem od manj razvitih samih. Le v tem je zanesljivo jamstvo, da se bodo stvari spremenile. Vendar je potrebna tudi republiška pomoč in pravična politična usmeritev.

V razpravi je sodeloval tudi inž. Slavko Nemanic, ki je govoril o pomenu in pripravi na gradnjo tovarne za predelavo krompirja.

M. L.

OBČNI ZBOR OBSS TREBNJE

Zbor naj bo - prelomnica

Najvažnejše: prisluhniti potrebam članstva - Na zboru so z nastopom mirenških povcev počastili 20-letnico delavskega samoupravljanja

Od tega, kako bo znal prisluhniti potrebam in željam svojega članstva, ki vidi v sindikatu zaščitnika svojih pravic, bo v prihodnje odvisna vloga in družbena pomembnost sindikalnih organizacij. To so danes teden poudarjali na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Trebnju.

Po uvodni besedi predsednika ObSS Ivana Kosa je v razpravi sodelovala cela vrsta udeležencev: Rafko Majcen, Alfonz Tratar, Lado Javornik, Humbert Gačnik, član republiškega sindikalnega sveta, Adolf Suštar, predsednik ObSS Novo mesto, Nace Bukovec, Janez Bukovec, Tone Zibert, Tone Gole, Stane Hribar in še nekateri. Govorniki so ugotavljali, da je sindikalna aktivnost premajhna, da se večja socialna negotovost, da je treba povečati minimalne zasluge delavcev, da je nujna večja solidarnost med ljudmi, da je treba uzakoniti samo-

upravno dogovarjanje, bolj poskrbeti za otroško varstvo, spremeniti stanovanjsko politiko, več izobraževati na delovnih mestih, pomagati otrokom revnih staršev, ljudem, ki se vozijo na delo, prilagoditi vozne rede vlakov in avtobusov ter še več drugih zadev.

Več udeležencev razprave je govorilo o slabši rekreaciji in športni aktivnosti, ki prav tako spada v delo sindikalnih podružnic. V prihodnje je nujno narediti kaj več tudi na tem področju, skratka: občni zbor naj bi bil prelomnica v delovanju sindikalnih organizacij. To pa ni odvisno samo od vodstva, temveč predvsem od članstva.

M. L.

Volitve in imenovanja
Občinska skupščina Trebnje je na zadnji seji imenovala v upravni odbor sklada Jožeta Slaka-Silva kot zastopnika mladinske organizacije Lojzeta Ratajca, predsednika občinske konference ZMS Trebnje. V skupščino republiške skupnosti otroškega varstva je imenovala socialno delavko Jano Potočnik. Skupščina je imenovala tudi posebno komisijo za pregled statutov, ki jo sestavljajo Jože Kastelec kot predsednik in člani Janez Gartner, Janez Zajc, Lojzka Kovar in Alfonz Tratar.

OBČINSKA SKUPŠČINA TREBNJE 22. JANUARJA:

Vaška revščina ni samo stvar vasi

Veliko razprav o cenzusu kmeta - Razlike med ljudmi postajajo politični in moralni problem - Ponoviti volitve v komunalnem podjetju

Četrtekova seja občinske skupščine je imela neobičajno kratek dnevni red, vendar je v razpravo poseglo zelo veliko odbornikov. Šlo je za položaj zasebnega kmetijstva in načrt proizvodne usmeritve KZ Trebnje, torej zelo pomembno vprašanje, ki zadeva polovico vsega prebivalstva.

K besedi so se prigrasili inž. Miha Krhin, Jože Novak, inž. Alojz Metelko, Franc Jevnikar, Franc Štirn, Jože Glavan, Jože Jerič, inž. Slavko Nemanic, Ciril Pungartnik, Franjo Bulc, Ciril Pevec in drugi, ki so poudarjali, da v kmetijstvu tako ni mogoče več, saj so stvari prerasle že v velik družbenopolitični in moralni problem. Njihove razprave bomo v krajših izvlečkih objavili v prihodnjih številkah.

Občinska skupščina je po razpravi sprejela nekatere sklepe. V občini je treba narediti načrt dela pospeševalne službe ter izdelati poročilo o položaju kmetijstva ter ga posredovati republiškim organom. Temeljito je treba preučiti cenzus kmeta, s pomočjo katerega bi izločili vaško revščino, ki je breme celotne družbe, ne samo kmetijstva. KZ Trebnje naj dopolni načrt proizvodne usmeritve, prevzame pa naj

tudi delovne naloge sklada za pospeševanje kmetijstva ter okrepi strokovno službo. Preučiti je treba možnost, da bi nedonosna arondirana zemljišča vrnil kmetom.

Po kmetijstvu je bilo na vrsti spomeniško varstvo. Tov. Freljova, zastopnica zavoda za spomeniško varstvo, je pozvala k sodelovanju, da bi zgodovinske in kulturne spomenike, ki jih na območju občine ni malo, obvarovali pred propadanjem. S pomočjo pripomb odbornikov so utrdili vrstni red restavratorskih del v prihodnjem obdobju. O problemih spomeniškega varstva bomo poročali posebej.

Skupščina je sprejela 5-letni razvoj gasilstva v občini, tako kot sta predlagala občinska gasilska zveza in upravni odbor gasilskega sklada. Na predlog komisije za volitve in imenovanja o čemer je poročal Jože God-

njavec, je skupščina odločila, da je treba v Komunalnem obrtnem podjetju Trebnje ponoviti postopek za izvolitev direktorja, ker ni potekal natančno tako, kot določa zakon.

M. L.

Na Mirni bodo proslavili slovenski kulturni praznik

V soboto, 7. februarja, bo v dvorani »Svobode« na Mirni proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Pred dnevi se je sestel upravni odbor DPD »Svobode« in poslušal poročilo predsednika društva za lansko leto. Ob tej priložnosti so razpravljali tudi o programu za leto 1970. Sklenjeno je bilo, da bo društvo priredilo proslavo za vse državne praznike in druge pomembne dneve. Za pomoč bodo zaprosili mladinski aktiv ter osnovno šolo z Mirne.

P. SEMROV

TREBANJSKE IVERI

FLUORESCENCE LUCI V TELOVADNICI. Minuli teden so monterji podjetja IMP iz Ljubljane ob pomoči Kemopreme, Mizarke delavnice in Komunalne obrtnega podjetja iz Trebnje za namestitvi v telovadnici fluorescentne luči, ki veliko povečajo vrednost telovadnice. Ker je bilo vse opravljeno s prostovoljnimi delci, stane nova razsvetljava šolo in TVD Pavlaša skupno okoli 3.900 novih dinarjev ali najmanj štirikrat manj, kot je njena resnična vrednost. Javno pohvalo zaslužijo vsi, posebej pa inž. Tone Grandovec, ki je akcijo organiziral 15. februarja bo v tej telovadnici dolensko prvenstvo v košarki.

KONČNO USTREGLI. Na mnoge pripombe potnikov so te dni vendarle dopolnili vozni red avtobusov v vtrini na Springerjevski hiši. Zagotovljajo, da se zdaj mogoče zanesli na tamkaj znanani vozni red.

SLIKE SO TUDI NAPRODAJ. Na kulturni strani poročamo več o pomembnem kulturnem dogodku v Trebnju - o sobotni otvoritvi razstave slikarja samorastnika Antona Pismija.

Spomnimo naj, da je razstava odprta do 5. februarja in da je mogoče razstavljena dela tudi kupiti. Cene so od 150 do 1.500 dinarjev.

NOV Poveljnik. Na občnem zboru trebanjskega gasilskega društva so za novega poveljnika izvolili Boža Pungartnika. Druge važnejše naloge bodo v prihodnje opravili: Matija Sila - predsednik društva, Tone Rogelj - podpredsednik, Darko Novak - blagajnik, Ana Gabriela - tajnica in Tone Hran - prodajal.

DESET BOŽIHZ ZAPOVEDI. V trebanjskem kinu bo v soboto in nedeljo na sporedni filmski spektakel, »Deset božih zapovedi«, napisan po svetovnemski zgodbi. Povsod, kjer so ga predvajali doslej, je doživel velik obisk. Cene vstopnic so zaradi dolžine filma delno zvišane.

O PROGRAMIH SPORTNIKOVI. Včeraj je bila v Trebnju sklicana seja občinske zveze za telesno kulturo. Dnevni red je predvideval obravnavanje dosedanjih dela ter porabe denarja, razen tega pa tudi načrte za leto. Več prihodnje.

MARINŠKOVE
MAME NI VEČ

11. januarja je množica ljudi spremila 77-letno Julijano Marinšek z Gorenjega pri Slavi cerkvi k zadnjemu počitku. Nenadna smrt nam je mnogo prezgodaj ugrabila zadnjo partizansko mater v tem kraju.

Marinškova mama, kot smo jo klicali sosedje, je bila pionska, rahločutna in pri vseh priljubljenosti. Med vojno so ji okupatorji požgali domačijo in ji razgnali družino. Ostala je tudi brez sina Lojzeta, ki je padel v slavi XVI. diviziji v Planinah nad Zagorjem.

Po vojni se je kljub visokim letom udeleževala vseh prostovoljnih akcij in je bila vedno med mladimi. Nikoli se ni pritoževala in živela je skromno ob podpori svojih otrok.

Marinškovo mamo bomo še dolgo ohranili v lepem spominu.

CVETO NOVAK

Danes o programih

Danes, 29. januarja, dopoldne bo v Kočevju sestanek predsednikov krajevnih organizacij Socialistične zveze iz vse občine. Na njem se bodo pogovorili o vlogi Socialistične zveze danes in o programih dela krajevnih organizacij SZDL za leto.

Danes seminar

Občinska skupščina Kočevja bo v sodelovanju s Komunalnim zavodom za zaposlovanje Ljubljana priredila danes, 29. januarja, za predstavnike delovnih organizacij dvodnevni seminar o nekaterih znanstvenih ugotovitvah in zasleditvi delovnih mest (sistemizacija delovnih mest). Seminar je brezplačen. Udeležencem bo omogočeno, da bodo priznane predavatelje tudi vpraševali.

DROBNE IZ KOČEVJA

15 SRN je bilo lani povežnih na cesti Kočevje-Ljubljana pri Ločinih. Toliko je bilo padcev prijavljenih. Pri lovski zvezi pa menijo, da je teh nesreč celo več, vendar jih vsi vrniki niso prijavili. Vedno nesreč so prijavili vozniki osebnih avtomobilov, ker je nastala na avtomobilu občutna škoda, medtem ko tovornjaku trčenje z divjadjo ne škoduje. Take nesreče se pripetijo vedno na poti, zato ni težko vreti poveženega avtomobila na tovarnjak.

VEČ MATIH ZAŠČITNIH LOP je bilo postavljenih na avtobusnih postajališčih ob cesti Kočevje-Ljubljana. Komaj postavljene čakalnice so že počke, dovane odtrpane so deske, razbite šipe, notranjost onesnažena, stene poplajane in porisane z vsem mogočim, skratka — prava slika kulturne stopnje nekaterih potnikov. Zakaj toliko pisarje, da podjetje SLP ne skrbi za potnike, če potniki uničujejo čakalnice?

ZARADI POMANJKANJA SNEGA so odpadli sosedarski točaji, zato so med sosedskimi kolektivnimi počitnicami v tovarnjakih doma telesne kulture razne vaje in tekmovalca v družini športnih panogah.

TEKMOVANJE ZA ZNL ZANJE CEN raznemu blagu, predvsem električnim strojem in aparatom, se nadaljuje. V vseh trgovskih lokalih opozarjajo naplasi na globoko znižanje cen, nekateremu blagu kar za 60 odstotkov. Za potrošnike je to ugodno, kljub temu pa marsikdo pomisli, če je

Združevanja niso moda, ampak gospodarska nuja

Nesoglasja in nejasnosti je treba odstraniti pred razpisom referendumov — O ciljih združitve mora biti obvečen vsak član kolektiva, obveščanje pa je glavna naloga vodstva in organizacij podjetja

Obiskali smo sekretarja občinske konference Zveze komunistov Kočevja Staneta Lavriča in ga zaprosili za pogovor o prvih letošnjih združevanjih kočevskih podjetij in o izidu referendumov.

Kakšno je mnenje občinskih organov ZK ali tvoje osebno o izidu prvih treh letošnjih referendumov, na katerih so se podjetja odločala za združevanje ali proti njemu?

Po mojem mnenju v kemični tovarni MELAMIN niso bili dovolj pripravljeni na referendum in vsa zadeva še ni bila zrela. V kolektivu je bilo še precej nasprotij, ki bi jih bilo treba prej razčistiti. Vsa ta nasprotja so prišla najbolj do izraza ob referendumu. Organizacije in organi podjetja bodo morali dobro proučiti vzroke neuspeha.

V LIK je kolektiv uvidel, da bi bila združitev s kemično tovarno in SLOVENIJA-LESOM koristna za hitrejši razvoj njihove delovne orga-

nizacije. Kaže, da je bil kolektiv tudi dobro, pravilno in dovolj zgodaj obvečen o prednostih združevanja.

Nova

samopostrežnica

Za prvi maj bo Kočevje do bilo predvidoma novo samopostrežno trgovino. V začetku februarja bo namreč začelo trgovsko podjetje TRGOPROMET preurejati na Roški, cesti svoj sedanji lokal in lokal bivšega Krojaštva. Vsa površina nove samopostrežnice bo skupaj z bifejem in skladiščem merila 129 kvadratnih metrov. Preureditev bo skupaj z novo opremo veljal okoli 400.000 din. Sedanji lokal je dotrajal in tudi sanitarna inšpekcija je zahtevala, da ga preuredijo.

Nova ugibanja o prostorih

Mladina brez kluba, Likovni salon pa nima primernih prostorov — Veliko besed, malo dejanj

Različni kočevski krogi še vedno ugibajo, kako bi dobili primerne prostore za mladinski klub, Likovni salon in za skladišče podjetja TRIKON.

Po najnovejših predlogih nekaterih, vendar so tudi ti predlogi podobni nekaterim prejšnjim, naj bi prostore razdelili tako:

Zgornje prostore tržnice naj bi dobilo za skladišče in prodajalno podjetje TRIKON.

Bivši muzej, kjer ima zdaj TRIKON skladišče naj bi dobil Likovni salon.

Dvorano množičnih organizacij in sedanje prostore Likovnega salona naj bi dobila mladina za svoj klub.

Izmed vseh naštetih je zadovoljivo s sedanjim prostorom le podjetje TRIKON. Predstavniki Likovnega salona upravičeno trdijo, da sedanji prostori za njihovo dejavnost niso primerni; mladina pa sploh še nima prostorov za svoj klub.

Prav bi bilo, da bi se vse prizadete strani skupaj s predstavniki občinske skupščine, krajevnih skupnosti in družbeno-političnih organizacij še naprej dogovarjale in tudi dogovorile o taki razdelitvi prostorov, s katero bi bili kar najbolj zadovoljni vsi prizadeti.

Pomoč za Struge

Osnovna šola Struge je pred kratkim prejela od republiške skupnosti otroškega varstva Ljubljana 20.000 din dotacije za ureditev šolske mlečne kuhinje. Šola je zaprosila za dotacijo zato, ker so sedanji prostori neprimerni, vlažni in brez tekoče vode. Kuhinjo bodo uredili med glavnimi počitnicami. Če bi jo začeli urediti še sedaj, bi morali biti učenci dalj časa brez malice.

Krožki za nadarjene

Na osnovni šoli v Kočevju nimajo dodatnega pouka le za slabše, ampak tudi za nadarjene učence. Nadarjene so vključili v fizikalni, kemijski, biološki, matematični, zgodovinski ali kaščen jezikovni krožek. V vsakem izmed krožkov je od 10 do 20 učencev. Največ jih je v zgodovinskem, ki ima 3 oddelke, in fizikalnem, ki ima 2 oddelka.

Pri TRGOPROMETU je ves kolektiv uvidel potrebo po združitvi, ker se bodo večja podjetja v bodoče prav gotovo lažje znašla v konkurenčnem boju. Priprave za referendum so bile dobre saj je bil vsak član kolektiva dobro obvečen o prednostih združenega podjetja.

Kaj bi lahko povedal o možnostih za nadaljnje združevanje domačih podjetij s podjetji v občini in izven nje? Je takih težav še več?

Ob odpiranju delovnih organizacij in občine navzven se je začelo šele lani tudi gibanje za združevanje in sodelovanje z ostalim svetom. Take težnje, ki jih je še več, so gospodarsko in politično gledano koristne. Nekateri pa gledajo na združevanje še vedno z nezaupanjem. Zato je pred združitvijo treba pripraviti stvaren in dober program, vsa nesoglasja in nejasnosti pa je treba pred referendumom temeljito razčistiti in odpraviti. Osnovno pa je, da je o namenu združitve dobro obvečen vsak član kolektiva, kar je odvisno predvsem od vodilnih delavcev in političnih organizacij v delovni organizaciji.

In kakšno je stališče občinske konference ZK do združevanja podjetij?

Združevanje ni moda, a

Zbor gasilcev

Prostovoljno gasilsko društvo Kočevje je imelo 24. januarja občni zbor. Na njem so se pogovorili o ustanovitvi poklicne gasilske trojke, o vključevanju mladine v gasilstvo in o nerazumevanju delovnih in družbeno-političnih organizacij za gasilstvo. Občnega zbora so se izmed 16 povabiljenih gostov udeležili le predstavniki TEKSTILANE, ELEKTRE in občinske konference SZDL, razen teh pa tudi predsednik občinske gasilske zveze Tone Kovačič.

Kam? (Foto: Dušan Tošaj, Fotoklub Kočevje)

pak gospodarska nuja. Vendar morajo kolektivi sami spoznati potrebo po njem. Nasilno združevanje ne bi bilo koristno. Stvarni, a dobro pripravljene programi morajo biti osnova za odločitev kolektivov, da se združijo. Pred združitvijo je treba urediti bodoče medsebojne odnose združenih obratov (deltitev dohodka, nagajevanje itd.).

J. PRIMC

Struge: učni uspeh

Izmed 105 učencev osnovne šole Struge jih je bilo ob koncu polletja 81,44 odstotka pozitivno ocenjenih. V nižjih razredih je bilo 83,20 odst. pozitivno ocenjenih (najboljši je bil 4. razred — 87,5 odst. pozitivnih), v višjih pa 79,68 odst. (najboljši 8. razred, kjer so vsi izdelali).

TEMNI DEL NASE STVARNOSTI — »Gospod, daj dinar! Bom kupil kruha in molil zate,« prosijo ciganki po Kočevju. Tekajo za ljudmi in jih cukajo za rokave. (Foto: J. PRIME)

O divjadi na Kočevskem

Ze dolgo pretiram Dolenski list, tudi sedaj, ko sem daleč od doma: Najprej preberem članek, kjer je v naslovu beseda »divjad«. To je najpogostejša na kočevski ali ribniški strani.

Če človek ne bi dobro poznal teh krajev, bi dobil vtis, da bodo zivali pregnale ljudi. Vendar ni tako, saj so članki pogosto napisani na osnovi napačnih pripovedovanj.

Zelo površna bi bila ocena, da je divjad (predvsem jeleni, medved in divji prašiči) vzrok, da mladi ljudje zapuščajo Kolpsko dolino in druge kraje Zelo nerjetno kmetije v Kolpski dolini niso sposobne preživljati družin.

Res je, da zival dela škodo na polju in v gozdu ter tako še bolj otežuje življenje ljudi in jim mnogokrat vzame slaherno voljo. Krivci so tudi lovci, ne samo kočevski, ki niso skupaj z prizadetimi kmeti našli zadovoljivega načina zaštite pridelkov pred divjadjo. Predolgo so se lovci prizadevali za večjo količino živali, ne pa za njeno kakovost. Bolj bi morali biti pozorni na enega kapitalnega (dobrega) jelena, kot na izvrške. Škodo delajo vsi enako. Tudi medved ni tako nevaren ljudem, kot pišete. Red.

TONE KRIZ,
V. P. 3215/15
BILECA

Dokazali so
pismenost

Ko je lani Turistično društvo Kočevje pripravljalo izdajo barvnega turističnega prospekta, ni imelo dovolj denarja, zato je zaprosilo za dotacijo Gospodarsko zbornico SRS (gostinska podjetja so namreč obvezni člani zbornice in zato tudi obvezno plačujejo precej visoko članarino). Na vlogo društvo ni dobilo odgovora. Ko sta nekaj kasneje prišla dva člana zbornice na obisk k predsedniku Turističnega društva, ju je vprašal, če so na zbornici pisarni, sicer pa tudi vjudnost zahteva, da bi zbornica na vlogo odgovorila.

Uspeh ni izostal. Dpis zbornice je prišel, sicer odklonjen (se pravi, da dotacije ne bo), vendar pa je društvo le dobilo dokaz, da so tudi na zbornici pisarni ljudje!

V. S.

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

KOČEVJSKE NOVICE

Več mladih delavcev v ZK!

Med komunisti je tudi premalo kmetov

V ribniški občini zaznamujemo v prvih tednih novega leta zelo živahno dejavnost komunistov, k čemur sta precej pripomogla obiska predsednika CK ZKS Franca Popita in člana CK ZKS Janeza

Dodatni denar

Z ukinitvijo stanovanjskega sklada pri republiknem odboru ZSB NOV Slovenije v Ljubljani in prenosov poslov na občinske sklade za gradnjo stanovanj borcev NOV se tudi odplačila prej danih posojil že vračajo v občinske sklade.

Sodražica: hočemo sodobno trgovino!

V Sodražici že več let po grešamo sodobno trgovsko hišo. Sedanjí dve trgovini sta premalo, saj nimata dovolj izbire, konfekcije in obutve, poleti pa skoraj popolnoma odpove preskrba s gradbenim materialom, predvsem s cementom.

Vse bolj prevladuje mnenje, naj bi kakšno večje podjetje iz Ljubljane zgradilo tu sodobno trgovsko hišo. Zamisel ima tudi gospodarsko utemeljitev, saj bi povečal blagovni promet ugodno vplival na proračunske dohodke naše občine. N. N.

Hočevarja. V ribniški občini je le 230 članov Zveze komunistov, kar pa ne zmanjšuje ugleda in veljave organizacije med občani. S številom komunistov bo rasla tudi vloga organizacije, zato bodo v ZK pritegnili nove člane, predvsem mladimo in delavce. Obojih je zdaj premalo v Zvezi komunistov.

Prej ali slej bodo morale začevati partijske organizacije tudi na območjih, kjer zdaj ni komunistov, na primer v Slemenih in na Gori. Med komunisti je zelo malo kmetov. Zato bo potrebno poiskati med njimi razgledane in poštene ljudi, ki so prizadevni v Socialistični zvezi, krajevnih skupnostih ali društvih. Taki sodijo v Zvezo komunistov, ker bodo potem kot člani ZK še več koristili kraju, v katerem politično delajo.

Rezervni sklad

Sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij pri občinski skupščini Ribnica bo letos predvidoma razpolagal z 80.000 din. Ta denar praviloma uporabljajo za posojila delovnim organizacijam, ki so v težavah, in za pospeševanje poslovanja gospodarskih organizacij. — r

Delovni kolektiv gozdnega obrata Ribnica je pred kratkim podelil 11 najzaslužnejšim gozdnim delavcem pismena priznanja za njihovo prizadevanje pri delu v gozdu. Ob tej priložnosti so se fotografirali pred svojo novo stavbo. (Foto: Drago Mohar)

Gozdarji so lani dobro gospodarili

Gozdni obrat Ribnica upravlja 12.000 ha gozdov - V kratkem bosta dograjeni še dve gozdni cesti - Obrat pomagal tudi krajevnim skupnostim in društvom - Cesta Vegovka-Travna pomembna tudi za turizem

55-članski delovni kolektiv gozdnega obrata v Ribnici je v preteklem letu dobro gospodaril. Gozdni obrat upravlja na svojem področju zasebne in družbene gozdove, ki merijo okoli 12.000 ha. Upravljanje s tolikšno površino terja veliko prizadevanja dela vseh članov kolektiva. Ribniški obrat je del združenega KGP Kočevje.

Razmeroma ugodni uspehi omogočajo obratu, da porabi precej denarja za obnovo, nego in varstvo gozdov. Gradili so tudi gozdne ceste. Cesta Hrib-Racna gora, ki

prodano le 70 odstotkov predvidenega lesa. Upamo, da bo letos bolje in da bo načrt poseka tudi v zasebnih gozdovih v celoti izpolnjen.

Banka ureja lokal

Kreditna banka in hranilnica Ljubljana - podružnica Kočevje ureja v Ribnici nasproti zadružnega doma nova poslovna prostora za svojo izpostavo. Dela bodo veljala okoli 400.000 din, nova izpostava pa bo predvidoma odprta maja. V novi stavbi bo lahko uvedla sodobnejše poslovanje, na izpostavo pa bo lahko podružnica prenesla tudi več poslov. Zelo verjetno bo nova izpostava uradno začela za stranke tudi ob nedeljah dopoldne, s čimer bi bilo zasebnim strankam zelo ustreženo. V zgornjem nadstropju poslovne stavbe bodo uredili tudi eno stanovanje.

Ljubljančani na Travnji gori

Tudi letos je v domu na Travnji gori živahno. Tu se mude na zimskih počitnicah učenci nekaterih ljubljanskih šol. Smučajo se in uživajo v naravi. Pričakujejo, da bo zapadlo še nekaj snega, ker ga je sedaj bolj malo. Predvideno je, da bo letos letovalo na Travnji gori nad 300 ljubljanskih šolarjev.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cene v din za kg)	Ribnica (cene v din za kg)
krompir	0,85	0,80
sveže zelje	2,80	2,80
kislo zelje	2,80	2,80
kisla repa	2,80	2,80
ovetača	2,90	3,50
fišol v zrnu	5,65	4,50
		in 7,00
čebula	3,80	3,90
česen	13,20	13,00
solata	4,70	5,00
špinat	—	8,00
korenje	2,20	2,00
poterušj	5,00	5,00
radik	5,00	11,30
jabolka	1,30	2,00
	in 2,20	
grozdje	5,20	5,00
limone	6,40	6,20
mandarine	6,50	6,20
pomaranče	5,80	5,30
banane	6,20	6,20
ananas	7,40	7,60
jajca (ovca na kos)	0,95	0,97

ORTNEŠKI DROBIŽ

ZIMA MINEVA, vnaaj tako kače vreme. Sneg laginja s pobojj tako hitro, da ga mladi Puljčani kar težko najdejo malo za sankanje, o smuku pa ni niti govora. Obšorski mladini, željni spremembe in zimske idile, manjka snega in zasneženega drevoja. Najnuje so prizadeti tisti otroci, ki so letos prvič pri nas na počitnicah.

KAZIPOTOV MANJKA za ortneško dolino. Marsikateri turist se ne znajde, kje bi zavił v Gregorijo, Poljane, Podpoljane itd. Kazipoti so velikoga turističnega pomena. Na avtobusni postaji bi bilo dobro izboljšati tudi skico blišnjega turističnega ozemlja. To naj bi bila naloga turističnega društva, kar naj pride na dnevnini real blišnjega občinskega zbora.

TV NAROGNINA NARASCA, TV programi so bogati in zanimivi, svedca samo za liste, ki lahko ujamejo lepo in dobro sliko. Nismo proti visoki naročnini, želimo le dober sprejem. Zdaj so posebno prizadete kotline Ortnika, Ribnice, Sodražice in Dobropolje. RTV bi morala urediti pritrdilo naročnikov. Pretrtnik bi moral biti tudi na Grmadi. Če bo boljši sprejem, bo več naročnikov. Zdal se maral, kdo ne more odločiti za nakup televizorja, ker sosedje negodujejo zaradi slabih sprejemov.

KOČEVSKA PROGA JE POTREBNA - Veliko blaga se prevozi po njej še sedaj, ko pravi, da je proga v stanju. Ko maj urejena in utrjena proga še ne sme zamreti. Le tako bomo obvarovali našo cesto pred težkimi tovornjaki, ki jo že zdaj hitro uničujejo in ovirajo promet po njej. V. P.

PRED OBČNIMI ZBORI BOJEVNIKOV

Člani bodo volili neposredno

Doslej pa so člane občinskega odbora ZSB volili delegati - Komisija za dodeljevanje stanovanjskih kreditov borcev bo kmalu sporočila, kdo bo dobil kredit - Krediti bodo na razpolago že spomladi

Na nedavni seji vodstva občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Ribnica so razpravljali o bližnjih občinskih zboreh krajevnih organizacij Zveze borcev in Zveze vojaških vojni invalidov.

Krajevne organizacije Zveze borcev so v Loškem potoku, Sodražici, Ribnici, Dolenji vasi in Grčaričah. Zveza vojaških vojni invalidov v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku.

Na občinskih zbore bodo člani neposredno volili člane novega občinskega odbora ZSB NOV. Dogovorilo se je tudi, koliko članov občinskega odbora bo iz posameznih krajevnih organizacij ZB ter ZVVI. Tako bodo izvolili v krajevni organizaciji Ribnica sedem predstavnikov, v So-

dražici in Loškem potoku po štiri, v Dolenji vasi in Grčaričah pa po enega predstavnika v občinski odbor Zveze borcev. Invalidi bodo imeli štiri predstavnike: dva iz ribniške organizacije, po enega pa iz Sodražice in Loškega potoka.

Krajevne organizacije naj bi začele z občinskimi zbori čimprej, da bi bili do 10. marca že zaključeni. Občinska konferenca ZSB NOV, na kateri bodo izmed izvoljenih predstavnikov izvolili predsednika, tajnika in blagajnika, bo predvidoma 26. marca.

Na seji so precej razpravljali o predračunu občinskega odbora za letos. Ugotovili so, da ne bodo mogli uspešno izvrševati nalog, ki stoje pred organizacijo, če ne bodo dobili dovolj denarja.

Razgovor je obravnaval tudi delo komisije za podelitev kreditov za gradnjo stanovanj udeležencev NOV. Komisija je obiskala vse prosluce in pregledala njihova stanovanja. V kratkem bo skupna seja komisije in predstavnikov krajevnih organizacij ter občinskega vodstva ZSB NOV, na kateri bodo določili višino kredita posameznim proslucem. Kdor ga bo dobil, ga bo lahko uporabil že letošnjo pomlad.

Čebelarji obsodili sladkorno afero

Sladkor za čebele pojedli potrošniki - Odlikovana zaslužna ribniška čebelarja Franc Levstek in Herman Urbančič - Posameznik ne pomeni dosti, društvo pa lahko marsikaj doseže - Čebelarstvo društvo obstoji že 7 let

Pred kratkim so imeli ribniški čebelarji občni zbor, to je sedmi od leta 1963, ko je bilo ustanovljeno Čebelarstvo društvo Ribnica. Nepričakovano velika udeležba na občnem zboru - nad 60 čebelarjev - je obetala, da bodo razpravljali o pomembnih zadevah in reševali pereče čebelarjeve zadeve, ki so se nakopile lani.

Ziva razprava se je razvnela zaradi jesenske sladkorne afere. Sloveniji je bila namreč odobrena določena količina krmilnega sladkorja za zimsko prehrano čebel. Sladkor pa ni bil pravilno razdeljen, kar je v večini društev in tudi v ribniškem povzročilo zelo krepke kritike. Dokazano je, da je bil sladkor dodeljen za potrebe čebelarstva, ne pa za trgovanje. Podjetje MEDEX ga je namreč prodajalo vsakomur, kdor je prišel ponj, svedo pa znižani čebelarji cenil. Čebelarji so dali vso podporo Zvezi čebelarjskih društev v Ljubljani, da kar najostreje nastopi proti takemu poslovanju in podjetju MEDEX, ki mu zaradi

podobnih nepravilnosti ni več mesta v upravnem odboru zveze.

Nadalje so se pomenili o članstvu. V ribniški občini je okoli 105 čebelarjev s približno 1.200 panji, to pa je že gospodarska moč, mimo katere ne more nihče. Medtem ko posameznik ne pomeni nič, je organizacija močna in lahko doseže marsikaj. Zato ni pažetno, da nekateri člani izstopajo iz čebelarjeve organizacije.

Izvolili so nov upravni in nadzorni odbor oziroma kar podajšali pooblastilo staremu odboru še za naslednjo dobo in mu izglasovali nekatera pooblastila. Predstavnik Zveze čebelarjskih društev za

Slovenijo pa je na koncu podelil red Antona Janše III. stopnje zaslužnega čebelarje in organizatorjema Francu Levstku in Hermanu Urbančiču. Fr.

Vodstvo v Sodražici

Novi predsednik KS je Vesel, tajnik pa Bavdek

V nedeljo, 25. januarja, se je na prvi seji sestel novi razširjeni svet krajevnih skupnosti Sodražice. Razen članov, ki jim mandat ni potekel, so seji prisostvovali novi člani iz Sodražice, Zamosteca in Zimaric. Prav tako so bili na seji navzoči odborniki občinske skupščine in predstavniki družbeno-političnih organizacij tega območja. Svet krajevnih skupnosti je

izvolil za novega predsednika Ivana Vesela. Na lastno željo in zaradi preobremenjenosti v drugih druševnih organizacijah je bil razrešen funkciji tajnika Fran Fajdiga, na njegovo mesto pa je bil imenovan pedagoški delavec Milan Bavdek. Svet je razpravljal še o programu komunalne ureditve Sodražice in ostalih območnih naselij, o stanovanjski izgradnji

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

RIBNIŠKO KLAVNICO so s 1. januarjem zaprli. To so morali storiti, ker ni ustrezala predpisom. Sedaj koljejo ribniško živino v kočevski klavnici, meso pa vozi v Ribnico. Če se bodo cene mesu naradi dodatnih stroškov zaradi prevoza živine in mesa povečale, bomo kmalu videli.

NA TRGU V RIBNICI je Stanovanjsko podjetje Ribnica že lani začelo preurejati stanovanjsko hišo za naročnika Komunarno banko Ljubljana. Ker pa so med delom naštete spremeni, opravljeno delo ni nič hasnilo, celo porušiti so morali nekaj, kar je bilo že zgrajeno, in začeti znova. Sicer pa je treba priznati, da je prenovitev stare hiše vedno tvegana, ker nikoli ne veš, koliko bo stalo. Kjub zini opravljajo gradbena dela, da bi bili poslovni prostori čimprej uredeni.

GOSTILNICA JAKOB MIKOLIČ v Sodražici je eno gostinsko sobo uredil v pravem ribniškem stilu. Na izredno domišljn način so prikazani najrazličnejši izdelki hišne domače obrti. Gostilničar Mikolič zasluži za ureditev te sobe priznanje. Mogoče se

bodo kaj podobnega spomnili tudi v drugih gostinskih lokalih?

KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA je odkupila lani okrog 2.500.000 litrov mleka, kar je dva-krat več kot v letu 1967. Za številne kmete je izkupiček za prodano mleko zelo pomemben dohodek. Prav zato posevajo živinorejci veliko srbh vrziti krav mlakarice. Kmetijska zadruga ima dobro organiziran odkup mleka.

OBČANSKI KRITIZIRAJO način pobiranja naročnine za TV. Plačati jo morajo naenkrat za 3 mesece vnapij. Isterjevalec naročnine pobira običajno likrali tudi lokovico za elektriko na dva meseca nazaj. Tako občanom vsesih krepko poseže v žep, da so potem ves masec brez denarja.

STRANISKA MORAJO IMETI vsa gostišča, in to pod isto streho, kot je gostišče. Tako določa novi pravilnik, medtem ko je stari dopuščal, da so bili bišči lahko brez straniš. Vprašanje: kdaj, kaj bo z nekaterimi bišči ostruma delatenimi trgovinami, kjer točijo pijačo in prodajajo razna blaga.

Bogdan Osolnik v Črnomlju

21. januarja sta se mudila v Črnomlju Bogdan in Mara Osolnik. Zvezni poslanec družbeno-političnega zbora Bogdan Osolnik je političnemu aktivu predaval o zunanji politiki Jugoslavije, zatem pa je odgovarjal na številna vprašanja s področja mednarodnega delavskega gibanja in notranjih odnosov v Jugoslaviji. Po predavanju sta imela gosta razgovor s predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, kjer so obravnavali sedanji gospodarski položaj občine Črnomelj ter načrte v zvezi z razvojem turizma in domače obrti. Ob tej priložnosti so se Črnomaljški z zveznim poslancem zmenili za stalno obliko sodelovanja.

Bo tudi novi odbor odpovedal?

Vodstvo krajevne organizacije Socialistične zveze v Semiču je 21. januarja sklicalo važno sejo, a se je spet ponovila stara pesem: seje se ni udeležilo več članov odbora in vabljenih predstavnikov drugih organizacij. Prisotni so grajali njihovo neodgovornost, saj je tekla razprava o vsesplošnem ljudskem odporu, pobiranju članarine, o razvoju turizma, olepšavi naselja ter o kulturno-prosvetni, športni in komunalni dejavnosti Semiča.

M. L.

Znamkice za Banjaluko

Sekeja za družbeno aktivnost žensk pri občinski konferenci SZDL v Črnomlju je na območju občine organizirala prodajo znamkic po 1 din za gradnjo porodnišnice v Banjaluki. Akcijo bodo izvedli v delovnih organizacijah in na terenu in pričakujejo dober odziv. Vsem delovnim organizacijam bodo razen tega pripotožili, naj del sredstev namenjenih za praznovanje 8. marca, odstopijo v ta namen.

Na Stražnjem vrhu pogovor z odborniki

Na več zborih volivcev s področja Stražnjega vrha in Talčjega vrha so občani zadnje dni razpravljali s občinskimi odborniki o razpravi o območnem načrtu, pravica do uporabe lesa za lastne potrebe pa naj bi ostala kot doslej.

Pozimi na Vinici ni dosti prometa in ne obiskov. Kraj je samo na videz pust in brez življenja, v resnici pa v zimskem času krajevne organizacije s turističnim društvom vred nenehno snujejo načrte za poletje. (Foto: R. Bačer)

Gozdni posestniki imajo več besede

V Črnomlju je 21 kmetovalcev s področja gozdnega obrata Črnomelj in Crmošnjice obravnavalo nov način gospodarjenja z gozdovi - Namesto 7 bo po novem soddločalo 60 zasebnih lastnikov gozdov

Ko je direktor Gozdnega gospodarstva Novo mesto inž. Janez Penca razložil gospodarjenje z zasebnimi gozdovi na področju Dolenjske, prizupevanje kolektiva za čim večja vlaganja v gojitvena dela in pogozdovanje ter nenehno iskanje poti za zmanjšanje režijskih stroškov, so se oglašali posestniki gozdov.

Pokazalo se je, da gozdni posestniki z velikim zanimanjem spremljajo novosti v gozdarstvu, zavzemali pa so se, naj bi osnova za ključ pri volitvah članov v svet lastnikov gozdov ne bila količina odkupa, marveč površina obrata. Menili so, da bodo sicer gozdni obrati z manjšimi površinami, a večjo količino odkupa preglašovali manj številne predstavnike iz bolj pasivnih področij. Po mnenju zasebnih lastnikov gozdov naj bi sredstva delili po območnem načrtu, pravica do uporabe lesa za lastne potrebe pa naj bi ostala kot doslej.

Turizem v širši obravnavi

Občinska konferenca SZDL bo na prihodnji seji v začetku februarja obravnavala turizem in njegov razvoj v domači občini. S to razpravo želijo vključiti Socialistično zvezo v priprave na izdelavo srednjeročnega načrta razvoja občine. Ta dni bodo javne razprave o turizmu tudi po vseh turističnih društvih na terenu.

s predlogom, da bi tega lesa ne smeli obremenjevati z biološko amortizacijo. Ugotovili so, da zadnje čase za kmeta predstavlja precejšnjo obremenitev davek na posekan les - dohodnina. Več tisoč zaraščenih površin v naravi je v katastru vpisanih pod pašnike ali travnike, njih lastniki pa so dvakrat obdavčeni: prvič od kmetijske površine po donosu, drugič s tem, ker je kultura v katastru vpisana pod kmetijsko, a v resnici ni.

Kmetovalci so pohvalili velika vlaganja v zadnjih osmih letih na področju Bele krajine, pritoževali pa so se čez nizke cene lesa. Splošno mnenje je bilo, da je osnutek statuta, ki obravnava gospodarjenje z zasebnimi gozdovi, v redu, življenje pa bo pokazalo, če bo treba posamezno določila naknadno spremeniti. Z veseljem so pozdravili zlasti novost v sistemu samoupravljanja. Do zdaj je bilo v centralnem delavskem svetu GG Novo mesto od 35 članov samo 7 zasebnih kmetovalcev, po novem pa bosta pri GG dva samostojna delavska sveta: to sta svet lastnikov gozdov in svet delavcev podjetja, medtem ko bo skupen delavski svet podjetja sprejemal le osnovne smernice za razvoj. Obratni sveti lastnikov gozdov bodo ustanovljeni tudi pri vseli gozdnih obratih. Tako bo v organih upravljanja v bodoče sodelovalo 60 lastnikov gozdov, kmetje pa bodo s tem pridobili veliko več besede pri soddločanju o gospodarjenju z gozdovi.

TONJE FABJAN

Na Sinjem vrhu lovci iz Avstrije

Ko se je na Sinjem vrhu velik sneg malo polegel, so imeli domači lovci v gosteh avstrijske lovce, ki so ustrelili jelena, domačini sami pa so položili na dlako dva divja prašiča. Kakor so ocenili domačini, je okoli Sinjega vrha nad 80 jelenov. Hodijo v tropih tudi po 12 skupaj. V lovišču je tudi 25 do 30 divjih svinj. Jeleni že zdaj hodijo po njivah, in kjer je bila repa, kopljejo zemljo tudi skozi debel sneg. Kmetje se boji, kaj bo poleti s peso in povrtinami ob tako velikem številu divjadi. Sprašujejo se, kdo bo plačal škodo. Lovska zveza Črnomelj je namreč dovolila odstreliti samo enega jelena, kar pa se zdi domačim lovcem mnogo premalo.

J. S.

Srečno, zlatoporočenca!

V nedeljo bodo v Srednjih Radenčih pri Starem trgu pri Baričevih praznovali 50-letnico poroke Jurija in Marije, po domače Vurihovi. Oba sta domačina in sta se pred pol stoletja poročila v Starem trgu. Imela sta 11 otrok, od katerih je še 9 živih. Imata tudi 26 vnukov in 7 pravnukov. Vse življenje se ukvarjata s kmetovanjem in mlinom. Vurihova sta stara 71 let, narazen sta samo en mesec, oba sta še pri močeh. Na domačiji bodo imeli lepo slavnost, saj se bodo zbrali številni sorodniki in vaščani. Z njimi vred želimo mami in očetu Baričevima še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

Naredili smo veliko napako...

Tončka Kastrin spada k stari gardi črnomaljskih igralcev in ne misli še odnehati

— Kakih 16 nas je bilo v stari igralski družini, ki je po vojni držala skupaj vse do pred tremi leti, — je začela tovarišca Tončka, ko sem prosila, naj mi pripoveduje o črnomaljski dramatikli.

— Včasih smo študirali tudi po dve deli naenkrat. Nehalo se je po odselitvi nekaterih igralcev, mlajšega kadra pa nismo imeli. Naredili smo veliko napako, ker nismo medse pritegovali mladih ljudi. Tega smo se prepozno zavedeli.

— Kdaj ste začeli nastopati in v kakšnih delih vas je videlo občinstvo?

— Igrati sem začela med vojno kot mladinka v kulturni skupini pri Slovenskem narodnem gledališču, ki je tedaj delovalo v Črnomlju. Po vojni smo neprestano rastopali. Vseh del, kjer sem nastopila, se ne bom spomnila, vem pa, da sem sodelovala pri Rojstvu v nevihti, v Težki uri, v Razvalini življenja, pri Otroku iz zadrege in v Nuščevem Dr.

— Baje se zadnje tedne v okviru režiserskega tečaja snuje v mestu nova igralska skupina. Ste tudi starejši zraven?

— Seveda smo. Prav veseli me, da sem videla na režiserskem tečaju toliko mladih ljudi. Jaz trenutno ne morem nastopati. Imam službo, stanujem v Kanižarici, in ker so vaje že ob 17. uri, ne bi mogla ves dan domov.

Kot mati in gospodinja si tega ne morem privoščiti. Razen tega sem bolehn.

— Pa boste še kdaj nastopili?

Brez oklevanja je odgovorila: — Bom! Oder je del mojega življenja. Ne morem brez njega...

R. B.

Kdaj bo urbanistični načrt?

Na Vinici želijo predvsem vodovod, bencinsko črpalko in trgovino, zahtevajo pa tudi urbanistični načrt, potreben za razvoj turizma

Velik napredek, ki ga je lani Vinica dosegla v turistični uveljavitvi, je šele začetek k velikim načrtom domačega turističnega društva, krajevne skupnosti, Socialistične zveze in vseh drugih vaških organizacij. Za turizem so vneti vsi, ne morejo pa naprej, dokler kraj ne bo imel vodovoda in dokler ne bo za Vinico in bližnja naselja izdelan urbanistični načrt.

Kot se že leta pogovarjajo o vodovodu, tako na vaških sestankih tudi stalno premlevajo vprašanje nove trgovine in gradnje bencinske črpalke, vendar so bili Viničani doslej deležni samo obljub, narejenega pa ni bilo nič.

Na Vinici že zdaj razpravljajo o novi turistični sezoni. Sklenili so, da se bodo z vsemi slami potegovali zlasti za vodovod in urbanistični načrt. Ljudje so pripravljene za napeljavo pitne vode sprejeti samoprispevek, trdno pa računajo, da bodo njihove želje upoštevané vsaj v novem občinskem programu javnih del.

Spričevalo naprodaj?

Poklicni šoferji v Beli krajini imajo precej težav zaradi novih predpisov o kvalifikaciji, baje pa odstran Kolpe te stvari po domače rešujejo: za denar je mogoče dobiti tudi kvalifikacijo. O tem so govorili na letni konferenci ZSAM v Črnomlju in sklenili, da bodo budno pazili na šoferje s sumljivim spričevalom.

Umrl je drugi najstarejši občan

V ponedeljek, 26. januarja, je umrl na Vinjem vrhu Matija Kastelic, rojen 8. januarja 1876. O njegovem življenju je bilo obširno pisano v Dolenjskem listu, ker je bil kočijaž na Krupi. Na območju matičnega urada Semiča je bil to drugi najstarejši občan. Starejši je le še Martin Movern iz Vapče vasi, ki je poleti slavil stoletnico.

Iz tovarn smo te dni ponovno prejeli v razprodajo ženske pomladne in zimske plašče ter obleke po ceni, znižani do 60 odstotkov.

Tudi če plašča nimate namena kupiti, vas k ogledu vabi

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

- **CRNOMALJSKI SOLARI** imajo ob počitnicah vsaj malo snega, njihovi vaščani pa Dolenjskem pa so za veselje na snegu prikrašeni. Otroci se sankajo po vseh mestnih gričih.
- **O MODERNIZACIJI CESTE** skozi Gor. Loko že dolgo razpravljajo, radnji čas pa so se pojavili še novi predlogi. Vaščani Trnove želijo, da bi gradnja asfaltnih cest potekala do križišča cest na Trbuče in v Gričih.
- **GIMNAZICI SO IMELI** uspeh nastop klubskega večera pod imenom Spomenik brez podstavka. V kratkem času so naštudirali lep literarni večer, saj pa so mesecani s obiskom pokazali, da jim za kulturo ni dosti mar.
- **V SOBOTO JE BILA** letna konferenca ZSAM (šoferji in avtomobilisti). Obisk ni bil najboljši, razprava pa je bila dobra. Govorili so o benificiranjem delovnem stavu, za katerega se že dolgo potegujejo, ter o pridobitvi kvalifikacije.

- **SNEG** v Ulici Staneta Rozmana še zdaj leži v velikih kupih. Ker ga niso odvozili, cesta pa je hudo prometna, je nastala ozko prometno goro.
- **ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE** je v Semiču organiziral 20-urni tečaj prve pomoči za zaposlene v Iskri. Predvideno je, da bosta v Semiču še dva taka tečaja, enega bodo imeli na Vinici, v Črnomlju pa je v načrtu 80-urni tečaj za prvo pomoč.
- **REŽISERSKI TEČAJ** v Črnomlju je bil v nedeljo končan. Redno ga je obiskovalo do 5 do 7 igralcev-amaterjev in je res škoda, da ob kvantitetni predavatelju ni bilo večjega občina, vaj ki so tečaj obiskovali, so bili zelo zadovoljni.
- **CRNOMALJSKA IGRALSKA SKUPINA** Miran Jarc je oklevala, končno pa je začela študirati Večna lovišča. Sodeluje kakih 10 igralcev starejšo mestno generacijo, režira pa Marijan Delina iz Ljubljane.

NOVICE črnomaljske komune

„Strah me pa ni, saj sem fant!“

Jakljevičev Toni iz Grabrovca ima komaj sedem let, a pešači vsak dan 4 km do šole

Med petimi otroki iz vasi Grabrovec, ki hodijo spet vsak dan peš v Metliko, je tudi mali Jakljevičev Toni. Pouk imajo popoldne, in ker šolski kombi zaradi slabe ceste čez zimo ne more v vas, morajo otroci peš.

— Vas je kaj strah, ko se v temi vračata domov?
— To pa ne, je možato odvrnil — saj sem fant. Punce so bolj plašne.
— Kaj pa, kadar je velik sneg?

— Če je cesta zamudna, gremo kar čez njive. Med potjo se kepamo, skrivamo in lovimo. Zebe nas pa včasih.

— Kakšno spričevalo si prinesel domov ob polletju?

— Izdelal sem s prav dobrim uspehom. Vzeli smo že vse velike in male tiskane črke in tudi uporabne naloge iz računstva že pišemo.

— Kako preživljate šolske počitnice na vasi?

— Če bo sneg, se bomo spet sankali, sicer pa doma vzamemo koš polivinila, na katerega se usedemo in rrsk po poledenem jarku navzdol. To so heci...

Dovolj mi je bilo pogovora, zato jo je hotel pobrisati pred hišo. Mama ga je komaj ujela in nanj nataknila zimski pulover.
— Križ je z otroki, je potožila. — Ne pomislilo na mrz in prehlad.

R. B.

Na Suhorju o 5-letnem načrtu

Upajmo, da bodo občani pokazali več zanimanja za napredek svojega področja

Pretekli teden je bil sestanek političnega aktiva s področja krajevne skupnosti, ki ga je sklical predsednik SZDL Jože Videtič. Na njem so v glavnem razpravljali o načrtu investicij v celotni občini od leta 1970 do 1974 ter o uvedbi samoprispevka.

Sestanek se je poleg odborov tega področja udeležil tudi predsednik občine Ivan Zele, ki je načrt podrobno obravnaval. Domenjeno je bilo, da bodo v načrt vnesli tudi

asfaltiranje ceste skozi Bušino vas do Brezovice, če bi tudi uporabniki zanjo prispevali, dokončno popravilo prosvetnega doma in ureditev garderob, napeljavo vodovoda v vasi Dole, Drage in Ravnice ter napeljavo industrijskega toka v več vasi.

Za ureditev pokopališča pri Jakobu naj bi suhorska krajevna skupnost letos dobila več sredstev, da bi pokopališče lažje in z manjšimi prispevki občanov popravili. Pogovarjali so se tudi o možnosti za ureditev gasilskega doma v Dragomlji vasi in orodjarne s stolpom na Suhorju.

Sestanek je bil zelo slabo obiskan. Glede na to, da so bila obravnavana vprašanja, ki so življenjskega pomena za vsakega občana, je res škoda, da politični aktiv ni pokazal več zanimanja.

1. februarja bo na Suhorju zbor volivcev, kjer bomo ponovno prebrali petletni napredek celotne občine, zlasti pa suhorskega konca. Upajmo, da se bo takrat zbralo več ljudi, saj bodo odločili o večletnem gospodarskem razvoju svojega kraja.

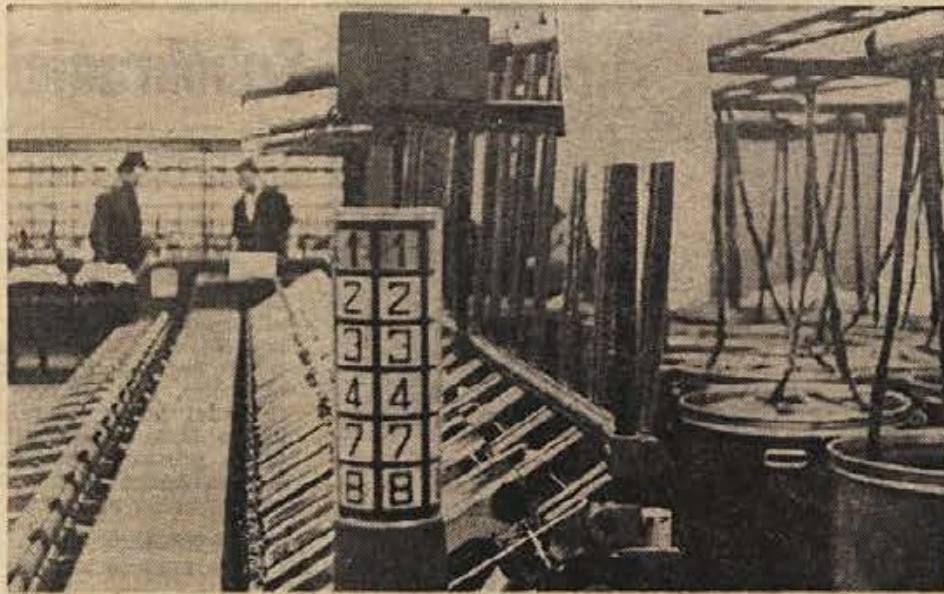
VLADKA SKOF

Plast novega snega

Zadnji teden so delavci Cestnega podjetja Novo mesto s pepelom posipali cesto od Božakovega do Rakovega, ker je bila ledena in nevarna za promet. V soboto popoldne je cesto prekrila plast novega snega. J. N.

Za kulturni praznik

Za letošnji 8. februar pripravljajo oddelki glasbene šole v Metliki, skupno s kulturno sekcijo osnovne šole večjo proslavo. To bo prvi javni nastop učencev glasbene šole, na katerem bodo sodelovali tudi gostje iz Črnomlji. Predvidoma bo poseben nastop za šolsko mladino, posebej pa za odraste občane in starše. K. W.

Eden največjih novih strojev v metliški predpredilnici, s pomočjo katerih je proizvodnja močno narasla. (Foto: R. Bačer)

MODERNIZACIJA PROIZVODNJE PRINAŠA USPEHE

NOVOTEKS: ti stroji so zlata vredni

Rekonstrukcija Novoteksovega obrata v Metliki še ni povsem končana, vendar je proizvodnja že za 36 odstotkov večja — Zdaj naredijo že 2.000 kg preje na dan v štirih delovnih izmenah — Stroji se obnesejo!

Leto 1969 je bilo za kolektiv NOVOTEKSA v Metliki zelo pomembno, saj so začeli uresničevati največjo željo — rekonstrukcijo obrata. Stari stroji, ki so tehnično še popolnoma v redu, a nimajo dovolj velike zmogljivosti, so že zloženi na hodniku, v predpredilnici pa teče delovni postopek na novih, uvoženih strojih.

Rekonstrukcija je povsem končana že v predilnici. V predpredilnici te dni sestavljajo predzadnji stroj; zadnji je že plačan, vendar ga še niso uvozili.

Mehaniziran delovni postopek zahteva veliko manj delovne sile, toda v NOVOTEKSU nihče ni izgubil službe, temveč so uvedli delo v štirih izmenah. V letu 1968 so na starih strojih izdelali 478.170 kg preje, lani, ko so nekateri novi stroji že delali, se je proizvodnja povečala na 635.424 kg. V letu 1970 znaša

proizvodni plan kar 830.000 kg preje. Novi stroji so torej prinesli kolektivno precej večjo proizvodnjo, ne da bi povečali število zaposlenih. V načrtu pa je, da bodo maja ali junija, ko bodo predvidoma začeli delati trije novi predilni stroji, zaposlili še 20 ljudi.

V obratu NOVOTEKSA naredijo zdaj že 2.000 kg preje na dan, po zaključeni rekonstrukciji v prvi polovici letošnjega leta pa bo znašala dnevna proizvodnja 2.700 kg preje. Stroji bojo tekli 355 dni v letu in bodo počivali le ob večjih državnih praznikih. Razumljivo, da so se zaposlenim ob močno povečani proizvodnji precej povečali osebni dohodki. Očitki o dobrih zaslužkih pa so popolnoma odveč, če upoštevamo, da delavci v NOVOTEKSU nimajo ne prostih sobot ne nedelj, saj ima vsak delavec povprečno samo 14 nedelj na leto zase.

Napredek pa se za metliški NOVOTEKS s prvotno zastavljeno rekonstrukcijo ne bo končal; letos imajo v načrtu še gradnjo velikega skladišča, v starih skladiščnih prostorih pa bo dobila prostor česalnica preje. Ta delovni postopek so imeli doslej v novomeškem obratu, a ga nameravajo prenesti v Metliko. S tem bo dopoljen tehnološki delovni proces v Metliki in bodo lahko zaposlili 32 domačih ljudi. V sedanjih stiski za delovna mesta bo to za prebivalstvo velik napredek.

Kaj za 8. marec?

Sekcija za družbeno aktivnost žensk pri občinski konferenci SZDL v Metliki je te dni razpravljala o letošnjem praznovanju 8. marca, obnem pa o nadaljnjem zbiranju pomoči za Banjaluko. Sklenili so, da bodo razporejali znamkice z geslom: Vsaka ženska naj prispeva vsaj za eno znamko!

70.000 din za družbene potrebe

Kolektiv metliškega obrata Novoteks je lani prispeval iz svojih skladov 70.000 din za skupne metliške potrebe. Dali so 50.000 din za gradnjo vrtca, 15.000 din za mestno godbo, 5.000 din pa za obdaritev po šolah ob novem letu.

SPREHOD PO METLIKI

UPOKOJENCI konfektorskega podjetja Komet iz Metlike se zahvaljujejo kolektivu, delavskemu svetu in direktorju, ki so se jih spomnili ob novem letu in vsa, kemu nakazali lepo denarno nagrado.

UPRAVNI ODBOR METLIŠKE GODBE na pihalih se zahvaljuje vsem 118 mešanom, ki so do konca lanskega leta darovali lepe zneske za nove instrumente in druge potrebe metliške godbe. Obnem sporoča, da bodo njeni člani obiskali še druge prebivalce, saj so že mnogi izrazili pripravljenost, da po svoje pomagajo godbi ob 120-letnici njenega obstoja, ki ga bo praznovala v letošnjem juniju.

METLIŠKI HOTEL »BELA KRAJINA« je znotraj dobil pri kupniji podoba, saj je novo vodstvo hotela poskrbelo za nove zavese, problematiko stene dveh gostinskih sob s tapetami, nabavilo obešalnike, svetilke in tekače. Tudi gostišče »Veselic« bodo čim prej do kraja opremili v belokranjskem ljudskem slogu. — V hotelu je zdaj vsako soboto ples ob spremljavi orkestraljskih »Sabadonov«.

Vabljeni na zборе volivcev!

Občani iz vse metliške občine bodo te dni na zborih volivcev razpravljali o predlaganem osnutku javnih del za petletno obdobje, obnem pa o uvedbi samoprispevka.

Zbori volivcev bodo 31. januarja ob 19. uri v vaški hiši na Lokvici, v vaški hiši na Grabrovcu, v šoli na Božakovem, v gasilskem domu Rosalnice, v rdečem kotičku v Gradcu in v vaški hiši v Slamni vasi.

1. februarja ob 10. uri bosta zbora volivcev v prosvetnem domu na Suhorju in v prostorih Šole Podzemelj. Ob 14. uri pa se bodo sestali v stari šoli na Jugorju, v gasilskem domu Dobravce, v gasilskem domu Drašiči in v šoli na Radovici.

2. februarja ob 19. uri bo zbor volivcev v metliški kino dvorani. Po kolovnih ljudi še posebej.

Ob novi vlogi nove naloge

Predsedniki krajevnih organizacij Socialistične zveze s področja občine Metlika so 28. januarja na skupnem posvetovanju obravnavali novo vlogo SZDL v socialistični družbi, o kateri je uvodoma govoril sekretar občinske konference Egon Petric. Zatem so razpravljali o konkretnih nalogah organizacije na področju kmetijstva in delo sekcije za kmetijstvo. Ena izmed važnih točk dnevnega reda je bila tudi razprava o predlaganih naložbah v gospodarstvo in negospodarstvo v naslednjih petih letih, ob tem pa so obravnavali tudi takojšnje naloge vodstev krajevnih organizacij SZDL pri izvedbi zborov občanov in referendumov za samoprispevek.

Tudi na Gabrovcu gradijo

V vasi Grabrovec je v povojnih letih raslo bolj malo novih hiš, od lani pa se že več vačanov pripravlja na gradnjo. Gradnjo predvsem tisti, ki so v službah, in udeleženci NOB, ki so dobili pomoč od sklada za stanovanjsko izgradnjo borcev. V vasi je le še malo družin, kjer se preživljajo samo s kmetijstvom. V vsem Grabrovcu so ostali kmetje le še pri 4 hišah, upokojenecv je 14, povsod drugje pa imajo vsaj enega v službi.

120 let godbe v Metliki

Domača podjetja so že lani podprla metliško mestno godbo, ki bo poletni slavnosti jubilej

Minuli teden se je v Metliki sestel odbor za proslavo 120-letnice mestne godbe na pihala. Proslava pomembnega jubileja je zamišljena v večjem obsegu in naj bi trajala od 12. do 14. junija. Prvi dan, to je v petek, 12. junija, naj bi bila zvečer v Belokranjskem muzeju odprta razstava nekdanje dejavnosti metliške godbe, nakar bi se z godbo na čelu razvila baklada skozi mesto. Naslednji dan, 13. junija zvečer, bo na grajskem dvorišču slavnostni koncert domače godbe, hkrati pa bodo zaslužnim godbenikom podeljene Galluxove plakete, diplome in še posebne spominske značke. Za nedeljo, 14. junija dopoldne, je na Trgu svobode predviden koncert več godb na pihala, nakar bi je godbe v sprevedu igrali skozi mesto. Isti dan popoldne bo veliko ljudsko rajanje na ravnicah pred novim gasilskim domom.

Obrom, kjer ima metliška godba svoje prostore.

Godbeniki bodo za to slavnost dali izdelati tudi še omenjeno spominsko značko. Izdali pa bodo še manjšo knjižico, kjer bo podpisana stovajsetletna zgodovina metliške mestne godbe.

O pripravljanih delih za to proslavo bo odbor sproti obveščal občane.

V ponedeljek bo zasedala občinska konferenca SZDL

Občinska konferenca Socialistične zveze bo 2. februarja razpravljala o dosedanjem delu ter statutarnih spremembah. Volila bo nov izvršni odbor, komisije in sekretariate sekcij. Konferenca bo sprejela tudi nov pravilnik na podlagi statuta in obravnavala SZDL ter njeno vlogo v današnji družbi.

Seminar za sekretarje

22. januarja je bil v sejni sobi občinske skupščine Metlika seminar, katerega so se udeležili sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov. Sociolog Franci Šali iz Novega mesta je predaval o vlogi v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah.

metliški tednik

Odslej imajo tudi vodovodni material

V trgovini ELEKTROTEHNA v Novem mestu lahko odslej kupite tudi vodovodni material. Na zalogi imajo vodovodne pipe vseh vrst, podaljške za pipe, ventile, baterije za kopalnice in druge kombinacije, sifone, pločevnaste in litoželezne emajlirane kopalne kadi, podstavke za kopalne peči, manometre in hidrometre za centralno kurjavo, plastične deske za straniščne školjke in še razni drobni vodoinštalacijski material.

Izkoristite novost, ki jo je za vas pripravila ELEKTROTEHNA! (PO-E)

Predsednik Hortikulturnega društva v Novem mestu Tit Doberšek je izročil diplomu Jožici Rauh za prispevek k oplešnju Novega mesta. (Foto: S. Dokl)

Kmalu predavanja

Občinski odbor Zveze rezervnih vojaških starešin v Novem mestu je 21. januarja na seji, ki so se je udeležili tudi predstavniki krajevnih organizacij, obravnaval delovni načrt za leto 1970. Ob tej priložnosti so dobili odborovi člani tudi zadolžitve za izpeljavo nalog. Na seji so sklenili, da se bo začelo strokovno izobraževanje za rezervne starešine sredi februarja, tako da bodo predavanja končana že v naslednjem mesecu.

Ne bodo je pozabili

V soboto, 24. januarja, so se v Sentjernejski ISKRI poslovili od zaslužne delavke Karline Gašpir, ki je po 18 letih dela v tem obratu odšla v zasluženi pokoj. Bila je ena izmed prvih delavk ob ustanovitvi obrata. Več o lepem srečanju ob slovesu zaslužne Karline Gašpir bomo poročali v prihodnji številki. P. M.

Rdeča vrtnica za najboljše

21. januarja je bil v Novem mestu občni zbor Hortikulturnega društva, ki ima 113 rednih članov. V polni dvorani sindikalnega doma se je po poročilu predsednika društva Tita Doberška razvila razprava, ki je izzvenila v obtožbo vseh tistih, ki ne skrbijo dovolj, da bi se sicer lepo in urejeno Novo mesto še bolj postavilo z okrašenimi cvetjem in privlačnimi parki.

Ob tej priložnosti so tudi podelili zaslužna priznanja organizacijam in posameznikom, ki so prispevali delež k lepšemu videzu svoje okolice in mesta. Predsednik društva je ta večer podelil 33 priznanj, 13 nagrad ter 23 pohval. Lična diploma z rdečo vrtnico bo marsikoga spodbudila, da bo prihodnje leto spet med tistimi, ki jih bo čakalo priznanje.

Ker je odbor društva uspešno delal, so mu na občnem zboru izrekli pohvalo

in mu podaljšali mandat še za eno delovno obdobje. Gre mu pa tudi javno priznanje, saj je kljub skromnim sredstvom veliko naredil za naše mesto! S. DOKL

Ni tožnika, ni sodnika...

Pred gostilnico hiše v Koštialovi ul. št. 1 v Novem mestu, lejer je hkrati tudi trgovina, nastajajo že dlje časa nemogoče prometne razmere. Tu parkirajo brez dovoljenja številni osebnih in dostavni avtomobili, nemalokrat pa tudi manjši in največji kamioni. Vozniki, ki prihajajo v mesto z Mestnih njiv, se jim komaj umikajo; oni spet, ki vozijo po Koštialovi na Mestne njive, pa potrebujejo včasih še kar desno polovico cestišča, ki pelje v Ločno. Da lahko obvozijo gnečo, ki nastaja pred gostilno. Prišlejšmo sem se tiste nedisciplinirane šoferje, ki zanijajo s Koštialove kljub jasni prepovedi kar v levo proti Ločni (ni jih malo!), pa je predstava o avtomobilskem cirkusu

KS ŽUŽEMBERK: Domesnek se je začel ob tem, kako urediti spomenik padlim na Cvibljju. Dogovorili so se, da bo ObS naročila strokovnim ustanovam, naj izdelajo pregled tega, kar je treba narediti, nato pa bodo to uresničili ob sodelovanju občine, KS in ZZB.

Vodovod od Žužemberka do Dvora ter do Trepče vasi, Sadinje vasi in Jame je velika želja, bo pa tudi veliko stal. Ugotovili so, da bo najpametnejše podaljšati žužemberški vodovod do Dvora.

KS HINJE: Tudi tokrat so v tem koncu govorili zlasti o krajevnih poteh, ki so za podeželje vedno bolj pomembne, zlasti zaradi prevoza šolarjev. Zelja je veliko, storiti pa bo mogoče manj. Letos bodo zgradili most pri Smihelu in dokončali cesto Sela-Hinje. Suhokranjci bi radi tudi vodovod. Spoznali so, da sta za t odve oviri v grosupeljski občini, kjer vodovodno zaletje, še ni urejeno vodovodno omrežje, in tudi denarja ni dovolj. Zelijo si boljše avtobusne zveze na progi Hinje-Zivrc—Novo mesto. Tudi tokrat so omenili divjad in zahtevajo, naj komisija zdaj ocenijo škodo, ki jo je divjad povzročila na deteljicah in travnikih.

KS DOLENJSKE TOPLICE: Osrednje vprašanje je šola. Zanjto že zbirajo denar. Podajšati bo treba vodovod na Gorenje in Dolenje polje, tam pa bodo zgradili postajo. Zaradi asfaltiranja ceste Soteska—Podturen bodo letos rekonstruirali vodovod, da ne bi ceste nato ponovno prekopalili. Okolica Soteske se bo končno le pri-

ključila na javno električno omrežje. V Dolenjskih Toplicah bodo asfaltirali nekaj ulic.

Omenili so nesango v Sušici in ugotovili, da bo treba v kraju urediti odvoz smeti. Na občini so obljubili, da se bodo zavzeli, da bi regulacija Sušice prišla v prihodnji 4-letni program vodne skupnosti. Ker lokaciji že zmanjkuje, bo treba povečati varilni načrt.

KS STRAZA: Stražani si želijo pomoči samo za gradnjo vodovoda do Dol. Straže. Vodnjaki so tam omejeni, 1,300 m cevovoda pa bo stalo okoli 70.000 din (v vseli občini bo v te namene letos na voljo 400.000 din). V Vavti vasi bodo s svojim denarjem dokončali, v Straži pa uredili kanalizacijo. Radi bi otroško igrišče in telovadnico pri osnovni šoli v Vavti vasi. Občina naj jim oskrbi samo načrte in zemljo, vse drugo bodo preskrbeli sami. Na pokopališču v Vavti vasi je prostora samo še za štiri grobove, zato je zelo potrebno novo pokopališče.

M. JAKOPEC

Parkirišče za tovornjake - nujno!

V Novem mestu ni nikjer ustreznega, dovolj velikega prostora za parkiranje tovornjakov. Prebivalci stanovanjskih naselij se nemalokrat jezijo, ko vozniki parkirajo tovornjake ob blokkih, kadar pridejo domov k družini na kratek obisk. Tovornjaki, ki pripeljejo v mesto razno blago, nimajo kje stati, vozniki, ki si zažele okrepčila, ko so razložili tovar, pa morajo takoj odriniti naprej na pot. Občinska skupščina se je dogovorila z združenjem avtotransportnih podjetij VEKTORJA, da bo to pri novi benecinski črpalki v Ločni uredilo parkirišče za tovornjake. Ker naj bi bilo parkirišče namenjeno samo članom VEKTORJA, bi najbrž kazalo k sodelovanju pri urejanju parkirišča povabiti tudi kakšno drugo transportno podjetje. Razen tega parkirišča pa bo kaj kmalu treba urediti še vsaj eno, ker bo v Ločni prostora le za okoli 30 tovornjakov, to pa je premalo.

NARODNI DOM V SOKOLSKI ULICI

Po ustanovitvi Narodne čitalnice 1865 so čitalničarji kmalu začeli misliti na lastno hišo, ki naj bi bila središče vsa narodnoprobnega in izobraževalnega dela v Novem mestu in na Dolenjskem. Leta 1873 so položili temeljni kamen, stavbo do leta 1875 dogradili in deloma usposobili, povsem dogradili leta 1885. V domu je imela svoje prostore Čitalnica z dvoranom in gledališkim odrom in knjižnico ter vrsta drugih narodnih in prosvetno-vzgojnih društev. Leta 1925 se je Čitalnica razšla, dom in imovina pa je prevzela Sokolsko društvo. V letih pred vojno je v knjižnici deloval ilegalni Marksistični krožek in tehnika (spominška plošča na fasadi doma). Med okupacijo je dom zasedla okupacijska italijanska vojska, po kapitulaciji Italije pa Nemci in domobranci. Po osvoboditvi je v njem Dom jugoslovanske ljudske armade.

USPEŠNO POSLOVNO LETO NOVOMEŠKE INDUSTRIJE Najuspešnejši: KRKA, IMV, NOVOLES

V lanskem letu povečali zaposlenost, proizvodnjo in izvoz

Lansko poslovno leto je bilo za industrijo novomeške občine najugodnejše doslej, saj se je povečala zaposlenost, delovne organizacije pa so naredila in izvozila največ doslej.

Število zaposlenih v industriji je zadnjega decembra lanskega leta doseglo že 7231 delavcev, medtem ko je bilo leto poprej zaposlenih 6720 delavcev. Največ so v zadnjem letu zaposlovali največje industrijske delovne organizacije: Industrija motornih vozil je zaposlila 354 novih delavcev, Krka 203, Novoteks pa 149. Od 14 delovnih organizacij novomeške industrije jih je samo pet zmanjšalo število zaposlenih, a le za nekaj delavcev. V skupnem seštevku je tako novomeška industrija v letu 1969 povečala število zaposlenih za 14 odstotkov.

Krka, Industrija motornih vozil, Novoteks, Novoles in Labod so tudi v februarju naredili največ. IMV ima največ decembrski izvoz.

V skupnem izvozu je lansko leto najuspešneje končala tovarna zdravil Krka, ki je izvozila za 5.105.787 dolarjev svojih izdelkov. Industrija motornih vozil je ustvarila 4.540.186 dolarjev izvoza. Na tretjem mestu je Novoles z dobrima dvema milijonoma izvoza, Novoteks je presežek pol milijona dolarjev izvoza, sledita pa Labod in Opremateš. V 1970-letu

na konvertibilno področje je največ uspeha dosegla Industrija motornih vozil s 1.455.623 dolarji izvoza, vs več kot dvakrat več v primerjavi s letom 1968. Razveseljiva je ugotovitev, da je šče in tako izpodrinil Krko z drugega mesta. Izvoz na zahodno tržišče se je povečal v novomeški občini za pravzaprav predstavlja tri 91 odstotkov, skupaj pa so

lani novomeška industrijska podjetja izvozila za 12.900.096 dolarjev svojih izdelkov — več kot dvakrat več v primerjavi s letom 1968. Razveseljiva je ugotovitev, da je od skupnega izvoza kar za 9, 80.674 izdelkov našlo kupce na zahodnem trgu: to pa pravzaprav predstavlja tri četrtine skupnega izvoza.

Nič več ozka šolska vprašanja!

Pogovor s prof. Veljkom Troho, predsednikom izvršnega odbora v skupščini novomeške temeljne izobraževalne skupnosti

V časopisih beremo in na sestankih ter seminarjih slišimo, kako sodobno izobraževanje ne ustreza, da gre mimo družbenega razvoja, da je vzgoja konservativna in ji gre bolj za izobraževalno, manj pa za idejno oblikovanje mladega človeka, ker je pač taka, da se ne ozira na resnične potrebe občana in pušča v osemletnem šolanju 40 odstotkov otrok brez osnovne izobrazbe. Za primerjavo našemu izobraževalnemu in vzgojnemu prizadevanju kritiki dokaj nekritično primerjajo naš sistem vzgoje in varstva s sistemom izobraževanja in vzgoje v drugih državah, ne da bi vzporejali tudi okoliščine, v kakršnih se vzgoja in izobraževanje uresničujeta...

Tovariš Troha, nedavno ste bili že drugič zapored izvoljeni za predsednika izvršnega odbora v skupščini novomeške temeljne izobraževalne skupnosti.

ni novomeške izobraževalne skupnosti, dovoljujem si ugotoviti, da ste že v prvi mandatni dobi predsednika izvršnega odbora spoznali prednosti in hibe našega vzgojno-izobraževalnega sistema, saj ste le te gotovo utili tudi kot šolnik. Ali je dandanes že možno reči, da lahko v okviru izobraževalne skupnosti uspešno rešujemo vsa pomembnejša vprašanja vzgoje in izobraževanja?

»Mislim, da je skupščina izobraževalne skupnosti taka institucija, ki lahko v mnogem, ne pa povsem izboljša trenutno stanje vzgoje in izobraževanja na našem območju, saj ima tudi materialno (denarne) in družbeno-politične možnosti, da to stori. Skupščino sestavlja več predstavnikov gospodarstva in družbenih služb zunaj prosvete kot predstavnikov samih prosvetnih ustanov, pa bi lahko pri vzgoji zagotovila boljši družbeni vpliv. Vedno tega je odvisno od občanov, ki naj bi

Pri poti se je zataknilo

Kupci stanovanjskih parcel pod šmihelskim pokopališčem se hudujejo, ker niso mogli začeti graditi hiš na kupljenih parcelah

Nekaj manj kot polovico kupcev parcel pod šmihelskim pokopališčem je nameravalo še v lanskem jeseni kupiti gradbeni material in ga zvoziti na parcele. To ni bilo mogoče, ker ni bila zgrajena dovorna pot, lastniki pa so zaradi podražitve gradbenega materiala v zadnjih mesecih na izgubi vsak za 1 milijon Sdin.

Pri DOMINVESTU so povedali, da so licitacijske parcel pod šmihelskim pokopališčem obljubljali že od februarja lani iz meseca v mesec. Da bi ustregli neučakanim kupcem, so hiteli bolj, kot je bilo treba, in zdaj jim je za to žal.

Ker se je nekaj prejšnjih lastnikov upiralo prodaji, so morali izvesti razias-tveni postopek. To je stvar zavleklo. Kupljena parcela je namreč za graditelja brez vrednosti dokler se ne more nanjo vključiti, ker brez tega ne sme graditi. Za vkn, zb, na sedišču pa je potreben dokaz o vplačilu odškodnine. Razias-titev je stvar tako za

vtekla, da je bila licitacijska lahko šele septembra.

S kupci so sklenili pogodbo s katerimi se je DOMINVEST obvezal zgraditi za prevoz usposobljena cesto do konca decembra 1969 in jo dokončno urediti do konca aprila 1970. Ceste niso mogli zgraditi v prvem roku zato, ker se je lastnik upiral speljavi ceste čez svojo zemljo. Razias-titveni postopek za tisti del parcel njegove parcele, čez katero bi šla cesta, je bil končan šele konec decembra, ko je bilo za gradnjo ceste že prepozno.

Ker je tako kazalo že oktobra, so skušali zasluo rešitev urediti za prevoz po načrtu predvideno peš pot. Lastnik parcele je pristal na današnji pregled pa je pokazal, da bi bila ta rešitev predraga, ker bi bil potreben izkop v živo skalo. Zadržana cesta bi imela vrhu vsega še 12-odstoten višini. Zdaj so vse zadeve v zvezi z dovorno cesto urejene in bo za prevoz usposobljena do 15. februarja.

Novo v sindikatu

27. januarja je občinski odbor sindikata industrije in rudarstva razpravljal o pripravah na svoj občni zbor, 28. januarja pa je bila seja predsedstva občinskega sindikata sveta. Razpravljali so o delovnem programu za I. polletje in o predlogu finančnega načrta za I. 1970.

Kaj je z „blokado Kandije“?

V vašem listu št. 1-2 z dne 8. januarja 1970 je bil objavljen dopis pod naslovom »Blokada Kandije«. Ker pisec sestavka in bralci Dolenjskega lista pričakujejo pojasnilo, ga tudi podajamo. Mnenja smo, da je treba pojasniti osnovne tehnične pojave pri objektih, kakršni je most.

Presledek med kamniti opornikom in železno konstrukcijo mostu ni tako velik, kakor piše poročevalec, ampak je 40 mm na vsaki strani, kar je potrebno kot pri vseh železnih konstrukcijah zaradi »dihanja« konstrukcije. Konstrukcija se namreč pri temperaturnih spremembah razteza oziroma krči.

Prav zato je dilatacijska plošča le prosto položena vzdolž dilatacije. Ne glede na to da je dilatacijska plošča v originalni izvedbi, to je stara 70 let, srečujemo danes enake izvedbe na vseh sodobnih mostovih, tako železnih kot železobetonskih. Da plošča ob vsakem prehodu čez njo zaropota je res, toda do tega pride, ker je že deformirana in deloma zaradi neenakomernega nalaganja na mostno konstrukcijo oziroma kamniti opornik.

Zaradi »potovanja« mostu pa prav tako ni nevarnosti. Konstrukcija je prosto ležeč nosilec, ki je na eni strani pomčno vezan, na drugi strani pa fiksno vezan, in prav to fiksno ležišče mu ne dovolj omejenega »potovanja«. Torej most spotuje samo tedaj, kadar se je kolo na temperaturi razteza oziroma krči.

Zaradi »potovanja« mostu pa prav tako ni nevarnosti. Konstrukcija je prosto ležeč nosilec, ki je na eni strani pomčno vezan, na drugi strani pa fiksno vezan, in prav to fiksno ležišče mu ne dovolj omejenega »potovanja«. Torej most spotuje samo tedaj, kadar se je kolo na temperaturi razteza oziroma krči.

Oddelek za gospodarske in družbene dejavnosti Obs Novo mesto

Na srednji šoli za zdravstvene delavce v Novem mestu se lahko pohvalijo s sodobno opremljenim in urejenim fizikalnim laboratorijem, ki je med najboljšimi na Dolenjskem. Učenci se pod strokovnim vodstvom prof. Dušana Modice, ki je laboratorij opremil, sedaj lahko usposabljaajo za svoj poklic. Prof. Modic (na skrajni levi) razkazuje predavateljem na tej šoli nove pridobitve laboratorija. (Foto: S. Doki)

PRED DRUGO STANOVANJSKO REFORMO

Stanovanja bodo spet dražja

Prva stopnja stanovanjske reforme ni dosegla namena, v drugi pa bo zaradi 70-odstotnega porasta cen v gradbeništvu ponovno ovrednotenje stanovanj in tudi najemnine se bodo nato povečale

V prvem delu stanovanjske reforme so bila stanovanja ovrednotena po cenah, ki so veljale 1964. leta, stanarine pa so bile sorazmerno povečane. Te za zdaj še niso ekonomske. V drugem delu stanovanjske reforme bodo stanovanja ponovno ovrednotena, najbrž na osnovi letošnjih cen, stanarine pa se bodo spet povečale. Nove stanarine bodo ekonomske, ker bodo krile vse stroške vzdrževanja stanovanjskih stavb, denarja za gradnjo novih stanovanj pa še vedno ne bomo ustvarjali z njimi.

ne bodo veljale letos, saj bo pred stanovanjsko reformo sprejet zakon, nato pa bo treba pred izračunom novih najemnin še ponovno ovrednotiti stanovanja. M. J.

Pritožbe čez pošto in zdravstvo

Na nedavnih posvetih odbornikov in predstavnikov družbeno-političnih organizacij v Straži, Dol. Toplicah in Žužemberku so imeli prisotni veliko pripomb glede delovanja zdravstvene in zobozdravstvene službe, ki po njihovem mnenju ni dovolj učinkovita. V Dol. Toplicah so opozarjali, da niso zadovoljni z delom pošte, ker naročniki s preveliko zamudo dobivajo časnike in časopise.

Vzrok za to, da bo treba stanarine spet povečati in nadaljevati s stanovanjsko reformo, je v nezadržnem porastu cen v gradbeništvu. Te se so v zadnjih petih letih povečale za več kot 70 odstotkov. Če od 1965 dalje, bi morale v vseh oddelkih zgrajenih stanovanjih veljati ekonomske stanarine. DOMINVEST je od tega odstopil, ker bi sicer prišlo do prevelikih razlik: stanarina za enako stanovanje, zgrajeno npr. 1968, bi bila neprimerno večja od tiste za stanovanje, zgrajeno 1965, ker se je gradnja medtem močno podražila.

Javilo se je 85 invalidov

Na poziv republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo se je javilo novomeškemu Centru za socialno delo do 15. januarja 85 ljudi iz novomeške občine, ki mislijo, da so 60 do 90-odstotni invalidi zaradi poškodb od vojnega materiala, zaradi fašističnega nasilja in iz drugih razlogov v času vojne. Prijavitelji bodo morali zdaj pred posebno invalidsko komisijo, ki bo določila stopnjo njihove invalidnosti. Določeno je, da mora invalidska komisija končati delo do 31. marca.

Osnova za ponovno ovrednotenje bodo verjetno letošnje cene. Novo vrednost starih stanovanj bomo dobili tako, da bomo kvadratura pomnožili z današnjo ceno m² stanovanja. Tudi tokrat bodo najemnine povečane postopoma. Razlika bo le v tem, da bo višina regresa, ki ga bo deležen najemnik, odvisna od njegovih dohodkov. In še nekaj bo najbrž novo: regres bo odvisen tudi od števila družinskih članov in od velikosti stanovanja.

Nove najemnine seveda š

Letos boljši učni uspeh

V prvem polletju letošnjega šolskega leta so učenci na osnovni šoli v Vavi vasi dosegli 75,5-odstotni učni uspeh. Vavtovaški učenci so bili letos po uspehu boljši kot lansko leto. Učitelji in starši so si močno prizadevali, da bi se šolarji vključili v vsa dogajanja okoli sebe, ker menijo da so učenci premalo splošno razgledani, zlasti tisti, ki doma nimajo časopisov, radia in televizije. Vsi si želijo, da bi razred izdelalo tudi tistih 100 učencev z nezadostnimi ocenami, ker imajo prav ti doma najslabše socialne razmere. Samo občina ima 419 učencev. Prehodna zastavica pionirskega reda je zaradi najboljšega znanja, delovne discipline, higiene, izvenšolske dejavnosti in prizadevne razredne skupnosti pripadla VII. b razredu. J. P.

premašali družbeni interes delovnih organizacij, če ta sploh je na delo naše skupščine.

Na zadnji seji so člani v razpravi opozorili, da ni dovolj, če izobraževalna skupnost rešuje zgolj ozka šolska vprašanja. Kaj vi mislite o tem?

»Skupščina je na zadnji seji napravila kakovosten korak v svojem delu. Toda čeprav menim, da je učitelj glavni ustvarjalec boljših uspehov na vzgojno-izobraževalnem področju, ni čisto tako, ker učitelj ni edini. Vendar je razprava načela mnogih področja, o katerih smo do zdaj razpravljali samo v prosvetnih vstah. Več je treba napraviti na področju, ki naj omogoči boljše vzgojno delo (telovadnice, igrišča, učila, oprema, šolske kuhinje itd.). Delo skupščine naj bo usmerjeno k bolj radikalnemu odločanju naše, po materialni, kadrovski, socialni in kulturni strani neenotne šole. Vsi otroci so naši, zato ni možno v nobenem popuščati ali celo povečevati razlike v možnostih, ki jih eni otroci imajo, drugi pa ne. Zavzetost članov skupščine v tem smislu je razveseljiva, to pa kaže, da so postali učiteljevi problemi drugotnega pomena.

Pa vendar učitelji negodujejo zaradi slabih stanovanj in pomanjkanja stanovanj!

»V nekaterih krajih je to vprašanje res pereče, vendar pa ga šole same ne bodo mogle rešiti. Rešitev vidimo v tem, da bi združevali denar iz stanovanjskega prispevka posameznih šol. Za uresničitev tega bo potrebna solidarnost med šolskimi kolektivmi, člani skupščine pa bodo morali biti pri tem kar se da odločni. Tako zbranimu denarju bo poslušala izobraževalna skupnost dodati denar iz morebitnih drugih virov.

Kaj si lahko obetamo v letu 1970 na področju vzgoje in izobraževanja?

»Sanacija šolstva, o kateri govorimo že več let, ne poteka po tako naglaševanih načelih. Vzrokov za to je več. Če sledimo izkušnjam prejšnjih let, ne moremo mimo dejstva, da se hkrati z izboljševanjem gmojnega stanja šol in povečevanjem dotacij šolam povečujejo tudi življenjski stroški. Predvidevamo pa, da se bodo letos osebni dohodki povečali, vendar ne za toliko, kot predvideva katalog.

Pričakujemo, da bomo letos lahko nekaj več denarja dali za male investicije in tako nadaljevali notranjo obnovo šolskih zgradb. Močneje bomo nagrajevali izvenšolske dejavnosti predvsem pa proabili možnosti za počno otrokom v prahrani in varstvu.

L. Z.

Ne bom več plačeval!

Na Komunalnem podjetju zavezoni telefon in v slušalki se oglasi: »Čujle, vi na komunalnem! Zakaj še niste splužili naše ulice! Kaj mislite, da bomo čakali na sonce, da bo vzela sneg? Sram vas je lahko! Če boste še naprej tako delali, bomo nehali plačevati komunalni prispevek! Toliko pošteno, da bi za pošten denar opravili svoje delo, bi pa lahko bili! In — zveza je prekinjena.

Takšnih pogovorov je pozimi v dnevi, kadar zapade sneg, kar precej. Vsi vemo, da si Komunalno podjetje zelo prizadeva pri pluzenju in čiščenju snega z mestnih ulic, trgov in cest. Takšne groznje po telefonu pa so komunalcem v dnevi, ko imajo dela čez glavo, kaj slaba spodbuda. Vrhu vsega vrhitneži, ki tako grozijo, najbrž niti ne vedo, da je komunalni prispevek (v mislih imajo prispevek od uporabe mestnega zemljišča) po občinskem odloku namenjen samo za asfaltiranje ulic in za kanalizacijsko za odvod podnebne vode.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Pepca Simončič iz Cerovca Luga — Veroniko, Marija Stopič iz Kanitarice — Romo, Emilija Simuš iz Leskova — Bogdana, Viktorija Priselac iz Kamenja — Duško, Marija Furar iz Smalje vas — Lucija, Jožica Jane iz Radne — Andreja, Ana Cerček iz Gabrja — Franca, Vida Krevs iz Gornjega Podboršta — Tomaža, Angela Bajer iz Zabuje vasi — Aleksandra, Zdenka Pappeš iz Malkovca — Zdenko, Breda Juvančič iz Glepčka — Tatjana, Radmila Klobutar iz Črnomlja — Majša, Marija Resnik iz Birčne vasi — Dušana, Reška Štepan iz Brezove robi — Jožeta, Ana Korasa iz Gabrja — Mojca, Rozalija Cempelj iz Stopič — dečka, Marija Baje iz Zabujske vasi — dečka, Marija Tomše iz Žol — dečka, Ana Joh iz Rozanca — Bojana, Ana Avenšek iz Draganjkih sel — dečka in Jožeta Janškovč iz Drušinske vasi — dečka. — Čestitam!

Novomeška kronika

PUSTOVANJE za svoje člane bo priredilo novomeško društvo upokojencev za pustno nedejlo, 8. februarja, ob 15. uri popoldne. Rezervacija je 20 din za posameznika. Za to ceno bo dobil vsak upokojenec dobro malico in večerjo. Prijave sprejemajo v pisarni društva upokojencev do 5. februarja. Na pustovanje pridite v maskah!

ZABAVNI VEČER v novo. meškem »Domu kulture« je bil v ponedeljek dobro obiskan. 40-članski ansambel »KUD Dragon Markovič« iz Zabraja je prisnelit poslušalec a narodnimi pesnimi in pisi.

PUNTNE MASKE domače izdelave in uvožene prodajajo pri Mladinski knjižni, prav tako pokrivala, ki sodijo zraven. Cene so med 3,5 in 13,40 din. Ker se bliža pustovanje, gredo maske dobro v deuar.

SOLSKI USPEHI na novo. meški osnovni šoli Kalle Rupena so že znani iz statističnih poročil. Šola obiskuje 1613 otrok. Izdelano je v prvem polletju 1221 ali 76,63 odst. učencev, negativne ocene pa je imelo 336 učencev ali 20,14 odst. Štirje učenci so bili neocenjeni. V I. d. III. a in III. b so izdelali vsi učenci po uspehu pa je nastal VIII. e razred, ki je izdelal le 31-odstotno.

SVETINOVA »UKANA« (III. del) je v Novem mestu že razprodana. Pri Mladinski knjižni trdijo, da ni bilo zadnje čase za nobeno knjigo toliko povpraševanja kot za »Ukano«. V prodajnem oddelku se nabirajo nova naročila za ponatis omenjenega dela. Knjiga bo v kratkem v prodaji. Vsi trije deli bodo izšli v eni knjižni. **ZBRALCI KAKTUSOV**, ki jih v Novem mestu ni malo, se nekaj časa snulelo našel, da bi ustanovili društvo skaktusarjev.

Na občinskih sestankih bi namreč lahko izmenjavali svoje dolgoletne izkušnje.

DROGERIJO, ki jo je prebralo novomeško Društvo obrtno podjetje, so odprli v terek Razširjeni in preurejeni lokal sodi med najlepše novomeške trgovine.

NA TRGU so bile v ponedeljek cene take: solata 7, čebula 3,6, česen 14,3, pomaranče 3,5, banane 6,5, grozdje 6, jabolka 1,8 in 2, limone 6,5, kisle zelje 2 din za kilogram. Jajca so bila po 1,1 din.

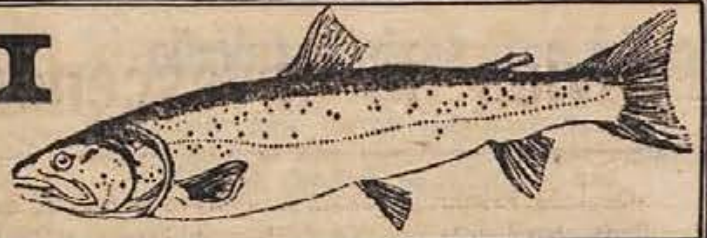
RODILE SO: Martina Tomo iz Kočialove 25 — Tatjana, Jožeta Mervar iz Ulice Mirana Jarca 24 — Matejca, Lea Malibrada iz Dilanove 6 — Zorana in Marija Pavli iz Paderšičeve — Marka.

»Ena gospa je rekla, da so čudi novomeških gospodinjstev, ki se jajo in slab zalogenostjo menijo v Novem mestu. Najbrž se ne vedo, da ima Mesno prehrabno podjetje najboljšo zalogeno mesnico v Sentvidu pri Stični, kamor gredo po meso, če ga ni v Novem mestu...

MED LOVCI IN RIBIČI

Vrabc in skobec v pisarni

Nenavaden slučaj se je pripetil te dni v pisarnah TEKSTILANE v Kočevju. Mraz je pritisnil in ptice so se pomaknile bliže hišam. Skoz odprto okno je švignil v pisarno vrabec, takoj za njim pa skobec. Vrabc, vajen ljudi, se je hitro znašel in zletel zopet na prostost, medtem ko je prisotnost uslužbencev skobca zmedla. Hitro so zaprli okno in ga ujeli. Res izjemen slučaj! Kam pripelje ujed lakota ali pa požrešnost. No, v tem primeru je bila vmes lakota. A. A.

Avemarija in ribiči

Ribiči se niso mogli zmeniti, do kdaj lahko zvečer lovijo soma. Zato je nekdo predlagal, naj bi šli iz vode tedaj, ko zazvonj avemarijo. Pa je spet drugi hudomušno pripomnil: »Kaj pa tam, kjer ni cerkve?« Sosed pa je primaknil: »Nih domo pa zgradili, da bodo zvonovi lahko vlekli ribiče iz vode.« Končno so našli boljše in cenejše rešitev: zmenili so se za 21. uro, ker so menili, da je lažje nabaviti dobro in točno uro, kot pa sezidati cerkev.

Je piškur riba?

Na zadnjem shodu novomeških ribičev so razpravljali tudi o dovoljenih vabah za to rib. Ribičem je dobro znano, da se na živo in mrtvo ribo ne sme loviti. Tokrat pa se ribiči nikakor niso mogli zediniti za piškurja, če je tudi na črni listi. Skratka, niso mogli ugotoviti, ali je piškur riba ali ni! Končno je bilo nekemu vsega dovolj ter je pripomnil: »Verjetno boste kmalu ugotavljali, če je tudi šaba riba?«

Ujela sta - svoj dežnik

Novomeška ribiča sta lovila pri Lešnici na Krki. Deževalo je, voda je hitro naraščala. pihal je močan veter. Ribiča sta čakala na soma. Ker se je vrvica večkrat sumljivo zazibala, sta odločila dežnik in ga kar odprtega položila na hrbet. Ker sta bila zvergovana nista opazila, da je veter dežnik dvignil in ga odnesel v naraslo Krko.

Čez čas pa je ribič Poide opazil, da prijemlje. Krepko je zategnil in previdno vlek, kajti čutil je, da ni nekaj nenavadnega. In res je bilo tako: ribiča sta najprej pogledala ključko, nato pa še cel dežnik. Ko je bil na suhem, sta presenečena ugotovila, da je precej podoben Binetovemu. Nagel zasuk glave in uganika je bila rešena: dežnik je bil njun!

S. DOKL

Če želite

odgovor ali naslov iz mailih oglasov nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par.

UPRAVA LISTA

Oglašujte
v Dol. listu!

Ribiška zveza Slovenije je odlikovala za posebne zasluge pri organizaciji in pospeševanju sladkovodnega ribištva z redom za ribiške zasluge 3. stopnje kočevskega ribiča Alojza Skendra. Odlikovanje in diplomu mu je na nedavnem sestanku ribiške družine podelil tajnik Marjan Krivec. (Foto: Prime)

S SEJE LOVSKE ZVEZE BELE KRAJINE

Lovci - gojitelji in čuvarji divjadi

Pred kratkim je upravni odbor Lovske zveze Bela krajina imel sejo. Na njej sta bila navzoča razen predsednika Lovske zveze Slovenije tovariša Rada Pehačka tudi predstavnik občine Metlike in Črnomlja. Na seji so pregledali delo lovske organizacije v preteklosti in ugotovili, da je kljub težavam dosegla v zadnjih nekaj letih vidne uspehe. Lovske družine so ob izdatni pomoči Lovske zveze Slovenije izdelale lovski kataster in izvedle bonitiranje. Na temelju ugotovljenega stanja divjadi in zmogljivosti lovišč so družine izdelale tudi lovsko gospodarske načrte, ki bodo veljali do 1972. Tako bi dosegli število divjadi, ki ga lovišča zmorejo brez škode za kmetijske in gozdne kulture.

Na seji so ponovno ugotovili, da je komisija, ki jo je imenoval upravni odbor Lovske zveze, zelo dobro opravila svoje delo, saj se je o vseh problemih posvetovala z lovskimi družinami in tu di glede števila divjadi dosegla z vsemi družinami popolno soglasje. Zato je upravni odbor komisiji izrazil priznanje. Skupna ugotovitev komisije in lovskih družin o stanju divjadi je tvorila izhodišče za načrtovanje odstrela do leta 1972. Zato je bil upravni odbor zveze mnenja, da načrta za odstrel ni treba spreminjati, kot so predlagale nekatere družine.

Sklenili so, da je treba na črt dosledno upoštevati in uvesti pri njegovem izvajanju večjo disciplino. Družinam, ki so v letošnjem letu prekoračile načrte odstrela, ga morajo v prihodnjem letu zmanjšati. Željo, da bi načrt za odstrel - zlasti jelenjadi - povečali, je spodbudilo dejstvo, da se je za

readi snežnih razmer jelenjad premaknila v nižje predele lovišč v Beli krajini. Tej divjadi pa je treba v takem primeru pomagati, ne pa jo streljati, posebno zato, ker se je šele pred nekaj leti začela širiti v te predele, saj je bil prvi jelen po vojni odstreljen nekako pred 8 leti. Ker lovske družine želijo, da bi divjad čim bolj pomnožili v loviščih, da ne bi delala škode, je upravni odbor željo za povečanje odstrela te divjadi zavrnil. Na seji so ponovno poudarili, da je treba dosledno vztrajati pri tem, da prodaja uplenjenega divjad po dnevni cenah. Tako ne bo prišlo do tega, da bi si nekateri lovci prisvajali plen. Družine morajo gospodariti tako, da bodo vse dohodke, ki si jih pridobijo z uplenitvijo divjadi, vračale nazaj v lovišča. Lovci naš bodo gojitelji in čuvarji divjadi, tega naravnega družbenega bogastva in ukrasa naših gozdoc. Odstrelijo naj le tujci, ki ni primerna za razplod.

Sklenili so, naj vse trofeje uplenjenih živali obvezno ocenijo komisija pri Lovski zvezi v Črnomlju, da je treba v lovskih družinah uvedi

Samo telovadimo!

Ribiči se kaj radi hvatijo, kako preganjajo in prijavljajo krivolovce. Ki lovijo ob naših vodah. Vendar je bilo do zdaj le malo primerov, da bi kdo od 400 novomeških ribičev kakšnega krivolovca spravilo. Ko so se na enem zadnjih sestankov pogovarjali o tem, kako čuvajo svoje vode, je nekemu bilo že vsega dovolj in je pripomnil: »Polna usta so nasi! Razen tega pa smo telovadimo z rokami, naredimo pa malo!« Imel je prav!

Vsi se strinjajo z vlaganjem amurja

Ribiči bodo storili vse, da bi v Rinžo vložili belega amurja - Za nakup teh rib bosta prispevali tudi občinska skupščina in krajevna skupnost - Sedanji način čiščenja Rinže je drag in ni uspešen

Pred kratkim so imeli kočevski ribiči letni posvet, na katerem so se pogovorili o ribolovu, vlaganju rib, sodelovanju s sosednjimi ribičskimi družinami, mladinskem in pionirskem ribolovu, obnavljanju jezov na Rinži in drugem.

Lani so kočevski ribiči vložili v Rinžo 3900 mladih škuk ali 900 več, kot je znašal plan. V letu 1968 (za lani še ni podatkov) pa so odlovili 21 škuk (težkih skupaj 57 kg), 144 krapov (220 kilogramov), 230 linjev (173 kilogramov) in 1414 ostalih rib (159 kg). Tako so v skupno 914 lovnih dneh odlovili 1799 rib, težkih 609 kg. V istem letu pa so vložili v Rinžo kar 13.000 mladih krapov in 13.500 linjev.

Za letos so ribiči sklenili, da bodo vložili v Rinžo 4500 mladih krapov (ali pa namesto krapov nekaj somičev) in 1000 belih amurjev (do 10 cm). Vprašanje pa je, če jim bo uspelo dobiti bele amurje, ki naj bi očistili Rinžo pred gostega vodnega rastišča.

Zanimanje za nakup belih

amurjev sta pokazali tudi občinska skupščina in krajevna skupnost Kočevje, ki sta doslej vsako leto dajali precej denarja za košnji vodnega rastišča, čeprav to naporno delo ni nikoli rodilo pravega uspeha. Predstavnik obeh teh organov so že izrazili pripravljenost, da bi tudi oni prispevali denar za nakup belih amurjev. Pri zadevanju ribičev je podprl tudi predstavnik turističnega društva, ki se je udeležil posveta ribičev. Gosto vodno rastišče namreč poleti zadržuje na Rinži nesnago in kazi mesto.

Občni zbor ribičev v Novem mestu

V nedeljo, 25. januarja, so se v Novem mestu zbrali ribiči iz ribiške družine Novo mesto in obravnali razgibano dejavnost v preteklem letu. Ob tej priložnosti so izvolili nov upravni odbor, ki ga sestavljajo naslednji ribiči: Franc Kotnik, Jože Gosena, dr. Ivo Podergajs, Jože Luzar, Miro Berger, Miha Burger, Slavko Tešar, Milan Bratož, Brane Suhy, Silvo Golob, Stane Viršek, Marjan Marin, Franc Nahtigal, Janez Bukovec, Franci Furlan, Ivan Pavlin, inž. Adi Štor, Ivan Kelene in Janez Gilha. V nadzorni odbor so izvolili Ivana Brajerja, Miroslava Bajta in Slavka Polaka. VEC O OBČNEM ZBORU BOMO PISALI V ENI PRIHODNJIH ŠTEVIK NA SEGA TEDNIKA.

JANEZ ŽUNIC

DOBRE IN SLABE STRANI ČUVAJSKE SLUŽBE

Marsikateri krivolovec je odnehal

Čuvajska služba na Rinži še ni popolna, je pa kljub temu vedno bolj učinkovita - Čuvaji so si pridobili med krivolovci spoštovanje

Na nedavnem posvetu kočevskih ribičev je bilo izrečenih precej prikritih pripomb zoper čuvajsko službo (ribiče-čuvaje, miličnike), delo disciplinskega tožilca in sodišča. Vendar vse kritike niso bile umestne. Drži, da čuvaji in disciplinski organi družine ne opravljajo svojega dela še najbolj popolno. Vendar pa je le treba priznati, da opravljajo delo iz letav leto bolje. Hkrati, ko delajo, greše, se uče in izpopolnjujejo. Če se ozremo nekaj let nazaj, lahko ugotovimo, da je bila takrat čuvajska disciplinska služba ribiške družine precej slabša.

Čuvaji so lani pobrali krivolovcem precej (sicer res bolj slabega ribiškega pri-

bora in prijavili nekaj krivolovcev tudi sodniku za prekrške. Pomanjkljivi naslovi so bili vzrok, da so se krivolovci v glavnem izmazali kazni.

Vendar pa je v Rinži vedno manj krivolovcev. Ribiči-čuvaji so si med krivolovci pridobili spoštovanje. Marsikateri nekdanji krivolovec je iz strahu pred čuvaji prenehal loviti ribe, pa tudi najbolj zagriženi krivolovci vsaj zbeže, ko opazijo čuvaja ali miličnika. Prav to nevidno, a uspešno stran čuvajske službe so ribiči verjetno nehote prezrli.

Čepur ima čuvajska služba prav gotovo večje ali manjše pomanjkljivosti, je vendarle uspešna. To službo bo treba v bodoče še prilagajati možnostim družine in jo izpopoljevati.

Vabimo vas k sodelovanju.

Čeprav ima čuvajska služba prav gotovo večje ali manjše pomanjkljivosti, je vendarle uspešna. To službo bo treba v bodoče še prilagajati možnostim družine in jo izpopoljevati.

Čeprav ima čuvajska služba prav gotovo večje ali manjše pomanjkljivosti, je vendarle uspešna. To službo bo treba v bodoče še prilagajati možnostim družine in jo izpopoljevati.

Čeprav ima čuvajska služba prav gotovo večje ali manjše pomanjkljivosti, je vendarle uspešna. To službo bo treba v bodoče še prilagajati možnostim družine in jo izpopoljevati.

Na posvetu so podelili dolgoletnemu blagajniku ribiške družine Alojzu Skendru red za ribiške zasluge tretje stopnje in diplomu. Odlikovala ga je Ribiška zveza Slovenije za izkazane posebne zasluge pri reorganizaciji in pospeševanju sladkovodnega ribištva.

Vsi ribiči so brezplačno prejeli lično izdelano knjižico »Pravila RD Kočevje«, Razen tega so ob tej priložnosti lahko kupili novo knjižico »Ribe in ribolov v slovenskih vodah«, ki sta jo napisala znana strokovnjaka Miran Svetina in Franc Verce.

Lov na steklenice

Na občnem zboru novomeških ribičev v nedeljo, 25. januarja, so ribiči z Dvora in iz Žužemberku spravevali, če lahko kmijo na piškurja in deževnika ali ne. Ker je prevladovalo mnenje, da se na lakšno vabo rad obesj sulc, so drugi ribiči menili, naj prepovedo ti dve vabi. Vendar je nekemu od prizadetih prekropelo zato je spustil lakole: »Kaj nas res silite v to, da bomo zabeli loviti na steklenice od piva? Saj nam vse ostalo že tako prepovedujete!«

Mladinci žele sodelovati

Pred dnevi so se sestali mladi člani ribiške družine Novo mesto in reševali nekatera vprašanja svoje sekcije. V razpravi so izrazili željo po sodelovanju s starejšimi člani, pridobivanju strokovnega znanja in mladinskih tekmovanjih. Izvolili so tudi tričlansko delegacijo, ki bo mladinsko sekcijo zastopala na občnem zboru ribiške družine.

Pravica do obveščnosti

»Osnutek resolucije izhaja iz ustavnega načela, da je svoboda obveščanja del temeljnih svoboščin socialistične družbe in eden izmed pogojev za uresničevanje demokratičnih pravic državljanov. Pravica do obveščnosti je torej neodtujljiva pravica samoupravno organiziranih ljudi. Temeljna funkcija obveščanja v družbi je, da poskrbi, da bodo vsa družbena dogajanja, vse družbene vrednote in vsi procesi v družbenem gibanju javni in dostopni vsem ljudem.«

Zvezna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je na svoji zadnji, dvodnevni seji v začetku letošnjega januarja sprejela med drugim dopolnjeno resolucijo o obveščanju v samoupravni družbi. Preden so sprejeli resolucijo o obveščanju, je Jovo Kapičić med drugim povedal gornje misli, kaj je v naši stvarnosti svoboda obveščanja.

Zapisi smo jih z debelejšimi črkami zato, da bi jih te dni, ko se uredništvo našega domačega pokrajinskega glasila SZDL pripravljala, da počasti dvajseto obletnico izhajanja DOLENJSKEGA LISTA, laže prebrali vsi, ki se jih gornje besede v okviru dotikajo prav tako kot poklicnih časnika-jev, katerim je naloženo pisanje, urejanje in izdajanje listov oz. sporeda lokalnih radjskih postaj. V našem domačem primeru gre predvsem za ureditev še odprtih vprašanj, ki obstajajo med lastniki in izdajatelji našega časnika ter med kolektivom uredništva in uprave lista. Gre za:

— ustanovno listino pokrajinskega političnega tednika širše Dolenjske, ki naj bi jo v skupnem dokumentu izstavilo vseh 9 občinskih konferenc SZDL naše pokrajine;

— za imenovanje novega izdajateljskega oz. uredniškega sveta pri časniku, ki je prav tako stvar vodstev naših ObK SZDL;

— za listino ustanoviteljev domačega časnika, ki bo natanko določala odnose glede pravic in dolžnosti, pristojnosti ter obojestranskih obveznosti med izdajatelji časnika ter kolektivom uredništva in uprave lista.

Iz tako opismenjenih odnosov naj bi nato razvili podrobneje vse ostalo, kar je treba zajeti na podlagi naštetih dokumentov v pogodbeno razmerje med ustanovitelji domačega političnega tednika ter delovno organizacijo, ki urejuje in upravlja Dolenjski list. Vse to niti ne bo težko urediti: izhodišča so zdaj dobro znana in jih dobimo v bogatem gradivu dopolnjene resolucije zvezne konference SZDL o obveščanju v samoupravni družbi, ki je bila sprejeta 9. 1. 1970. Tehten in vsebinsko sila zanimiv kot koristen pripomoček za ureditev teh vprašanj je tudi v gradivu 6. seje predsedstva ZKJ, ki je bila 17. 11. 1969, kjer so posvetili perečim vprašanjem družbenega položaja in vloge informativne dejavnosti ter javnih občil vso potrebno skrb.

Na lastnikih in izdajateljih lista je tudi, da sestavijo in izdajo program za svoje javno politično glasilo. Tudi to ne bo težko in neizvedljivo delo, saj so za nami bogate izkušnje dveh plodnih desetletij, v katerih se je Dolenjski list razvil iz neboljznega v koristen in množično razširjen politični medobčinski tednik. Ureditev naštetih vprašanj sodi v delovni okvir, s katerim želi kolektiv lista počastiti dvajseto obletnico izhajanja domačega pokrajinskega časnika.

ša javnost spoznala prehojeno pot, uspehe in težave, pa tudi nove načrte našega tednika, objavljamo pregled na desni tabeli. Nismo kaj skrivati: če kje, velja tu javnost dela, saj štejemo vsa leta vse naše naročnike pravzaprav tudi za solastnike lista. Še vedno je njihov delež naročnine v skupni vsoti ustvarjenega dohodka temeljni kamen, da list lahko izhaja. In ko nas te dni še vedno obiskujejo dopisnice z neljubo vsebino:

»Odpovedujem list zaradi zadnje podražitve...« — (hkrati pa se že vračajo v vrste naročnikov tisti, ki so naš tednik odpovedali lani decembra oz. v letošnjih prvih dveh tednih!), moramo s prstom pokazati na številke, ki govore bolj kot vsi članki in pripovedovanja o razvoju lista:

— njegov obseg je zdaj nekaj večji, kot je bil ob ustanovitvi;

— pred 20 leti smo začeli s 4 stranmi 'Dolenjca' na teden, zdaj nam je skoraj 36 strani vsak četrtek premalo, to pa je skok za 900 odstotkov.

— Naklada lista je presegla vsa pričakovanja ustanoviteljev: v 20 letih se je povečala za 1052 odstotkov.

— Prvi urednik pokojni tovariš Jože Zamljen je začel urejati list sam, poleg tega je redno učil v šoli; plačana je bila samo uradnica v upravi lista. Namesto dveh dela zdaj v uredništvu in upravi 19 ljudi ali 950 odst. več zaposlenih.

— Število v enem letu izdanih strani v listu se je v tem času povečalo za 791 odstotkov.

Naročnina ni nikoli dohitevala...

— Letna naročnina se je v dveh desetletjih dvignila za 3200 odst., prodajna cena za izvod v trafikah pa celo za 3500 odst., kar je spričo sprememb v celoti in zaradi gospodarske reforme ter razrednotenja denarja v tem času razumljiv pojav.

— Primerjava naročnine s stroški pa odkriva drugačno podobo: takoj nam pove, da prodajna cena ni sledila skokom pri stroških, ki smo jih imeli v tem času z Dolenjskim listom. Nihče ne bi smel pozabiti, da nas je stal izvod domačega tednika pred 20 leti komaj 3 stare dinarje, danes pa nas velja 125 starih dinarjev (in brez zamere, če sem tu še enkrat posegel po starih dinarjih!) — kar pomeni skok za 4.167 odstotkov! — Za konec še zanimivo številko: za tisk lista, klišeje in odpremo je uprava našega lista plačala tiskar- ni v 1950. letu s a m o 243.400 starih dinarjev, lani pa nič manj kot 99 in pol milijona starih dinarjev — oz. za 40.880 odstotkov več!

Tako nam tudi številke pomagajo k jasnejšim predstavam, zakaj je bil domači tednik pred 20 leti lahko »poceni« in zakaj je danes po mnenju nekaterih »draga«, čeprav tudi zadnje ne bo držalo.

Toliko za danes, prihodnjič pa o nekaterih vprašanjih o listu in stvareh okoli njega spet kaj novega.

Skoki:
od 791 do
40.880 odst.!

Tudi zato, da bi hkrati z lastniki in izdajatelji lista vred vsa na-

TONE GOSNIK

Po 20 letih - še vedno
najmlajši slovenski
pokrajinski tednik - vaš

DOLENJSKI LIST

1950

FORMAT

1969

28,5 x 40 cm

30 x 43 cm

OBSEG

4
strani

36
strani

NAKLADA

3.000
izvodov

v enem tednu

31.550
izvodov

DELAVCEV

1
1

— novinarjev
— v upravi

10
9

NA LETO

180
strani

smo tiskali

1.424
strani

CENA

1 dinar
2 pari

— letna naročnina
— izvod v kolportazi

32 din
70 par

STROŠKI

0,03 din

za 1 izvod lista

1,25 din

2.434 din

vseh stroškov samo
za tisk v enem letu

995.075 din

Izbira drobnega orodja, kakršno imajo v trebanjski NOVOTEHNI, se vidi le redko kje

Poznana daleč naokrog

V NOVOTEHNI v Trebnjem kupujejo ljudje iz vse Mirenske doline in od Ivančne gorice do Sevnice

Prodajalna NOVOTEHNA v Trebnjem je edina specializirana prodajalna s tehničnim blagom v tem kraju. Poslovodja Anton Perpar nam je povedal, da se v prodajalni trudijo, da bi zadovoljili z nakupom vsakogar, ki pride k njim nakupovat. Povedal je še, da prodajo največ gradbenega materiala in raznih rezervnih delov za fičke in mopede. Seveda pa je prodajalna založena tudi z vsem ostalim tehničnim blagom. V trebanjski NOVOTEHNI lahko dobite vse, od žlice do pralnega stroja in televizorja.

V petih letih, odkar je novomeško trgovsko podjetje NOVOTEHNA odprlo tudi v Trebnjem svojo poslovalnico, se je promet vedno povečeval, največji skok pa so zabeležili preteklo leto. Pri prometu se pozna tudi to, da prodajajo vse blago na potrošniški kredit in da prodajajo podjetjem material za reprodukcijo.

V trebanjski NOVOTEHNI zagotavljajo, da se bodo še naprej prizadevali, da bo trgovina dobro založena in da bodo potrošniki zadovoljni kot doslej.

PO—NI

Dobro založena prodajalna NOVOTEHNA v Trebnjem je ena najbolj obiskanih trgovin v tem kraju

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO SR SLOVENIJE

razpisuje

NATEČAJ za dodelitev vojaških štipendij

za šolanje na srednjih šolah (gimnaziji, pedagoški gimnaziji in tehniških šolah strojne, elektrotehniške, kemijsko-tehnološke, gradbene in geodetske stroke ter pomorski šoli plovbene in strojne smeri) v šolskem letu 1970/71

Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske narodnosti, ki se pogodbeno obvezajo, da bodo po končani srednji šoli vstopili v eno od naslednjih vojaških akademij:

1. vojaško akademijo kopenske vojske (pehota, oklepne enote, topništvo in inženjerija);
2. vojaško pomorsko akademijo;
3. tehniško vojaško akademijo visoke tehniške šole kopenske vojske (strojne, elektrotehniške in kemijsko-tehnološke stroke, protiletalske obrambe, raketne tehnike in prometne stroke);
4. letalsko tehniško vojaško akademijo;
5. mornariško tehniško vojaško akademijo.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- a. splošni pogoji:
 - da so državljani SFRJ;
 - da so zdravi in sposobni za aktivno službo v JLA, kar ugotavlja pristojna vojaška zdravniška komisija;
 - da so vzornega vedenja, niso sodno kaznovani in niso v kazenskem postopku;
 - da so končali predhodni razred z najmanj dobrim uspehom in imajo iz matematike in fizike najmanj dobro oceno;
 - da nimajo pogodbenih obveznosti iz naslova štipendiranja proti drugi pravni osebi;
 - da imajo priporočilo občinskega sveta za narodno obrambo;
 - da so učenci prvega razreda rojeni 1955. leta ali pozneje, drugega razreda 1954. leta ali pozneje, tretjega razreda 1953. leta ali pozneje in četrtega razreda 1951. leta ali pozneje.

- b. Posebni pogoji:
 - za vojaško akademijo kopenske vojske se lahko prijavijo učenci vseh navedenih šol, razen učencev pomorske šole;
 - za vojaško pomorsko akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazije in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke ter učenci pomorske šole plovbene in strojne smeri;
 - za vojaško tehniško akademijo visoke tehniške šole kopenske vojske lahko prijavijo učenci gimnazij in tehniških šol elektrotehniške, strojne in kemijsko-tehnološke stroke;
 - za letalsko tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazije in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke (šibki tok) ali telekomunikacije;
 - za mornariško tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo učenci gimnazije in tehniških šol strojne in elektrotehniške stroke ter pomorske šole strojne smeri.

Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osmih razredov osnovnih šol, rojeni 1955. leta ali pozneje, še preden končajo šolo. Štipendija jim pripada od začetka pouka na srednji šoli.

Prednost pri štipendiranju imajo učenci, ki bodo po končani srednji šoli vstopili v vojaško akademijo kopenske vojske.

Učenci, ki se žele udeležiti natečaja, vložijo prošnjo, kolkovano z 1 din, pri upravnem organu za narodno obrambo občinske skupščine, kjer dobe predpisani obrazec.

Prošnji je treba priložiti:

- učenci osmih razredov osnovnih šol overjen prepis šolskega spričevala za šesti, sedmi in prvo polletje osmega razreda;
- učenci prvega razreda srednjih šol overjen prepis šolskega spričevala o končani osnovni šoli in za prvo polletje 1. razreda;
- učenci drugega in tretjega razreda srednjih šol overjen prepis šolskega spričevala za predhodni razred in za prvo polletje tekočega šolskega leta;
- izpisek iz rojstne matične knjige.

Učenci, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, bodo morali po končanem šolanju v eni izmed vojaških akademij ostati v aktivni službi JLA najmanj 10 let (67. člen zakona o JLA).

Medsebojna razmerja med štipenditorjem in štipendistom oziroma njegovim zakonitim zastopnikom se določijo s pismeno pogodbo, kjer se predvidi tudi vračanje štipendije, če štipendist ne bi izpolnil svojih pogodbenih obveznosti.

Učencem, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, pripadajo med šolanjem na srednjih šolah naslednje štipendije:

- učencem 1. razreda 400 dinarjev mesečno,
- učencem 2. razreda 450 dinarjev mesečno,
- učencem 3. in 4. razr. 500 dinarjev mesečno.

Razen tega jim na začetku vsakega šolskega leta pripada nadomestilo za nabavo šolskih pripomočkov v višini 250,00 din za prvi razred, 270,00 din za drugi razred ter po 300,00 din za tretji in četrty razred.

Štipendije se izplačujejo v mesečnih obrokih za vse mesece v letu, začno pa se izplačevati od prvega naslednjega meseca po rešitvi prošnje, vendar ne pred 1. 9. 1970.

Kandidate bo organ, pri katerem bodo vložili prošnjo, poslal na zdravniški pregled, pri njem pa bodo prejeli tudi rešitev prošnje in vsa pojasnila glede natečaja.

Kandidati bodo obveščeni o rezultatu zdravniškega pregleda do 30. 6., o dokončni rešitvi prošnje pa do 1. 8. 1970.

Natečaj traja do 30. aprila 1970.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO SR SLOVENIJE

Komisija za volitve in imenovanja OBČINSKE SKUPŠČINE ČRNOMELJ

razpisuje
prosto delovno mesto

SODNIKA ZA PREKRŠKE

Razen splošnih pogojev mora kandidat imeti končano pravno fakulteto ali prvo stopnjo pravne fakultete ali višjo upravno šolo.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, naj se prijavijo v 15 dneh po objavi občinski skupščini Črnomelj.

GOSPODINJSKI TEDEN

29.1. 7.2.
10% POPUSTA

POSTELJNINA (METRAŽA IN KONFEKCIJA), ODEJE, PREŠITE ODEJE, POSTELJNA PREGRNJALA, PRTI, SERVIETE, STENSKI ŠČITNIKI, DEKORATIVNO BLAGO, POHIŠTVENO BLAGO, PREPROGE, TEKAČI, OBLOGE TAL, ZIDNE TAPETE, PVC PRTI NA METER, FROTIRNE BRISAČE

TUDI NA KREDIT

NAMA
LJUBLJANA
ŠKOFJA LOKA KOČEVJE

**VŽIGALICE
NISO ZA
OTROKE!**

Pogosto slišimo ali beremo o požarih na vasi. Nastala škoda znaša več sto tisoč dinarjev, včasih celo več milijonov. Požar največkrat povzročijo otroci, stari 3 do 7 let. Običajno se glasi takole poročilo: »Otroci so se igrali v skednju (ali pod kozolcem) z vžigalicami in zanesli požar.« Tako se je zgodilo tudi v Posavju, kjer so ga zanesli otroci, uničili štiri kozolce dvojnike in veliko zalogo kreme, kmetijske stroje in orodje, bližnje hiše pa so bile prav tako v veliki nevarnosti.

Otroci radi posnemajo starše. Opazujejo jih tudi takrat, ko prizigajo vžigalice. Tudi sami hočejo narediti ogenj, zato skrbno pazijo, kam spravljajo starejši vžigalice. Ko se jih polastijo, je vaša, morda tudi sosedova nesreča lahko že na pohodu. Zato skrbno skrivajte vžigalice pred otroki!

A. GUSTIN

Starši in javno delo šole

Ali se zavedamo vedno, da je roditeljski sestanek vedno odlična prilžnost, da še bolje spoznamo našega otroka, hkrati pa lahko tudi učitelju neposredno pomagamo, da bo otroku laže pomagal?

Naš demokratični in samoupravni sistem mišljenja in dela omogoča posebno staršem, katerih otroci hodijo v šolo, nove pravice družbenega nadzora na področju vzgajanja mladih. Starši predstavljajo javnosti in imajo možnost za tesno sodelovanje z življenjem šole, ki vzgaja njihove otroke. Povezovanje med delom in šolo je zelo potrebno in koristno. Ena izmed oblik takega povezovanja so tudi roditeljski sestanki in razgovori posameznih staršev z učitelji.

Na roditeljskih sestankih lahko starši odkrito pohvalijo ali grajajo šolo in posamezne učitelje, če kaj ni v skladu s socialističnim vzgajanjem mladih v šoli.

Včasih starši pravijo: »Ni prav, da učitelj ne pregleduje domačih nalog in ne ocenjuje otrokovega dela. Otroci zato nimajo volje za zahtevnejše delo...« — »Učitelj je otroka fizično kaznoval in ga

imenoval z žaljivkami...« — »Učitelj otroke svojih prijateljev ocenjuje bolje, do njih je bolj obziren, nagovarja jih bolj prijazno...« — »V razgovoru z učiteljem naletimo na osebo, ki je živčna, zadirčna, neprijazna; namesto da bi nam pedagoško svetoval, nas obtožuje, da smo mi krivi za otrokove izpade v šoli in na ulici.«

To je ena stran medalje, druga pa je ta: nekateri starše pred učiteljem skrivajo otrokove slabosti kot so lažljivost, jemanje stvari doma brez vprašanja, da se radi tepejo, da jih ne poslušajo, da nemirno spijo itd.

Razen tega so še drugi problemi: nekateri učenci se težko učijo in tudi ob prizadevanjih staršev in domačih instruktorjev dosegajo slabe uspehe. Nekateri otroci se bojijo učiteljeve avtoritete in pri pouku ne pokažejo, kaj znajo, ker jih strah pred učiteljem zadržuje in jim za-

vira voljo, da bi pokazali svoje znanje. Dosti stvari vedo starši o šoli in učitelju, vendar to čuvajo v največji tajnosti. Vedo tudi dosti o svojem otroku, kar bi zanimalo učitelje, posebno kadar gre za dijaka, ki ima težave v učenju, v obnašanju in v socialnih odnosih z okolico.

Utemeljeno kritiko do šole in učiteljev je treba samo pozdraviti zaradi pravilnega dela šole. Prav tako morajo starši zaupati učitelju tudi intimna spoznanja o svojem otroku. To bo pomagalo učitelju pri iskanju boljših metod dela z učenci.

Učitelji in starši, ki ne razumejo sodelovanja kot obveznosti na osnovi medsebojnega zaupanja in iskrenosti, bodo zelo malo pripomogli k sodelovanju šole in doma ter pri iskanju boljših vzgojnih metod in izobraževanja mladih, ki ga družba zahteva od šole in staršev.

Prof. V. ČOLOVIĆ

Pogovor z zdravnikom

Mena ali klimakterij

Mena ali klimakterij se pojavi pri ženi okrog 48 leta starosti, čeprav je mogoče, da se lahko začne že pred 40 letom ali pa celo šele precej po 50 letu. To je odvisno od marsičesa; predvsem je važna dednost po materi pa tudi okolje, v katerem žena živi, prehrana, življenjska raven, konstitucija, njeno telesno zdravstveno stanje, čustvenost, pa tudi rasna pripadnost.

Mena nastopi tedaj, ko preneha menstruacija. Mesečni ciklus se ustavi lahko takoj ali pa nastanejo nepravilnosti v pojavu menstruacije, ko se obdobja med dvema menstruacijama začno daljšati. Tako stanje traja lahko dve leti, včasih še več.

Značilni za meno so nekateri znaki, po katerih žena ali pa njena okolica kaj hitro spozna, za kaj gre. Žena začne polivati nankrat vročina, predvsem po glavi, vratu in zgornjem delu trupa, sledi pa ji potenje. Ženi je vroče, odpira okna, sleči jopico in podobne dele obleke, da bi se shladila. Kmalu nato počne zaradi potenja in shladitve prav nasprotno: zapira okna, obleče jopico in toži, da jo zebe. Če v navalu vročine izmeri temperaturo (ker morda misli, da je dobila vročino), je presenečena, ker je temperatura normalna. Večkrat se v tem času pojavljajo tudi slabosti in vrtoglavice. Koža je izredno občutljiva. K vsemu temu se kmalu pridruži še debelenje, včasih zelo močne krvavitve in bolečine v prsih. Nekatero ženo tožijo o težavah s srcom, ki jim začne nenadno zelo hitro utripati, druge pa spet, da jih pri srcu zbada. To bi bili telesni znaki.

Tudi v duševnosti žene nastanejo spremembe. Žene se počutijo utrujene, mučijo jih pogostni glavoboli, so izredno razdražljive in nervozne, večkrat zelo potrte, tožijo o slabem spanju ali nespečnosti, nekatero imajo celo občutek, da jih nekaj duši.

Pri nekaterih ženah se v dobi mene pojavijo prave psihoze. Začne se z izgubo apetita, zaskrbljenostjo, izgubo moči, nesposobnostjo koncentracije pri delu. Pojavijo se strah, bolnica joku, vdihuje, je potirna, toži, da je kriva za cel kup nepravilnosti, da je uničila družino, sebe, vse. Odklanja hrano, ker misli, da je ni zaslužila; noče zdravil, ker je mnenja, da ji tako nobena reč ne more pomagati. Končno se ji razvijejo misli, da je obsojena na propad in stanje gre v obup. Takrat je zmožna napraviti tudi samomor.

Večinoma pa žene prenašajo meno kot naraven pojav in si zaradi tega ne delajo pretiranih skrbi. Včasih morda celo zanemarjajo dogajanja v svojem telesu in pripisujejo pojavom v zvezi z meno prav vse, kar občutijo.

Prav je, da žena, ki je v meni, obišče zdravnika za ženske bolezni, ki ji bo po pregledu dal ustrezne napotke in tudi zdravila, če jih potrebuje. Včasih se v tej dobi pri ženi začne razvijati še kakšna bolezen, ki jo je treba z vsoto resnosti pozdraviti, da ne bi prišlo do hujših posledic. Prav tako bi se morala v meni vsaka žena, ki opazi kakšne duševne spremembe ali pa telesne nepravilnosti, posvetovati z zdravnikom, da bi pravočasno ozdravela.

DR. BOŽO OBLAK

Ali lahko pilula najstnicam škodi?

Ginekologi poznajo to zadevo iz prakse: 16-letne hčerke pošiljajo matere k zdravniku, če bi rade recept za pilulo. In mnoge matere jim želijo izpolniti. Vsekakor pogostokrat sebično, mislijo, da se bodo tako znebile odgovornosti za eventualno nosečnost — če že ne morejo preprečiti, da njihove hčerke ne bi spale z moškim, pravi hamburški ginekolog dr. Rudolf Hellmann.

Nedvomno je pilula proti spočetju ob pravilni uporabi najzanesljivejša kontracepcijsko sredstvo. Zakaj trdijo mnogi zdravniki, da škoduje mladim dekletom?

Dr. Hellmann, ki je odločen nasprotnik pilule, trdi: »Pilula je močno hormonsko sredstvo, ki posega v neizoblikovano hormonsko delovanje mladega dekleta. Petnajst ali

šestnajstletnica vendar še raste. Tudi njeni spolni organi morajo še dozoreti. S topovi bi streljali na vrabce, če bi pretgali te zapletene procese zaradi kontracepcije.«

Vsi zdravniki pa ne mislijo tako. Mnogi dajejo mladim dekletom brez pomisleka pilulo, če so dovolj zrasle, ali pa jo predpišejo iz medicinskih razlogov.

Neki frankfurtski ginekolog pravi:

»Če ima dekle motnje v ciklusu ali menstruacijske bolečine, ki jih povzročajo nedozorela maternica, predpišem pilulo za ureditev ciklusa.«

Ameriški, angleški in francoski zdravniki so pilulo zdaleč bolj naklonjeni kot Nemci: dajejo jo že desetletniki proti menstruacijskim tegobam. Londonski zdravnik dr. David Brown, strokovnjak za kontracepcijo, pravi: »Med vsemi ženskami tvegajo najstnice s pilulo najmanj, če so kajpak zdrave.«

Nekateri menijo, da pilula moti mesečni ritem ženske. Drugi želijo s pilulo urediti motnje v ciklusu. Ta nasprotja je mogoče najbrž pojasniti le z notranjo opredeljenostjo zdravnikov do pilule.

Prof. dr. E. Leinzinger iz Linza opisuje motnje, ki jih utegne povzročiti pilula: »Ajačniki in maternica potrebujejo za zorenje leta. Pilula pretrga ta proces. Zbudi okrvnitev obeh organov. Nedejavni jajčniki zbujujajo večkrat slabost in naježnost. Spolne želje se utegnejo zmanjšati. Tudi maternica okrní. Pilula zavre rast.«

Tako utegne pilula delovati na telo in spolne organe štirinajstletnice. Dekleta opisujejo, daje tudi druge pojave, ob jemanju pilule.

Prof. Leinzinger meni: »Pri intenzivnem sončenju povzroča pilula spremembe v pigmentu: na vratu nastajajo rjavi madeži, ki jih je težko odpraviti. Pilula utegne motiti tudi žolčne funkcije. To povzroča zaprtje. In dekleta, nagnjena okvaram ven, dobijo hitreje krčne žile.«

Dosti deklet pa pričakuje od pilule kaj drugega, in ne kontracepcijsko poročstvo. Vedo, da estrogenski hormoni v piluli zbujujajo rast ženskih prsi in zato hrepenijo po njej. Škoda je lahko velika!

STROGOST ALI POPUSTLJIVOST?

Vzgoja doživlja velike spremembe. V viktorijanski dobi so bili starši, na primer, zelo strogi, kadar so učili otroke olike in skromnosti. V dvajsetem stoletju, posebno še po prvi svetovni vojni, pa je ta vzgoja rodila odpor. Tudi zdravniki so spremenili svoje mnenje. Danes večina ameriških mater v glavnem prepušča svojim otrokom, da si prve dni življenja tako uredijo dnevne obroke, kot je njim prav.

Zdravniki, ki so poprej v dobri veri svarili mlade starše, naj pazijo, da svojih otrok ne bodo razvajali, jih zdaj spodbujajo, naj le strežejo otrokovim potrebam, in to ne samo potrebam glede jedi, ampak tudi glede nežnosti in ljubezni.

Nove vzgojne metode, ki so posledica novih spoznanj o človeku, blagodejno vplivajo na večino otrok in staršev, ki so zato bolj sproščeni in bolj srečni, kot so bili včasih.

Spreminjalocí se vzgojni nauki zmedejo predvsem dva vrsta staršev. Prvica tista, ki si zaradi ponesrečene vzgoje, ki so je bili deležni, ne upajo misliti s svojo glavo. Takemu človeku, ki se ne upa zanesti nase, ne preostane nič drugega, kot da se ravna po mnenju drugih. V drugo skupino pa sodijo tisti starši, ki imajo občutek, da so bili

njihovi starši z njimi prestrogi. Spominjajo se, kako so to včasih svojim staršem zamerili, in zato nočejo, da bi bilo tako tudi z njihovimi otroki. Vendar je njihov položaj težaven. Kdor namreč vzgaja svoje otroke tako, kot so drugi vzgajali njega, ima že vzorec, po katerem se lahko ravna pri vzgajanju svojih otrok; čisto natanko namreč ve, kolikó ga morajo otroci ubogati, kolikó mu morajo pomagati in kako morajo biti z njim vljudni. Nikoli ni v dvomih.

Kdor pa hoče vzgajati svoje otroke čisto drugače, kot je bil sam vzgojen — na primer bolj popustljivo ali kot sebi enaké — nima pred seboj nobene vzorca, ki bi mu pokazal, do kam sme iti s svojo vzgojo. Če začne izgubljati oblast nad položajem, ker začne otrok na primer izkoriščati njegovo popustljivost, le s težavo najde spet pravo pot. Sicer se jezi na otroka, obenem pa ga peče vest, da ne dela prav, in čim bolj se jezi na otroka, tem bolj ga peče vest, ker se boji, da bo začel ravnati z otrokom natančno tako, kot je sicer bil.

■ Ravnajte po svoji vesti! Tisti dobrohotni starši, ki so po naravi nagnjeni k strogosti, bi morali pri tem tudi ostati in svoje otroke strogo vzgajati. Zmerna strogost — kadar gre za oliko, ubogljivost in rednost — otrokom prav nič ne škoduje, če so starši v bistvu dobrosrčni in če dorasčajo otroci v srečnem in prijateljskem okolju. Strogost škoduje otrokom samo tedaj, če so njihovi starši nasilni ali

grobni, če jim otroci nobene stvari ne naredijo prav in če nikoli ne upoštevajo otrokove starost in uslovnosti. Otroci, ki so deležni take vrste stroge vzgoje, so ponizni in brez življenja, ko dorastejo, ali pa so podli.

O tudi starši, ki so po naravi taki, da vzgoje ne morejo jemati preveč res, ki jim je važno le to, da pozna otrok osnovna pravila olike in da je prijazen s svojo okolico, ali ki na primer ne zahtevajo, da otrok na besedo takoj brezpogojno uboga in da je do skrajnosti čist, prav tako lahko otroke tako vzgojijo, da so obzirni do sojudi in da so pripravljeno z njimi sodelovati, če le imajo toliko poguma, da ne odnehajo glede tistih stvari, ki se jim zde važne.

Kadar se preveč popustljivim staršem njihova vzgoja slabo obnese, je to samo deloma zato, ker od otrok pre malo zahtevajo. Slabo se jim običesno zahtevati, če pa že kaj zahtevajo zato, ker si od otrok ne upajo jiti zavoljo tega peče vest; ali pa zato, ker jih podzavestno sam napeljuje k temu, da začno povsod uveljavljati svojo voljo. Dr. B. SPOCK

OKROGLE O PARTIZANIH

Huda nesreča

»Tudi moja vas so med vojno okupirali Italijani,« pripoveduje Vinko Jovič iz Vasičev. »Nekega dne je neki vaščan ukradel italijanskemu poročniku nov suknjič. Tenente je divjal, kričal in pretil To pa seveda ni bilo vse. Tenente je ukazal županu, da mora zvečer javno objaviti, da je bil ukraden suknjič in da ga mora takoj vrniti. Ker je bil poljski čuvaj tudi biriti, mu je župan naročil, naj to zadevo razglasi.

Čuvaj Martin je bil duhoviti možak. Vedel je, da tenente ni znal niti ene naše besede in ko sta šla skupaj skozi vas, je Martin razglasil:

»Kdor je gospodu tenentu ukradel suknjič, naj ga ponoči skriva, ponoči pa z nitim pokriva. Naj mu spremeni barvo in ga nosi kot svojega. Če ne bo tako naredil, bo nesreča in bojme ne!»

Poročnik, ki ni razumel, kaj Martin razglasi, je samo ponavljal:

»Jojmene, jojmena...»

Poznata se

Oktober 1941 so v šoli v Kunjcu četniki docela obkolili II. četo I. bataljona kraguješkega partizanskega odreda. V četi je bil tudi komisar bataljona Dule Korac, novinar iz Kragujevca. Organiziral je obrambo in tudi osebno pokazal čudovito hrabrost. Visok skoraj dva metra je metal skozi okno bombe tako daleč, da četniki se mislili niso mogli na juriti. Ko je metal kragujevčanke, se je navadno zaletel od konca učilnice. Toda ko je enkrat tako z zaleta vrgel bombo, se je zadela ob vrhnji rob okna in padla nazaj v razred. Borec so se hipoma ulegli po tleh, toda bomba na srečo ni eksplodirala.

»Uh, tovariš komisar, toliko da nismo šli po goveda je rekel neki borec

»Ne boj se, tovariš mu je v zadregi odgovoril Dule. »Veš, saj sem jo jaz naredil v fabriki, pozna se!»

Znova je pograbil bombo in jo hladnokrvno vrgel na četnike. Čez nekaj trenutkov je zagrmelo — dobra kragujevčanka je točrat eksplodirala.

DOBRO STANOVANJE

Hišni gospodar pride ogorčen k najemniku in mu reče:

— Poslušajte! Ze šest mesecev mi niste plačali stanarine. Zda je tega konec. Pošlal vam bom sodnega izvrševalca!

— Kar pošljite ga, mu bom že pokazal, kaj vi

oddajate kot stanovanje in za kakšno ceno!

— Kaj pa nujka mojemu stanovanju? Zelo dobro je. Popravili smo sanitarije, prebelili sobe...

— Dajte no! Čudovito je to vaše stanovanje! Izvolite, pogledajte!

Najemnik vrže košček kruha na tla v predstobi: pripodi se pet velikih podgan, ki pohlepno raztrgajo kruh.

Hišni gospodar od začudenja onemi.

— Ampak to še ni vse, pridite semkaj!

Najemnik ga odpelje v jedilnico, vrže na tla košček kruha, pripodi se deset velikih podgan, ki požro kruh.

— No, — reče gospodar, — tega ne razumem...

— Počakajte, tudi to še ni vse...

Najemnik odide v spalnico in vrže na tla košček kruha. Izpod postelje se zmuzne velika riba in poje kruh.

— Ampak, — reče hišni gospodar, — to niso podgane, to je riba.

— Da, vem, — odgovori najemnik. — Kaj pa vlaga?

F. B.

Ubila je 41 medvedov

Na Uralu živi žena-lovca Ana Stefanovna Taskina, ki nadaljuje staro družinsko tradicijo. Njen oče, znan lovec na medvede, je imel 15 sinov in eno hčer. Vsi sinovi so nadaljevali lovski pokol in tudi Ana Stefanovna, ki je sedaj stara 75 let. Redkokdaj naletijo na žensko, ki hodi na lov na medvede. Ana Stefanovna se je večkrat spoprijela s strašnim vladarjem tajge. Med lovci velja praznoverje, da ne smejo ubiti štiridesetega medveda, ker je to lahko usodno. Toda Ana Stefanovna Taskina je kljub temu ubila še enaštiridesetega medveda, krzno pa je shranila za spomin.

Zgodilo se je tudi, da je v sezoni ulovila do 3000 veveric. Še danes srečujejo Ano Stefanovno s puško in psom v gozdu. Seveda ne hodi več na lov, temveč poučuje mlade lovce gozdno »šabecado«.

BELI ČLOVEK

Dosti mi je priljubljenec, petoliznikov, ritoliznikov in drugih brezhrbteničnikov! Tokrat vam bom pripovedoval o človeku, ki je bil tudi v najtežjih trenutkih pripravljen reči »ne« — seveda če mu je tako nalagala njegova nepodkupljiva zavest.

Torej, pripovedoval vam bom o beli vrani, ali boljše rečeno, o belim človeku.

Kot hi bilo danes, se spominjam našega prvega posvetovanja v Opatiji. Bil je sončen, ceprav hladni majski dan. Naš direktor pa se je vendarle slegel in se nametil v vodo.

Naenkrat pa mu je s toplomerom v roki presekal pot Peter-korektor, ali kakor so ga tedaj imenovali Peter-požeruh.

— Ne, tovariš direktor! Ne smete se kopati v vodi, ki ima samo 15 stopinj! Tega vam ne bom dovolil...

Na srečo je znal naš direktor ceniti hrabrost in iskrenost tudi pri drugih ljudeh. Od srca se je nasmejal, potrepil Petra-požeruha po levi rami in se odrekel kopanju.

To, da je Peter-požeruh kmalu postal sekretar, ni stvar prav nič spremenilo. Če me spomin ne vara, je bilo to pred desetimi leti, ko so podjelja svojim direktorjem še kupovala avtomobile.

Naš direktor je zahteval, da bi mu kupili kakšno cenejšo vozilo, toda Peter-sekretar je odločno nasprotoval.

Ne, tovariš direktor! Ne soglašam z vami! Vi morate imeti najboljši voz! Imeti morate, na primer, kakšen dober »mercedes«!

Zaboga, če samo pomislim! Človek je moral biti nora pogumen, da se je takole pogovarjal z direktorjem v času, ko je bilo delavsko samoupravlanje še tako rekoč v povojih.

In čeravno je bil direktor človek širokih obzorij, le ni mogel kar tako mimo tega, in Peter-sekretar je kmalu postal tovariš Peter-generalni sekretar.

Kot generalni sekretar se Peter tudi za dlako ni spremenil. Nekje v prvih dneh reforme (takrat so bili podobni nepozitivni pojavi dokaj pogostni) je naš delavski svet sčlenil, da se tovarišu direktorju za uspešno vodstvo kolektiva dodella

dva milijona starih dinarjev. Tovariš direktor se je toplo zahvalil za tako laskavo priznanje, decar pa je odklonil.

— Ne, tovariš direktor! — mu je brž nato segel v besedo Peter-generalni sekretar. — To je volja kolektiva! In vi jo morate spoštovati, če ne želite zgubiti zaupanja naših delovnih ljudi. Zahtevam od vas...

Tovariš Peter je dobro vedel, da prav nikomur, tudi našemu direktorju ni po volji vsiljevanje tuje volje. In vendar ni odnehal, ni se odrekel lastnim načelom. Na srečo sta znala ceniti to i naš kolektiv i naš direktor. Kot generalni sekretar se je tovariš Peter s časom odlikoval s še bolj nepopustljivim in načelnim stališčem. Takšen je ostal vse do današnjih dni, čeprav se je medtem marsikaj spremenilo.

Pred tremi meseci namreč se je tovariš direktor odločil, da se bo umaknil in prepustil mesto mlajšim. Vsi, najbolj pa tovariš direktor, so bili prepričani, da bo tovariš Peter, generalni sekretar, vstal in odločno rekel: »Neta! In res, tovariš Peter je vstal in rekel:

»Tovariši, dobro me poznate! Vesté, da sem bil tudi v najtežjih trenutkih pripravljen reči »ne« — če mi je tako naložila moja nepodkupljiva zavest. Toda tokrat, tovariši moji, moram reči »da« in izraziti priznanje politični zrelosti našega direktorja. Zato ponovim: da tovariš direktor, dobro ste storili, ko ste sklenili, da se umaknete. Hvala vam, od vsega srca...»

Potem je bilo vse skupaj zelo preprosto. V imenu svoje delovne enote je Mikapetel zahteval, naj tovariš Peter, generalni sekretar, za dobro podjetja in vsega koleka za konkurira za generalnega direktorja.

Tako je Peter-požeruh, človek, ki je bil tudi v najtežjih trenutkih pripravljen reči »ne« mu je to nalagala njegova nepodkupljiva zavest, vred tremi tedni postal niš generalni direktor.

Tega smo se seveda vsi neizmerno razveselili, to nas je spodbudilo k novim delovnim naporom, vrnilo nam je vero v ljudi in v njihovo svetlo bodočnost.

ZORAN BOŽOVIČ

52

Marija je tesno zasopla.

— Nobeno delo ti mu ne bilo pretežno... in onemu? Ha! In ona ga ljubi kljub njegovi veliki sebičnosti! Proč! Proč s to ljubeznijo, ki jo ponižuje!

Stisnila je pesti.

— Matiji dokažem, da tudi meni ni do njega. Ha! Dokažem mu, da se je zmotil o meni. Dokažem mu!

Zamizala je v bolečini.

»Naj me uslišijo, častita gospodična! Vem, oni so drugačni od vseh drugih. Njim je ljubša smrt nego nasilje. Zato naj me poslušajo: pri Bogu jim prisegam, da se jih ne dotaknem, dokler mi ne priznajo, da me ljubijo; saj ljubezen pride, ko se me privajo. Dovolijo naj mi le, da po imenu postanem njihov zaščitnik. Naj me uslišijo! Saj svoje prisega, ki so jo dali umirajočemu gospodu baronu, ne smejo prelomiti!»

— Boli! — Boli! Da, da, dokažem mu! —

Njene oči so se široko razprle. Iz megle, skozi solze, se ji je zasvetil Valvasorjev obraz... Velike rjave oči, polne ljubezni in dobrote, so zrlje nanjo... njegove ustnice so se premikale...

Počasi je položila svojo roko v Koprivovo. Njene oči so še vedno zrlje v praznino.

Pokleknil je in ji kleče poljubil roko. Njegova samozavest ni niti za trenutek podvomila o tem, da bi ga Marija ne vzljubila.

Teden dni po Valvasorjevi smrti je Marija Troštova postala pristavova žena — po imenu in pred ljudmi.

Stari Trošt pa je vkljub Koprivovemu protestu sprejel vabilo graškega tiskarja in se preselil v Gradec. »Mladí zakonci so najrajši sami,« je dejal. »Za-

kaj bi počival, dokler mi se gibljejo prsti in imam zdrave oči. Kadar omagam, pridem k vama — na poslednji oddih.

Nekaj dni po Troštovem odhodu se je preselila iz Krškega tudi Valvasorjeva rodbina: starejši sinovi v jezuitsko šolo, ostali člani rodbine pa k sorodnikom. Tako se je stari kuharici Mici izpolnila želja: prestopila je v službo mlade pristavove gospe in njena sreča bi bila popolna, da ni nekaj zdravo, zago-relo Marijino lice bledele bolj in bolj.

IX.

Hladna jesenska noč. Močan piš je lomil drevje v Babinem borštu, da je šumelo in bučalo nad mestom kakor morje, kadar se zaganja ob pečine. V višinah so se valili temni oblaki, le tu in tam raztrgani od mesečnega svita.

Grajžar je stal pri oknu svoje celice in strmel s pekočimi očmi prek vrtov in streh proti gozdu. Kakor ogenj se je kri pretakala po njegovih žilah in trkala in klicala. Pritisnil je pesti ob senca in šepetal: »Marija!... Marija!...»

Da bi mu veter hladil razpaljeno dušo, si je za-

želel, da bi mu mraz segel do mozga, da bi si okopal vroče telo v nočnem hladu.

Ze je sezul sandale, jih pobral in se previdno kakor tat splazil iz celice in po hodniku in stopnicah na vrt.

Velik samostanski vrt je bil proti hribu komaj za moza visoko ograjen, proti trgu pa ga je obdajal nekoliko višji zid. Ob tem zidu, ne daleč od stare jablane, je slonela lestev, ki jo je bil vrtnar pozabil tam, ko je obiral jabolka.

Grajžar je dolgo stal med gredicami in strmel v lestev, ki se je vtmi jasno ločila od svetlega zidu. Potem se je vzravnal in stopil po peščeni stezi navzdol pa zopet navzgor in vedno hitreje, kakor da bi hotel ubežati samemu sebi...

Naposled je stal zopet pod jablano pri zidu.

Sedel je na ozko klopo poleg lestve in pritisnil pesti ob čelo.

Oster piš je zapiskal okrog samostanskih zidov, se zadrevil po vrtu, majal drevje, sidanj al rože, usipaval cvetove, odnašal listje v divjih vrtincih in trg al opeko, da je ropotala v pločevinaste žlebove.

Grajžar je skočil kvisku. Prijel je lestev in ze je bil po njej navzgor in se sklonil čez zid.

Počet na drugi strani ceste je stala prtična Koprivova hiša. Troje kamenitih stopnic je vodilo do lepo rezljanih hrastovih hišnih vrat z belim obojem iz rezanega kamna in svetlim tolkačem iz medi. Okna so bila vsa zaprta in temna.

— Za katerim leži ona? Leži — o, prokletol!

— V objemu onega gizdalina!

Stisnil je zobe, da so zaškrtali.

Od samostanskega poslopja se je odločila temna senca in postala sredi steze.

»Frater Inocenc!« je pozval strog glas.

Grajžar se je ozrl. Molče je splezal po lestvi navzdol, utonil v temi pod jablano, stopil izpod jablane na stezo in stal pred — gvardijanom.

MOJ VELIKI DAN

Za vabilo na odstrel fazanov se moram zahvaliti svojemu prijatelju Johnu Kingu, ki je šel loviti v čudovito posestvo Burley-on-the-Hill. John King je prijatelj, kot se reče, kajti vzel me je s seboj, čeprav je vedel, da bi ga v primeru, če bi jaz po pomoti ustrelil koga od gostov, nikoli več ne povabili na Burley-on-the-Hill.

Na 6000 juter velikem posestvu je bilo 500 fazanov. Vsakemu strelcu so odkazali mesto, nato pa so razposlali gonjače, ki naj bi prignali fazane v našo bližino. Brž ko so vzprhutali, je pomenilo, da jih je treba sestreliti.

Pri lovu na fazane ni nič bolj osovražena kot hvalisanje s številom sestreljenih ptic. S tem se človek le izda, da bi se rad opajal z golimi številkami in da ni športnik, kakor se spodobi.

In da bom resnici pustil do besede, bom izdal naslednje: če ima človek sposobnega psa, ki zna goljufati, mu pač naloži, da zmika fazane drugih strelcev.

Če nesrečo sem dobil neskončno pridno psico, Jane po imenu, ki se je stanovitno branila prinašati fazane, postreljene od drugih rok. Poleg tega je stal zraven mene še gozdar. Mož se je pisal Moore in je nekoč nabijal puško tudi kralju Georgu VI. Ko je Jane nekaj časa opazovala, kako streljam, je spokojno zadremala. Gozdar pa si tega seveda ni mogel privoščiti.

Slednjič je napačil moj veliki trenutek. Pet metrov nad menoj je letel fazan. Skrbno sem nameril in pritisnil na petelina.

»Zadeli ste ga, sir!« je ves razburjen kričal gozdar. »Naravnost v glavo!«

Fazan pa je letel naprej. Zato sem nekolikanj osupnil.

»Sem ga res zadeli?« sem vprašal.

»Da, zagotovo. Ali ne vidite zajca, ki leži tamle? Zadeli ste ga naravnost za uho!«

»No, torej,« sem zamrmral. »Mislim sem, da mi je ušel.«

Prihitali so še drugi gostje in me pohvalno trepljali po ramenih.

»Oh, bil je le slučaj,« sem rekel in poskušal skriti svoj ponos.

»Kako skromen je!« so šepetali drug drugemu. »Kako nenavadno za Američana.«

Poslej je bilo zame lahko. Če sem hotel ustreliti fazana, sem pomeril na zajca, in če sem nameril na zajca, sem ustrelil fazana.

Takšnega mojstrskega strelca že leta ni bilo na posestvu Burley-on-the-Hill.

LJUDSKA MODROST

Cigar prejo prela, tega kruh jela.

Da se resnica prav spozna, treba je čuti dva zvana.

Čim manj kdo spi, dlje živi.

Dekla se po gospodnji vrže, ne gospodinja po dekl.

Cista vest je več vredna kakor največje bogastvo.

Danes gosti, jutri posti.

Cistemu obrazu je malo vode treba.

Človeka misel je kot petelin na strehi.

Dela, ki ga danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri.

Človeka pomlad pride le enkrat.

Dan dan odrine, leto pa leto.

Človek brez slabosti, telo brez kosti.

Dandanes nimajo ljudje ne vesti ne masti.

Človek brez žene kakor soba brez stene.

Danes meni, jutri tebi.

Človek kaže v mladosti, kaj hoče biti v starosti.

Dajanje nakoplje stradanje.

Kar je pisano nikdar ne izgine.

Da ga zemlja k sebi ne vleče, še krila bi mu zrasla.

Sploh pa je to bila njegova lastna viteška oprema. Z njo je imel velik uspeh, ko jo je nosil na turnirju v Kenilworthu in zavoljo nje je bil deležen izredne pohvale same gospe kraljice. Toda ko si jo je nočjo nataknil nase, ga je do kraja premagala teža prsnega oklepa in jeklene čelade, tako da je z vsoto težo zgrmel na kamnita tla, si do krvi ranil kolena in si zmečkal členke na desni roki.

Nekaj prihodnih dni je bil hudo betežen in se sploh ni ganil iz svoje čumnate, razen toliko, da je sproti obnavljal krvavi madež v knjižnici. Toda čeprav je postal zelo previden, je sedaj, ko se je odpočil, sklenil, da bo še tretjič poskusil poslaniku Združenih držav in njegovi družini nagnati strah v kosti. Za ta svoj nastop si je izbral petek sedemnajstega avgusta. Skoraj ves dan se je ukvarjal s pregledovanjem svoje garderobe, nazadnje pa si je izbral velik širokokrajen klub z rdečim peresom, mrtvaško srajco, nabrano v zapeljivosti in za vratom, in zarjavelo bodalo.

Proti večeru je začelo liti kot iz škafa, veter pa je tako tulil, da so se tresla in ropotala vsa vrata in okna v tej stari hiši. Prav takšno vreme je imel najrajši. Naredil si je takle načrt: potihno bo stopil v spalnico Washingtona Otisa, zastokal ob vznožju njegove postelje in si med zamolklimi zvoki godbe tri-

krat prebodel grlo. Na Washingtona je imel posebno piko, dobro vedoč, da prav on s Pinkertonovim neprekosljivim čistilcem odstranjuje slavni cantervillski krvavi madež.

In ko bo tako spravil tega brezobzirnega in nora drznega mladeniča na kolena in mu nagnal strah v kosti, bo šel v spalnico poslanika Združenih držav in njegove žene. Položil bo služasto dlan na čelo gospe Otisove, zraven pa sikal v uho njene-mu možu grozovite skrivnosti mrtvašnic. Glede male Virginije si še ni bil povsem na jasnem. Se nikoli ga ni z ničimer užalila, bila je dobra in prijazna. Nekaj zamolklih stovok iz omare bo več kot dovolj, si je dejal, če pa je to ne bi prebudilo, bi lahko zapraskal po njeni odeji s koščeniimi prsti.

Pač pa je sklenil, da si dvojkca pošteno privošči. Najprej se bo jima seveda usedel na prsi, kar jima bo zbudilo občutek, da ju tlači nočna mora. In ker sta njeni postelji blizu skupaj, se bo potem postavil med njiju v podobi zelenega, ledeno mrzlega mrliča, da bosta dvojkca čisto trda od strahu, nato si bo odvrigel mrtvaško srajco in se z belimi golimi kostmi plazil po sobi. V očesni dupli bo obračal eno samo zrlo, kot to terjia prikazen »Nemega Nataniela ali samomoriščev skelet«. V tej vlogi je ne samo enkrat povzročil grozoten strah in imel jo je za enakovredno svoji drugi slavni vlogi »Obsedenec Martin ali maskirana pošast.«

Ob pol enajstih je slišal, da je šla družina spat. Nekaj časa sta ga z divjim, vresečim smehom vznemirjala dvojkca, ki sta še pred spanjem uganjala svoje brezskrbne šolarske norčije, toda ob četrtna dvanajst je vse utihnilo. Ko je odbila polnoč, je zapustil svojo čumnato. Na okeški polici je čemela sova, na stari tisi je krakal vran, okrog gradu pa je tulil veter in stokal kot izgubljena duša. Toda Otisovi so spali lepo mirno, še sanjalo se jim ni, kakšna usoda jih čaka, in kljub vsemu dežju in grmenju je duh slišal enakomerno smrčanje posianika Združenih držav.

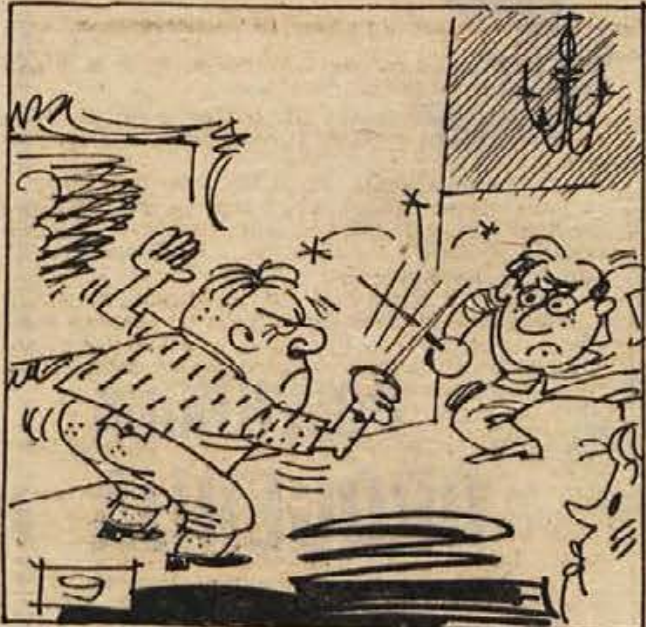
S hudobnim nasmehom okrog krutih, kosmatih ust je duh na skrivaj stopil izza španske stene in mesec je skrili svoje obličje za oblak, ko se je tihotaplil mimo velikega obokanega okna, nad katerim je bil sinji in zlati grb z njegovim lastnim znamenjem in z znamenjem njegove umorjene žene. Plazil se je naprej kot peklenska senca in kazalo je, da

se ga celo tema boji, ko se tihotapi skozenjo. Nenadoma se mu je zazdelo, da sliši neke klice, in se je ustrašil. Potem je spoznal, da je pes zalajal na Rdeči pristavi, zato se je spet počasi pomikal naprej in momljaj čudne kletvice iz šestnajstega stoletja in kar naprej prebadal polnočni zrak z zarjavelim bodalom. Nazadnje je prišel na vogal hodnika, ki je peljal proti sobi nesrečnega Washingtona. Za trenutek se je ustavil in veter mu je ovijal dolge pramene sivih las okrog glave in skladal v groteskne in fantastične gube nepopisno grozljivost njegove mrtvaške srajce.

Tedaj je odbila ura četrtna eno in duh je začutil, da je prišel njegov čas. Zahetetal se je in stopil za vogal. Toda komaj se je prestopil, že je žalostno zacvilil in obupano zastokal, belo obličje pa si zakril s koščeniimi dlanmi. Tik pred njim je stala grozotna prikazen, negibna kot kamnita soha in nestvarna kot blaznikove sanje.

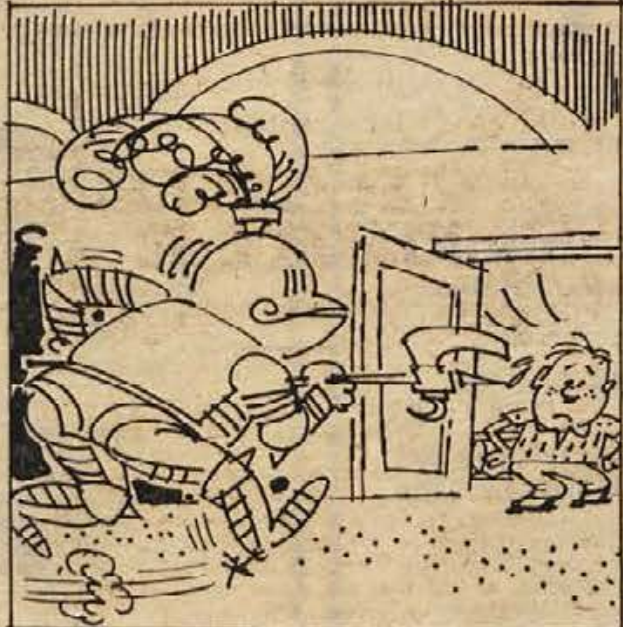

skok v zameystvo

9. Toda to je bil šele skromen začetek! Učitelj je zdaj snel s stene bridki meč – in Paradižnik prav tako! Hladno jeklo je zapelo po starinskih dvoranah, kot najbrž že mnogo stoletij ni. Paradižnik je dokazal, da ni le mojster obliča doma v drvarnici, ampak da obvlada tudi ta plemeniti šport. Gnal je šolnika do stopnic in ga zvrnil čez ograjo. Kot v filmu.

Happy end! Srečen konec! bi dejali, pa ni bilo tako. Premaganec si je presneto kmalu

opomogel in že je tekal spet nazaj na bojišče. Tokrat v težki viteški opremi in s helebardo v roki!

Paradižnik in Paradižnica – goloroka, kot sta bila – sta pobegnili na teraso. Odtod je pot vodila le še v globino...

Na terasi pa je stal top! Iskrica upanja se je vžgala v Paradižnikovih možganih. Poiškal je vžigalnik in pritisnil plamenček...

Treščilo je kot na veliko noč!

Ko se je dim razkadil in ko je odmev utihnil, se je očem nudila tale slika: vitez in krogla sta ostala na terasi, Paradižnik in Paradižnica sta se kopala v prekopu, top pa je cvrčal na dnu! Da, natanko tako!

Kaj hočemo, naša turista sta morala še enkrat na suho. Še enkrat je sonce ožemalo njuni obleki – toda to, kar je od tega ožemanja ostalo, ni več zaslužil imena »obleka!«

- Opravljamo servisne preglede in garancijska popravila na vozilih FIAT-ZASTAVA, RENAULT, TAM in MAN
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamcnjujemo motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravljamo kleparska, avtoličarska in druga dela
- **NAJNOVEJŠE:**
Vse lastnike vozil FIAT-ZASTAVA 850 in 1100 R obveščamo, da odslej opravljamo vsa garancijska in servisna popravila tudi na teh vozilih.
OBIŠČITE NAŠ SERVIS!

TRGOVSKO PODJETJE
»LJUDSKA POTROŠNJA«
POSLOVNA ENOTA GOSTINSTVO
BREŽICE

razpisuje
**6 MEST VAJENCEV
v gostinski stroki**
(kuharji ali natakarji)

Kandidat mora imeti dokaz o uspešno končani osnovni šoli, mora biti zdrav in ne starejši od 18 let.

Stroške solanja vajencev prevzame podjetje v svoje breme.

Razpis velja 10 dni po objavi.

Prijave sprejema Upravni odbor Ljudske potrošnje, Brežice.

**AVTO-MOTO DRUŠTVO
SEVNICA**

razpisuje
prosto delovno mesto

INŠTRUKTORJA

za voznike motornih vozil

POGOJ: voznik A, B in C kategorije najmanj 5 let.

Nastop službe takoj.

Pismene vloge z dokazili o strokovnosti dostavite AMD Sevnica v roku 8 dni po objavi.

**ŠOLSKE CENTER ZA KOVINARSKO
STROKO NOVO MESTO**

sporoča:

1. Pričetek pouka za vse kandidate, ki so se v Novem mestu prijavi v šolo za poklicne voznike motornih vozil, bo 16. februarja 1970 ob 8. uri v Šolskem centru za kovinarsko stroko v Novem mestu, Ulica talcev 3.

2. Uprava šolskega centra bo sprejemala prijave še do 14. februarja 1970.

3. Poleg splošnih vpisnih pogojev:

a) starost nad 18 let,
b) uspešno dokončana osemletka ali poklicna (vzajenska) šola

mora kandidat izpolnjevati še enega od naslednjih posebnih pogojev:

a) voznik »C« kategorije z enoletno prakso (velja tudi vojaška praksa),
b) poklicni voznik z inozemskim vozniškim dovoljenjem za »C« in »D« kategorijo z enoletno prakso,
c) voznik »F« kategorije z dveletno prakso.

DOLENJKA

trgovsko podjetje na debelo in drobno
NOVO MESTO

objavlja prosta delovna mesta

- 1. POSLOVODJJE**
- 2. PRODAJALCA**
v novi prodajalni v Sentjerneju
- 3. STENODAKTILOGRAFA**
v upravi podjetja.

Pogoji:

pod 1.: visoko kvalificiran trgovski delavec s 5 leti prakse v železninarsko-tehnični ali mešani stroki ali kvalificiran trgovski delavec z 8 leti prakse v železninarsko-tehnični ali mešani stroki;
pod 2.: kvalificiran trgovski delavec z najmanj 2 letoma prakse v železninarsko-tehnični ali mešani stroki;
pod 3.: srednja strokovna izobrazba z znanjem stenografije in strojepisja.

Prijave je treba poslati v 8 dneh po objavi.

DELOVNE ORGANIZACIJE

Z vplačilom v kreditni sklad Dolenjske banke in hranilnice, brez zahteve po vračilu, dobite 200 % posojila za zidavo stanovanj! Poslužite se ugodnosti takega načina kreditiranja stanovanj!

ZRNO DO ZRNA POGAČA,
KAMEN DO KAMNA PALAČA!

Ta pregovor lahko tudi za vas postane resnica, če boste začeli namensko varčevati pri

Dolenjski banki in hranilnici

v **NOVEM MESTU** ali njenih poslovnih enotah

v **KRŠKEM, TREBNJEM** ali **METLIKI!**

TUDI HRANILNO KNJIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

NAJNOVEJŠE:

Odslej lahko dobite hranilno knjižico tudi v

KMETIJSKIH ZADRUGAH V NOVEM MESTU, ŽUŽEMBERKU, METLIKI, TREBNJEM IN V AGRO-KOMBINATU V KRŠKEM.

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

**DOLENJKINA
DROGERIJA**

na novomeškem Glavnem trgu je spet odprta. V PRENOVLJENI, POVEČANI, IN LEPO UREJENI PRODAJALNI VAM NUDIMO: KOZMETIKO, SANITETNI MATERIAL, ČISTILNA SREDSTVA, DROGERIJSKO BLAGO, FOTOGRAFSKI MATERIAL IN GALANTERIJO.

ODPRTO NONSTOP!

RADIO LJUBLJANA

VSAN DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ **PETER, 30. JANUARJA:** 8.04 Operna matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inf. Milan Erjavec: Starost, težja in mlečnost prvinec lisaste pasme. 12.40 Poja kvintet Anton Netfalte. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Rad imam glasbo - studio Koper. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Bratov Avsenik. 20.00 Poje moški zbor iz Euprina (Belgija). 20.30 Top-pops 13. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

■ **SOBOTA, 31. JANUARJA:** 8.04 Glasbens matineja. 9.35 Čez bele poljana. 9.50 »Naš avtostop«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inf. Janez Perovski: Pomoč gospodarskih organizacij pri dograditvi biotehniške fakultete. 12.40 Z ansambli domačin viz. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.45 Jezikovni pogovori. 18.45 S knjižnega teža. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Boruta Lesjaka. 20.00 Spomnjava-mo svet in domovino. 21.15 Glasba ne pozna meja. 22.15 Oddaja za naše izseljenke.

■ **NEDELJA, 1. FEBRUARJA:** 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.04 Ra-

dijska igra za otroke - Miroslav Košuta: »Prepevdana pravljica o princeski«. 9.05 Srečanje v studiu. 14. 10.05 Še pomnite, tovariši... Folde Dežman: S kulturniki IX. korpusa. 10.25 Pesni borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.00 Po domače. 14.50 Z novimi ansambli domačin viz. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Nedeljski operni stereo. 17.30 Radijska igra - Barry Bery Bermange: »Ol. demberg«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečer«.

■ **PONEDELJEK, 2. FEBRUARJA:** 8.04 Glasbens matineja. 9.20 »Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v februarju. 12.40. Majhen koncert pihalnih orkestrów. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Operni koncert. 18.15 »Signale«. 18.35 Mladinska oddaja »Interna 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Fanije treh dolin. 20.00 Lucijan Marija Škerjanc: »Sonet ni venec«. 22.15 Za ljubitelje jazz.

■ **TOREK, 2. FEBRUARJA:** 8.04 Operna matineja. 9.45 Trio Borisa Franka s pevci. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Ivo Vomer: Plodnostne motnje govedi v intenzivni vzreji. 12.40 Od vad do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeno udeleževanje mla-

dih. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 V torek na svidenje! 18.45 Svet tehnike. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Dorka Skoberneta. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Tom Stoppard: »Albertov most«. 22.15 Jugoslovanska glasba.

■ **SREDA, 3. FEBRUARJA:** 8.04 Glasbens matineja. 9.25 Iz glasbenih sol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ivo Vomer: Plodnostne motnje govedi in intenzivni vzreji. 12.40 Dva venčka narodnih in priredbi Filipa Bernarda. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »Ti in operas 22.15 S fe.stivalom jazz.

■ **ČETRTAK, 4. FEBRUARJA:** 8.04 Glasbens matineja. 9.25 Radijska šola za višjo stopnjo - Bori, bori temu bori. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inf. Helena Zgonik: Katere sadne vrste in sorte priporočamo za Gorško. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih let«. 14.40 Lirika za otroke: »Mehurčič«. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne. 18.15 »Morda vam bo všeč«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Boruta Lesjaka. 20.00 Četrtek večer domačin pesni in naprev. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nočturno.

19.00 MOZAIK (Lj)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj)
19.20 ZABAVA VAN JERRY LEWIS (Bg)
19.50 CIKCAK (Lj)
20.00 TV DNEVNIK (Lj)
20.30 3-2-1 (Lj)
20.35 VEČER S PRESERNOM (Lj)
21.15 F. M. Dostojevski BRATJE KARAMAZOVI (Lj)
22.15 EVROPSKO DRŠALNO PRAVENSTVO V LENINGRADU - tekmovalni parov - (Lj)
POROCILA (Lj)

Drugi spored

17.20 POROCILA (Zg)
17.30 KRONIKA (Zg)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA
17.50 DALNOGLED (Bg)
18.30 NARODNA GLASBA (Sk)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zg)
19.05 SVET NA ZASLONU (Zg)
19.20 JERRY LEWIS (Bg)
19.50 TV PROSPEKT (Zg)
20.00 TVD (Zg)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PETER, 6. febr.

9.35 TELEVIZIJA V SOLI (Zg)
10.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Bg)
17.45 DAVID COOPERFIELD - igra (Lj)
18.15 OBZORNIK (Lj)
18.30 MOZAIK (Lj)
18.35 EVROPSKO DRŠALNO PRAVENSTVO V LENINGRADU - Tekmovalje žensk (Lj)
19.45 CIKCAK (Lj)
20.00 TV DNEVNIK (Lj)
20.30 3-2-1 (Lj)
20.35 SREČNE NOVESTE - angl. film (Lj)
22.00 MALO JAZ, MALO TI - quiz TV Zagreb (Lj)
POROCILA (Lj)

Drugi spored

17.20 POROCILA (Zg)
17.25 KRONIKA (Zg)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zg)
17.50 SERIJSKI FILM (Zg)
18.30 JAZZ (Bg)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA
19.50 TV PROSPEKT (Zg)
20.00 TVD (Zg)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 7. febr.

9.35 TELEVIZIJA V SOLI (Zg)
17.00 KVALIFIKACIJSKI SLALOM ZA MOSKE - posnetek iz Val Gardene (Lj)
18.00 TARTARIN V ALPAH - mladinska igra (Lj)
18.55 OBZORNIK (Lj)
19.00 PRESERNOVA PROSLAVA - prenos iz Ooree (Lj)
19.45 CIKCAK (Lj)
20.00 TVD (Lj)
20.35 EVROPSKO DRŠALNO PRAVENSTVO V LENINGRADU - tekmovalje plesnih parov (Lj)
22.05 REZERVIRANO ZA SMEHI (Lj)
22.20 DESTRY - serijski film (Lj)
23.10 TV KAZIPOT (Lj)
23.30 POROCILA (Lj)

Drugi spored

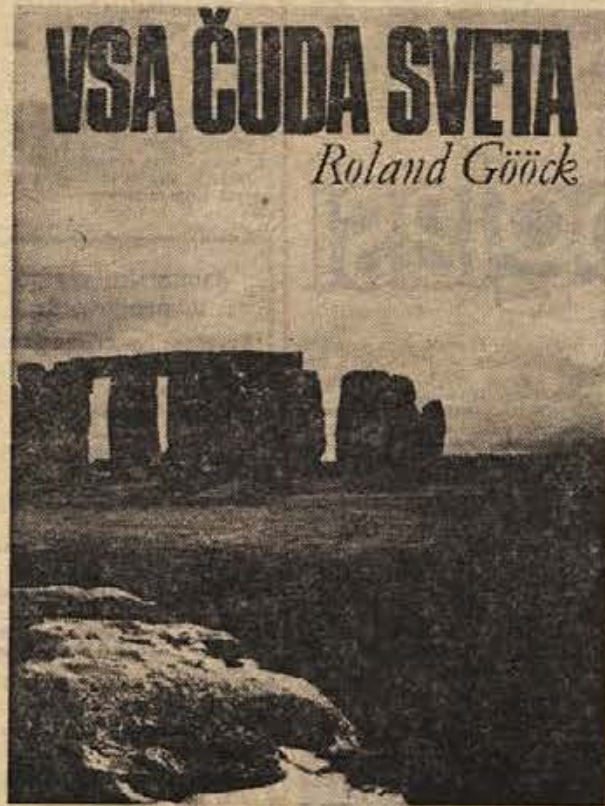
17.20 POROCILA (Zg)
17.30 KRONIKA (Zg)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zg)
17.50 NARODNA GLASBA (Bg)
18.29 OTROSKI SPORED (Bg)
18.35 Jimmy Mao Fitters - serijski film (Bg)
19.20 S KAMERO PO SVETU (Bg)
19.50 TV PROSPEKT (Zg)
20.00 TVD (Zg)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

NOVO PRI ZALOŽBI MLADINSKA KNJIGA

VSA ČUDA SVETA

Knjiga, ki v bogati barvni fotografiji predstavlja 76 največjih znamenitosti sveta.

Več kot 250 barvnih fotografij, med njimi so mnoge dvostranske in skopo, toda živahno napisano besedilo je avtor združil v čudovito celoto, ki bralcu približa 76 naravnih, kulturnih in tehničnih zanimivosti in znamenitosti sveta od piramid do vesoljskih poletov.

Knjigo odlikuje še:

256 strani

najkvalitetnejši papir

velik format -

22 x 29,5 cm

knjiga je vezana v platno in opremljena z barvnim ščitnim ovitkom

cena 120 din

NE POZABITE!

NAJCENEJE BOSTE SPOZNALI SVETOVNE ZNAMENITOSTI IN ZANIMIVOSTI S KNJIGO »VSA ČUDA SVETA«!

Knjigo lahko kupite v vseh knjigarnah, naročite pa jo lahko pri poverjenikih in zastopnikih založbe ali pa pri Oddeku za direktno prodajo založbe Mladinska knjiga v Ljubljani, Titova 3 s priloženo naročilnico.

NAROCILNICA DL-1

Ime in priimek: _____

Natančen naslov: _____

Naročam knjigo VSA ČUDA SVETA. Ceno 120 din bom plačal(a) naenkrat - v 4 zaporednih mesečnih obrokih po 30 din. Z odplačili bom pričel(a) takoj po prejemu računa in položnjo na tekoči račun Mladinske knjige v Ljubljani 501-130/1.

Datum: _____

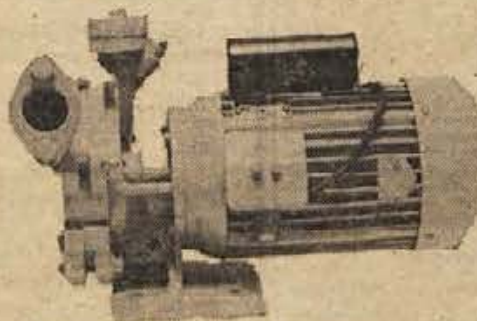
Podpis: _____

DOLENJSKI LIST • VESTNIK
• NOVI TEDNIK • GLAS •
PRIMORSKE NOVICE IN 10
RADIJSKIH POSTAJ

SKUPNI
REKLAMNI
PROGRAM

Izdelujemo električne črpalke, ki vam omogočajo avtomatično oskrbo z vodo z vašega vodnjaka.

Vodna črpalka tip EVC 31

Gospodinj, olajšajte si vsakodnevno delo s prenašanjem vode!

Tudi sodobne gospodinjenske naprave (bojler, pralni stroj in stroj za pranje posode) zahtevajo stalno vodo in pritisk. Enkratni nabavni stroški so neznatni v primerjavi z velikimi koristmi, ki vam jih nudijo priprave za avtomatično oskrbo z vodo.

Vse potrebne informacije in prospekte dobite v našem predstavništvu v Ljubljani, Titova 38, telefon (061) 320-780 ali v naši tovarni

ELEKTROKOVINA MARIBOR

MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA 109, TELEFON (062) 32-250

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tudi prijatelji,
delovni tovariši in znanci

bi radi izkazali poslednjo čast vašemu umrle-
mu svojcu. Ne pozabite zato, prosimo, obvo-
stili krog vaših znancev z osmrtnico v

DOLENJSKEM LISTU

Osmrtnice in zahvale v obliki osmrtnic objavljamo
po značajni ceni. Osmrtnica v tej velikosti stane

150 din

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 30. januarja — Martina Sobota, 31. januarja — Vanja Nedelja, 1. februarja — Ignac Ponedeljek, 2. februarja — Marija Torek, 3. februarja — Blaž Sreda, 4. februarja — Rožana Četrtek, 5. februarja — Agala

KINIO

Brezice, 30. in 31. 1. italijanski film »Zandar se ženil.«
Črnomelj, 30. 1. do 1. 2. ameriški barvni film »Nepokrotljiva.«

in 4. 2. poljski barvni film »Lutka.«
Kočevje — »Jadransko: 31. 1. in 1. 2. francoski barvni film »Praznik brez radosti.« 2. ameriški barvni film »Danditi prerije.« 3. 2. italijanski barvni film »Noč je primerna za tatvino.« 4. ameriški barvni film »Črna mora.« 5. in 6. 2. francoski barvni film »Dve karti za Mehiko.«

Kostanjevica: 1. in 2. 2. ameriški barvni film »Cabasko.«

Krško: 31. 1. in 1. 2. ameriški barvni film »Kako bom ukradel milijon dolarjev.« 4. in 5. 2. angleški barvni film »Samo naprej, Cawdoyle.«

Metlika: 30. 1. in 1. 2. italijanski barvni film »Ugrabitev.« Od 30. 1.

do 2. 2. francosko-italijanski barvni film »Antigansterke brigade.«
Metlika: 4. in 5. 2. francoski barvni film »Môd iz Marakešas.«
Mirna: 31. 1. in 1. 2. nemški barvni film »Pogani iz Kummernow.«

Mokronog: 31. 1. in 1. 2. jugoslovansko-avstrijski barvni film »Grozni Divjaki zahod.«

Novo mesto: Od 30. 1. do 1. 2. ameriški barvni film »Krvava obala.« Od 2. do 4. 2. ameriški barvni film »Krvavi meseci.« 5. in 6. 2. nemški barvni film »Navihanci iz prve klopi.« — **POTUJOČI KINO NOVO MESTO:** Od 31. 1. do 3. 2. ameriški barvni film »Historie.«
Sevnica: 31. 1. do 3. 2. italijansko-francoski film »Vstani in streljajte.« 4. 2. italijanski film »Pošastne žene.«

Sodražica: 31. 1. in 1. 2. ameriški film »Dvoboj v Teksasu.«

Šentjernej: 30. 1. in 1. 2. ameriški barvni film »Sokolov plen.«

Trebnje: 31. 1. in 1. 2. ameriški barvni film »Deset zapovedi.« — I. del.

poljedelske stroje na njivi »Pod Suhima, ki je last Antona in Marije Iljač, Gornje Račulje 13. Obenem opozarjam, da nimam pravice odstranjovati stebričke pri mejnici. Ne prenašam nobenih posevk ali tujih primkov. Če tega ne bo upošteval, ga bom ponovno sodniško preganjal. Milan Iljač, Adamičeva, n. h., Novo mesto.

ČESTITKE

Ijubi mami in stari mami Potokarjevi iz Zahlje vasi čestitajo za praznovanje in ji želijo veliko zdravja in sreče otroci z družinami. Erazo želijo sestri Marini ob praznovanju veliko sreče in zdravja, v prihodnosti pa zadovoljstva in veselja mama, bratje in sestre z družinami.

Dobrotni možu in skrbnemu možu Alojzu Kosu, ki živi v Nemčiji, iskreno čestitamo k obletnici skupnega življenja žena Marija, hčerka Marinka in sinček Lojzek.

Janezu Zagarju, ki služi vojaški rok v Beogradu, želijo na dvojni praznik vse lepo in da bi se zdrav vrnil domov, mama, brata Stane, Jože ter sestra Jolica.

Naši ljubljena mami Mariji Kos-Hudoklin za njen god želijo vse lepo ter ji kličejo še na mnogo zdravja leta sinovi Jože, Franci in Ciril z družinami.

Dragi ženi in mami Mariji Grčar iz Ločne želi za dvojni praznovanje veliko sreče in zdravja in da bi bila še naprej tako dobra — mož Rihard z družino.

Dragemu atku Stanku Franku iz Novega mesta želijo za njegov 37. rojstni dan vse lepo in veliko zdravja žena Fanika, sinovi Stan, Franci, mama, Sekulovi in Dedičevi.

Dragemu sinu Alojzu Gadlhu, ki služi vojaški rok v Benkovcu, za bližnji rojstni dan vse lepo in kmalu na svidenje! Ate, mama, Franci ter Marjan in tete.

Dragemu stranke obrvačam, da bom prenehal z mletjem 4. februarja. Alojz Zajc, mlaj., Grič pri Klovežu, Smarjeta.

Čestitke
Društvo upokojevcv v Novego mesta bo na pustno nedeljo, 8. februarja, priredilo v svojem klubu v Čitalniški ulici

PUSTOVANJE
Pričetek ob 15. uri. Rezervacija je 20 dinarjev za osebo. Za to ceno bo vsak upokojenec dobil dobro malico in večerjo. Prijave sprejemamo v pisarni Društva upokojevcov do 5. februarja 1970. Za dobro voljo bo igrala kapela P. — Zdelene so dostojne maske!

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Denarjem so dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

malio glasi

SLUZBO DOBI

FANTA IN DEKLE za pomoč po delu isčemo. Delo zagotovljeno v tovarni, stanovanje in hrana. Pišite ali obiščite Cotove, Dorčarji 24, Zabučica pri Škofji Loki.
ISČEMO ŽENSKO, ki bi delala v kmeni, za varstvo dveh otrok. Nudimo hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista (157/70).
SPREJMEM DEKLE in fanta na kmetijo. Preskrbim delo v tovarni ter hrano in stanovanje. Joz. Rozman, Škofjeva cesta 30, Stražača pri Kranju.
SAMOSTOJNEGA VRTHARSKEGA POMIKNIKA z večletno prakso sprejemam takoj v redno delovno razmerje. Vse ostalo po dogovoru. Naslov: Vrtnarstvo — cvetličarstvo, Lojze Babnik — Ljubljana — Dravice, Čebelaraka ulica 18.
PECARJA, sposobnega, sprejemam v marcu ostroga aprila v stalno zaposlitev. Pavel Udovc, Novo mesto, Grm, Paderšćeva, n. h., telefon 21-784.
POSTENO in pridno dekle dobi takoj službo za pomoč v kuhinji. Gostilna Silva Breškvar, Cesta na Loko 28, Trnovo. Hrana in stanovanje zagotovljena.
ZELIM ZAPOSLITI pošteno dekle, ki ima veselje do gostinstva. Stanovanje in hrana zagotovljena. Na Ponudbe pošljite pod šifro »Postena«.ISČEM gospodinjsko pomočnico. Dr. Dušan Petrovič, Tomšičeva št. 5, Koper, Semedela.
ZA DOPOLDANSKO VARSTVO dveh deklet na domu isčem zanesljivo žensko — lahko je upokojenka. Jakopin, Trdinova 5/C, Novo mesto.

KUPIM

ŠUHE SMREKOVE PLOHE, 5 cm debele, kupim: Sitar, Smibel 69, Novo mesto.UGODNO PRODAJ HIŠO na Vrtači pri Semiču — 300 m od tovarne ISKRA, 2.000 lit in vrh. Joz. Bamuta, Osojnik 1, Semič.

POSEST

UGODNO PRODAJ večjo gradbeno parcelo, primerno za obrtnika, v Irri vasi. Naslov v upravi lista (104/70).
PRODAJ rabljeno hišo z vrtem in gozd na lepi točki v Krmelju. Fanika Petrič, Krmelj 27.
KUPIM HIŠO (lahko je nadgrajena) v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (181/70).
PRODAJ HIŠO in posesivno. Julijana Bauer, Morava 2, Kočevska Roka.
PRODAJ HIŠO v Črnomlju. Naslov v upravi lista (126/70).
PRODAJ VINOGRAD in zidanico, primerno za vikend, na Podrebru pri Semiču. Joz. Malenšek, Mestne njive, n. h., Novo mesto.

SLUZBO ISČE

POSTENO kmetičke deklet isče zaposlitev v gostilni kot natakarica. Naslov v upravi lista (187/70).

STANOVANJA

ISČEM sobo v Novego mestu. Plačam vnaprej. Naslov v upravi lista (180/70).
ISČEM neopremljeno sobo z možnostjo kuhanja. Ponudbe pod »Uslužbenica«.ODDAM opremljeno sobo. Hrustar, Brštin 17, Novo mesto.
ODDAM sobo sanskemu v centru Novega mesta. Naslov v upravi lista (193/70).
ODDAM opremljeno sobo. Auer-sperger, Skalickijeva 2, Novo mesto.
ODDAM lepo, neopremljeno sobo s souporabo kopalnice dekletu, ki ne bi kuhala. Prednost imajo tiste, ki pačajo vnaprej. Oddam tudi veliko sobo dvema dekletoma, ki bi izmenično delali in pačili 8 ur otroka. Silvo Zagorc, Zagrebška cesta, n. h., (nad posestvom Žibert), Novo mesto.

MOTORNA VOZILA

PRODAJ AVTO Volkswagen 1500, dobro ohranjen. Oštir, Kristanova 10, Novo mesto.

PRODAM

PRODAJ UGODNO skoraj novo belo peč na olje Erno 3. Mustar, Tomšičeva 9, Krško.
UGODNO PRODAJ gumni vozove, 14, 15, 16-oljske, nove. Dostavim na dom. Joz. Tomc, Lavrica 14, Ljubljana.
PRODAJ katolice dvojniki — 4 kora. Dremlj, Cikava 1, Novo mesto.
PRODAJ gumni voz (3-toraki) in nekaj spretežnega olesanega lesa. Ivan Simono, Dol, Straža 23.
PRODAJ po ugodni ceni traktor Ferguson 35 s priključki in dvo-brzdna pligom, cirkularko in

Januarsko vreme v pregovorih

Kakršno bo vreme januarja prvi dan, tak bo poleg ves mali serpan.

Kakor drug' prosenc vreme: taki sploh so kimovca dni.

Ak na svet'ga Pavla sonce sije, šestkrat šito dobro dožari, gornik dosti vina v sode vljife in po volji kmetu se godi.

Svetega Pavla če jasno nebo, dobra bo let'na — ze stari pojó.

LUNINE MENE
30. 1. ☾ ob 15.39
6. 2. ☽ ob 08.13
13. 2. ☽ ob 05.10

PREKLICI

Jože Huseve, Dol, Lakovnice, prepovedujem vsako povzročanje škod, palo kotoči, sušenje perila, sigranje nogometa, pobiranje sadja in drugo na moji parceli v Stranki vasi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjaj.

Opozarjam Janeza Ivanca, Gor. Račulje 14, Smarjeta, ki upravlja posestvo Franca Ivanca, da nima pravice obračati vpržno šivno ali

Prav je, da zveste: Nič ne skrivamo: — 936

■ CETRTI TEDEN teče, odkar smo seznanili naročnike z novo naročnino in jim povedali; obseg lista smo že lani decembra na splošno željo bralcev povečali za 33 odstotkov. Prav tako smo na njihovo zahtevo vpeljali v listu več novih strani, da bi ustregli vsem, ki pričakujejo in zahtevajo od svojega domačega tednika več branja. Ponovno smo tudi razložili, kje vse so se povečali stroški in kje se še bodo in da smo zaradi vsega naštetega morali povečati tudi prodajno ceno našega domačega lista.

■ IN ODGOVOR NAROČNIKOV? Tak je, kakor smo predvidevali: ljudje so razumeli in upoštevali vzroke, zaradi katerih je prišlo do neljube podražitve. Da ho nekaj odpovedi, smo seveda pričakovali. Po 4 tednih je stanje takole:

— Od 1. do 27. januarja 1970 je naš list odpovedalo 1423 starih naročnikov.

— na novo pa se je v istem času naročilo nanj 487 ljudi.

■ RAZLIKA ZNASA potemtakem 936 naročnikov v našo izgubo. Pri tem moramo povedati še to, da je v času od oktobra do konca decembra lani napovedalo odpoved lista 200 naročnikov, ki smo jih odpisali pri letošnji prvi številki. Odpovedi zaradi podražitve je potemtakem za 200 manj.

■ RAZLOZILI SMO VSE — odpovedovanje se počasi ustavlja (v torek dopoldne smo prejeli npr. 24 odpovedi in 11 novih naročnikov), akcija za pridobivanje novih naročnikov pa že pripravljamo. In še tole: sodimo, da je prav, če vsi naši naročniki poznajo vse naše skrbi in težave, uspehe in padce. Zato tudi gornje poročilo.

Vas
DOLENJSKI LIST

DOLENSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marije Padovan, Jože Primož, Jolica Toppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Poslanima številka 1 dinar — Letna naročnina: 49 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarjev; plačljiva vnaprej — Za izmenitvo: 100 dinarjev oz. 8 ameriških dolarjev (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novego mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštna predal: 33 — Telefon: (069)-21-227 — Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska CGP »Delov« in Ljubljani.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi drugega očeta, brata in strica

FRANCETA SMRKETA iz Gor. Globodola

se lepo zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu spremlili na zadnji poti in mu podarili ovtje. Posebna hvala strelnemu osebju ptičnega oddelka novomeške bolnice za požrtvovalnost, gasilcem iz Globodola za izkazano čast, govorniku Rozmanu za poslovitve besede ter gospodu župniku za spremstvo.

Zaljujoči: žena Ančka, otroci: France, Lojze, Marica, Anica z družinami, sestra Marija, brat Jože ter drugo sorodstvo.

Ob težki izgubi naše drage matere in stare mame

JELE CAR iz Brezovce

se najlepše zahvaljujemo osebju internega oddelka novomeške bolnice za svo skrb in pravočasno vrnitev. Najlepšo zahvalo smo doželi tudi gospodu Ludviku ter sosedom, ki so nam v težki urah priskočili na pomoč, gospodu župniku za spremstvo ter vsem, ki so nam ob težki izgubi stali ob strani in pokojnico spremlili na zadnji poti.

Zaljujoči: sinu Niko, snaha Danica, vnuki Branka in Braco ter drugo sorodstvo.

Ob težki izgubi naše drage matere in stare mame

NEŽA ŠILC roj. GORNIK

Lepo se zahvaljujem osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani in vsem za izročena sožalja. Zaljujoči: mož Jože, hčerka Anica, Nežka z družino, Jože z družino in Minka z družino.

Ob težki izgubi našega dragega očeta in starega očeta

KARLA STRUMLJA iz Malega Lipovca 1

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so z nami soobčevali in pokojnika spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala za podarjene vence kolektivnemu čevljarske industrije Novo mesto in za udeležbo na pogrebu. Še posebeba zahvala tov. Jožetu Strajniju in njegovemu kolegu za podarjena venca in tovarišu Moletu s Dvora pri Zulomberku.

Zaljujoči: sinova SIJAVKO in Karol z družinami, hčerke Fanika, Malča, Emica in Dragica z družinami.

Ob izgubi našega močnega očeta, starega očeta in tasta

FRANCA PIRNATA upokojenca iz Kompolja

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancom, posebno pa vaščanom, ki so nam pomagali, nam izrazili sožalje in se polnoštevilno udeležili njegove zadnje poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku in gospodu kaplanu za zadnje molitve ter Društvu upokojevcv Videm — Dobropolje. Vsem še enkrat, prisrčna hvala! Zaljujoči: žena Franciška, sinovi in hčere z družinami.

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE CIZERLE iz Zagorice

se najlepše zahvaljujemo sosedom in znancom za svo pomoč ob časih njene bolezn. Posebno se zahvaljujemo kolektivu tovarne adriatic KRKA iz Novega mesta, dr. Miru Vodniku, gospodu župniku in vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Zaljujoči: hčerke z družinami in drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi moje drage ženke

MARIJE MIKLIČ iz Sarega kota 3, p. Draga

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti, sosedom in vaščanom Sarega kota za venee in pomoč pri pogrebu ter sočustvovanje, kakor tudi vaščanom iz Prezida, ki so mi pomagali ob pogrebu.

Zaljujoči: mož Lojze Miklič.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.

Učenci in kolektiv Posebne šole Smibel se prav lepo zahvaljuje tovarni NOVOTEKS, krajevni skupnosti Novo mesto, Dolenjskega lista in občinski zvezi DPM Novo mesto za dodeljena denarna pomoč. S tem denarjem so omogočili prijeto preseljenje učencev ob novoletni letki.